

41ste y AV
voorzetting

Band 1

Blad 1

WD - 10 en 11 juni 1988 - Reehorst - Ede.

Dames en heren ik open deze vergadering. Een vervolg van de 41ste jaarlijkse algemene vergadering, de 78ste vergadering in zijn totaliteit. Ik heet u allemaal hartelijk welkom op dit vervolg. Het is zeer ongebruikelijk dat wij als VVD nog een vervolgvergadering hebben. Meestal komen we in een keer klaar. Maar de onderwerpen u weet het allemaal in Veldhoven waren van een zodanige aard dat het onmogelijk was om daarmee klaar te komen. Vanmiddag is aan de orde een tweetal punten die overgebleven zijn van vrijdag 27 mei en dat betreft de technische inrichting van de kandidatenlijst voor de europese verkiezingen en het advies van de reglementen evaluatiecommissie met betrekking tot de kandidaatstellingsprocedure die wij in onze partij toepassen. Ik zal daardeze dingen aan de orde stellen, maar vooraf nog een aantal andere opmerkingen. Voor diegene die daar behoefte aan hebben is er nog een aantal boeken met moties verk-rijgbaar bij de inschrijving. Zoals te doen gebruikelijk er zal ongetwijfeld gestemd moeten worden. Is de waarde van de stemkaarten groen 1, geel 5 en rood 10 stemmen en de waarde van de stembriefjes dat zijn dus die andere dingen is wit een stem, blauw 5 stemmen en oranje 10 stemmen. In verband met het feit dat de 2e kamerfractie vandaag een uitgebreid werkbezoek brengt aan de kamercentrale den Helder zijn uiteraard ter zaak zeer veel fractieleden verhinderd. Ik ben bijzonder blij dat de heer Joekes die zoals u weet kort geleden zijn 25jarig kamerlidmaatschap vierde dat die hier van-daag in ons midden is. Nog graag ook gelukwensen voor de uitgereikte onderscheiding en voor het 25jarig kamerlidmaatschap.

In verband met een kadercursus die dit weekend wordt gehouden zijn de heren Obstelten en Steenmeijer verhinderd. De heer Obstelten zal aan het eind van de avond komen. De heer Blauw die is in de exacitive van de Liberal International bezig om daar onze belangen te behartigen. En tenslotte kan ik u zeggen dat u vanmiddag in elk geval en ook vanavond geen of weinig burgemeesters zult aantreffen omdat de vereniging van staten- en raadsleden nog een burgemeestersdag heeft. Goed dat allemaal gezegd zijnde vanmiddag dus agendapunt 10 en agendapunt 12. Om half acht vanavond beginnen wij met de discussie over het liberaal bestek. Het is het streven dat wij dat tot omstreeks schrikt u niet 11 uur zullen doorzetten en dan gaan wij morgenochtend met frisse moed verder om half tien tot een lunchpauze en dan om twee uur en daarvan is de bedoeling dat het dan net zo lang uitgezeten wordt totdat we inderdaad klaar zijn. Goed ik wil dus thans nog even de stembureau naar voren halen. Wij ik zou de heer Hermans en de heer vd Ende en mevrouw Bos Woerkom willen verzoeken om lid

van het stembureau te zijn. Ik meen dat ze weten dat zij dat willen. Gaat u daarmee akkoord. Dan zou ik de genoemde personen willen verzoeken daar schuin achter mij te gaan zitten. En de heer vd Ende als voorzitter. Daar is de heer Frank de Grave welkom die samen met de heer Joekes de tweede kamerfractie vertegenwoordigt. Ik zou nu aan de orde willen stellen agendapunt 10 dat is de vaststelling van het technisch advies van de kandidaatstelling europees parlement. De algemeen secretaris daar nog een toelichting op te geven.

Graag voorzitter. Het gaat hier om de blz 8 en 9 uit de beschrijvingsbrief. Wat daarin is opgesomd wijkt nauwelijks af van datgene wat de partij sedert jaar en dag gebruikelijk is te doen in deze. Het is een zeer lange lijst. U heeft dat gezien, maar de kieswet geeft die mogelijkheid tot het opzetten van 40 namen. We weten dat er heden 5 europarlementariers zijn. Nederland heeft recht op 25 zetels en u kunt zich voorstellen dus dat de kiesdeler dat die een buitengewoon grote is. Het zal dus nooit gaan om het verwerven van een gigantisch aantal zetels noch door ons noch door enige andere partij omdat slechts 25 zetels in het geding zijn. Toch wordt de lijst wordt aangegeven met de mogelijkheid van 40 namen op te voeren en de VVD heeft dat in 1979 gedaan en de VVD heeft het in 1984 gedaan. Er is een verschil met de vorige keren. Toen was de laatste plaats was voorbestemd voor een kandidaat waarvan de partij vond dat die als een soort van lijstduwer zou kunnen optreden. In het voorstel dat nu voorligt is die laatste plaats in die zin weggefallen. Alle plaatsen die in het voorstel worden toegerekend aan de diverse rijkskieskringen zijn dus in wezen een plaats gedaald. Dus we beginnen met plaats 22 waar we anders met plaats 21 begonnen en we eindigen met plaats 40 zoals het er nu naar uitziet met dus de rijkskieskring Lelystad die in deze een kandidaat zou mogen leveren. Dat is in grote lijnen waar eigenlijk het voorstel vanuit gaat en daar is een zestal soms nogal qua strekking gelijkluidende moties amendementen op ingediend.

Dank u wel. Ik zou met uw welnemen de ingediende moties aan de orde willen stellen. Dat betreft dan in eerste instantie motie 131 en motie 1985 die beide tot strekking hebben dat een gelijktijdig lidmaatschap van de statengeneraal en het europees parlement moet worden ontraden dan wel niet moeten voorkomen. Wie zou daar het woord over wensen te voeren. Niemand. Is er behoefte aan een stemming- niemand. Dan neem ik aan dat u inderdaad akkoord gaat om deze moties aan te nemen. Dan een motie 1412. Daarin wordt voorgesteld om een bepaalde passage geheel en al te schrappen. Wil mijnheer vd Berg daar nog een kleine toelichting op geven.

Graag voorzitter. Het gaat hier om het begrip van de onverkiesbare en de verkiesbare. En dat is daarin natuurlijk een strijdpunt omdat we over misschien enige uren we hebben daar wat zicht op gekregen en zijn we nou nog te vroeg. Ik moet toegeven dat degene die en dat is de afdeling Zwijndrecht als ik me niet vergis dat hebben ingediend die zijn wel in lijn met gedachte die zijn neergelegd in het ~~R~~C-rapport omdat alle kandidaten die op een lijst voorkomen volgens dat rapport zijn kandidaten en kunnen verkozen worden. Ik denk toch dat we het maar zo moeten laten als het op dit moment daar staat geformuleerd. Ik voorzie anders dat je ook weleens problemen zou kunnen krijgen met het systeem van laat de kamercentrales, van laat die rijkskieskringen zelf opvullen de namen die worden geplaatst op 22 tot en met het eind en dan zou ik me kunnen indenken dat men wellicht nu ineens er voor staande dan wat problemen zou hebben met een verkiesbare en een onverkiesbare kandidaat. Want we moeten aannemen dat de kans zeer gering is dat in de hele groep 22 tot en met 40 iemand in het parlement verkozen zal worden. Maar ik zeg dat met enige aarzeling.

Die hebben betrekking op de aan de orde zijnde moties. U wenst het woord te voeren.

Scheffer afdeling Hengelo.

Ik wou u toch voorstellen om dit punt even aan te houden tot we 12 afgehandeld hebben, dan weten we hoe hierin het verband dan hebben we dit punt in een logisch verband met andere verkiezingen behandeld. En dan komt daar een conclusie uit en dan kunnen we deze motie dus adequaat behandelen. U hebt een voorstel van orde en u weet ik laat dat altijd voorgaan. Ik zou thans aan de algemene vergadering willen vragen wie het daarmee een is en dan moet ik even kijken wie is het met het voorstel van orde eens.

Mag ik hier een opmerking op maken.

Ook een voorstel van orde.

Op deze opmerking ingaande graag- Meijeraan.

Ja maar inhoudelijk want het voorstel van de heer Scheffer om de behandeling nu uit te stellen.

Ja daar mag ik toch wel een gemotiveerd bezwaar tegen maken. Ik dacht dat dat op zich niet juist is ook al zou punt 12 behandeld zijn en ook al zou er een algemeen uitkomen dat deze vergadering er de voorkeur aan geeft om het begrip niet-verkiesbaar geheel te schrappen dan werken we voor deze kandidaatstellings-procedure met de thans geldende reglement. En ik dacht niet dat er enige reden is om daarvan af te wijken voor een punt dat praktisch ook heel weinig belang zal hebben. En ik dacht dus dat je nu gewoon conform het advies hoofdbestuur deze en de volgende motie kon verwerpen en gewoon door kon gaan. En ze niet aan moet houden.

Goed dank u wel. Voorstel van orde om de behandeling uit te stellen. Degeen die voor het voorstel is rood voor, rood tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie van orde is verworpen. Goed wie van u wenst stemming over deze motie. Wie wil er nog verder het woord over voeren. Nee dan neem ik aan dat u akkoord gaat met het advies om deze motie te ontraden. Dan is nu aan de orde nummer 668. Mijnheer vd Berg daar nog een toelichting bij.

Nee want daar gaat het ook om hetzelfde element van het verkiesbare-onverkiesbare. En dat zou dan toch wel in de konsekwente lijn liggen om te zeggen net als bij Zwijdsrecht hier zijn we toch op dit moment niet zo voor.

Dank u wel.

Voorzitter mevrouw Hemmes namens de KC Overijssel.

Het verbaast ons natuurlijk toch. Wij hebben als KC alleen een motie ingediend waarin we de tegenstrijdigheid duidelijk naar voren brengen en geen voorkeur uitgesproken noch voor het een noch voor het ander. En uw commentaar van ontraden lijkt ons dan ook wel ja vraagt om enige toelichting. Want hoe kun je een ponering nu ontraden. En u hebt daarnet de heer vd Berg al enige toelichting op gegeven. Toch begrijp ik niet waarom u enerzijds de kandidaatstellingsprocedure drastisch wilt veranderen wat dit facet betreft. Straks in punt 12 van de agenda en bij de eerstkomende mogelijkheid waarin u het van toepassing kunt brengen dan zegt u dan meteen straks bij de EPverkiezingen nee laten we er nu nog maar niet aan beginnen.

Mijnheer vd Berg.

Omdat inderdaad datgene wat de heer Meijeraan heeft verwoord natuurlijk juist is. Wij leven ook na punt 12 nog steeds onder het dak van de bestaande kandidaatstellingsreglementen.

Er wordt alleen een aanzet gegeven tot het denken in de richting om bepaalde elementen uit die kandidaatstellingsreglementen om die te wijzigen. Naar het zich laat aanzien zal wellicht die wijziging zich definitief dan voltrekken. In januari as, maar het is wel zo dat de procedure voor de Europese verkiezingen dan al volop in gang is. En ik heb een idee dat het alleen maar zal leiden tot verwarring als men zich gaat baseren die lijnen moeten worden uitgezet. Er wordt straks een hele toestand beschreven hoe het moet gaan met de kandidaatstellingsprocedure nu werkelijk nietwaar in de praktijk welke handelingen moeten afdelingen verrichten kamercentrales etc. etc. Dan zou je je toch weer gaan baseren op wat wellicht een illusie zou kunnen zijn. En in dat gat denk ik moet de partij niet vallen. Ik hoop dat ik daarmee even dat dilemma heb geschetst.

Als u bang bent voor praktische problemen dan is het duidelijk.

Verder nog iemand. U gaat akkoord verder neem ik aan met het advies van het hoofdbestuur om dit niet te doen. Dan hebben we motie 1986 dat heeft betrekking op de vervanging op 20 door 25 verkiesbaar voorlopige kandidaten alsmede de mogelijkheid van vermelden van enige niet verkiesbare voorlopige kandidaten.

Mijnheer vd Berg.

Op zich is er natuurlijk helemaal niets op tegen om te zeggen laat de kamercentrales 25 namen daarin plaatsen. Maar ik moet u zeggen de praktijk leert dat men toch wel wat moeite punt 1 ermee heeft. Punt 2 dat je daarmee ook het hele gecijfer wel aanzienlijk gaat bemoeilijken daar waar het niet nodig is. Nogmaals als het zou gaan om zeer ingewikkelde lijsten en dat het zou gaan om een groot aantal plaatsen dat door VVDers bezet gaat worden in het Europese parlement. Maar men moet het allemaal lijkt mij althans een beetje in verhouding zien. En dan vind ik dat als de kamercentrales het voor elkaar krijgen om 20 namen te plaatsen en we hebben nog altijd 18 kamercentrales dan is er een grote kans dat we die lijst heel mooi gevuld krijgen. Zeker als iedereen akkoord zou kunnen gaan met wat er gebeurt bij plaats 22 tot en met 40. Dus dat moet u ook in dat licht even zien. Dus ik ja het mag best, maar het is wat naar mijn mening teveel van het goede.

Meijeraan.

Het is misschien teveel van het goede. Misschien zijn 40 namen op de lijst ook wel teveel van het goede. Maar daar schijnen we het allemaal over eens te zijn. Dat het wat ongelukkig veel rekenwerk meer zou worden kan ik indenken maar de praktijk heeft geleerd ook bij de vorige keer dat als je tenminste 21 kandidaten

landelijk wil rangschikken ik neem aan dat dat de bedoeling is, maar het punt als zodanig ontbreekt eigenlijk in het technisch advies. Er zou moeten staan hoeveel kandidaten landelijk moeten gerangschikt worden. Als je er 21 wilt rangschikken die tenminste in 5 kamercentrales zijn gesteld dan heb je uit die 19 kamercentrales 18 als er een gecombineerde bij is heb je meer dan 20 namen op een lijst nodig wil je tot die rangschikking van 21 mensen willen komen. Dat is gewoon een rekenkundige ervaring uit het verleden en daarom dacht ik als je het zo zou kunnen doen dat het nuttig ware dat men dit voorstel van de kamercentrale den Haag ook zou overnemen.

Mijnheer vd Berg nog een opmerking.

Ja ik ben het met de visie niet eens omdat ook ik naar het verleden kijk en dan weet ik dus dat de partij er wel is uitgekomen met dat aantal namen. Dus waarom zo extra, maar het geeft niet hoor men mag best die 25.

Mijeraan.

Er konden er ook 30 op de lijst gezet worden, maar dat is nou echt niet nodig. Als je zo naar het verleden kijkt wel even de juiste cijfers.

Goed ik stel voor dat we hier toch maar even over stemmen.

Voorzitter een kleine opmerking nog - Bakker Haarlem.

Als er sprake is van een combinatie van 2 kamercentrales dan kunt u beter beginnen met een plaats 23 anders is het 22 even een rekenkundig foefje.

Nou vind ik het vreselijk moeilijk worden. Toch hier maar over stemmen. Dat is dus die motie 1987 pagina 396. Rood voor, tegen. 1986 sorry. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Verworpen. Dan hebben we 1987 schrapping van de woorden eventueel niet in de groslijst vermelden. Het advies van het hoofdbestuur is om de motie over te nemen. Heeft iemand daar bezwaar tegen. Nee dan denk ik dat we aldus besluiten. Dames en heren dank u wel. Ik wou overgaan naar agendapunt 12. Die is ook wat moeilijker te behandelen. Ik wou proberen een afspraak met u te maken over de procedure en kijken of we dan ook die procedure toe kunnen passen vanavond en morgen bij de behandeling van de moties van liberaal bestek. Ik zal steeds de verschillende moties aan de orde stellen en dan beginnen met de vraag of u stemming wenst. Als u geen stemming wenst dan nemen we aan dat de algemene vergadering besluit conform het advies

van het hoofdbestuur. Als u wel stemming wenst dan komt er een discussie.
Mijnheer Joekes.

Dat levert een kleine moeilijkheid op met betrekking tot die aanwezigen die wel recht van spreken maar geen stemrecht hebben. Want ik vind dat iemand die geen stem heeft ook niet kan vragen dat er gestemd worde. Maar u zult van mij geen last hebben wat dat betreft.

Maar u hebt wel gelijk.

Dat moet u niet zo somber zeggen.

Wat vindt u zullen we het dan toch nog maar op de ouderwetse manier doen, maar vanavond en morgen komen we in de knoop.

Laten we het dan zo nog maar doen.

Voorzitter mag ik u toch vragen uw voorstel kan dat niet in stemming komen.

Nou dat zou ik in stemming kunnen brengen mevrouw dat is natuurlijk zo maar de heer Joekes heeft helemaal gelijk. Als ik dus zeg nou als we de procedure hebben wenst iemand stemming nee besloten conform advies. Als iemand zegt ja ik wens stemming hebben dan de discussie dan is vervolgens de vraag aan de orde mogen niet stemgerechtigden zeggen dat zij een stemming wensen. Dat kunnen we besluiten natuurlijk. Zullen we dat zo maar doen.

Voorzitter een probleem is ermee, als het niet echt van het ene op het andere moment gevraagd wordt, want iemand moet wel de kans krijgen om eventjes te kijken of het noodzakelijk is, want anders gaat het echt te snel en komen teleurstelling en daarna aan de orde.

Ja dat is juist, maar ik neem aan dat er degene die willen spreken precies al uitgezocht hebben bij welk punt ze willen spreken.

Ja maar vaak doen ze het twee keer achter elkaar. En zijn ze met het een bezig zonder het andere meteen voor te kunnen bereiden.

Dan beloof ik u dat ik bij de eerste snel ben en bij de tweede langzamer.

Scheffer.

Voorzitter mag ik een vraag stellen. Heb ik van u begrepen dat u een alleen de moties in stemming brengt.

Ja.

In bijlage E van de beschrijvingsbrief doet u een voorstel.

Wij hebben daar drie punten A, B en C en met name bij C komt dan dus elk punt wat in C staat wordt aan de orde gesteld met de daarbij behorende motie uiteraard, maar als er geen motie is dan gebeurt er ook niks.

Stel voor men is het met het voorstel van het hoofdbestuur niet eens wat gebeurt er dan.

Dan moet er een motie ingediend zijn om te zeggen dat men het er niet mee eens is.

Die procedure wilt u volgen. Dan hebben wij het anders begrepen.

Bij A1 daar is geen motie ingediend dus iedereen is het eens met het hoofdbestuur.

Wij zijn ervan uitgegaan de afdeling Hengelo dat u het voorstel in stemming zou brengen en dat we hier dus gewoon konden stemmen en dus geen motie hoefden in te dienen. Maar dan hebben wij het kennelijk verkeerd begrepen en doen we het een andere keer beter.

Ik krijg weinig moties en weinig stemmen als ik uw voorstel volg dan krijg ik veel meer, dat zult u wel merken hoor. Goed maar " maakt er geen voorstel van orde van.

Er zijn dus drie delen dames en heren punt A, B en C. A zijn algemene vraagpunten ten principale. B is een principieel punt en C gaat dus in op de verschillende aanbevelingen die in bijlage E zijn vermeld. Goed laten we dan overgaan.

Afdeling A daar zijn een tweetal algemene moties ingediend. En dat betreft de moties op 2188 en blz 402 en dan de moties 2090 en 2091 op blz 403 en 404.

Ik zal eerst aan de orde willen stellen motie 2181 op blz 402.

Mijnheer vd Berg.

Voorzitter ik denk dat van de zijde van het hoofdbestuur alleen gesteld kan worden er is indertijd gevraagd om de reglementen nog eens een keertje te bekijken op hun werking en daar is een rapport uit tevoorschijn gekomen. Het hoofdbestuur heeft naar dat rapport nadrukkelijk gekeken. Was het soms met bepaalde zaken niet eens, was het met andere zaken wel eens en heeft dus ook de voorstellen gedaan zoals die verwoord zijn in bijlage E te beginnen op blz 31 van de beschrijvingsbrief. En ik denk dat voor het hoofdbestuur wat vreemd zal overkomen als het zou moeten constateren zoals Arnhem en Zoetermeer dat of de zaken zouden strijdig zijn met traditie in de partij of er zou helemaal geen behoefte aan zijn. Dan zou het hoofdbestuur zou dus tegen de eigen zienswijze ingaan. Dus met andere woorden deze algemene moties die zeggen ja laten we nou toch eigenlijk maar niks veranderen die zijn van de zijde van het hoofdbestuur onmogelijk om over te nemen.

Dank u wel. Nog andere die hierover het woord wensen te voeren.

Meijeraan.

Voorzitter het is logisch dat het hoofdbestuur deze moties niet overneemt in de trein waarin men eenmaal is gaan zitten. Als er gezegd wordt dat de vergadering om een evaluatie had gevraagd is dat volkomen juist. Als er gesteld wordt dat de REC de commissie vd Berg als ik het zo mag noemen in dat rapport een onderbouwde evaluatie heeft gegeven conform de opdracht om na te gaan hoe een en ander in de praktijk had gewerkt dan kan ik in dat rapport niet veel wezenlijke onderbouwing lezen en wezenlijke verklaring van wat er met de reglementen in de praktijk mis is gegaan en waarom daar dan zoveel tegelijkertijd nu aan zou moeten worden veranderd. Ik wou dit graag kwijt als algemene opmerking.

Dank u wel nog andere afgevaardigden.

Jongejans afdeling Zoetermeer.

Mijn afdeling heeft met name problemen tegen de getraptheid van de verkiezingsprocedure en wij zijn van mening dat de individuele afdelingen te snel ondergesneeuwd raken met hun standpunten en dat de kamercentrale dus als tussenfase eigenlijk niet zozeer nodig is. Dank u.

Ik neem aan dat dat aanstonds nog aan de orde komt.

Heer Joekes.

De heer Meijeraan heeft zojuist iets gezegd over de status van het rapport en de status van de houding van het hoofdbestuur daarbij. Misschien is bespaar ik tijd of is dit het geschikte moment om even wat nader te verklaren wat ik hier eigenlijk sta te doen. Het hoofdbestuur heeft aan zijn adviseur mijn fractievoorzitter indertijd gevraagd of de fractie ook een opinie wilde geven informeel over een en ander. De fractie heeft een werkgroep ingesteld. Die werkgroep heeft een intern rapportje gemaakt en wat ik hier dus weergeef is het in de komende punten is het standpunt van de VVDfractie in de tweede kamer. Zei het dat dat niet door stemming in die vorm nader kan worden kracht bij gezet. Dan weet u dat weer want anders zou u misschien hebben gezegd waarom hebben die jongens niet elk als leden in hun eigen afdelingen moties voorbereid. Dat is niet onze bedoeling geweest. Wij wilden een algemeen advies geven.

Dank u wel mijnheer Joekes. Ik stel voor om nu deze motie in stemming te nemen dat is dus de motie op pagina 402. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. De motie is verworpen. Dan hebben we 2090 tesamen met 2091 dit is een en dezelfde motie pagina's 403 en 404. Wenst de afdeling Zoetermeer daar nog een toelichting op te geven.

Ik laat het bij datgene wat ik net gezegd heb. Ik vind het jammer dat er geen andere afdelingen hier aanwezig zijn van de kamercentrale den Haag, want die zouden dit ook verdedigen. En ik weet ook niet in hoeverre er moties overgenomen kunnen worden door de andere afdelingen.

De kamercentrale den Haag heeft maar een afdeling en die is zijn eigen afdeling. Mijnheer vd Berg nog een toelichting.

Ja ik heb dacht ik goed geluisterd naar de afgevaardigde en zijn bezwaar richt zicht tegen het feit dat in al die kandidaatstellingsprocedures kamercentrales een rol, belangrijke rol spelen. Inderdaad is de opbouw van onze partij een getrapte. U kunt dat onder andere zien aan het feit dat wij een algemene vergadering hebben waarin de afgevaardigden van de afdelingen het voor het zeggen hebben en niet een algemene ledenvergadering want die ledenvergadering dat is alleen de afdelingsvergadering. Dat is sedert jaar en dag zo en ik denk dat men tot een ongelooflijke verandering in de hele structuur van de partij zou moeten komen wil men dat op enigerlei wijze dan op die wijze dan geëffectueerd zien zoals ik vermoed dat de afdeling Zoetermeer bedoelt dat zoveel

tussenfasen eigenlijk zullen worden uitgeschakeld. Maar dat is niet in de lijn van onze partij sedert 1948.

Voorzitter ik wil alleen duidelijk maken dat de afdeling Zoetermeer maar ook andere afdelingen in de regio met name de afdeling Leiden van mening zijn dat tussenfase bij de kamercentrale gewoon niet nodig is. En om dus die hele procedure daarmeeodeloos ingewikkeld te maken dat lijkt ons niet praktisch.

U bent voorzitter van de afdeling Leiden, maar u behoort waarschijnlijk tot een andere regio.

Ik heb in ieder geval de vraag uit de afdeling gekregen of de heer Haafkens het zou kunnen verdedigen maar die is kennelijk niet aanwezig.

De heer Haafkens is voorzitter van de kamercentrale Leiden. Iemand anders uit de kamercentrale Leiden. Bestuur van de kamercentrale die hier een mening over kan geven. Nee. Ja mijnheer Prins.

Voorzitter ik wil daar wel even op reageren. De kamercentrale Leiden heeft het oorspronkelijke verhaal van de REC behandeld als een soort voorfase voor de partijraadsleden uit de kamercentrale Leiden. Daar is een bepaald voorstel uitgekomen dat is naar ik heb begrepen ook in die partijraad behandeld maar het heeft het daar niet gehaald en daar houdt het dan nu mee op.

Ik stel u voor om die motie 2090-91 op blz 402 en 403 en 404 nu in stemming te brengen. Rood voor, tegen. Geel, voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is verworpen.

Bij punt A1 zijn geen moties ingediend en dat betekent dat ik dus zeg dat de algemene vergadering heeft besloten conform het advies en dat komt er op neer dat de ontwerp kandidatenlijst vanaf de basis moet worden opgebouwd en niet vanaf de top. Dat was het essentiële beslispuunt wat daar lag. Er zijn totaal geen moties op gekomen. Dan krijgen we punt A2 indien ontwerp kandidatenlijst vanaf de basis wordt opgebouwd dient aan het hoofdbestuur een profielschets op te stellen. Het advies van de partijraad was ja. Het voorstel van het hoofdbestuur is conform het advies van de partijraad. Er is een motie van de afdeling Vlaardingen. Pagina 405 die zegt dat dat allemaal wel moet, maar voorafgaande aan de verkiezingen betreffende een gehele fractie een niet worden te bezetten plaatsen afzonderlijk. Is er iemand van de afdeling Vlaardingen die hier een toelichting op kan geven.

Dat is duidelijk niet. Mijnheer vd Berg.

Het kan geen bezwaar hebben lijkt mij. Als men het nog verder wil uitbreiden ja dan is dat een mogelijkheid en ik zie niet dat het strijdig is met datgene wat door de partijraad is geadviseerd en door het hoofdbestuur is overgenomen. Het is een wat uitbreiding.

Goed nog iemand anders het woord. Dan breng ik de motie in stemming. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Sorry mijn fout ik was al bezig met de volgende zaak, maar hij is overgenomen dan hoeft die inderdaad niet in stemming te worden gebracht. A3 is geen motie over ingediend en we hebben dus besloten dat besloten wordt conform het advies van de partijraad. Dan krijgen we A4 moeten de resultaten van de door de afdelingen opgestelde advieslijsten rechtstreeks naar het landelijk bestuur. Advies van de partijraad is nee en de hoofdbestuur heeft dat advies overgenomen. Daar zijn een paar moties over ingediend. 1671 op pagina 406 en nummer 243 op pagina 407. Iemand van de afdeling Woudenberg die een toelichting wil geven. Mijnheer vd Berg.

Voorzitter het gaat er om je wilt wat snelheid in de procedure brengen, deze procedure bedoel ik en dan is het volstrekt overbodig om en het een en het ander te doen, want vaak ontstaat daardoor verwarring want zendt men wel iets naar een kamercentrale of men zendt naar het landelijk apparaat en beide weten niet van elkaar of ze over alles dan beschikken. Moeten dus met elkaar in contact treden dat geeft dus eigenlijk weer een hindernis in het geheel. En als iedereen nou maar weet dat een bepaald punt is en het dichtst bijzijnde punt ten opzichte van voor een afdeling is namelijk zijn eigen kamercentrale waar die toe behoort. Als men dat nou maar vasthoudt dan brengen we de versnelling in het geheel aan en dan kan de secretaris van de kamercentrale dan ook veel beter het geheel overzien. Dus het hoofdbestuur heeft niet erg veel behoefte om dan ook nog eens allemaal te ontvangen daar waar het juist bij die kamercentrales ja heel goed kan slagen.

Meijeraan.

Voorzitter voorzover het gaat om de technische wijze van verzending zou ik het in het midden willen laten maar ik heb me wat gestoord aan het advies van het hoofdbestuur die ter ondersteuning van haar mening zegt dat de kamercentrales in eerste aanzet verantwoordelijk zijn voor het doen en laten van de afdelingen.

Dat is iets wat ik niet in ons reglement kan terugvinden gelukkig ook meestal niet in de praktijk en ik zou het prettig vinden als u met behoud van uw advies ontraden deze zin uit uw advies zou willen schrappen.

Juis+ interessant ia.

Mijnheer vd Berg.

Kijk het mag best uit het advies geschrapt worden, maar wat wordt met de zin bedoeld. Dat er toch een zekere binding is, ik druk me wat eufemistisch uit tussen afdelingen die in het gebied van een bepaalde kamercentrale er zijn met elkaar voortdurend samenwerken en dat samenwerken doen combineren in hun binding met de kamercentrale. En de kamercentrale zou een slechte kamercentrale zijn als het niet in de gaten heeft wat er hier en daar gebeurt in afdelingen. En het geheel blijft overzien. Zodat we niet ons laten vervallen in organisatorische wanorde, maar dat er wel orde in het geheel zal zijn. Dat is nou eenmaal belangrijk voor een politieke partij die tenslotte een vereniging is.

Dank u wel. Ik zou nu tot stemming willen overgaan dus over de motie.

Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Hij is verworpen. Dan kunnen we naar punt 5 gaan. Moeten de resultaten van door de afdeling opgestelde advieslijsten naar de kamercentrales vervolgens naar het landelijk bestuur. Ik neem aan dat we daar verder geen uitvoerige discussie over hebben. De partijraad zegt ja. Hoofdbestuur is conform. Heeft iemand behoefte aan stemming nee. Dan is de motie verworpen in die zin dat dus het advies van het hoofdbestuur wordt gevolgd. Dan kunnen we overgaan naar punt 6. Daar zijn een drietal moties ter discussie op de pagina's 408, 409 en 410. Afdeling Maassluis zegt de definitieve kandidatenlijst dient bij gewone meerderheid te worden vastgesteld. Het voorstel van de partijraad en het hoofdbestuur is het daarmee eens zegt dat pardon de partijraad zegt met een gewone meerderheid en het hoofdbestuur stelt met een gekwalificeerde meerderheid. Afdeling Maassluis definitieve kandidatenlijst bij gewone meerderheid vastgesteld te worden. Dan hebben we nummer 99 op pagina 409 met eenzelfde tekst en dan tenslotte 613 met eenzelfde tekst.

Mijnheer vd Berg.

Voorzitter degene die alles hebben gelezen die zijn ongetwijfeld begonnen met het rapport van de REC en die hebben gezien dat in dat rapport een andere opvatting voorkomt met betrekking tot de stemming die in de absolute eindfases

zal moeten worden gehouden en die eindfase dat is alles is voorgelegd aan de algemene vergadering. Partijraad vervolgens hoofdbestuur hebben gesteld als er inderdaad sprake is en dat is zo bij periodieke verkiezingen zal het bijeenroepen van een verkiezingsraad dan is daar al een buitengewoon duidelijke besluitvorming geweest. Die besluitvorming in zijn uitstraling naar de hele partij toe is natuurlijk inderdaad misschien voor een wijziging vatbaar maar dan moet het een wijziging zijn waar nadrukkelijk wordt gesproken van de gekwalificeerde meerderheid. En dat dus de algemene vergadering het werk van de verkiezingsraad niet zal overdoen. Dat is in feite de gedachte die er achter ligt achter het advies van de partijraad overgenomen door het hoofdbestuur. Voorzitter dat is het dus. U denkt dat iedereen weet dat er een discrepantie is in die beide visies, maar ik denk dat ~~beide~~ beide net zo legitiem zijn.

Joekes.

Voorzitter misschien zal het u verbazen dat 27 zittende leden van de VVD fractie unaniem van mening waren dat een gekwalificeerde meerderheid in de algemene vergadering moet worden gehandhaafd. Omdat wij dat beschouwen en dat heeft de algemeen secretaris eigenlijk net zo gezegd, maar nog niet het hele rijtje genoemd als het sluitstuk, de uiteindelijke mogelijkheid van besluitvorming en het omver werpen van eerder genomen besluiten want daar gaat het dan om wat begint in de afdelingen wat wordt voortgezet in de kamercentrales, dan in de verkiezingsraad komt en wij zouden het als een quasie democratisering, maar in werkelijkheid ondemocratisering vinden wanneer op een dergelijke manier het gemakkelijker de algemene vergadering de eerder genomen besluiten van de hele partij zou kunnen frustreren. Bovendien wijs ik daar op dat het nog steeds mogelijk is gebleken. De laatste keer nog om in de algemene vergadering met gekwalificeerde meerderheid een verandering aan te brengen in de lijst. Dus het is ook geen onneembare orde.

Wie nog meer.

Lugtenberg.

Ja voorzitter ik zou nog graag toch naar voren willen brengen in de reglementen evaluatiecommissie waar ik dus zelf ook lid van ben hebben we heel nadrukkelijk de argumentatie gevolgd dat de algemene vergadering het hoogste orgaan is van de partij. De procedure is langdurig voor kandidaatstelling voor de vertegenwoordigende lichamen. Uiteindelijk het eerst wat de leden ervan meemaken in de afdelingen en de algemene vergadering daar zit een heel tracé tussen waar inderdaad allerlei adviezen worden uitgebracht,

lijsten worden opgesteld en vergaderingen plaats vinden. Niettemin het hoogste orgaan van de partij blijft de algemene vergadering en de algemene vergadering moet zich naar ons oordeel niet binden zichzelf een tweederde meerderheid op leggen om besluiten te nemen over een zo belangrijke aangelegenheid als het vaststellen van kandidatenlijsten. Algemene vergadering als die correctietoets nodig wordt geoordeeld nog na een verkiezingsraad en dat hebben we met z'n allen al eerder besloten dat men dat nodig vindt dan moet die algemene vergadering ook de mogelijkheid hebben om daadwerkelijk en met gewone meerderheid wijzigingen nog aan te brengen.

Bakker.

Voorzitter de afdeling Haarlem had met instemming kennis genomen van het rapport van de REC. Waar als uitgangspunt stond dat de leden direkter betrokken worden bij de kandidaatstelling. Met genoegen werd dat uitgangspunt teruggelezen helemaal in het begin van dat betreffende rapport. Een gekwalificeerde meerderheid bij de algemene vergadering zou daar in feite onrecht aan doen. Derhalve vandaar dus ook een hartgrondige ondersteuning voor de gewone meerderheid.

De Haze Winkelman.

Voorzitter heel kort nog het lijkt mij je hebt de keus uit 2 dingen bij deze situatie. Ofwel een algemene vergadering het laten beslissen zonder dat de partijraad of de verkiezingsraad of wie dat dan ook als tussenschakel moet doen dan dus alleen de algemene vergadering en uiteraard niet met gekwalificeerde meerderheid. Als je kiest voor die tussenschakel, dat hebben we gedaan die verkiezingsraad dan is het volstrekt bestuurlijk en ik ben het geheel met de heer Joekes eens bestuurlijk en ook andere redenen heel erg onverstandig om zo makkelijk de algemene vergadering een mogelijkheid te geven na een zo zorgvuldige procedure om dat weer te veranderen. Dat is heel erg ongewenst.

Dank u wel.

Muntinga-Deventer.

Gezien de toelichting van de secretaris en de heer Joekes en andere spreker vind ik het nodig om mede te delen dat het amendement van Deventer wordt ingetrokken.

Dank u wel. Dus de afdeling Maasluis en Vlaardingen dat nu ook doen.

De afdeling Vlaardingen trekt ook zijn motie in.

Juist en de afdeling Maassluis die is er niet. Dan zal ik het toch in stemming moeten brengen. Dat is dus 132 op pagina 408 overigens met dank aan degene die hun eigen moties introkken ja. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Het is verworpen. Dan kunnen wij overgaan naar punt A7. De moddermanlijst wordt opgesteld op basis van het aantal aanwezige leden ter vergadering of op basis van het nominale aantal leden van de betreffende afdelingen, centrale. Het advies van de partijraad is op basis van het aantal nominale leden voorstel hoofdbestuur dat is wit, maar de heer vd Berg moet het maar even zeggen.

In de VDexpres nummer 181 is even die blanco regel is opgevuld en het voorstel van het hoofdbestuur was en is gelijk aan het advies van de partijraad. Voorzitter er is op 7 door Hengelo is er ingediend op blz 411 een als ik Hengelo goed begrepen heb wil men een reglementering van het Moddermansysteem. Maar nu is er een afgevaardigde van de afdeling Hengelo en misschien als ik het mag vragen voorzitter goed dat Hengelo in deze nog eens even precies aangeeft wat wordt bedoeld. Dat is voor onze discussie misschien veel zinvoller.

Heer Scheffer.

Bij de laatste verkiezingen is ons opgevallen dat er in de toepassing van de Modderman diverse systemen worden gevolgd. Niet dat die zo ver uit elkaar liggen maar je kunt dit op verschillende manieren doen. En nou ben ik niet zo gek op uniformiteit, maar in dit geval lijkt mij enige uniformiteit wel op zijn plaats. Ik wil helemaal niet pleiten voor een systeem ik laat dat graag aan het hoofdbestuur over, maar ik zou hiervoor willen pleiten dat iedereen dezelfde regels volgt, dan weten we wat modderman is. Nou is modderman een in de lucht hangende kreet. Ik ken mijnheer Modderman en ik vind het geen leuke situatie dat die man in de lucht hangt.

De Haze Winkelman.

Voorzitter het is misschien wel wat moeilijk zo nu en dan maar en uiteraard een eenvormige uitleg is altijd zeer gewenst, maar om daar nou een reglement voor op te gaan stellen dat lijkt me toch allemaal wel veel te zwaar. Het meegeven aan de algemeen secretaris lijkt me op zich niet zo'n probleem, maar dat moet dan niet uitmonden in een reglement.

Nog iemand anders. Dan breng ik die motie in stemming dus 902 op pagina 411. Rood voor, tegen. Geel pardon. Ben ik weer in de war dames en heren dat kan best want ik blijf het een ingewikkelde zaak vinden.

Mijnheer vd Berg.

Het is niet overgenomen maar als ik het nou goed lees wat er staat dan zal de algemeen secretaris zal dat geheel eens bekijken en tegen het licht houden als die met de algemene regelgeving bezig is.

Ik vind het prima om hem niet in stemming te brengen maar we kunnen denk ik inderdaad zeggen dan houden we de motie aan en de algemeen secretaris neemt het mee. Wenst iemand daar stemming over, dan kunnen we denk ik aldus besluiten. Dan krijgen we punt A8 daarover is geen motie ingediend en daar wordt dus besloten conform het advies van het hoofdbestuur en partijraad. Dan hebben we nummer B ook daar zijn geen moties over ingediend en dus besloten conform de voorstellen. Dan krijgen we C in algemene zin. Daar is een motie ingediend door de afdeling Hengelo. Afdeling Hengelo zegt dat de tekst niet begrepen wordt.

Mijnheer Scheffer.

Deze tekst was inderdaad verwarrend en bij de verdere stukken is die verduidelijkt. Ik dacht in de beschrijvingsbrief en daardoor wel duidelijk geworden.

U trekt de motie in.

Het was geen motie het was een brief van ons aan het hoofdbestuur om u hier op te attenderen. Als motie kan die ingetrokken worden.

Meijeraan.

Mag ik een opmerking maken.

In de toelichting wordt inderdaad de zaak verduidelijkt. De toelichting die van het hoofdbestuur gegeven is, maar dan wordt de gelijksoortige procedure beperkt tot het Europese parlement en eerste kamer. Als we toch nog wat meegeven aan de algemeen secretaris in het kader van de algemene regelgeving en wat dies meer zei dan dacht ik dat je voor de provinciale staten tenminste en misschien ook voor de gemeenteraad maar zeker voor de provinciale staten deze zelfde mogelijkheid van schriftelijke interventie mee zou mogen nemen.

De heer vd Berg knikt bevestigend. Dat zal aldus gebeuren. Dan stel ik u voor over te gaan naar het behandelingsperaanbeveling en dan te beginnen met aanbeveling 321 van de REC hoofdbestuur heeft geadviseerd om dat over te nemen. Er is geen motie ingediend en kan dus besloten worden conform advies van het hoofdbestuur. 322. Wijziging van de positie van de zittende leden. De hoofdbestuur wijst dat voorstel van de REC af.

De afdeling Reeuwijk wil eveneens handhaven van de positie van de zittende leden.

Mijnheer Joekes.

Het is natuurlijk eigenlijk in werkelijkheid helemaal geen voorsprong het is een hoffelijkheid. Zo aanvaarden wij dat althans dat je zittend lid en ik vind wat minder terecht maar vooruit maar zittend bewindsman om te beginnen de uitnodiging krijgt wil je op de volgende groslijst staan. Daarmee heeft niemand een voorsprong op enige andere gezien het feit ook nog nu dat het op de groslijst komen ik vind terecht gemakkelijker wordt gemaakt dan het nu is. Kortom als u ons dat wilt ontnemen nu probeer ik wat huilerig te zijn dan zullen wij daar niet om wenen. Maar het is aardig. Laten we ook een paar aardigheidjes in deze hele procedure houden.

Duidelijk. Wenst verder iemand nog.

Wijzenbeek.

Nu we technisch advies europees parlement behandeld hebben en nu bezig zijn voor de tweede kamer moet ik dan toch de heer Joekes eigenlijk zeggen van gelijke monniken gelijke kappen. We hebben dat bij het europees parlement weggelaten. Daar worden zittende leden als elk ander lid en elke andere kandidaat behandeld. Waarom zou de tweede kamer nu anders behandeld moeten gaan worden dan het europees parlement. Ik was er daar ook tegen hoor.

Joekes.

Voorzitter ik erken mijzelf helemaal niet als gelijke monnik met de geachte afgevaardigde de heer Wijzenbeek.

Mijnheer vd Berg.

Er is sprake van een misverstand, want de zittende europarlementariers vallen wel degelijk gelet op het reglement EP vallen wel degelijk in die fase dus door de algemeen secretaris namens het hoofdbestuur ook gevraagd.

Wijzenbeek.

Daarom zeg ik ook gelijke monniken gelijke kappen.

Ja ik beluisterde iets anders namelijk dat u er voorstander van was om het af te schaffen.

Nee ik zei dat ik het eens was met de heer Joekes.

Joekes.

Oh maar dat heb ik nog nooit meegemaakt.

Dat is duidelijk. Het lijkt me toch dames en heren dat de zaken wel voldoende belicht zijn. Het standpunt van het hoofdbestuur is dus duidelijk. Afwijzen van het voorstel om dat onderscheid af te schaffen. De motie van de afdeling Reeuwijk is hetzelfde. Ik wou even tot stemming overgaan. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Even scherp nadenken of we met onze eigen procedure niet in de knoop gaan. Het hoofdbestuur heeft het voorstel van de REC afgewezen. Er is geen motie om daarvan af te wijken dus hoeft er niet gestemd te worden dat is inderdaad juist. Algemene vergadering is het eens met het hoofdbestuur.

De afdeling Hengelo vraagt stemming.

U vraagt stemming goed. Goed dan breng ik dus in stemming het voorstel van het hoofdbestuur om het voorstel van de REC af te wijzen. Dus de situatie blijft dan zoals die nu is het verschil tussen zittende en niet zittende leden wordt gehandhaafd. Dus het voorstel van het hoofdbestuur om de huidige situatie te handhaven. Wie is daarvoor. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Het voorstel van het hoofdbestuur is aangenomen.

Goed dan kunnen we overgaan naar 322.2 daarliggen een drietal moties respectievelijk op de blz 414, 415 en 416 die allemaal dezelfde strekking hebben namelijk met betrekking tot het opheffen van het onderscheid over verkiesbare en niet verkiesbare plaatsen. Want zo zegt 322 onderscheid tussen verkiesbare en niet verkiesbare plaatsen moet worden opgeheven en het hoofdbestuur zegt overnemen maar niet ten aanzien van de kandidaatstelling voor de gemeenteraad.

Deze drie moties van de afdeling Maartensdijk zeggen dan dus ja dat moet je ook bij de gemeenteraad doen. En dan ligt er een motie van de afdeling den Haag en die zegt nee je moet nu juist overal wel het onderscheid handhaven. Dus heel duidelijk Rec zegt je moet het onderscheid opheffen tussen verkiesbare plaatsen en niet verkiesbare plaatsen. Het hoofdbestuur zegt nemen we over behalve voor de gemeenteraad. Nee zegt de afdeling Maartensdijk je moet het ook bij de gemeenteraad afschaffen. Nee zegt de afdeling den Haag je moet het helemaal niet afschaffen. Zo is de feitelijke situatie ten aanzien van de voorstellen die er liggen. Mijnheer vd Berg nog een toelichting.

Nee voorzitter na uw uiteenzetting lijkt mij niet nodig.

Joekes.

Nou wordt het interessant. Mag ik in de eerste plaats voorstellen dat we logischerwijs samen nemen dit punt en het volgende 322.3. Het feit dat de secretaris instemmend knikt betekent dat ook dat de voorzitter zijn goedkeuring eraan geeft.

Ja vooruit maar.

Mijn fractie vindt dat het onderscheid tussen verkiesbaar en niet verkiesbare plaats geen wezenlijk onderscheid is. Ik kan u daar voorbeelden van noemen waarvan u de haren ten berge zouden rijzen. Bijvoorbeeld de vorige europese verkiezingen toen bij voorkeurstemmen van een niet verkiesbare plaats werd verkozen een persoon die ook niet verkiesbaar bleek te zijn en zo kom ik op dat tweede punt. Terwijl het onderscheid tussen verkiesbaar en niet verkiesbare plaats op z'n best moeilijk te definieren is denk maar aan het marginale deel van de lijst waar we wel of niet binnenkomen en ook dus de lijstduwers is de verkiesbaarheid of niet verkiesbaarheid van de persoon van zeer wezenlijk belang. Ik geef weer 2 voorbeelde, de persoon die ik daarnet noemde mijn vorige fractievoorzitter kon natuurlijk die wat was het 100duizend stemmen of meer die pardon 105duizend die kon dat vak vanzelf niet aannemen maar die heeft daar niet onterecht in de tweede kamer een kat voor gehad van de heer den Uyl toen die daar een heel staatsrechterlijk spel van maakte en nou was dat allemaal opgeblazen. Er zat een kern van waarheid in. Mijn fractiegenote mevrouw Terpstra die eigenlijk tegen haar wil en verwachting in in Utrecht in de provinciale staten is gekozen dat is wel verenigbaar. Die verenigt dat ook maar het brengt haar eigenlijk nogal in verlegenheid. Kortom de fractie zou zonder nu in details van formulering te willen treden willen aanbevelen verkiesbaar en niet verkiesbare plaats niet als begrip handhaven. De verkiesbaarheid van personen wel heel duidelijk voor de verkiezingen laten stellen door de betrokkene.

Mijnheer Mackkaij.

Niet te verstaan.

Joekes.

Ik wou excuus mijnheer de voorzitter wij vermeten ons niet in de tweede kamer-fractie om over gemeenteraden kandidaatstelling want dat is nog weer moeilijker. Dat was dus niet mijn bedoeling.

Mijnheer Scheffer.

Uit de optiek van de gemeenteraadsverkiezingen kan ik alleen zeggen dat het hoofdbestuur hier een bijzonder pragmatische en een zeer verstandige keuze heeft gedaan.

Dank u wel. Wie nog meer.

Ja verzoek om de heer Mackaaij toch voortaan bij de microfoon te hebben want achterin is het niet te verstaan. Ik heb dat referaat niet gehoord alleen het antwoord van de heer Joekes en nu ben ik wat kwijt.

Nou mijnheer Mackaaij dan moet u het toch nog maar even in de microfoon zeggen.

Ik stel voor om het voorstel van het hoofdbestuur te volgen dus dat het onderscheid verkiesbaar niet verkiesbaar in elk geval bij de gemeenteraden wordt gehandhaafd. En essentie van dat voorstel is het voordeel daarvan is dat je voor wat de procedure betreft een veel eenvoudiger weg kan bewandelen voor de niet verkiesbare kandidaten. En dat is voor gemeenteraden toch wel handig. Overigens ben ik het met de heer Joekes eens.

Wie nog meer. Mijnheer de Haze Winkelman nog want die wil het overal juist handhaven.

Het belangrijkste is natuurlijk dat het voor de gemeenteraad blijft bestaan omdat anders een heleboel afdelingen in grote problemen komen om überhaupt hun lijst op een goede wijze vol te krijgen. Dat is de essentie en daarom zijn we ook blij met het voorstel. Wij wilden iets verder gaan, niet zover als u suggereerde maar we hebben gezegd nou het zou toch een goede gedachte zijn om ook voor de provinciale statenlijst wat meer bekende personen op de lijst te kunnen plaatsen waarbij ik het volstrekt eens ben met mensen die dat gezegd hebben dat er in werkelijkheid geen groot verschil is. Want als ze gekozen worden met voorkeurstemmen dan zouden ze toch in moeten gaan zitten maar psychologisch is het nou eenmaal voor de VVDers wel een punt dat men eerder als men niet gekozen wil worden op een zogenaamde niet verkiesbare plaats wil staan dan op een verkiesbare plaats, maar formeel is het duidelijk.

Lugtenveld.

Ja voorzitter ik denk dat we toch ook een ander aspect in de discussie moeten betrekken.

Er zijn dus een paar dingen denk ik die aan de orde zijn. Dat is de kwestie van de verkiesbare plaats en niet verkiesbare plaats. En de kwestie van de kandidaat die al of niet verkiesbaar is. Als ik het goed begrepen heb is het zo dat als je praat over niet verkiesbare plaatsen dan praat je over die plaatsen die naar schatting naar menselijke schatting bij een verkiezing niet meer gehaald worden. En dat is een niet verkiesbare plaats. Los daarvan staat natuurlijk de probleem van de wel of niet verkiesbare kandidaat. Want je kunt dus inderdaad zeggen iemand die zich niet verkiesbaar wenst te beschouwen die moet heel duidelijk staan op een niet verkiesbare plaats als je dat handhaaft. En iemand die zich wel verkiesbaar wenst te beschouwen kan ook op een niet verkiesbare plaats staan. Zo zit het systeem toch in elkaar.

U heeft een onderscheid gemaakt met betrekking tot de gemeenteraad. Ik vraag me af of dat zo pragmatisch is als de heer Scheffer aangeeft. Want dat is het probleem juist die gemeentelijke politiek. Dat daar de doorstroming nog weleens snel kan gaan dat niet verkiesbare kandidaten en daar onderscheid zich juist het punt van is de kandidaat beschikbaar op daar niet verkiesbare plaatsen staan. Maar dat je op een gegeven moment in de problemen komt omdat je lijst gewoon is uitgeput op het moment dat er een van de leden opnieuw uit de gemeenteraad verdwijnt. Met andere woorden ik denk dat niet zozeer het onderscheid zoals u dat aangeeft in uw advies met betrekking tot verkiesbaar-niet

verkiesbaar ten aanzien van de plaatsen duidelijk moet zijn in de gemeenteraad maar met name juist die kandidaten. Met andere woorden onderscheid laten vallen maar de kandidaten ook bij gemeenteraadsverkiezingen zeer nadrukkelijk laten aangeven hoeverre zij al dan niet verkiesbaar zijn voor een werkelijke zetel in de raad.

Bakker.

Voorzitter toch een kleine correctie op uw verhaal. U sprak daarnet over naar alle waarschijnlijkheid kunnen we wel aangeven waar de grens ligt tussen een verkiesbare plaats en een niet verkiesbare plaats. Ik kan mij voorstellen dat er een kandidaat staat op een niet verkiesbare plaats en die toch met voorkeurstemmen erin komt. Alleen al vanwege herkenbaarheid. Wat dan. Dan ontstaat er op een gegeven moment geen onderscheid meer tussen het begrip verkiesbaar of niet verkiesbaar. Althans voor wat betreft de plaats. Ik denk dat het goed is voor leden tevoren te weten of iemand direkt een verkiesbare plaats ambieert ja dan nee. Maar dat weet de kiezer weer niet. De kiezer die uiteindelijk straks zijn stem uitbrengt en die heeft niet tevoren de informatie bij gekregen staat althans op die lijst niet bij vermeld van ja ik sta er wel op maar in eerste instantie heb ik er geen interesse in. Als je dan eerlijk moet zijn ten opzichte van de kiezer dan doe je er beter aan vantevoren duidelijk te maken sorry joh als je er op staat dan ben je verkiesbaar en mogelijk zelfs ook op een verkiesbare plaats. Ongeacht je rangorde. Blijf dan eerlijk maar zit niet wat omslachtig met termen te goochelen.

Bent u ervan overtuigd dat u altijd op de kandidatenlijsten voldoende namen krijgt als iedereen zich verkiesbaar moet verklaren.

Meijeraan.

Bij de gemeenteraad voorzitter als ik de vraag mag beantwoorden denk ik niet. En ik had de commissie REC eigenlijk willen vragen of er op het punt van de gemeenteraden met name dit keer opeens problemen zijn gerezen bij de hantering van ~~verkie-~~ verkiesbare niet verkiesbare plaatsen-verkiesbaar niet verkiesbare kandidaten. Een onderscheid dat we al jarenlang kennen en dat naar mijn mening nooit tot bijzondere problemen heeft geleid. Bij provinciale staten bij europees parlement hebben we het systeem van lijstduwers gekregen. Dat is natuurlijk bijzonder gevaarlijk. Daar kun je mee nare dingen krijgen. Zijn er bijzondere ontwikkelingen geweest die nu leiden tot deze discussie. Tweede vraag als ik het wel heb dan zijn in de nieuwe reglementen zoals ze in 85 zijn vastgesteld ik noem dat maar de nieuwe reglementen het aantal verkiesbare plaatsen juist iets

uitgebreid om rekening te houden met die doorstroming waar de heer Labon het over had. Ik geloof dat we in de discussie drie dingen moeten onderscheiden. Tweede kamer-eerste kamer-europees parlement. Onderscheiden afschaffen. Ik heb het idee dat daardoor de vergadering het hoofdbestuur de REC volledig eenmeens is. Gemeenteraden goed overwegen wat we gaan doen, maar ik zou willen zeggen handhaven want als je dan aan de kandidaten wel een onderscheid zou willen laten maken tussen verkiesbaar en niet verkiesbaar wat dan natuurlijk weer niet zo eerlijk is tegenover de kiezer zoals de heer Bakker terecht zegt dan zul je toch ook in je lijst daar een zekere cesuring moeten hebben want anders dan kun je met die niet verkiesbare plaatsen niet uit de voeten. Dan betekent het dat je in vele gemeente de lijst niet vol zal kunnen krijgen. Daarna de vraag als je het voor de gemeenteraad hebt gehandhaafd of het niet verstandig zou zijn misschien niet voor alle 11 provincies nodig, maar om als uitlaatklep voor hier en daar bij de provinciale staten toch het vanoudsher bekende systeem nog maar te handhaven. Maar ik geloof dat de gemeenteraad met klem moet worden aanbevolen om beide onderscheiden te handhaven, want als je het ene onderscheid hebt dan kun je het andere niet missen of omgekeerd.

Dank u wel.

Mijnheer Bakker.

Voorzitter een kleine toelichting dan nog even misschien ook in de richting van de heer Meijeraan. De ervaringen vanuit het verleden die waren niet onverdeeld positief mag ik het zo maar zeggen, want er waren wat problemen met bestuursleden die zich ineens als verkiesbare kandidaat melden. Daar is wel regulering toen in de oude reglementen voor op poten gezet maar die gaf ook de nodige problemen en dat is een van de redenen dat de RECcommissie daar aanpassing in heeft aangebracht en tevens een stuk vereenvoudiging. Ik denk dat dat alleen maar warm wordt aanbevolen. Ten tweede u spreekt daarnet over informatie naar de leden over de bereidheid van een kandidaat of hij direkt verkiesbaar wil zijn ja dan nee. Ik denk dat die informatie wel degelijk gegeven moet worden want die is van belang voor de ledenvergadering om te weten op welke plaats zal men hem zetten. Omdat er een gereede verwachting is dat die mensen direkt hun plaats willen innemen dat die ook hoger op de lijst komen. Dat wij een onverhoede andere uitslag door middel van voorkeurstemmen ja die kun je natuurlijk niet tegen houden. Maar je kunt een zekere verwachting wel in je lijst aanbrengen. Dat hoeft niet precies omschreven te zijn althans in de reglementen. Het is alleen maar een navraag bij de betreffende kandidaat.

Dat noem ik een stuk informatieverstrekking vanuit de kandidaat zelf.

Dank u wel.

Meijeraan.

De heer Bakker had twee beurten in een instantie mag ik even kort reageren. Ik dacht dat het element van bestuursleden die al dan niet hoog op een lijst willen staan dat dat hier niet bij speelt. Dat is een element van of je die bestuursleden al dan niet moet uitsluiten van de deelneming aan de procedure en van hun bestuurswerkzaamheden. Dat staat los van het feit of je een lijst samenstelt van 20-25 leden en of je daarin het onderscheid wil brengen dat vooral in kleinere gemeente heel nuttig en nodig is en waar toch ook een wat langere lijst voordeel kan bieden.

Dank u wel. Nog iemand het woord.

Smagge afdeling Vlijmen.

Ik wil toch opmerken dat inderdaad wat de heer Meijeraan zegt je krijgt met name in kleinere afdelingen en kleinere gemeente krijg je die lijst niet vol als iemand persé verkiesbaar moet zijn. En ik ben het er dus mee eens dat je het verschil toch moet handhaven-verkiesbare en onverkiesbare plaats. Want je moet wat meer mensen op die lijst hebben anders staat het zo stom.

Goed dank u wel. Ik stel u voor nu tot stemming over te gaan. In de eerste plaats dus punt 322 de motie 1634 enz van Maartensdijk die ook bij de gemeenteraad dat onderscheid tussen verkiesbaar en niet verkiesbare plaats willen afschaffen. Wie is voor deze motie. Het hoofdbestuur ontraadt dus deze motie. Wie is voor deze motie. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is verworpen. Dan is er nog de motie van de afdeling den Haag. Er staat op pagina 417 die wenst dus het onderscheid ook te handhaven bij de provinciale staten. Ik zou deze motie gelijk in stemming willen brengen. Wie is rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is verworpen. Dan kunnen wij overgaan naar punt 322.3 dat betreft dan de verkiesbare dan wel niet verkiesbare kandidaten. Mensen die dus wel of niet vantevoren zeggen dat ze een verkiezing zullen honoreren. Daar heeft de REC dus gezegd dat moet je afschaffen en het hoofdbestuur heeft dat overgenomen. Daar zijn een tweetal moties over ingediend. Een van de afdeling den Haag die zegt dat je dat niet moet afschaffen bij de gemeenteraad en provinciale staten

En een van de afdeling Apeldoorn die naar zijn tekst op dit moment feitelijk niet meer geldig is denk ik in deze zin. Maar wanneer je die tekst interpreteert in de zin dat men het onderscheid tussen verkiesbaar en niet verkiesbare kandidaten ten principale wil handhaven dan is die denk ik wel degelijk in stemming te brengen. Waarom ik het zo zeg is omdat de motie van de afdeling Apeldoorn verwijst naar het aanwezig zijn van verkiesbare of niet verkiesbare plaatsen. En aangezien we daar zonet een beslissing over hebben genomen die niet helemaal meer in zijn algemeenheid geldig is geldt namelijk alleen voor gemeenteraad is de motie van Apeldoorn dus in deze vorm niet meer zo aan de orde. Ik stel u voor om te zeggen nou de strekking van de motie is dat de kandidaat zich moeten kunnen blijven uitspreken of ze wel of niet verkiesbaar zijn. Dat is denk ik de strekking van de motie.

Joekes.

Ik denk dat de fractie dit amendement zou willen aanbrengen daarop dat kandidaten zich moeten uitspreken. Omdat ik het element is al eerder aan de orde geweest met betrekking tot gemeenteraden en dergelijke. Daar heb ik het niet over ik heb het zeer uitdrukkelijk alleen maar over de kandidaatstelling voor de 2e kamer en geen andere omdat het hier en daar toch wordt ervaren als kiezersbedrog is een groot woord, maar als raar wanneer ik neem maar een voor mij uiterst pikant voorbeeld de heer Winsemius op de voorlaatste plaats in tenminste twee kamercentrales op de rijkskieskringen op de lijst komt te staan en men daar wellicht op kiest en dan het recht heeft om vantevoren te weten dat hij niet bereid is in de tweede kamer te gaan zitten. Ik denk aan het voorbeeld van de heer van Agt. Er zijn er nog meerdere te vinden. Ja die is daar een donkerblauwe maandag gaan zitten.

Maar ik besef dat dit een nogal ingrijpende suggestie is. Niettemin leeft die bij ons.

Ik kom daar direkt nog op terug mijnheer Joekes, want het staat natuurlijk in formele zin niet op de agenda, maar ik kom daar direkt nog op terug.

Daar geniet ik al zo van de hele tijd.

Wil de afdeling den Haag nog een toelichting geven op zijn voorstel. Nee.
De afdeling Apeldoorn.

Mijnheer vd Berg hier nog reactie op.

Het ligt natuurlijk in de lijn zoals men gehandeld heeft bij 32.2.2. om door te trekken naar 3.2.2.3. en te zeggen bij de gemeenteraad heb ik het nodig en bij de andere heb ik het niet nodig en voorkomt het verwarring. En dan krijgen we inderdaad niet het beeld van mijnheer X aan de onderkant die bijna dreigt verkozen te worden. Want men weet dat men altijd gekozen kan worden. En men weet niet in het land dat men niet verkozen wenst te worden. Dat is voorbehouden aan een zeer smalle groep namelijk de leden van de volkspartij voor vrijheid en democratie. En de andere weten het niet want het staat nergens. Het staat ook niet in het stembokje. Het is een heel belangrijk gegeven want als men daar binnenkomt met het rode potlood dan is men bezig en er staat bij geen een kandidaat staat er u gaat nu uw stem uitbrengen hi- zal geen plaats nemen hij of zij geen plaats nemen in de 2e kamer der staten generaal of etc. etc.

Goed nog iemand het woord.

Joekes.

Ik wou even goed begrijpen wat de algemeen secretaris daarmee bedoelt. Valt hij mij bij eigenlijk.

Als het betekent dat wij beide voorstander zouden zijn van het afschaffen van dat onderscheid ja.

Ik zou nu tot stemming willen overgaan dames en heren en aller-eerst amendement van afdeling den Haag, die zegt dat het onderscheid wel degelijk gehandhaafd moet blijven bij gemeenteraad en provinciale staten. We gaan dus nu stemmen over deze motie. Wie is daar voor. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie is verworpen. Dan hebben we bij datzelfde punt de afdeling Apeldoorn ik doelde daar zonet al op die dus zegt kandidaten moeten zich uit kunnen blijven spreken of zij op een verkiesbare of onverkiesbare plaats op de lijst willen staan. Nou die verkiesbare of onverkiesbare plaats die hebben we net weggestemd. Althans behalve bij de gemeenteraad, maar voor de rest is die weggestemd. De heer Joekes die zegt maar dat staat dan formeel niet op de agenda toch vind ik het een interessante propositie ja zou je nou toch niet als eis moeten stellen dat de mensen zich niet uit moeten kunnen blijven spreken maar dat ze zich uit moeten spreken of zij bereid zijn en dan verwijs ik even naar de tekst van de REC of zij bereid zijn hun benoeming te aanvaarden.

Want dat is dan het essentiële punt waar het om gaat. Het gaat in het stuk wat u hebt gekregen ook onder punt 3.2.2.3. daar staat namelijk een geheel andere zaak is of een verkozen kandidaat ook zijn benoeming aanvaardt en dat is dan dus het essentiële punt dat je moet weten als iemand op welke plaats hij dan ook staat op de kandidatenlijst of hij dan bereid is om daar inderdaad die benoeming te aanvaarden. Dat was toch de essentie van uw voorstel mijnheer Joekes.

Zeker en wat mij betreft niet alles hoeft precies in de reglementen te worden geregeld als dit een aanzet zou kunnen zijn tot een groeiende partijcultuur om daar rekening mee te houden, als het hoofdbestuur dat wil en tenzij de algemene vergadering zich daartegen verzet dan ben ik ook niet rouwig dat ik geen motie heb ingediend. Waar ik overigens het recht niet toe zou hebben gehad als vertegenwoordiger van de fractie.

Maar wel als lid van een afdeling en uw afdeling kunnen overtuigen.

Dat doe ik graag voorzitter.

Mijnheer Meijeraan.

Ja voorzitter ik dacht zoals de heer Joekes het nu formuleert dat dat een heel zinnige gedachte is, maar dat als ik de heer vd Berg goed begrepen heb hij wel heeft gememoreerd dat voor de gemeenteraad gegeven het feit dat je daar niet verkiesbare en verkiesbare plaatsen onderscheid houdt. Voor de gemeenteraad dus ook het onderscheid tussen niet verkiesbaar en verkiesbare kandidaten zal moeten hebben want anders heeft het eerste onderscheid ook geen zin. En dat dus de motie 419 van Apeldoorn nu misschien zo zou kunnen worden opgevat als specifiek betrekking te hebben op de gemeenteraad en dan denk ik dat u hem gegeven de vorige stemming zou kunnen overnemen. En dat het heel nuttig is dat iedereen goed kenbaar maakt wat die zou willen eventueel. Anderzijds dacht ik toch ook dat je daar geen rechtsgrond aan kunt hebben om iemand die zich aangemeld heeft ik zal dat aanvaarden daar doe je niks tegen als die later nee zegt. Behalve dat je hem over vier jaar niet meer op de lijst zet.

Voorzitter nog een hulpmiddeltje ook voor mijnheer Joekes - Bakker - ik verwijs naar pagina 423 waarin u zelf het al heeft overgenomen dat die bekendheid ter beschikking komt op het gegevensformulier.

Ja dat is duidelijk.

Ik stel u voor het voorstel van de heer Meijeraan over te nemen en de motie van de afdeling Apeldoorn te laten slaan op de gemeenteraden. Wenst iemand daar stemming over. Nee dan kunnen we rustig aannemen dat deze motie in deze zin is geaccepteerd en voor de rest denk ik dat als ik zo de discussie beluister dat de algemene vergadering het wel eens is met uw suggestie van de heer Joekes om een uiterst streven dat alle kandidaten vantevoren zeggen of zij inderdaad hun benoeming aanvaardden of niet. Wenst iemand stemming. Een applaus. Die suggestie is overgenomen en we zullen dus kijken hoe we dat dan verder in de reglementen gaan verwerken.

Voorzitter mag ik u misschien vragen als we zometeen een enkele blz verder zijn op 423 dan kunnen we gewoon die uitspraak doen. Aan de hand van een motie van de afdeling Sneek.

Dat is juist daar hebt u gelijk in dat was mij ontgaan. Zullen we dan direct nog even op terugkomen. Dan stel ik u voor om over te gaan naar 3.2.3. voordracht van voorlopige kandidaten. Waarin staat dat elk lid gerechtigd is om alle mogelijke mensen aan te wijzen maar hij is ook gerechtigd om zichzelf daartoe voor aan te melden en daar zijn dan een aantal moties over en een tweetal die zeggen de voordracht moet uitsluitend gebeuren door de ledenvergadering. Ja dat zijn de moties van den Haag en Capelle. Wel mijnheer vd Berg.

Nou voorzitter daarin heeft het hoofdbestuur de REC gevolgd in de mogelijkheid namelijk dat de mensen zichzelf zonder enige beperking nou dat klinkt misschien wat overdreven kunnen aanmelden en dat er niet eerst een bepaalde tussenfase is. Kijk de zeefwerking komt toch daarna gelet op de getraptheid in de hele procedure. Het gaat hier zuiver en alleen om het opgeven voor de groslijst. En het hoofdbestuur acht de zienswijze van de REC juist dat als je daar al begint met een soort van zeefwerking dan zou er weleens heeft zich natuurlijk weleens hier en daar in het verleden voorgedaan zou er weleens oneigenlijke argumenten kunnen worden gebruikt waardoor iemand in deze wordt gehinderd van zijn passieve rechten als lid gebruik te kunnen maken. Want daar gaat het hierom.

Dank u wel. Wie van u wenst daar verder nog het woord over.

Mevrouw de Pape afdeling Capelle.

Gehoord de toelichting trekken wij onze motie in.

Dank u wel.

De Haze Winkelman.

Ja voorzitter dat doen wij niet. Het gaat er om dat het in de praktijk zo blijkt te zijn zoals het hoofdbestuur graag wil en de REC. Als iemand op die groslijst wil dan zal iedere afdelingsvergadering als het maar even mogelijk is onder het mom dat die stemming nog helemaal aan de orde is, je bent nog bezig met de beoordeling over de plaatsing van de uiteindelijke kandidaten dus men weet heel goed dat het gewoon een toelaten is tot een mogelijke kandidaatstelling om op de lijst te komen. In de praktijk is er dus geen enkel probleem om op de lijst te komen. Dat kan ook via meerdere afdelingen gebeuren. Waar het nou om gaat is dat er weleens mensen zijn die echt niet op een groslijst thuishoren. Die misschien echt geestelijk daar niet geschikt voor zijn of andere redenen die we met z'n allen echt zeggen die mensen horen doodeenvoudigweg niet op de groslijst thuis. Nou vandaar dat voor datsoort mensen enige mogelijke correctie van een afdeling door ons wel gewenst wordt geacht.

Dank u wel. Nog iemand.

Voorzitter er staat nog tegenover een praktisch argument. Vorige keer is het voorgekomen bij de kandidaatstelling dan brengt u weer een stukje evaluatie in dat sommige secretarissen van de afdelingen te laat waren met het aanmelden van kandidaten voor de groslijst. Toen is een noodconstructie gevolgd om mensen dan maar te beschouwen als door het hoofdbestuur alsnog opgevoerde kandidaten maar dat is eigenlijk iets wat in het reglement is opgenomen om het hoofdbestuur nog de gelegenheid te geven bepaalde disciplines ontbreken bijvoorbeeld om mensen toe te voegen en niet voor de correctie van dit soort administratieve missers. Als je nu kandidaten de gelegenheid geeft om zichzelf op te geven kunnen ze in ieder geval ook zelf verantwoordelijkheid dragen voor het tijdig aanmelden van hun kandidatuur.

Meijeraan.

Voorzitter daar zit natuurlijk wat in maar dat kun je administratief ook wel anders regelen. Het lijkt me heel goed mogelijk dat iemand zichzelf aanmeldt op een bepaald tijdstip tijdig, maar dan ook door de ledenvergadering van zijn afdeling zoals de heer de Haze Winkelman dat gezegd heeft is akkoord bevonden wat afdelingen inderdaad heel makkelijk plegen te doen. Ik begrijp ook niet dat hier het hoofdbestuur in zijn advies zegt dat het een herinvoering van een vorm van ballotage zou zijn als het lieten zoals het was.

En zoals het behoudens dat voorbeeld van de heer Lugtenveld ik heb het idee dat daar meer te zeggen valt over de wijze waarop het hoofdbestuur van de bevoegdheid misbruik heeft gemaakt ten behoeve van een bepaalde kandidaat die helemaal niet via een afdeling te laat was aangemeld en toen een heeft meegenomen. Dat we dat punt niet uit hoeven te spinnen maar dat het feit van een afdelingssecretaris die zich vergist zou hebben dat dat in de praktijk op de gracht praktisch goed geregeld pleegt te worden en daar kun je ook dan nog wel een wat andere procedure voor toepassen. Maar dat iedereen zonder zich enige instemming te hebben verworven van een geschikt kandidaat te zijn op die lijst kan plaatsen en dan tot aan de TV toe zich als op de lijst geplaatst kan manifesteren en als officiële kandidaat. Ik geloof dat we daar niet goed aan zouden doen om de individuele vrijheid zover uit te strekken. Je mag toch voor je eigen kandidatuur wel enige instemming verwerven en niet alleen als eenoog koning je direkt kunnen melden.

Goed ik wilde tot stemming overgaan en die stemming heeft dan dus betrekking op motie 1990 op blz 420. Motie van de afdeling den Haag. Wie is voor deze motie rood, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is aangenomen. Het stembureau.

Naar onze berekening was de uitslag 195 atemmen voor de motie van den Haag en er waren er 110 tegen.

Dan is de motie aangenomen.

Bakker.

Goed de heer Bakker vraagt om een herstemming en die gaan we dus nu heel zorgvuldig doen, nog zorgvuldiger dan het deze keer is gebeurd. Dus allemaal goed de armen omhoog. Rood voor de motie, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor tegen. Nu moet er even geteld worden. Ik stel u voor in die tussentijd door te gaan met punt 3.2.4. Daar zijn twee moties over de afdeling den Haag zegt je moet verder geen uitbreiding van gegevens hebben dat staat op blz 422 en op blz 423 inderdaad zeer terecht opgemerkt daar hebben we dus die kwestie van dat bereid verklaren om een benoeming te aanvaarden. Dat is de afdeling Sneek. Mijnheer de Haze Winkelman nog een toelichting op den Haag - geen uitbreiding van het aantal gegevens. Ik denk dat met betrekking tot de afdeling motie van de afdeling Sneek er verder geen toelichting noodzakelijk is zodat ik aanstonds hierover tot stemming zou willen overgaan. We wachten even op het stembureau.

Mag ik een verduidelijking vragen van Sneek. Er staat namelijk dat het lid

het formulier ondertekent zich bereid verklaart de benoeming te aanvaarden. Ja maar dat geldt natuurlijk alleen maar als je ervan uitgaat dat je alle leden sorry alle kandidaten verkiesbaar zijn. Maar zou je dit niet moeten lezen al dan niet benoeming aanvaardt. Het gaat erom dat je weet of hij hem al of niet aanvaardt want anders kun je gewoon zeggen tegen mensen die het niet aanvaarden hoeft je het formulier niet in te vullen. Ik denk dat hier even vanuit Sneek onduidelijkheid in is.

Ik denk het zelf niet, maar Sneek kan dat zelf het beste beoordelen. Nog een toelichting vanuit de zijde van de afdeling Sneek.

Mijnheer de voorzitter ik dacht dat wij gewoon bleven staan achter de formulering zoals we het in het amendement hebben ingediend.

Dank u wel. Is hiermee de toelichting voldoende duidelijk.

De uitslag van de motie luidt als volgt en er hebben dus in de eerste stemming minder mensen aan de stemming deelgenomen als in de 2e stemming.

Er waren 299 stemmen voor de motie van den Haag en 195 tegen. Dus de motie van den Haag is aangenomen.

Dank u wel dan kunnen we dus nu overgaan naar die motie op stuk 422 geen uitbreiding van het aantal gegevens. Wie is rood voor deze motie, tegen.

Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Die motie is verworpen.

Band 3

Dan hebben we denk ik motie 545 blz 423 ik denk niet dat we daar nog over hoeven te stemmen. Daarstraks was er een applaus toen ik dat zo stelde dus dan kunnen we dat nu doen. Dan kunnen we overgaan naar punt 325 daar is inmiddels een nota van wijziging door het hoofdbestuur gegeven. Mijnheer vd Berg kunt u daar nog even iets over zeggen.

Het gaat voorzitter om het punt van de al dan niet aanwezigheid van kandidaten in de vergadering. En op een bepaalde manier is dat in de partijraad als dat besproken als zijn een thema van terugtrekking van kandidaten. En daar gaat het helemaal niet om dus die discussie in die partijraad als men die band naluistert die blwijkt over een geheel ander onderwerp te zijn gegaan. Nou omdat nou allemaal te redresseren was het hoofdbestuur genoodzaakt om dat even in de vorm van een nota van wijziging uiteen te zetten.

Nou u heeft dat allemaal kunnen lezen.

Dank u wel. Er is een motie van de afdeling Sneek die zegt die aanbeveling moet helemaal geschrapt worden. Daar nog een toelichting op.

Na de motie van wijziging is de afdeling Sneek volkomen tevreden met de gang van zaken dus deze kan ingetrokken worden.

Dan hebben we afdeling Hengelo.

Scheffer.

Trekken hem in.

Trekken hem ook in en dat betekent dat er dus geen motie meer is en dat betekent dus dat het voorstel verder is.

Jrekes.

Als u inlichtingen verlangt over een slagerij dan richt u zich natuurlijk tot de slager, maar ik voel me een beetje als koe in dit verband. Ik zou wat ik nu ga zeggen, wij zouden wat ik nu ga zeggen 15-20 jaar geleden helemaal niet gezegd hebben want de cultuur was toen nogal anders. Wij vragen ons af als 2e kamerfractie waarom wij wel zouden hebben uitdrukkelijk toegang om inlichtingen te verstrekken tot de algemene vergadering en idem dito tot de verkiezingsraad de partijraad en niet tot de eerdere gremia waarin kandidaturen worden besproken. Ik kan dus uit ervaring als koe niet spreken want toen was ik al dood bij wijze van spreken. Maar men weet wel ongeveer hoe in sommige afdelingen in sommige kamercentrales die besprekingen van kandidaten toegaan. Naar ons idee is er in het licht van wat ik zojuist gezegd heb geen enkele reden waarom niet de regel zou worden bevestigd dat iedereen aanwezig kan zijn. Misschien een deel van of het cruciale deel van de vergadering waarin zijn kandidatuur wordt besproken. Het is buitenwoon vervelend om dingen te moeten tegenspreken weerleggen te ontzenuwen of te ontkrachten die je zelf niet heb kunnen opvangen. En nogmaals ik spreek nu namens 27 leden van de fractie en niet namens deze ene koe. Dan blijft de vraag moet je zoals voorgesteld geloof ik door de REC dat door elke afdeling en kamercentrale afzonderlijk laten regelen ja of nee of moet je een centrale regeling hebben. Wij denken dat een algemene stelling kandidaten hebben toegang tot al die vergadering waarin zij worden besproken. Althans de formele vergaderingen. Dat die algemene stelling plaats zou moeten vinden zijn plaats zou moeten hebben in het reglement en dat de uitwerking daarvan natuurlijk door elke vergadering afzonderlijk dan kan worden gedaan.

Dank u.

Mijnheer Meijeraan.

De opmerking van de heer Joekes dat het algemeen geregeld zou moeten worden daar sluit ik me graag bij aan. Behoudens misschien voor de gemeenteraden. Amsterdam is niet helemaal vergelijkbaar met Katwoude, maar voor de gemeenteraad is het al in zeker opzicht aan de betrokken ledenvergadering overgelaten. Maar overigens denk ik zeker als je het niet alleen tot de finalevergadering beperkt maar ook voor de voorafgaande en daar is alles voor te zeggen lijkt me dat een algemene regeling gewenst is. Wat de partijraad betreft begrijp ik niet helemaal de band zal wel wat kakafonisch zijn geweest, maar de motie van Zeeland was heel duidelijk punt 3.2.5. schrappen en die is met zeer ruime meerderheid aangenomen. Maar dat daargelaten. Is de uitsluiting van deelneming aan de kandidaatstelling niet compleet met het bijwonen van vergaderingen. Een tweede deel is het deelnemen aan de voorbereiden van vergaderingen aan de procedures, aan de advisering en ik neem aan bij gebrek van het tegendeel vermeld te zijn dat toch kandidaten die deelnemen aan de race om op de lijst te komen niet tevens ook in de gelegenheid gesteld zouden blijven worden om volledig mee te doen aan alle voorbereidingen terzaken en in zoverre hoop ik dus dat de uitsluiting van deelneming voor dat deel gewoon blijft in de gedachte van de REC zoals die tot nu toe is.

Mijnheer vd Berg.

Voorzitter allerleerst over het punt van een generale regeling. Er is in deze algemene vergadering 14 dagen geleden bij het punt regelgeving is aanvaard dat er naar gekeken zal worden door de algemeen secretaris of niet op een meer gedifferentieerde wijze regelgeving binnen onze partij zou kunnen worden aangepakt. Om met de heer Meijeraan te spreken Amsterdam niet hetzelfde is als Katwoude en zo zijn meer voorbeelden te geven. In dat kader is het ook zo dat men zich kan afvragen of de hele verkiezing van leden van provinciale staten in de provincie Flevoland zich wellicht toch niet wat onderscheidt tegen een wat andere achtergrond wordt aangebracht als dat het moet gebeuren binnen bijvoorbeeld Noord Brabant. Zo zijn meer voorbeelden te geven. Wat is nu met 3.5 bedoeld. Er is bedoeld dat het hoogste orgaan wat verantwoordelijk is voor de kandidaatstelling voor enig lichaam dat dat orgaan allereerst de beslissing neemt of men een mogelijkheid A zal volgen of een mogelijkheid B. En dan zou het kunnen zijn als men dat nu vastlegt in een generale regeling dat bijvoorbeeld altijd ik geef maar een voorbeeld dat er bijvoorbeeld altijd alle kandidaten overal bij zullen zijn dat zou best eens kunnen zijn dat het de ene keer heel wel kan namelijk in die 4 jaar.

En dat het de volgende periode om welke reden dan ook of dat er zich van alles heeft voorgedaan het wel eens niet zou kunnen. En dan is dat hoogste orgaan is bevoegd om op dat moment te zeggen dit keer willen wij de kandidaten er niet bij hebben. Dat is de opvatting die aan 3.2.5 ten grondslag ligt. Het orgaan dat dus in laatste instantie verantwoordelijk is voor het hele doen en laten. Neemt dus ook de allerleerste beslissing wij willen kandidaten erbij hebben in het geheel van onze beraadslagingen of we willen die kandidaten er niet bij hebben. En niet alleen bij gemeenteraden, maar in het geheel van de partij. Dus nog een voorbeeld, de tweede kamer dat is heel duidelijk de algemene vergadering heeft zich daarover uit te spreken of kandidaten erbij zullen zijn. En als kandidaten erbij zullen zijn dan betekent dat in de hele procedure. Want de algemene vergadering neemt dat besluit en zoals het dan ook statutair verplicht is dan hebben allen naar die algemene vergadering te luisteren dus dan wordt dat besluit gevolgd tot in de onderste geledingen toe. Maar in de provincie zuid Holland kan men zich zeer wel indenken dat de centrale vergadering van de provinciescentrale dat die het besluit neemt dat voor de statenvergadering van zuid Holland deze regeling anders zal luiden. Die zal luiden enz. enz. Dan is dat per competentie van de centrale vergadering van Zuid Holland om te doen en te laten. Dat is een stukje deregulering in het geheel, maar het is veel meer. Het is de besluitmogelijkheid daar laten liggen waar die inderdaad dan behoort omdat men tenslotte daar in zuid Holland weet hoe dat moet je tenminste aannemen hoe de eigen boontjes gedopt moeten worden. En hetzelfde geldt voor elk ander voorbeeld dat gegeven kan worden in deze. Dat is de achtergrond.

Joekes.

Geleidelijkheid is het woord. Ik denk ook niet dat wij verlangen dat van de ene verkiezing op de andere ineens twee heel lagen die potdicht waren allemaal open zullen springen. Ik vind het de toelichting van de algemeen secretaris zoals altijd logisch en consistent maar een beetje angstvallig. Wat is er tegen. Ik durf zelfs te zeggen wat heeft men eigenlijk te verbergen. En voor de volledigheid aanknopend bij de heer Meijeraan die mij bijviel natuurlijk hebben wij niet het oog daarbij op de voorbereidende vergadering op de bestuursvergadering maar op de ene beslissende vergadering op dat niveau van afdeling van kamercentrale etc. etc. U kent nu ons standpunt wij bevelen dat hartelijk in uw belangstelling aan.

Wijzenbeek.

Ja als de heer Joekes hier als koe gesproken heeft weet ik niet of ik nu als kalf moet spreken maar ik ben het alweer met hem eens.

Dus dat wordt verontrustend voor hem. Ik vind dat er een algemene regeling dient te zijn, want op het moment dat u de mogelijkheid open laat voor de ene vergadering wel en voor de andere vergadering niet wordt op zichzelf al het debat of de vergadering al dan niet openbaar moet zijn kan en zal in vele gevallen onverkwikkelijke affaire kunnen worden. Ik vind dat deze partij volwassen genoeg is en zo langzamerhand open genoeg is om de kandidaten bij de vergadering waar het hen betreft aanwezig te laten zijn. Want we hebben al die voorbeelden in alle afgelopen jaren en alle algemene vergadering al uit en ter na behandeld waarom vriendinnen wel en zusters niet en moeders wel en dochters niet en zo zijn er allemaal voorbeelden te noemen. Laten we het maar gewoon open doen.

De Haze Winkelman.

Ja voorzitter ik dacht niet dat we hier verder over moesten discussieren. Er is helemaal geen amendement meer op dit moment aan de orde dus we praten volstrekt in het vage en we zouden gewoon door moeten gaan.

Ik ben het eens met uw suggestie. Toch heb ik de discussie even laten lopen omdat hier kennelijk toch een punt aan de orde is waar nog niet een heel duidelijke consensus over bestaat en dat betekent dus dat het hoofdbestuur gehouden is om bij het maken van voorstellen naar de algemene vergadering tot wijziging van de reglementen op de kandidaatstelling een en ander nog eens een keer goed te overwegen.

Nogal een forse conclusie. Er is geen amendement meer ingediend, de algemeen secretaris die heeft de vergadering overtuigd. Er zijn twee leden die in vertegenwoordigende lichamen zitten die hebben daar wat over gesproken. Uw conclusie vind ik een wat vergaande dat u dan zegt we moeten dat nog eens heroverwegen. Ik denk dat er gewoon het standpunt van het hoofdbestuur moeten volgen dat de vergadering dat wil. En derhalve zijn moties die er nog waren ingetrokken.

Ja is iedereen het daarmee eens.

Ja voorzitter als hoofdbestuurslid kwam ik namelijk eigenlijk vragen wat ik straks moet gaan zitten overwegen. Maar de heer de Haze Winkelman heeft wat dat betreft al precies verwoord wat bij mij ook grote vraagtekens oproept. Ik vind het prima wat de heer Joekes zegt. Ik vind het prima wat de heer Wijzenbeek zegt, maar daar kunnen wij op dit moment niks mee, want er is niks waar wij over moeten besluiten op dat punt. Dus ik zou u eigenlijk willen vragen om toch te blijven bij de amendementen die ingediend zijn. En bij het

voorstel wat voorligt.

En die ingetrokken zijn .

Ja dus alleen het voorstel wat voorligt.

Dan gaan we snel over naar 3.2.6. Stemmrecht in de centrale vergaderingen en algemene vergaderingen. Daar zijn een viertal moties ingediend die niet allemaal van dezelfde orde zijn. Er is er een over de plaats van vergaderen die zal ik uiteindelijk pas aan de orde stellen. Afdeling Ruurlo is tegen de suggesties die gedaan worden. En de ondercentrale Oost Achterhoek ook en de afdeling Sneek wenst de bestaande beperkingen te handhaven.

Mijnheer vd Berg

Dank u voorzitter ik heb geen behoefte aan een toelichting.

Wie wenst verder nog het woord te voeren.

Swinning ondercentrale Oost Achterhoek en afdeling Ruurlo. Wij zijn tegen deze wijziging omdat wij vinden dat hiermee de kleinere afdelingen dan toch wel erg in een benadeelde positie komen te staan. Zij zijn niet altijd bij machte om op algemene vergadering acte de presence te geven en zij geven dan toch hun vertrouwen aan een vertegenwoordiger van of zei het een andere afdeling maar in het geval als bij de ondercentrale Oost Achterhoek vaak bij een vertegenwoordiger van de ondercentrale. En ik denk dat wij dat moeten respecteren en dat wij anders de besluitvorming van deze afdelingen ernstig teleurstellen.

Soest.

Mijn vraag is waarom de motie Deventer toch niet in eerste instantie aan de orde komt omdat dat waarschijnlijk toch wel de besluitvorming beïnvloedt om de eenvoudige reden dat mocht de vergadering besluiten op een gegeven moment centraal te moeten vergaderen dan valt misschien een heel groot bezwaar weg van de kleine afdeling wat reistijd en financiën betreft.

Ja misschien hebt u wel gelijk, dat zou best kunnen ik weet het niet. Wenst er verder nog iemand over dit punt te spreken. Dan denk ik als ik nou deze intentie hoor dat ik dan toch maar eerst die motie van de afdeling Deventer aan de orde stel. Die motie hebben we overgenomen dat is heel fijn. Dan gaan we dus voortaan altijd in het midden van het land vergaderen.

Over die kandidaatstelling. Dat betekent dus altijd de jaarbeurs. Dan hebben we de afdeling Ruurlo en de afdeling de ondercentrale Oost Achterhoek die zijn tegen. Ik wil deze motie thans graag in stemming brengen. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Er klopt iets niet even overnieuw. De motie van de afdeling Ruurloo die zich dus heel duidelijk uitspreekt tegen het voorstel wil ik nog even in stemming brengen. Rood voor deze motie, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Die is verworpen en ik denk dan dat dan ook automatisch de motie van de afdeling Sneek verworpen is. Dat bent u waarschijnlijk wel met mij eens. Dan ik

Meijeraan.

Ik dacht dat het advies was dat punt 3.2.6. ook door het hoofdbestuur in hoofdzaak was ingetrokken. Dat dus de bestaande stemrechtoverdracht met de beperking daarvan gehandhaafd bleef ik heb de motie van Ruurloo en Oost Achterhoek ook niet begrepen maar ik dacht ach dat is niet erg want u heeft Sneek overgenomen omdat u er al aan voldaan had. Als u bij dat punt blijft dan zijn we precies goed dacht ik.

Nou of we daar nou helemaal letterlijk aan voldaan hebben.

vd Berg.

Nee.

Er staat namelijk bij de motivering van het hoofdbestuur echter zal wel een afdeling ten alle tijden vergader dienen te hebben wil er sprake zijn van een meedoen in de verdere besluitvorming. Dat is nou net niet helemaal wat hier staat in de motie van de afdeling Sneek. Tenzij ik helemaal in de war ben.

vd Berg.

U zegt het juist dat is heel goed.

Ik begrijp het niet helemaal. Wat wij wouden zeggen is dat de kleine afdelingen in ieder geval een ledenvergadering per afdeling moeten hebben gehouden zodat er iemand de mening van de afdelingen hoe klein dat aantal mensen daar dan ook van zijn kan overbrengen in de centralevergadering en zo gaat geldt dat verder ook. Dus er moeten wel de kleine vergaderingen gehouden worden. Maar je kunt niet verwachten dat elke kleine afdeling naar een landelijke vergadering gaat.

Meijeraan.

Dat is dan toch ook zoals het hoofdbestuur 3.2.6. heeft voor een klein deeltje overgenomen dat is toch dezelfde intentie. En dan zitten we daar dus toch op. Behoud van de stemoverdracht met de beperking zoals ze nu zijn en een zekere toepsitsing een zekere als men dat hebben wil controle op dat feit of die afdelingsafgevaardigden wel netjes zijn aangewezen. Maar dan zit u op dezelfde lijn. En is de oorspronkelijke 3.2.6. voor een groot deel van de baan.

Nee dat 3.2.6 is wel van de baan, maar het hoofdbestuur zegt er wel iets bij. Echter wel zal een afdeling ten alle tijden vergader dienen te hebben wil er sprake zijn van een verder meedoen in de verdere besluitvorming dat is de essentie waar het om gaat. Ja.

Door het verwerpen van de motie om 3.2.6. helemaal van de baan te houden blijft dit voorstel van het hoofdbestuur natuurlijk wel helemaal overeind staan.

Ja voorzitter mevrouw Reesink uit de Bilt.

Het klopt wat u zegt Sneek zegt ook in zijn motie van de afdelingen moeten wel een vergadering gehouden - houden om teneinde mee te doen in die besluitvorming. Dat is exact wat sneek zegt dus we zijn het erover eens en u heeft hem aangenomen.

Sneek zegt nog meer namelijk afdelingen die niet op de betreffende KCvergadering en zijn geweest dat zegt Sneek er nog eens een keertje bij.

Als die afdelingen niet zelf een ledenvergadering gehouden hebben binnen hun afdeling en ze komen niet op de KCvergadering worden ze uitgesloten. Is toch terecht. Dan kunnen ze toch niet afgevaardigden van de afdeling zijn als hun afdeling geen ledenvergadering heeft. Dus zijn ze daar ook niet benoemd.

Dat is juist maar u stelt er nog een tweede voorwaarde aan dat als ze bovendien dan niet op de KCvergadering komen dat ze dan ook zijn uitgesloten. Zo heb ik het althans verstaan.

De overdracht van stemmen naar de landelijke vergadering kan alleen gebeuren als die afdeling op de KCvergadering wel aanwezig geweest is.

Mijnheer vd Berg.

Ik word er helemaal emotioneel van. Nee dat hoeft natuurlijk helemaal niet want de stemoverdracht die is van de ene afgevaardigde naar de andere afgevaardigde.

En of die dat nou precies doet op de centrale vergadering van de kamercentrale omdat ze elkaar daar ontmoeten of dat het op een andere wijze geschied. Nou ik denk dat het in de meeste gevallen op een andere wijze geschiedt maar goed dat speelt hier toch geen rol. Dus dat is geen voorwaarde, wat anders is als ik dan toch daarin iets kan zeggen houdt het ook in als een afdeling heeft vergadert en heeft afgevaardigde aangewezen dat dat dan geldt voor de hele verdere voortgang in de besluitvorming. Want een Z aantal keren komen afgevaardigden nog bijeen in de voorzitters. Niet alleen bij een centrale vergadering. We hebben tenslotte ook afgevaardigden op een algemene vergadering. En dat hoeven helemaal niet dezelfde afgevaardigden te zijn die naar de centrale vergadering afreizen als degen die afreizen in de richting van die beroemde Centrale vergadering in het midden des lands.

Ik hoop dat het nu allemaal duidelijk is. Dat betekent in mijn opinie dat het standpunt van het hoofdbestuur dan dus het standpunt is gaan worden. Een afdeling zal ten alle tijden te dien moeten hebben vergaderd wil er sprake zijn van een meedoen in die verdere besluitvorming. Dat heeft mijnheer vd Berg nog eens even heel uitdrukkelijk beklemtoond. Dan krijgen we overgaande naar het volgende punt 3.2.7 daar zijn geen moties over ingediend. Dat is dus verder conform het standpunt van het hoofdbestuur en de REC overnemen. 3.2.7.2. heeft betrekking over de wijze van stemmen om tot besluit te komen, maar daar is een motie over ingediend van de afdeling Sneek. Namelijk op blz 430 die zegt dat de bestaande bepalingen moeten worden gehandhaafd. Afdeling Sneek daar nog iets over. Uitgezonderd het advies afschaffen loting.

Is reeds door het hoofdbestuur overgenomen dus daar hoef ik verder niet over te zeggen.

Dan 3.2.8 de groslijst. Daar hebben we weer een afdeling Sneek bestaande indelingen groslijst handhaven. Die is ontraden.

vd Berg

En wel omdat het hoofdbestuur het unaniem eens was inzake de voorstelling van zaken zoals die is gegeven in het REC rapport. Want in het REC rapport wordt teniet gedaan de mogelijkheid van die gesplitste groslijst zoals we die dus afgelopen keer hebben gebruikt. En als het gaat om de evaluatie ik weet dat er leden van de reglementen evaluatiecommissie hier aanwezig is. Misschien goed voorzitter als ik een suggestie mag doen om hen het woord te geven om nog eens aan te geven als het dan om evaluatie gaat wat er natuurlijk gebeurd is in het land.

Men heeft een zeer ingewikkelde groslijst gekregen en men heeft vaak niet door gehad waar men in deze dan m-e bezig was, want wat in die groslijst reeds een rangtelling aanwezig was etc etc dat heeft vele toen toch verrast en ik denk dat dat ook blijft verrassen. En vandaar dat het hoofdbestuur heeft gezegd wij nemen de gedachte van de REC nemen wij over.

Mijnheer de voorzitter bij de oude indeling heeft onze secretaris zich een beetje vergist dat is natuurlijk niet de oude indeling maar de voorvorige indeling die bedoeld wordt en dat bevroedert dus de leefbaarheid van dit amendement niet. Ik maak daarvoor mijn verontschuldigingen. Het tweede deel van het amendement deel C van de groslijst dient te vervallen dat blijkt dus vanzelf en deel 3 is ook al eerder ter sprake geweest het is eigenlijk weer bij elkaar gevat wat wij ervan dachten. Maar dat van die oude indeling is dus onze fout geweest.

De motie bestaat niet meer dat begrijp ik er tenminste uit.

Meijeraan.

Ja ik was eigenlijk benieuwd voorzitter of een van de leden van de REC de uitnodiging van de secretaris overnam daar was ik erg benieuwd naar. Nu dat nog niet gebeurd is wil ik wel van de andere kant wat aan de evaluatie opmerken. De secretaris stelt dat de vorige keer de eerste keer dat dat gebeurd is die indeling in rangorde per kamercentrale verwondering, onbegrip zou hebben gewekt. Het zou toch prettig zijn om daar iets meer kwantitatief van te weten, want gezien de presentaties van de nummer 1 en 2 die in den lande heeft plaats gevonden denk ik dat dergelijke misverstanden toch snel uit de weg geholpen zouden hebben kunnen zijn. En als je diezelfde procedure handhaaft dat die misverstanden niet meer voorkomen. Er zat een bezwaar in aan die rangschikking dat je met de nummers 2 wat in de problemen kwam, maar overigens neem ik aan dat de REC mede gezien de waslijst van historische gegevens die in het rapport staat en die dus naar ik aanneem allemaal gelezen hebben ook aandacht heeft besteed aan de reden waarom die rangschikking per kamercentrale is opgenomen en dat was nou juist de strekking van die informatie aan de ledenvergaderingen. Een punt waar in het algemeen hier de vergadering zich mee akkoord heeft verklaard onder A3. Verstrekking van informatie aan de ledenvergaderingen op het moment dat de groslijst rondgaat op een moment dat de ledenvergaderingen hun keuze moeten gaan maken. Informatie doordat per kamercentrale de democratische centralevergadering een rangorde, een soort aanbeveling heeft vastgesteld voor de

verschillende kandidaten in plaats van wat anders gebeurt dat kamercentrale-bestuur of voorzitters bepaalde mensen gaan promoten voordat daar een democratische uitspraak over is. Ik dacht dat dat element belangrijk was geweest bij het inbrengen van deze gedachte in de bestaande reglementen en het zou interessant zijn om van de heer vd Berg die zowel in de commissie KTA als REC zat nader te vernemen waarom dat idee dan zo falikant de mist in zou zijn gegaan dat het moet worden opgeheven.

Mijnheer vd Berg.

Die informatieverstrekking die dan wordt beoogd wordt daar helemaal niet door bevorderd. Voor het gewone lid dat niet precies in de kern van alles zit en leest een groslijst in vrijheid en democratie meestal wordt daar de groslijst in gepubliceerd. Voor dat gewone lid is het onbegrijpelijk dat hij punt 1 het niet alfabetisch kan vinden. Punt 2 dat hij een duidelijke bedoeling moet gaan lezen in een groslijst. En dan komt dus ook het element groslijst in een vreemd daglicht te staan, want een groslijst gaat dan bijna iets worden als een kandidatenlijst en dat is nou juist de bedoeling van een groslijst niet. Het is het verzamelen der gegevens. En wij doen dit in dit land van A tot en met Z. In andere landen weer anders maar in dit land doet men het van A tot en met Z en zo werkt dat sedert jaar en dag. En dat heeft de REC zoals ik het tenminste begrepen heb op zich in laten werken en is tot die conclusie gekomen.

Goed ik stel u voor deze discussie verder te sluiten en over te gaan naar punt 3:2 9 die overigens ook over die verplichting tot informatieverstrekking gaat. De afdeling Sneek heeft een motie ingediend waarin staat dat de verplichting tot andere informatieverstrekking als slechts de gegevens van de gegevensformulier in de reglementen dient te worden opgenomen. Ik denk dat de motie volstrekt duidelijk is. De heer vd Berg nog.

Nee want we hebben een toelichting gegeven voorzitter en het hoofdbestuur beraadt zich nog op de wijze waarop informatieverstrekking tot stand moet komen.

Afdeling Sneek handhaaft de motie.

Wij wachten graag dat beraadslagen af.

Dank u wel.

Geertsema afdeling reiden.

Wij zouden toch een warm pleidooi willen houden voor de ondersteuning van de motie van de afdeling Sneek. Omdat wij het idee hebben dat er op zich toch dringend behoefte is aan een dergelijke regeling omdat er bij vorige procedures mondelinge adviezen werden verstrekt die niet in alle gevallen volledig objectief waren. Daar doelt denk ik het rapport van de REC ook op en wij zouden willen vragen of er in ieder geval toch goed gekeken kan worden naar een schriftelijke procedure.

Dank u wel, maar de afdeling Sneek heeft de motie denk ik aangehouden.

Of houden de motie aan en de afdeling Sneek wacht de beraadslagingen van het hoofdbestuur heb ik begrepen vol belangstelling af.

Dan kunnen we overgaan naar punt 3.3.1.1. ook weer een heel stel vergisbepalingen. Het gaat dan over de verkiezingen voor europees parlement en dergelijke die een nadere uitwerking geven. Verkiezingsraad cq kandidaatstellingsraad daar zegt het hoofdbestuur nog geen beslissing in verband met de onbekendheid voorstellen inzake hervorming van de partij. Het is zo dat wij vorige week vrijdagmorgen met name in algemene zin daar al over gesproken hebben en wij hebben gezegd dat daar toch nadere voorstellen op zullen komen. Die zullen dan beschreven worden in de algemene vergadering van januari 89. Diezelfde algemene vergadering waarin dus ook de wijzigingen in de kandidaatstellingsreglementen aan de orde zullen zijn en ik denk dus dat ik u inderdaad moet aanraden om ten aanzien van dit punt nog verder geen beslissingen te nemen. Niet naar ik zeg dus dan ook naar de richting van de afdeling Sneek zou de afdeling Sneek bereid zijn om zich om zijn motie aan te houden.

Wij hebben heel veel vertrouwen in het hoofdbestuur en we zullen hier gaarne op ingaan.

Dank u zeer mevrouw. Dan hebben 3.1.1.2 dat is het technisch advies. De afdeling den Haag vraagt in dit geval ook om een geen beslissing te nemen. Ik denk dat de afdeling den Haag nog een toelichting wil geven. Ik denk het niet. Ik denk dat de afdeling den Haag wel gelijk heeft omdat naar mijn gevoel ook een technisch advies die verkiezingsraad of hoe die raad ook heten mag daar een rol in speelt.

De heer vd Berg.

Het is volstrekt juist laten we het kort houden.

Dan gaan we over naar 3.3.2. dan krijgen we bij een aanvulling met betrekking tot de betekenis van de moddermanlijsten verwoord in een motie van de afdeling Sneek. Dat heeft betrekking op 3.3.2 en 3.3.2 is voor B overnemen met de beslispunten zoals die door de partijraad zijn verwoord. Dat hebben we dus gedaan, maar de afdeling Sneek heeft daar nog een aanvulling bij. Afdeling Sneek nog een nadere toelichting. Dat is dus motie 552 op bladzijde 435.

Mijnheer de voorzitter het is geloof ik heel belangrijk dat er een besluit genomen wordt wie nou de belangrijkste in de partij is. De afdelingen of de kamercentrales. Wij denken dat als de afdelingen het belangrijkste zijn onze motie moet worden aangenomen. U zegt de verantwoordelijkheid van de kamercentrales voor de afdelingen. Wij vinden dat de afdelingen degene zijn waar het vanuit moet gaan waar de basis ligt en dat de macht van die basis de macht die over het algemeen met mond en via publiciteit zo beleden wordt inderdaad geëffectueerd kan worden als deze motie wordt aangenomen.

Mijnheer vd Berg.

Het merkwaardige is dat het advies van het hoofdbestuur ik denk dat er misschien dan toch even langs elkaar heen is geredeneerd juist die bestuurlijke verantwoordelijkheid legt bij het kamercentralebestuur en dus zegt hij gaat uit van het advies. Want wat ligt namelijk nu bij die centralevergadering. Wat ligt daar ter tafel en wat ligt er onder dat stuk. Dat is de essentie van het verhaal. Het kamercentralebestuur maakt zijn eigen ontwerp en dat doet het ten grondslag van de zeg nou maar de moddermanlijsten die er dan verder zijn geweest, maar we krijgen dan verwarring even in het verhaal want je hebt in wezen dan twee soorten moddermanlijsten, maar goed, de afdelingen in dat geheel bij de kamercentrale daar gebeurt ook wat mee met die lijsten. En de kamercentrale ziet daar wat uit. Maar watis het ontwerp dat aan alles ten grondslag ligt dat is het ontwerp van het kamercentralebestuur. Dat advies.

Ja ik weet niet of misschien heb ik de afdeling Sneek anders begrepen. Maar ik heb begrepen dat de afdeling Sneek zegt kijk je zit met een kamercentrale en al die afdelingen die geven een mooie volg voorkeurslijstje af en dat gaat over kamercentrale gemodderd worden, gemoddermand worden en dat is het dan. Ik heb de afdeling Sneek zo begrepen dat de afdeling Sneek zegt de Moddermanlijst die ~~over~~per kamercentrale wordt opgesteld is gelijktijdig de advieslijst.

van de kamercentrale. Het is niet zo dat er een moddermanlijst is van de kamercentrale op basis van alle lijsten van de afdelingen en dat vervolgens op basis van die moddermanlijst de kamercentrale een eigen advieslijst doorstuurt. Die dus afwijkingen kan vertonen van de moddermanlijst. Met andere woorden de Moddermanlijst is dwingend voor moet dwingend worden voorgeschreven

Dat is wat de afdeling Sneek wil.

Ja de moddermanlijst moet zoals die wordt opgesteld op basis van alle lijsten van de afdelingen die is tegelijkertijd advieslijst van de kamercentrale en die wordt dus doorgestuurd.

Meijeraan.

Als dat de bedoeling was voorzitter van de afdeling Sneek heb ik het verkeerd begrepen, maar dan zou je helemaal geen kamercentralevergadering hoeven te houden. Ik denk dat er een ander psychologisch verschil is. Het kamercentralebestuur maakt een advies. En heeft op het ogenblik de verplichting om de moddermanlijst zal ik hem maar noemen van de afdelingen daarbij over te leggen. Ik weet niet in hoeveel van de 19 kamercentrales dat niet is gebeurd, maar in een betrekkelijk aantal kamercentrales is dat niet gebeurd. Men gaf het KC bestuursadvies en dat was de basis om in de vergadering te gaan beraadslagen. Dan zou de afdeling zelfs bij kunnen zijn. Maar psychologisch is er natuurlijk iets anders en iets dwingender om de basis de voorkeur te geven dat er beraadslaagd wordt aan de hand van de moddermanlijsten van de afdelingen. Dan zullen die ook eerder in de kamercentrales beschikbaar gesteld moeten worden. En dan kan dus het KCbestuur voorstellen om in plaats van nummer 3 van de gezamenlijke moddermanlijst iemand anders te nemen maar men begint te beraadslagen op basis van een stuk dat er dan ook moet zijn. En ik geloof als ik Sneek zo zou moeten interpreteren dat dat dan een heel zinnige oplossing zou zijn om niet de moddermanlijst van de afdelingen als het ware helemaal opzij te kunnen schuiven wat in een aantal kamercentrales de vorige keer is gebeurd.

Ja ik moet u eerlijk zeggen dat ik de teksten die voorliggen altijd zo begrepen heb dat inderdaad de afdelingen een maken lijsten van de door de afdelingen gewenste volgorde. Die worden dan door kamercentraleniveau gemoddermand. Het is heel duidelijk dat een dergelijke moddermanlijst wordt medegedeeld aan de kamercentralevergadering die bestaat uit de afgevaardigde van de afdelingen. Daarnaast ligt er onder omstandigheden een advies van het kamercentralebestuur wat aangeeft op welke wijze zij adviseren af te wijken van de moddermanlijst.

Ik denk dat daar helemaal verder geen discussie over hoeft te zijn. Dat is een heel cleane duidelijke procedure. Alleen de afdeling Sneek daarvan vermoedde ik die dus wat anders wil en het inderdaad zegt nee die moddermanlijst dat is de lijst.

Nee ik heb net gehoord dat dat niet waar is. De vertolking van de heer Meijeraan is correct. Zoals u het gesteld hebt is zeer correct. En als elke kamercentrale dat in de toekomst altijd doet zal er nooit meer onduidelijkheid zijn.

Dan zijn we denk ik dames en heren het daarover eens en dat betekent.

De Haze Winkelman.

Ja voorzitter dan komt er dus op neer zoals wij dan nu dreigen te gaan besluiten dat vergaderd wordt aan de hand van de moddermanlijst en dat het kamercentrale bestuur zijn advieslijst daar waar het afwijkt moet gaan inzetten. Zo zou het dan gaan is dat juist.

Ik denk niet dat u moet spreken over inzetten. Het is volstrekt duidelijk dat namelijk door het hoofdbestuur is geschreven maar daar wordt dan gesproken over ontraden in een bepaalde positie, het is volstrekt duidelijk dat als er gesproken wordt over het feit dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het KCbestuur in zijn ontwerp optimaal tot uitdrukking kan komen dat dat tevens inhoudt die bestuurlijke verantwoordelijkheid dat het kamercentralebestuur heel duidelijk aangeeft waarom men op onderdelen van die moddermanlijst afwijkt. Anders is dat geen bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Voorzitter ik denk dat toch van belang is dat er een duidelijke uitspraak komt. In ieder geval is dat ook van belang als straks als we een reglement met elkaar moeten gaan vaststellen dat namelijk nu het geval is op dit moment dat is als de vergadering daartoe besluit dan wordt dus de lijst en dat is op dit moment de advieslijst voor het bestuur is uitgangspunt voor de stemming. En men kan dan besluiten dat telkens nadat een plaats aan de orde is geweest iedereen een plaatsje opschuift als er een ander gekozen is. Daarom is het natuurlijk van groot belang dat de algemene vergadering een uitspraak doet wie bij de stemming welke lijst je dan moet hanteren. En ik denk dat daarover de discussie gaat. Want dat is denk ik het punt waar het om gaat. Iedereen is het er denk ik over eens in deze vergadering dat beide lijsten tijdig beschikbaar moeten zijn. Maar aan de hand van welke lijst wordt gestemd, want dat is van belang als je besluit dat de kandidaten telkens een plaatsje opschuiven nadat er iemand tussen is gekomen.

Ik denk dat in het kader van die bestuurlijke verantwoordelijkheid past dat gestemd wordt over het advies van een bestuur. Daar wordt over gestemd. En niet over allerlei mogelijke andere dingen. Het advies van het bestuur staat ter discussie en dat is geen kwestie van je eigen advies inzetten nee dat is een kwestie van bestuurlijke verantwoordelijkheid. Dan denk ik dames en heren dat we het daar allemaal helemaal mee eens zijn. En dat betekent dat in feite dat de afdeling Sneek een aanleiding heeft gegeven tot een discussie die verhelderend heeft gewerkt. Punt 3.3.3. geen moties. 3.3.4. geen moties. 3.3.5. daar zijn weer een aantal moties ingediend die zijn overgenomen. 3.3.6., 3.3.7. 3.4.1. Dan hebben we 3.4.2. van de afdeling Sneek. Dat is op pagina 440. Huidig reglement handhaven dat bevordert de zuivere verhoudingen.

De heer vd Berg.

Ja ik kijk even naar mevrouw Brouwer. Is hier ook wellicht sprake van de oude regeling en dat is dat de regeling voor deze regeling.

Voorzitter ik interrumpeer misschien ik moet het misschien een motie van orde noemen, maar ik heb over het voorgaande punt wat er ineens zo snel doorgehamerd wordt een groot vraagteken. Er waren vier moties die gingen over die 5 of 9 kamercentrales. U hebt achter die vier moties gezet dat het hoofdbestuur het daar reeds mee eens was. Maar dat was niet waar want in het overzicht op blz 32 staat dat het hoofdbestuur integraal het RECvoorstel had overgenomen en dat sprak over 9 KC.

Maar dat hoeft elkaar niet te scheiden mevrouw omdat datgene wat op blz 32 staat eerder is opgesteld dan datgene wat is besloten naar aanleiding van de moties.

Dus u bent teruggekomen op het ondersteunen van het RECvoorstel.

U kunt dat zo formuleren.

Ja nee dan is het mij duidelijk, dank u wel.

Maar nu zijn we dus bezig met die 3.4.2. en de heer vd Berg had aan mevrouw Brouwer gevraagd of hier ook weer sprake was van een sprake zou kunnen zijn van een misverstand.

Ik dacht het niet.

Wat ik wel weet is dat deze motie ontraden is. De argumentatie van de REC is door het hoofdbestuur gehoord de partijraad overgenomen, maar men heeft mij verteld dat het door de partijraad niet behandeld is.

Nou wordt het erg moeilijk.

Daar kan ik dus niet over oordelen want ik ben geen partijraadslid, maar ze hebben mij meegedeeld ik ben dus gewoon afgevaardigde van de afdeling van hoor eens dit is niet gebeurd en dan moet je er wat van zeggen.

Dat is nou juist wel gebeurd, want dat was dat punt waarbij de verwarring optrad in het kader van al dan niet aanwezigheid van kandidaten.

En dus het is wel behandeld. Misschien ook weer niet helemaal over het juiste punt maar daar heeft men toen erover gesproken. Dus dat kan het argument niet zijn. Het is voorgekomen bij de partijraad van 28 november.

Ja ik kijk dus vol verwachting.

Meijeraan.

Voorzitter ik was bij die partijraad toehoorder en ik heb gehoord dat er wel over is gesproken of dat nou was bij de andere verwarring of bij deze verwarring laat ik in het midden. Ik heb gehoord dat er wel over gesproken is maar er was geen motie op dit punt ingediend dus er is niet over gestemd en partijraad heeft zich niet uitgesproken. Ik dacht dus dat het heel gelukkig is dat Sneek nu een motie heeft ingediend want ik kan me toch die bewoordingen van de partijraad niet indeken. Een van de grote problemen bij met name gemeenteraadsverkiezingen is altijd geweest dat bestuursleden van de afdeling probeerde zich via het bestuur tot het zo lang mogelijk in de running te houden en in de picture aan dan ineens als kandidaat te ontpoppen en eerst meegedaan te hebben aan het voorbereiden van hun bedje te spreiden. Dat heeft ertoe geleid om bepaling te maken over het terugtreden van het bestuursleden wat altijd geweest is alleen bij de herziening 1984 in een iets vroeger stadium. En nu komt dat als bestuursonvriendelijk over zegt de rec want juist de bestuursleden zijn de vrijwilligers bij uitstek die hun werk om niet verrichten. En er kunnen grote problemen staan bij kleinere afdelingen met betrekking tot het opvullen van de kandidatenlijsten. Gegeven het feit dat voor de gemeenteraad inmiddels is afgesproken dat we verkiesbare en niet verkiesbare plaatsen en verkiesbare en niet verkiesbare kandidaten kennen zullen kennen blijven kennen kan dat

probleem zich voor het opvullen van de lijsten niet voordoen. Er is geen enkel probleem dat een bestuurslid dat niet verkiesbaar wil zijn op een niet verkiesbare plaats in de huidige of vroegere reglementen zou moeten terugtreden. Een bestuurslid moet terugtreden als hij zichzelf omhoog wil werken op een vanuit een verkeerde positie. En ik dacht dus dat het zeer nuttig zou zijn als de algemene vergadering uitsprak dat bestuursleden zullen moeten blijven terugtreden als zij met name gelden dus de gemeenteraden als zij een verkiesbare plaats ambieren en daarvan blijk en kennis hebben gegeven en dat dat bevoogdend zou zijn en dat de ledenvergadering zelf corrigerend kan werken. Dan denk ik dat men teveel waarde hecht aan een correctie in een te laag stadium.

Mijnheer vd Berg.

Voorzitter het hoofdbestuur is een andere mening toegedaan. En je zou het zo kunnen samenvatten het hoofdbestuur gaat allerleerst uit van de geoder trouw handelen. Uit de huidige reglementen en dat heeft men overgenomen van de REC spreekt inderdaad een zekere bestuursonvriendelijkheid. Want je maakt de bestuursleden in een afdeling, vrijwilligers maak je het extra moeilijk om aan procedures deel te nemen. Laat ik het zo algemeen maar mogen houden. Zij moeten erg op afstand opereren en het zou kunnen zijn en dat is nog een heel andere zaak dat een afdeling werkelijk in een nood zittend weleens een beroep moet blijven doen op iemand die kandidaat is en bestuurslid is om gewoon bestuurder maar te blijven omdat men zich de luxe niet kan permitteren dat de man of vrouw het bijltje erbij neergooit. Gegeven dat feit en dat ziet het hoofdbestuur in een X aantal situaties zeer zeker in het land voor zich is het ook al een reden om te zeggen wees toch vooral voorzichtig om de hoge drempels daar maar allemaal aan te brengen. Hoofdbestuur is wel de mening toegedaan en daar geef ik dan de heer Meijeraan gelijk in dat je natuurlijk niet ongebriedeld in deze kan bezig zijn. Maar je hoopt dan en je moet ook wel verwachten dat verstandige mensen bijeen zijn om in deze corrigeren te regelen. Dat moet mogelijk zijn in onze club.

Goed ik wil graag deze motie in stemming brengen. Motie van Sneek op pagina 440 voor rood, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Afgewezen, verworpen. Dan krijgen we punt 3.4.3. het overleg met de frakties.

Tweetal moties. Afdeling Vlaardingen die het hele punt wil schrappen en de afdelingen Haag die handhaaft de verplichting tot overleg met de fractie.

De Haze Winkelman wilt u daar nog iets over zeggen.

Ja voorzitter vroeger waren er in de vorige kandidaatstellingsreglementen hele zware dingen in zowel de gemeenteraad als de provinciale staten moesten we allemaal vervelende dingen doen waar we gelukkig op terug zijn gekomen kandidaatstellingscommissies, in de staten waren er ook situaties waarbij statenleden er altijd bij zaten. Toen hebben wij al indertijd gezegd daar zijn we niet zo gelukkig mee maar overleg dat zou je toch moeten voorschrijven omdat je anders heel kwade gezichten kan krijgen. Achteraf dat er dingen niet goed met elkaar zijn uitgesproken. Kortom eigenlijk vanzelfsprekend om goed overleg met elkaar te hebben. En dan zult u zeggen als dat zo vanzelfsprekend is moet je dat dan nog in het reglement zetten. Ja omdat soms dingen die niet vanzelfsprekend of die vanzelfsprekend zijn toch niet goed gaan en het lijkt ons derhalve dat die verplichting er dan maar in moet komen.

Dank u wel. Nog andere die het woord hierover wensen.

Scheffer.

Ik ben een beetje verbaasd over wat hiet de KC den Haag stelt. Dat er sprake zou zijn van een verplicht overleg met de fraktie. Zover ik de reglementen ken ben je verplicht te overleggen met de fractievoorzitters. Ieder die fractievoorzitter in die periode 's geweest. Ik heb geen enkel bezwaar en de praktijk zou zijn dat je met de fractie overlegt maar van een verplicht overleg met de fractie heb ik in de reglementen niks kunnen vinden.

Meijeraan.

Ik denk dat de heer vd Berg het evengoed weet als wij want in die tijd dachten we nog vrijwel hetzelfde over de kandidaatstellingsreglementen hebben er samen aardig aan gewerkt om ze in de huidige vorm te krijgen. Maar de peetvader van dat kind van destijds is nu wat op andere toer gegaan dat terzijde. Inderdaad staat het op het ogenblik in de reglementen dat er overleg met de fractie nodig is zowel voor de gemeenteraad als met de provinciale statenfractie. Waarom is dat erin gekomen. Dat zal de heer vd Berg zich ongetwijfeld ook herinneren omdat er statenleden, raadsleden bij voorbaat monddood werden gemaakt. En het voorschrijven van een verplichting tot overleg betekent dat een zittende statenlid en een zittend raadslid zich tijdig kan beroepen om in elk geval te worden gehoord. Daarna kan hij altijd zijn conclusies trekken, de eer aan zichzelf houden of ervoor gaan vechten, maar het is niet meer dan fatsoenlijk dat je als bestuur bij het prille begin van de kandidaatstellingsprocedure overleg pleegt met de zittende fractie om samen te kijken wat de meningen zijn.

En niet alleen met een fractievoorzitter met alle respect zijn er allerlei mogelijkheden van gezag en niet gezag van fractievoorzitters op een bepaald moment. Zeker als de herverkiezing aan de orde komt. Overleg met de fractie stond erin sinds 84-85 en het lijkt mij persoonlijk een zeer goede zaak om dat te handhaven en ik sluit me dus ook gaarne aan bij de voorzitter van mijn kamercentrale.

Ja ik heb punt 3.4.3. zo begrepen dat er vanuit gegaan wordt dat er een permanent overleg is. Indien mits de bepaling van het huishoudelijk reglement inzake het advieserende lidmaatschap van een lid van de raadsfractie in het bestuur van de afdeling wordt nageleefd. Uitgaande van dat standpunt kan je dus zeggen dan hoeft er een ander overleg niet dwingend te worden voorgeschreven. De afdeling Vlaardingen wil dat hele punt laten vervallen. Iemand van de afdeling Vlaardingen. Niemand.

Meijeraan.

Heel kort voorzitter mag ik er even op wijzen dat in de REC 3.4.3. gezegd wordt ons het gesteld onder 3.4.1 wordt gevolgd maar dat is juist niet gevolgd.

Maar daarnaast wordt er gewezen op het permanent overleg tussen fracties en bestuur.

Dat is nu niet aan de orde en ik dacht dat ook de motie den Haag dat niet Bedoelde. Gewoon de huidige bepalingen terzake handhaven.

Goed ik breng de motie in stemming. Dat is dus in de eerste plaats ja ik denk dat Vlaardingen voorgaat. Vlaardingen op pagina 442 die willen het hele punt schrappen. Motie 614 op pagina 442. Hele punt schrappen. Wie is daar voor. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie van Vlaardingen is verworpen. Dan de motie van den Haag handhaving verplichting tot overleg met de fractie. Rood voor, tegen. Geel Mijnheer Mackaay maar we zijn nou aan het stemmen. Punt van orde dat gaat altijd voor.

Toch een verduidelijking. Ik denk dat de huidige procedure zo is dat er een verplichting van overleg is met de gewezen fractievoorzitter of de gewezen fractievoorzitters. Zoals het nu in de reglementen is geregeld ik ben zelf voorzitter van de kandidaatscommissie geweest voor de gemeente Leiden, een buitengewoon lastige afdeling zoals u weet. Het is inderdaad zo geweest dat je overleg vantevoren moest voeren met de gewezen fractievoorzitter of de

zittende fractievoorzitter. En niet de fractie.

De heer vd Berg zegt fractie.

Meijeraan.

Ik ben toevallig geboren Leidenaar voorzitter. Het spijt me dat ze in de zaak betrokken ben dat die afdeling zo lastig is geworden. Maar met de fractie moet overleg gepleegd worden en in een later stadium heeft de fractievoorzitter bepaalde voorrechten. Maar het gaat hier om de huidige bepaling zoals die sinds 85 luidt en 1 keer zowel voor PS als voor GR ook in Leiden hoop ik moet z ijn toegepast.

Nogmaals de motie van den Haag op pagina 441 nummer 1994 rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. De motie is aangenomen. Dan kunnen we overgaan naar punt 3.4.4. Dat gaat over de besturen van de statencentrales en motie van de afdeling Sneek die zegt handhaven van het huidige reglement en een motie van de afdeling Hengelo over de OC die moeten samenvallen met de statencentrales. Mijnheer Scheffer.

Als ik kijk naar uw toelichting voorzitter dan is hier kennelijk een misverstand aan de hand. Het is namelijk zo dat de als uw voorstel hier gevolgd wordt en de statencentrale die krijgt een administratieve functie of hoe ik dat uit moet drukken en het werk wordt gedaan door de ondercentrales aldus een soort statencentrale dan kan dat alleen als die ondercentrale congruent is met die statencentrale.

Zoals het in uw voorstel staat gaat men daarvan uit maar dat is in veel gevallen niet het geval. En dan kun je het ook niet zo stellen tenzij je dan matig alle ondercentrales congruent maakt met de statencentrales. En dit soort opmerkingen hebben wij hier gemaakt.

Mijnheer vd Berg.

Ja dit probleem heeft nu dat is voordat of beter gezegd dat is nadat het hele stuk tot stand is gekomen een extra dimensie gekregen. Vele van u zijn op enigerlei wijze daarbij betrokken geweest of betrokken. Er is sprake van een voorstel van de zijde van de regering om alle gebieden qua kieskringen om die te herindelen. Ja zelfs het hele gedachte over kieskringen om die ter discussie te stellen in menige kamercentrale, menige provincie is dat ook al onderwerp van discussie geweest. Hoofdbestuur heeft zich daar ook op beraden, heeft in een notitie het een en ander neergelegd. Een notitie vergezeld van een brief doen gaan in de richting van de staatssecretaris

Wat is er aan de hand. Het gaat even om die statenkieskringen. Die statenkieskringen dat is nu nog 73 in getal en die worden teruggebracht volgens het voorstel kijken of het allemaal gerealiseerd wordt is een tweede maar worden teruggebracht tot omstreeks 55. Dat worden dus heel grote gebieden. Dat zal als dat werkelijk doorgaat voor onder andere onze partij hele grote konsekwenties hebben in het betuurlijk organisatorische. En nu keer ik dan even terug naar 3.4.4 en na alees wat daar verband mee houdt. Toen het advies werd geschreven leefde we ook nog een tijdje eerder. Maar ik zou nu dan kijk ik even naar de voorzitter, maar dat doe ik dan zuiver a titre personnel de algemene vergadering willen adviseren de zaak aan te houden want ik denk dat als we nu een beslissing in dat hele kader van hoe moet dat nou met statencentrales en ondercentrales als we dat nu nemen zijn we vermoedelijk te vroeg en worden we geklopt door de tijd die weldra achter ons aan rent en zegt je moet het allemaal anders gaan doen. Dus we zouden nu allemaal onszelf vermoedelijk helemaal klem gaan zetten.

De afdeling Hengelo is het helemaal met u eens.

Zijn er nog andere sprekers. Nee. Dan betekent het dus dat we dit hele punt aanhouden 3.4.4. Dan krijgen we 3.4.5. geen moties.

3.4.6. geen moties.

3.4.7. geen moties en dan tenslotte 3.4.8. waar er een drietal moties zijn. Respectievelijk op pagina's 445, 446, 427 dat is een onderdeel van Ruurlo. Nou eens even kijken ondercentrale Oost Achterhoek nog een toelichting willen geven.

Voorzitter als wij het goed gelezen hebben dan zou dat betekenen dat de tweede alinea een vorm van ballotage wordt toegepast. En ik denk dat wij binnen een liberale partij dat toch op het laatste in moeten voeren. En ten aanzien van de derde alinea u daartoe zou overwegen dan zijn wij van mening dat dat scheve verhoudingen kan wekken. De invloed die een aantal mensen dan buiten de gemeente in andere afdelingen in zouden kunnen voeren die lijkt ons dan onevenredig groot te kunnen zijn. Je moet zich voorstellen wanneer iemand in een gemeente A woont en een gemeente B een zaak drijft dat zou hij daar zijn invloed ook uit kunnen gaan oefenen en dat lijkt ons bijzonder ongewens+.

Ik kan even toelichten. Naar mijn mening bent u bezig geweest bij het opstellen van die motie op blz 445 met te kijken naar het RECrapport en tenminste dat denk ik en u heeft niet gekeken naar datgene wat het hoofdbestuur voorstelt.

Daar zit de discrepantie. En de amendering was uitsluitend op de voorstellen van het hoofdbestuur mogelijk. Niet op het RECrapport.

Is dat zo, ja. Goed. Die motie is ingetrokken. Ik neem aan dat de andere moties ook kunnen worden ingetrokken en dat betekent dus dat heel 3.4.8 conform het voorstel van het hoofdbestuur wordt afgewezen. Dames en heren we hebben een ingewikkelde middag achter de rug. Ik weet niet hoe het u vergaan is, maar ik vind dit soort onderwerpen altijd bijzonder moeilijk. Temeer omdat er alleen nog maar sprake is hier van feitelijke reglementen. Ik neem aan dat op basis van de besluitvorming die we vanmiddag hebben gehad het in januari veel eenvoudiger zal lopen als tenminste de algemene vergadering vast blijft houden aan de uitgangspunten die vandaag zijn vastgesteld. In elk geval hartelijk dank voor uw medewerking om deze vergadering vlot te laten verlopen. Vanavond om half 8 gaan we dus weer verder met de politieke meningsvorming half 8 precies liberaal bestek tweede rond. Ik wens u een smakelijk eten.

Ik heet u dames en heren allemaal hartelijk welkom op dit vervolg van onze 41ste algemene vergadering de 78ste in zijn totaliteit. Wij gaan vandaag en morgen verder praten over het liberaal bestek nadat wij eerder vandaag een aantal huishoudelijke zaken hebben afgehandeld. Het zou logisch zijn dames en heren als ik u zou voorstellen om gelijk maar met de afhandeling van het liberaal bestek door te gaan. Maar er zijn zo sinds die vorige algemene vergadering misschien wat dingen gebeurd waar u misschien enig commentaar op verwacht. Ik moet u zeggen dat ik op zichzelf niet zo erg veel behoefte heb aan dat commentaar maar ik wil er wel wat over zeggen. Ik heb op de algemene vergadering daar 27 en 28 mei in Velthoven een beeldspraak gebruikt een beeldspraak van de trein die in 1982 was gaan rijden en in 1986 een onderhoudsbeurt heeft gehad. En ik heb toen ook tegen u gezegd dat ik er op vertrouwde dat de machinist en de stoker ervoor zouden zorgen dat die trein zijn einddoel zou kunnen bereiken. Dat de raampjes ook dicht bleven en dat de perronchefs zouden zorgen dat die trein niet op dood spoor terecht zou komen. Ik moet u bekennen dat gedurende de weken daarna als ik zo van buiten naar het gebeuren van die trein kijkt dat je dan enige twijfel zou kunnen voelen of die trein nog wel met dezelfde snelheid doorreed. Hij reed misschien hier en daar wat langzamer er was misschien af en toe een hort of een stoot maar ik moet u eerlijk zeggen dat ik toch als ik nou dat hele schouwspel achteraf bekijk dat ik dan toch wel vertrouwen heb dat die trein blijft rijden. En ik heb dat vertrouwen destemee nadat de constructeur van de trein in Trouw gisterenmorgen zijn mening heeft gegeven die erop neer komt dat die trein inderdaad moet doorrijden. Serieus dames en heren ik wil er in feite niet al teveel over zeggen, maar laten we wel met ons allen constateren dat er nog ongelooflijk veel te doen is in dit land. En dat er nog ongelooflijk veel te doen is om het regeerakkoord uit te voeren. Laten we eens even kijken naar wat problemen die op ons af komen. De studie-financiering, de hele operatie Ort, hele operatie Dekker dat zijn grote problemen met name de laatste twee. Het zijn beleidswendingen die gemaakt worden met die van een zeer ingrijpende aard. En de konsekventies van die beleidswendingen waar wij overigens achter staan ten principale in de zin van er moet op dat beleidsterrein iets gebeuren, die konsekventies kunnen we feitelijk af en toe met ons allen niet helemaal overzien. Er zal nog ontzettend veel gediscussieerd moeten worden, gesproken moeten worden. Het betekent ook dat de uitwerking van die beleidswending dat die heel zorgvuldig dient te geschieden. Er zal dus veel discussie over moeten plaats vinden. En ik denk dat we dan niet in de valkuil ons moeten laten vallen of laten dwingen om die discussie dan als spanning tussen coalitiepartners aan te merken. Het is lang niet altijd zo dat als er gediscussieerd wordt dat dat gelijk spanning moet betekenen.

Of tegengestelde meningen integendeel. Ik denk dat een discussie juist over deze terreinen juist als het gaat over belastinghervorming over het veranderen van een gezondheidszorgstelsel dat die een uitermate zorgvuldige benadering krijgen. En nogmaals dames en heren laten wij niet de fout maken om de discussie die daaruit volgt dan vervolgens als spanning te presenteren. Ik ben ervan overtuigd dat wij een goed regeerakkoord hebben. Ik ben ervan overtuigd dat het regeerakkoord ook tot 1990 kan worden uitgevoerd. En wellicht zijn er wat butsen en deuken geschied en wellicht hebben die momentaan een zekere invloed op de meningsvorming ook buiten de kiezers, maar ik ben ervan overtuigd dat dat allemaal voorbijgaand is. We hebben een goed regeerakkoord. We hebben vertrouwen in de coalitie. Wij denken dat wij een goede coalitiepartner en ik denk dat de andere coalitiepartner ook moet denken dat wij een goede coalitiepartner zijn. En daarom dames en heren denk ik dat het uitermate goed is dat wij nu gewoon doorgaan met de discussie over het liberaal bestek. Maar voordat ik dat aanstonds officieel aan de orde stel nog een enkel woord over een opmerking die mijn goede vriend de voorzitter van het CDA de heer van Velzen heeft gemaakt op de partijraad. Hij heeft daar gezegd dat het CDA helemaal klaar is en dat partij van de arbeid en VVD koortsachtig aan het zoeken zijn naar hun identiteit. Nu laat ik de opmerking dat het CDA helemaal klaar is voor wat hij is maar wij zijn niet koortsachtig aan het zoeken naar onze eigen identiteiten dames en heren. Wij hebben een eigen identiteit. Die liberale identiteit met een heel duidelijke invulling en heel duidelijke liberale uitgangspunten. Waar wij met elkaar over discussieren is over de eigentijdse vertaling van die principes naar de problemen in de toekomst. En ik had er behoefte aan om dat toch nog even bij u voor te leggen.

En dan zou ik u willen voorstellen om nu over te gaan tot de orde van de dag. Dames en heren nogmaals heel hartelijk welkom. Ik ben blij dat u toch weer in grote getalen hier bent om verder te discussieren over het liberaal bestek. Niet alle tweede kamerleden, niet alle eerste kamerleden zijn er. Ik heb begrepen dat er nog vele zullen komen. Niet alle leden van de verkiezingsprogramma commissie zijn er. Er zijn er wel een aantal in elk geval hartelijk welkom aan de voorzitter dan de verkiezingsprogramma commissie mevrouw Toxopeus. Ik wil u gelijk aankondigen dames en heren en dat zult u mij niet kwalijk nemen dat ik dat nu al doe dat u weet ik op 28 mei iets voorbij heb moeten laten gaan. En dat betekent dat ik morgenmiddag niet in uw gezelschap zal zijn omdat ik het feitelijk niet op kon brengen en ik denk dat u daar begrip voor heb dat de plannen die mijn familie lange tijd vantevoren had gemaakt om die te bruskeren dus de heer Opstelten zal morgenmiddag de vergadering voorzitten.

De heer Opstelten en de heer Steenmeijer zijn vanavond bij de topkadercursussen die ook zijn normale doorgang moet vinden. Goed hartelijk welkom ook aan de leden van de commissie liberaal bestek. Ik hoop dat wij vanavond met u een grede discussie zullen hebben, morgen trouwens ook. Rest mij nog aan u voor te stellen de leden van het stembureau die heer Hermans uit Drunen, mevrouw Scholtens uit Ede, de heer de Kup uit Westerschouwen, mevrouw Bos-Woerkom uit Nijkerk en mevrouw Gonda uit Utrecht en de laatste graag als voorzitter. U gaat daarmee akkoord. Dank u wel. Mag ik dan de leden van het stembureau verzoeken om achter de tafel plaats te nemen. De heer Geurtsen deelt mij nog mee dat het lid van de commissie mevrouw Blom verhinderd is wegens verblijf in het buitenland. Goed aan de orde zijn thans de moties, de motie is thans aan de orde van het liberaal bestek waar een aantal moties zijn ingediend. U ziet de moties thans voor u. Er zijn toegevoegd een aantal moties die u daar ook nog genoemd ziet die blauwe dingen wat betekenen die. Betekent niets. Die 780, 781, 782, 783 slaan dus op de moties die in behandeling zijn als ik het goed begrepen heb. Goed dan kunnen wij dus beginnen en dan krijgen we in de eerste plaats te maken met nummer 2042 op blz 772. De commissie schrijft voor aanvaarden. De positieve invloed wordt onderschreven. Mag ik nog even in navolging van vanmiddag op dit moment een klein procedurevoorstel doen namelijk dat i- tegen u zeg wenst iemand het woord en als dat niet zo is gelijk te zeggen wenst iemand stemming en nu komt het als niemand stemming wenst wordt het voorstel van de commissie aanvaard. Zullen we het daarop houden als niemand stemming wenst wordt het voorstel van de commissie aanvaard. Als u het dus niet met het voorstel van de commissie eens bent en u denkt dat u goede kans hebt dat de algemene vergadering die mening deelt moet u natuurlijk alleen maar doen als u denkt dat u een goede kans hebt want anders is het alleen maar tijdverlies, dan vraagt u stemming. Ja goed. blz 772 motie 42 aanvaarden positieve invloed wordt onderschreven.

Ik wil er even de aandacht op vestigen dat de motie op blz 840 dat is een van de geclaimde moties bij aanvaarding van deze motie automatisch is verworpen.

Afdeling Eindhoven die heeft een toegevoegde motie. Wenst afdeling Eindhoven hierop te reageren. Nee. Iemand van de andere aanwezigen hierop reageren. Ook niet. Wenst iemand stemming. Dan is het voorstel van de commissie aanvaard. We krijgen dan vervolgens op blz 773 een motie van de kamercentrale Zeeland. Wenst hier iemand over te spreken Ja.

Voorzitter u deed daarnet juist hetgene wat ik vanmiddag verzocht heb om iets meer aandacht. Een toegevoegde motie was ons niet geheel bekend. Betekent dat we er even naar moeten zoeken. Dat we even moeten kijken wat het inhoudt en dan pas kunnen we zeggen of we daar iets over kunnen zeggen.

Met deze motie die ik nu aan de orde stel is niets toegevoegd. Dat is een normale reguliere motie.

Nee maar bij de vorige wel en ik was aan het zoeken en toen was u al is er stemming vereist nee hup klaar en toen kon ik ophouden.

U hebt gelijk.

Voorzitter en ik ben het niet met de opvatting van de heer Geurtsen eens dat daarmee dan motie 840 zou zijn verworpen. Ik ben niet van de afdeling Eindhoven, maar ik zie dat niet.

Daar komen we aanstonds rustig op terug.

Dus die doorstreping gaat weg.

Ja heel duidelijk hamercentrale Zeeland.

Voorzitter ik heb een puntje van orde als u mij toestaat. U heeft net de orde uitgelegd u heeft dat bij gesuggereerd en ik vind dat een verstandig voorstel dat als er niet gestemd hoeft te worden dan het voorstel van de commissie het advies van de commissie wordt gevolgd tijdens de behandeling vandaag en morgen zal blijken er nogal wat moties zijn waar geen advies is van de commissie. Ik zou u in overweging willen geven om per keer meteen het standpunt van de commissie aan te geven vooraf voordat daarom gevraagd hoeft te worden.

Dat spreekt toch vanzelf, ik wou het niet te gecompliceerd maken. We zijn nog steeds bij 1623 KC Zeeland. Wenst iemand daar het woord over te voeren,

Mag ik een advies geven voorzitter. De motie is in overeenstemming met wat op blz 13 regel 70 en volgende linker kolom staat. Daarom advies aanvaarden.

Iemand het woord.

Beetstra-Apeldoorn.

Ik ben het niet eens met deze motie omdat die toch wel een vrij extr-em standpunt inneemt naar mijn mening. Het milieu zou zo belangrijk zijn dat nauwelijks of geen ruimte meer mag overblijven voor individuele keuze of afweging. Nou dat lijkt een zodanige inperking van de vrijheid dat men daar als liberaal toch moeilijk achter zou kunnen gaan staan.

Geurtsen.

Nauwelijk of geen voorzitter begrijp ik als een vertaling van wat de commissie zegt binnen door de overheid vastgesteld milieuraandvoorwaarden. Binnen die randvoorwaarden is er uiteraard de mogelijkheid voor individuele keuzes. Maar de randvoorwaarden dienen gemeenschappelijk te worden vastgesteld.

Wenst iemand stemming.

Ja u wenst stemming. Het zijn andere kleuren dan de vorige keer dames en heren dat moet u goed beseffen. U begint er zijn drie soorten stembiljetten rood, geel en groen. Rood is 10 stemmen, geel is 5 stemmen en groen is 1 stem.

Rood voor de motie, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

We gaan ondertussen rustig door, deze motie van Zeeland blijft dus even boven ons zweven. Dan krijgen we motie 1564 op blz 774.

Advies aanvaarden.

Het advies van de commissie is aanvaarden. Wenst hier iemand over te praten.

Wigman.

Ja voorzitter dat is wederom iets met betrekking tot de orde. Misschien zou de afspraak gemaakt kunnen worden en dat geldt voor nogal wat moties daar waar in de motie iets staat met betrekking tot herschrijven of eindredactie dat gebeurt nogal eens dat dat deel dan automatisch niet

We hadden al eerder afgesproken dat er niet van herschrijven zou plaats zijn. Dat zou niet gebeuren. Het betekent dus wel dat de verkiezingsprogramma commissie naar de inhoud en de strekking van de motie moet kijken. Het liberaal bestek wordt niet herschreven. Wenst iemand nog verder anders het woord. Wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie aanvaard. Dan 1827 op pagina 775. Mijnheer Geurtsen.

Voorzitter ik denk dat wat de afdeling Apeldoorn in deze motie vraagt op zichzelf misschien mogelijk wenselijk is maar een moeilijk te bereiken doel. Ik zou u willen adviseren de motie voor kennisgeving aan te nemen.

Wenst iemand verder discussie, wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie aanvaard. 1347 uit Tilburg blz 776.

Heer Geurtsen.

Wat in deze motie wordt gevraagd aan het slot vinden we in de nota terug op de linker kolom blz 13 vanaf regel 7 tot rechterkolom regel 4. Daar kan dus geen bezwaar tegen bestaan. De uitspraak dat het principe de vervuiler betaalt onverkort moet worden gehandhaafd zou onder omstandigheden weleens een wat al te krasse uitspraak blijken te zijn. Ik denk dat we liever zouden moeten uitspreken dat het principe moet zijn dat de vervuiler betaalt maar dat onder omstandigheden ik denk bijvoorbeeld aan landbouwers die in het verleden door fiscale maatregelen min of meer verleid zijn tot investeringen waar produktoverschotten uit resulteerde die ons vandaag in de problemen brengen dat daar het principe de vervuiler betaalt tot desastreuze gevolgen zou leiden. De samenleving dient ook de consequenties van zijn eigen daden te aanvaarden en te aanvaarden dat er mensen zijn die door die daden van de samenleving zodanig geïnvesteerd hebben dat de uiteindelijke resultaten onaanvaardbaar zijn. Daarom dus liever niet onverkort handhaven terwijl als uitgangspunt de vervuiler betaalt. Sorry voor de wijldlopige uiteenzetting. Als we het daarover eens zijn dan heb ik geen bezwaar tegen deze motie.

Wenst hierover nog iemand het woord te voeren. Wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie aanvaard. Bij die motie van kamercentrale Zeeland 1623 daar waren 263 stemmen voor de motie en 392 tegen de motie. De motie is dus verworpen. Dan krijgen twee bijzonder interessante moties denk ik zo. Zeker als je kijkt ook naar het advies van de commissie. 2132 Rijswijk op pag. 778, 777 en 779 en dan de motie van Arnhem op pag 780.

Heer Geurtsen.

Het advies is uitgeschreven voorzitter ik denk niet dat het nodig is het nog eens voor te lezen. We kunnen allemaal lezen.

Jawel maar ik wou vragen of u denkt dat u met deze beperkte formulering het wezen van beide moties duidelijk hebt geraakt.

Ik denk dat we daarmee het wezen van de motie 2132 op blz 777, 778 wel hebben gemaakt.

We hebben datgene geraakt namelijk dat deze motie meer bevat dan de tekst van het bestek zelf. Ten aanzien van 2193 wijs ik er op dat de zinsnede duidelijke normstelling dient technologisch haalbaar te zijn in wezen al behandeld is bij de motie 1347. Een aanvaarde motie.

Goed wenst iemand het woord.

Kingma afdeling Ubbergen.

Mijnheer de voorzitter ik heb grote bewondering voor de motie van Rijswijk. Het is blz 777 en 778 daar wordt namelijk in uit de doeken gedaan hoe de zorg voor het milieu niet alleen een zaak is van de overheid maar voor ons allemaal en hoe een samenspel kan worden verkregen tussen overheid en de maatschappij. En daarom ben ik een beetje teleurgesteld door de samenvatting die de commissie geeft van deze motie die weer alleen betrekking heeft op de overheid. Ik geloof niet dat dat een goede weergave is van wat de afdeling Rijswijk bedoeld heeft. Ik weet niet of er iemand hier van de afdeling Rijswijk is die verdere toelichting op die motie wil geven. Ik zou eigenlijk willen voorstellen de motie van Rijswijk is te lang om hem hier in zijn geheel al dan niet aan te namen. Ik zou willen voorstellen om de motie van Rijswijk voor kennisgeving door te zenden aan de commissie verkiezingsprogram en de samenvatting van de commissie Geurtsen niet aan te vaarden.

U vraagt dus stemming over de samenvatting van de commissie Geurtsen.

Voorzitter mag ik het advies wijzigen. Ik heb geen enkel bezwaar tegen dat deze motie voor kennisgeving doorgaat naar de commissie verkiezingsprogramma. Te minder omdat in de regels 11 tot 20 ongeveer van bestek u datgene wat de heer Kingma zo bewonderd in de motie van de afdeling Rijswijk in andere woorden terugvindt.

Ik wou geen verschil van mening hebben over wat wel of niet in de tekst staat. Ik stel voor om uw samenvatting niet te aanvaarden.

Nee de motie gaat voor kennisgeving naar de commissie verkiezingsprogram. Geen enkel probleem.

Wenst iemand stemming over dit advies van de commissie.

Mijnheer Vos.

Mijnheer de voorzitter ik wil niet direkt om stemming vragen. Ik begin alleen mij af te vragen wat dan die kennisgeving gaat inhouden. Eigenlijk is dat een buitengewoon neutrale opstelling van de vergadering waarbij we zeggen van nou ja commissie verkiezingsprogramma ziet maar wat u ermee doet. En ik ben het met de vorige spreker met de heer Kingma eens dat de teneur van de motie van de afdeling Rijswijk ondercentrale Rijswijk dat die duidelijk positiever is dan alleen maar voor kennisgeving aan te nemen. Ik zou dus wat dat betreft aan die kennisgeving een zeer positief accent willen meegeven, want anders is het zo neutraal. En dat gaat mij niet ver genoeg. De bedoeling van de ondercentrale Rijswijk is uitstekend, is veel meer ook dan wat in de samenvatting van de commissie staat en verdient daarom meer steun dan alleen maar voor kennisgeving aangenomen te worden.

Mijn advies was voor kennisgeving aannemen mijnheer de voorzitter als ik mag omdat de motie als zodanig te lang is om als tekst aan de commissie voor te leggen als u hem aanneemt dat zou ongeveer dictaat zijn deze tekst over te nemen. Dat lijkt de commissie verkiezingsprogramma wat teveel gevraagd. Maar voor kennisgeving aannemen als u wilt met een positieve grondhouding.

Ik denk dat als ik zo kijk naar de commissie verkiezingsprogramma dat dat een commissie is die volstrekt in staat is om meester te zijn van zijn eigen besluiten. De heer Toxopeus knikt instemmend.

Voorzitter ik heb toch wel een beetje bezwaar tegen de opmerking van mijnheer Geurtsen, want wij nemen hier een heleboel moties aan en we verwachten niet van mijnheer Toxopeus dat die die allemaal in extenso van voor tot achter in het verkiezingsprogramma gaat zetten. Deze dus ook niet. Maar als we deze motie aannemen expliciet heeft die een veel zwaardere status dan waarvan voor kennisgeving aannemen en geeft die dus ook een veel duidelijker richting aan wat wij verwachten dat mijnheer Toxopeus straks gaat doen.

Goed die motie ligt dus nog steeds ter tafel. Ik denk als ik nou zo de opmerkingen hoor dat ik toch gedwongen zal zijn om de motie te vragen of u stemming wilt over de motie.

Mijnheer Geurtsen

Er staat zo weinig wezenlijk anders in dat ik met alle genoeg aanvaardden maak in plaats van voor kennisgeving aannemen.

Wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie aanvaard.
Dan hebben we de motie van de afdeling Arnhem. Die wordt dus nu duidelijk in een afzonderlijke positie neer geplaatst.

Advies positief.

Daarover brengt de commissie een positief advies uit. Wenst iemand stemming. Nee dan is het positieve advies aanvaard. Dan hebben we 1426 afdeling Zwijndrecht. De commissie ontraadt.

Ja voorzitter het gaat ons wat ver om het element van de prijsprikkels principieel af te wijzen. Daar waar heffing middelen kan opleveren om de gevolgen van de vervuiling tegen te gaan kun je denk ik tegen zo'n heffing geen bezwaar maken.

Uw advies is ontraden.

Wenst iemand hier verder nog het woord over te voeren. Wenst iemand stemming. Dan is dat advies van de commissie aanvaard. Eindhoven eveneens ontraden van de commissie.

Geurtsen.

Dat wil zeggen A en C is wat ons betreft akkoord. Een los bestemmingsfonds lijkt ons niet juist. De opbrengst van de heffingen zal in de algemene middelen moeten komen en dan via C moeten worden besteed aan milieutherstel en milieubeheer. Dat is een gecompliceerd advies. Wenst iemand hierover het woord.

Wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie wederom aanvaard. Dan Hendrik Ido Ambacht 411 op pag 783. De commissie zegt aanvaarden.

Voorzitter met dezelfde kanttekening die ik bij de motie 1347 op 767 gemaakt heb. Niet een konsekwent maar een in principe toepassing van het principe de vervuiler betaalt.

Goed wenst iemand hierover iets te zeggen.

Breukers voorzitter kc Limburg.

Mijnheer de voorzitter het allerleerste wat ik hier lees is de produktiviteitsverhoging zonder kosten dat spreekt mij als ondernemer bijzonder aan.

Ik vind dat bijzonder knap. Ik vind het vervolgens zwak hoe wij die zaak gaan belonen. Wij gaan dan even denk ik toch voorbij aan de positie van de landbouw binnen onze totale economie. Ik denk dat het goed is dat wij als liberalen even zo goed als de overheid haar taak en haar positie en haar verantwoordelijkheid ten opzichte van de landbouw zeer duidelijk kent en dus ook als zodanig gaat handelen. Ik vind dat wij ons er niet vanaf kunnen maken door zomaar te zeggen van nou dus en dat in principe dat is al iets afgevlakt. Ik denk dat het een taak van de overheid, maar zeer zeker ook van de VVD is om samen met die landbouw de problemen die we dus ook samen gecreëerd hebben op een juiste wijze op te lossen en ik denk dat daar de rol van de overheid een rol van de VVD niet op deze manier weg te cijferen is.

Dank u wel, nog andere.

Geurtsen.

Mijnheer de voorzitter ik denk dat door je in plaats van konsek-ente toepassing te lezen een toepassing in principe wij in wezen op dezelfde lijn zitten. Het feit dat wij op het gebied van de landbouwoverschotten en ik heb daarnet al op gewezen er een eigensoortige verantwoordelijkheid van de samenleving bestaat levert naar mijn oordeel dat terrein een andere toepassing van het principe de vervuiler betaalt op dan het elders het geval kan zijn. Waar de eigen keuze de eigen verantwoordelijkheid veel sterker voorop staat.

Nog iemand.

Breukers.

Nog heel even voorzitter. Dat in principe prima. Ik zou er toch prijs op stellen dat wij inderdaad als partij uitspreken dat wij die verantwoordelijkheid en met name bedoel ik hier de problemen rond de mestoverschotten dat wij als VVD die problematiek onderkennen en onze verantwoordelijkheid daarin willen dragen dus ook willen meewerken aan het vinden van de juiste oplossingen zowel bedrijfseconomisch, macro-economisch als milieutechnisch gezien.

Geurtsen.

Zover ik het heb kunnen volgen, maar ik kan niet alles volgen is de opstelling van de met name de tweede kamerfractie van de VVD zodanig geweest dat volledig tegemoet gekomen wordt aan wat u hier nu vraagt. En ik denk dat daarnaast de moeilijkheid is er er ligt geen tekst waarover de vergadering zich kan uitspreken maar bij de bespreking 14 dagen geleden van het beleid van de fractie

is er geen enkele kritiek geweest op dat beleid op dit punt en daarom denk ik dat we ervan uit mogen gaan dat het beleid dat de fractie gevoerd heeft door de partij gesteund wordt.

Mijnheer te Veldhuis.

Voorzitter ik kan dat onderschrijven. De oplossing van het mestprobleem schatten we nu op ongeveer 1 miljard gulden. Er is een afspraak tussen kabinet en alle kamerfrakties inclusief de partij van de arbeid die zegt 80% komt voor rekening van de vervuiler dat is het beginsel de vervuiler betaalt maar de overheid heeft zelf ook de nodige boter op het hoofd gehad denkt u maar aan de subsidie via de WIRinvesteringen dat hiermee een redelijke oplossing is gevonden. Ik denk dat wij het voorstel van de heer Geurtsen om de woorden in principe om die te benadrukken en het woord konsekwent te schrappen dat we daarmee een redelijke oplossing kunnen bereiken. Ik denk dat het een redelijk compromis is van wat de heer Geurtsen nu voorstelt.

Nog iemand anders die het woord wenst. Nee. De heer Geurtsen het schrappen van het woord

Konsekwentie vervangen door in principe.

In de motie zoals die nu voorligt, ja. Dan breng ik wenst iemand dan stemming over die motie, die gewijzigde motie, nee. Dan is de motie aanvaard. Er zijn zoals u ziet achter mij een viertal toegevoegde moties die op verzoek van de afdelingen alsnog in discussie komen. Op pag. 789, 840, 882 en 795. We beginnen met 789 de afdeling Delft. Mijnheer Geurtsen.

Voortreffelijke motie.

Aanvaarden. Wenst iemand hier nog discussie over. Wenst iemand stemming, dan is het advies van de commissie aanvaard en wordt de motie die dus overgenomen. Dan pag. 795 en motie van de afdeling Ouderkerk Amstel. Heeft iedereen inmiddels die motie voor zich. Is er nog een toelichting op deze motie. Ik denk het niet zo te zien.

Geurtsen.

Ik denk voorzitter dat het verstandig is deze motie voor kennisgeving aan te nemen. Er staat een zaak in waar we denk ik wat langer over zouden moeten denken dan het op een avond even uitspreken of je ook medewerkers van

bedrijven die het milieu vervuilen aansprakelijk moet stellen voor de kosten van de vervuiling. Ik denk dat dat een te zwaarwichtige uitspraak is om dat nu even zo te doen. Maar voor kennisgeving aannemen en dan zal de commissie Toxopeus daar met verstand mee werken.

Advies van de commissie voor kennisgeving aannemen. Wenst iemand verder discussie. Wenst iemand stemming. Den is het advies aanvaard. Dan pag 840 daar hebben we het zonet al over gehad. Die zullen we dus nog even opnieuw moeten bekijken.

Geurtsen.

In de motie 2042 hebben we uitgesproken dat milieugroepen een positieve invloed hebben op het bewust worden van de samenleving inzake milieuvraagstukken. Als we dat een keer uitgesproken hebben dan lijkt het me moeilijk om in deze motie te zeggen dat we het niet over liliëugroepen mogen hebben. En dat we het moeten hebben over mensen die zich voor het milieu inzetten individueel of groepsgewijs. Het is een van beide. Of we zijn van mening dat het met name die groepen zijn die een positieve invloed hebben of we zijn van mening dat we daar niet over mogen praten. Aangezien we het eerst al uitgesproken hebben denk ik dat we aan een tweede niet toekomen.

Voorzitter Samge afdeling Vlijmen.

En Ondercentrale den Bosch en Ommelande.

Ik merk op dat in deze motie uitsluitend staat dat ieder die zich voor het milieu inzet dat die zich moet houden aan de rechtsregels van onze parlementaire democratie, meer staat er niet. Dan praten we toch niet over groepen of individuen. Allebei moeten ze dat.

Geurtsen.

Maar mag ik met u dan even naar de toelichting kijken. Zolang er geen naar buiten en publiekelijke werkende milieugroepen bestaan op liberale grondslag dienen in een liberaal bestek milieugroeperingen niet zo nadrukkelijk te worden vermeld. Dat hebben we juist gedaan in die motie 2042.

Akkoord maar dat ze zich binnen de rechtsregels moeten houden

Dat moet iedereen.

OK.

Goed wenst iemand nog discussie verder. Wenst iemand stemming. Nee dan is het advies van de commissie aanvaard. Dan dames en heren komen wij tot de laatste. 8 pagina 882 van de afdeling Heiloo. Die zegt dat er meer milieubewustzijn gekweekt moet worden.

Geurtsen.

Hoe meer hoe liever aanvaarden.

De commissie stelt voor aanvaarden. Iemand discussie. Wenst iemand stemming. Dan is het advies aanvaard. Dan dames en heren kunnen wij overgaan naar het volgende hoofdstuk. Hoofdstuk 4 wat begint op pagina 883. Dan beginnen wij met de motie 2516 op pag 885. Van de commissie volksgezondheid. Daar nog een toelichting op. De commissie heeft gevraagd om die motie bij de hoofdstuk volksgezondheid te behandelen. En datzelfde geldt dan natuurlijk ook voor 2517 op 886. Kan de vergadering zich daarmee akkoord verklaren.

Ik zie niemand die nee zit te schudden, dan doen we dat. Dan kunnen we dus snel overgaan naar motie 2005 op pagina 887. Den Haag nog een toelichting.

De heer Beurkens.

Aanvaarden.

Wenst iemand nog te discussieren. Wenst iemand stemming. Nee dan is die motie aanvaard. 2007 op 888 eveneens van den Haag. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie nee. Stemming

Ik was nog bij discussie niet bij stemming. Ik ben mevrouw Beunis van de afdeling Kamerik wij hebben wat moeite met deze motie. Niet omdat men uitspreekt wat men uitspreekt achter het streepje spreekt uit dat daar zijn we het wel mee eens, maar wat is de achterliggende gedachte. Is hier een poging om tot de geboorte tendens om te bouwen, om te buigen is dat waarom men deze maatregel wil nemen. Of gaat het erom die groeperingen die nu niet aan het arbeidsproces deelnemen meer in staat te stellen dit te doen. Bij het eerste het geboortetendens ombuigen daar waren wij niet zo blij mee. Wij dachten dat het een heel goede zaak zou zijn als de bevolking in Nederland wat terug zou lopen. Het zou goed zijn voor het ~~milieu~~ milieu, het zou ook goed zijn voor het welbevinden van de bevolking. Als het gaat om maatregelen te nemen om al die mensen die nu buiten het arbeidsproces staan om die erbij te betrekken. Prima dan hebben we een grote draagvlak om de problemen in dat democratische verandering op te vangen.

Dus eigenlijk is mijn vraag aan de afdeling den Haag wat is de achtergrond van deze motie.

Kan den Haag antwoorden.

Er zijn vele mogelijkheden om deze motie van een toelichting te voorzien. Het gaat niet zozeer om de toelichting. Het is niet de bedoeling om een strenge bevolkingspolitiek te voeren die afwijkt van de politiek die nu gevoerd wordt. Maar het is de bedoeling om er door te krijgen wat aanbevolen wordt.

Ja dat is meestal zo.

Ik wil zeggen dat de vraagstelling aan den Haag is geweest hoe sterk bij ons die toelichting weegt. Die weegt dus niet zwaar.

Het gaat mij erom dat strals als deze motie aanvaard wordt dat er dan niet uit begrepen wordt oh we gaan nu de geboortetendens buigen en daar allerlei maatregelen achter zetten.

Dat is niet de bedoeling.

Wilt u nog eens even heel duidelijk zeggen wat niet de bedoeling is.

Ik vraag aan de afdeling den Haag kunt u nog eens even heel duidelijk zeggen wat niet de bedoeling is. Dat meen ik echt serieus, want anders ga je met zo'n besluitvorming volstrekt de mist in. Het is niet de bedoeling dat

Het is de bedoeling kinderopvang en het is niet de bedoeling om een bevolkingspolitiek te gaan voeren zoals mevrouw aangegeven heeft.

Bent u tevreden.

Als dat allemaal begrepen is ja.

Wenst iemand verder nog discussie. Wenst iemand stemming over deze motie. Nee. Alle uitspraken worden genoteerd weest u daarvan verzekerd. Wenst iemand stemming. Nee dan is het advies van de commissie overgenomen. Wenst iemand stemming ja wie vraagt dat. Nou komt ik dus op een ander punt dames en heren en dat heb ik geprobeerd zo lang mogelijk uit te stellen. Het stembureau heeft mij laten weten

dat het moeilijk is om de kaarten daar in de achterkant goed te tellen. Nou zijn er twee mogelijkheden of we gaan een landverhuizing veroorzaken tweede is en dat wil ik in eerste instantie proberen om de kaarten zo hoog mogelijk te houden en heel lang daar te houden. Goed dan gaan we dus stemmen over motie 2007 blz 888 roode voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie is aangenomen. Dan kunnen wij overgaan naar 944 blz 889 daar hoort dan bij een motie op pagina 244 nummer 1267 kc Dordrecht. De commissie stelt voor aanvaarden. Misschien is het goed als de heer Burkens nog even zegt waarom die andere motie erbij hoort.

Ja voorzitter die motie is geclaimd. Ik heb verder ook geen idee waarom hij erbij hoort. Hij is er niet door mij bij gezet.

De kc Dordrecht heeft uitstel gevraagd om hun motie hierbij te behandelen. Goed maar mag ik dan aan de kc Dordrecht vragen want dat is al weer lang geleden 14 dagen geleden nog even zeggen wat hun motie behelst. Nee kc Dordrecht doet er verder het zwijgen toe. Dan laten wij dat verder rustig zwijgen en dan schrappen we dat dus hiervan af. Dan blijven we over met 944 op blz 889. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Nee dan is dat advies opgevolgd. 1763 Hellevoetsluis blz 890 de commissie zegt ontraden. Wenst iemand daar het woord over. Nee. Wenst iemand stemming Nee. Ja

Delvauz.

Op blz 940 vindt men een motie van de afdeling Zeist die in de buurt komt en ik had op zijn minst graag van de commissie gehoord waarom zij de motie van de afdeling Hellevoetsluis ontraadt.

Burkens.

In de opvatting van de commissie is het zo dat de macro economische effecten van de VUT zodanig zijn dat het beleid erop gericht moet zijn dat de VUT wordt afgeschaft. Betekent nog niet zozeer dat er direkt de VUT wordt verboden. Dus het kan best zijn dat die incidenteel wordt voortgezet maar het beleid moet erop gericht zijn dat het afgeschaft wordt en de overheid moet ertoe overgaan om af te schaffen.

Delvaux.

Ik zal geen stemming vragen maar toch wel in overweging geven dat er duidelijker

naar voren zal moeten komen in de redeneringen de vraag naar continuïteit van het beleid. We hebben uitgebreid gehoord in het verleden waarom het zal gebeuren wat de nuttige effecten waren enz. Nu wordt dat teruggezet nee het is te duur het moet niet meer gebeuren. Ik laat me graag van alles overtuigen maar ik wil graag dat er expliciet overtuigd gaat worden en dat zou ik in overweging willen geven.

Voorzitter de VUT is aanvankelijk bedoeld als een tijdelijke maatregel. En wanneer ik straks met enige onbezonnenheid spreek over afgeschaft dan dient dat verstaan te worden als afgebouwd. Uiteraard is het niet zo dat bestaande rechten worden aangetast. De commissie zou er niet over denken om dat voor te stellen.

Voorzitter Labon afdeling Voorburg.

Bij het aannemen van de vorige motie heb ik het gevoel dat wij ook de VUT als zodanig gewoon handhaven ook dat blijft een individuele keuze als men daar zelf de konsekwenenties voor neemt. Het is dus niet zo dat het wordt afgebouwd integendeel. Ik heb begrepen dat wij met z'n allen nu hebben aanvaard dat het flexibel wordt. Zowel langer maar het mag ook korter. Dus het is geen kwestie van afbouwen van de VUT.

Burkens.

Nou het is mij niet helemaal duidelijk voorzitter wat hier wordt betoogd. Met het aannemen voorzitter van de vorige motie hebben we een uitspraak gedaan over het belang van flexibele pensionering en individualiteit die daarin moet worden toegepast. Als u nu bij monde van de commissie aangeeft dat u voorstaat als commissie en dat u dat blijft staande houden dat er een soort afbouw moet plaats vinden van de VUT is dat in strijd met datgene wat we net hebben uitgesproken.

Nee ik denk dat niet als ik even mijn mening mag zeggen. Ik denk dat pensionering wat anders is als in de VUT treden. Dat is heel belangrijk.

Burkens.

Ja voorzitter ik dacht ook dat dat anders is dat we hier dus geen uitspraak over deze zaak hebben gedaan door de aanvaarding van vorige motie.

Ja. De VUT is een afzonderlijk instrument en dat is denk ik toch heel erg essentieel. Goed wenst iemand nog verder discussie. Nee wenst iemand stemming. Nee. Dan is het advies van de commissie overgenomen. Dan hebben we stuk 256 op pagina 891. De commissie ontraadt.

Burkens.

Misschien is dit instrument wel deugdelijk maar het lijkt de commissie onjuist om als algemene vergadering expliciet uitsluitend dit middel hier te gaan noemen. Het is een middel wat voor een beperkte groep van de bevolking betekenis heeft, voor de meer gegoede en ik denk niet dat het evenwichtig is als we ons uitsluitend voor dit middel gaan uitspreken. Ontraden derhalve.

Wenst iemand verder discussie.

Voorzitter ik ben het volstrekt ermee eens met de heer Burkens dat hij in dit kader helemaal niet past, maar het moet natuurlijk niet zo zijn dat het wat algemener wordt uitgelegd dan hier bedoeld wordt dat is het enige wat ik wil zeggen, maar wij zullen tegen stemmen.

Ik breng hem aangenomen dat er gestemd zal worden. Wenst iemand stemming. Nee dan is het advies overgenomen. Dan 495 van de afdeling Liesveld. Pagina 892. Mijnheer Burkens u ontraadt.

Ja voorzitter de commissie meent dat dit toch ontraden moet worden omdat het zeer wel mogelijk is dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds ook na deze criteria wordt toebedeeld. Er zijn op het ogenblik een aantal criteria op het ogenblik is de bebouwingsdichtheid is een van de voornaamste criteria. Er zijn ook andere criteria bijvoorbeeld het bevolkingstal. Er zijn verfijningscriteria bepaalde groepen van gemeente die mede op dit soort van factoren betrekking hebben. Lijkt de commissie een goede gedachte dat een van de factoren die gebruikt kan worden bij de berekening van de algemene uitkering is inderdaad een rekening houden met aantallen bejaarden, jeugdigen e.d. Vandaar dus voorzitter ontraden deze motie zeer wel mogelijk dat bij een nieuwe opzet van de financiële verhoudingswet 84 hiermee rekening wordt gehouden.

Ik dank u wel. Verder nog discussie. Wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie aanvaard. U vindt inmiddels bij de overheidsprojecten de pagina's 913, 923 en 952 en 953 vermeld.

913 motie van de afdeling Rotterdam. Rotterdam nog een toelichting bij de motie. Mijnheer Burkens.

Akkoord voorzitter.

U stelt voor te aanvaarden. Nog een discussie verder. Stemming. Dan is de motie aanvaard. Dan krijgen we vervolgens 923 motie van de afdeling Alblasserdam Nieuw Lekkerland. Wil de afdeling nog een toelichting geven. Zo niet.

Burkens.

Aanvaarden voorzitter.

Wenst iemand discussie. Zo niet. Wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie aanvaard. Dan krijgen we pagina 952. Ja van de afdeling Zaanstad. Afdeling Zaanstad nog een toelichting.

Burkens.

Ja voorzitter ik denk wel dat dit aanvaard kan worden. Ik denk dat de partij er duidelijkheid over moet verschaffen dat wij geen afschaffing wensen van de AOW.

Dank u wel. Wenst iemand nog discussie, stemming, dan is het advies van de commissie aanvaard. 953 pagina 953 de afdeling Bergen. Afdeling Bergen nog een toelichting. Nee.

Burkens.

Voorzitter de commissie beschouwt dit als een waardevolle precisering.

Aanvaarden dus.

Wenst iemand nog discussie. Stemming. Dan is het advies van de commissie ook hier aanvaard. En kunnen wij tahn overgaan naar de volgende hoofdstuk dat is hoofdstuk 5 wat begint op pagina 961. Migranten in Nederland. Motie nummer 793 op pagina 963.

Ik ben wel niet van de afdeling Reeuwijk mijn naam is Daalderop uit Tiel. Ik zit me zo voor te stellen dat de motie 794 op blz 769 ongeveer dezelfde strekking heeft.

Zegt u nog eens even precies.

Motie 794 op blz 967 als u naar 963 kijkt en 967 dan zitten daar duidelijk parallellen in maar ik denk alleen maar ik zou dat aan de vertegenwoordiger van Reeuwijk willen vragen om gewoon die motie op blz 796.7 sorry om die in wezen als belangrijkste motie te poneren.

Is de afdeling Reeuwijk hier en in staat om daar een toelichting op te geven.
Nee.

Het gaat over 2 zaken 793 gaat over de nationaliteit en 794 gaat over de taal.
Zijn 2 totaal verschillende zaken.

Voorzitter excuus u heeft gelijk ik heb een woord over het hoofd gezien.

Goed 793.

Burkens.

Ja voorzitter misschien mag ik hier iets langers over zeggen. Ik wil er geen twijfel over laten dat datgene wat de commissie heeft voorgesteld dat dat op generlei wijze is ingegeven door de gevoelens van discriminatie ten opzichte van etnische minderheden of ten opzichte van wie dan ook. En ik denk dat het op zichzelf goed is dat dat in deze vergadering naar voren komt en dat dat evenzeer vanuit de vergadering naar voren komt. De doelstelling van onze commissie is komen ten aanzien van migranten tot intergratie en tot gelijkwaardigheid. En over die gelijkwaardigheid hebben we ons dacht ik 14 dagen geleden al uitgesproken. Daarbij is de doelstelling van de commissie te komen tot uit de weg ruimen van barrières die mensen ondervinden om tot intergratie te komen en het is de doelstelling van deze commissie om te komen tot de inbouw in onze rechtsorde van stimulanzen om tot intergratie te komen. En waar het hier betreft wij zijn zijn nu 963 dan zijn we bezig met de nationaliteit. Ik weet niet voorzitter of ik er nou de taal erbij moet betrekken.

Ja doet u dat gelijk maar.

Zowel de kwestie van de nationaliteit het behoud van een eigen nationaliteit wat kan duren bij mensen die hier verblijven ingevolge de wet tot nederlandschap tot in de derde generatie. Waardoor men dus voortdurend voor ogen blijft houden een alternatief om eventueel uit Nederland weg te gaan en terug te gaan naar het land van eigen nationaliteit.

Aan de andere kant de vraag van de nederlandse taal. Het ontbreken van het taal eigen zien wij als een belangrijke barriere voor mensen om te komen tot intergratie en wij menen dat het de stimulansen en inderdaad krachtige stimulansen moet worden ingebouwd om hier regres te bieden en om te voorkomen dat er in Nederland ghettovorming gaat optreden. En vandaar dus dat wij inderdaad bewust betrekkelijk krachtige maatregelen hebben voorgesteld. Wanneer aangegeven wordt gesuggereerd wordt in de motie dat dit in strijd zou zijn met de europese verdrag van Rome dus mensenrechtenverdrag of eventueel het internationale verdrag van New York dan zeg ik dat is onjuist wanneer die verdragen zeggen dat discriminatie dat dat verboden is dan zijn we dat eens. Uiteraard discriminatie is verboden. Maar het betekent heel wat anders wanneer men eventueel zegt dat hier de eigen nationaliteit, de nederlandse nationaliteit moet worden aangenomen door mensen die hier permanent willen verblijven. Dus geenszins in strijd met deze verdragen. Evenmin is het in strijd met deze verdragen dat bijvoorbeeld vreemdelingen eventueel worden uitgezet. Vandaar dus voorzitter ik laat er geen twijfel over bestaan discriminatie willen wij niet. Wij willen een krachtige stimulans juist tot intergratie tot gelijkwaardigheid en ontplooiing van deze mensen. Daarvoor stellen wij deze maatregelen voor. Dank u wel.

Wilmers.

Voorzitter ikzelf woon in een van de drie grote steden ik zal de naam niet noemen het is den Haag. Maar in ieder geval met het vraagstuk of liever gezegd met het onderwerp waar dit hoofdstuk nu op slaat hebben wij uitgebreide ervaringen. De voorzitter zal dat persoonlijk ook kunnen beamen. Als er nou een methode niet werkt dan is het de hier voorgestelde. Wat moet ik mij nou voorstellen mijzelf voor een gedachte oproepen als ik stel dat tien procent van de geregistreeerde bevolking van den Haag bestaat uit niet Nederlanders. Er zitten niet alleen de hier in dit hoofdstuk bedoelde groep bij namelijk de mediterranen turken, marokkanen arabisch taligen er zitten ook wel degelijk engels talige bij. Ik heb niet het idee dat dit hoofdstuk juist op hen slaat. Er zijn velen die het nederlands nauwelijks machtig zijn en ik doel even juist de combinatie loslaten van dat nederlanderschap en de nederlandse taal in wezen verschrikkelijk veel met elkaar te maken hebben, maar er zijn er hier die al vele jaren in ons land wonen in den Haag en die nooit de moeite hebben genomen om nederlander te worden en er is ook nooit enig bezwaar tegen gemaakt. Nu ineens hebben we het over het verschijnsel van intergratie en nou menen we dat dit een instrument is. Ik durf u te beweren en we hebben vrij uitgebreide ervaringen zo langzamerhand dat het volstrekt niet werkt.

Stel dat ze inderdaad zouden kunnen worden gedwongen om Nederlander te worden dan nog durf ik te garanderen dat er van de intergratie echt niet teveel verwacht moet worden. Wij moeten geen nodeloze regelen gaan opdringen daar waar we niet hoeven te verwachten dat ze werken.

Wenst iemand verder nog het woord.

Ja de trein die rijdt voorzitter. Ik heb in zoverre een bepaalde parallellisatie gezien tussen die twee moties omdat het over het algemeen toch zo is dat als men een nederlanderschap aanvaardt dat men in redelijke mate de nederlandse taal moet beheersen. En vandaar dat ik dus ook vond en ik zag het eventjes in paniek door de woorden verkeerd, maar vandaar dat ik dus ook vond dat die taal in de eerste plaats moest worden behandeld. Voorzitter ik denk daarbij voornamelijk aan de mediterranen maar ook zoals in de grote steden waar natuurlijk veel meer andere zijn. Deze mensen die hebben wij begin zestiger jaren hiernaartoe gehaald voorzitter om te werken en niet om te kletsen. Laat staan om te protesteren ook toen ze als gevolg van teruglopende economische omstandigheden zeer veel op straat werden gezet. En ik vind voorzitter dat waar we ook nog verwachtingen hebben gekweekt via de gezinshereniging die we duidelijk hebben gestimuleerd door allerlei maatregelen dat nu die tweede generatie die een goede opleiding heeft gekregen en de nederlandse taal aardig beheerst laat staan de derde generatie die op het ogenblik al manifest begint te worden dat wij die eerste generatie, die ouders, die grootouders van die tweede en derde generatie dat we die niet kunnen verplichten om dat nederlands te kennen want dat gebeurt precies hetzelfde bij molukse bevolkingsgroepen voorzitter die veel langer zitten maar ook bij engelsen of ieren of weet ik wat. Ik prijs me nog steeds gelukkig voorzitter dat waar we al jaren kunnen werken in China of Taiwan of Marokko of Turkije dat we nog steeds met een tolk geaccepteerd worden bij het gouvernement daar bij plaatselijke autoriteiten of bij welke autoriteiten dan ook dank u wel.

Mijn naam is Andoed ik ben een van die migranten. Ik ben ook trouwens vice voorzitter van de afdeling Hengelo. Mijn mening over deze nederlandse nationaliteit is vrij duidelijk. Ik vind wat nu voorgesteld is niet echt liberaal. Ik ben lid van een liberale partij dacht ik. Wordt ik dan wel begrepen of wat ik me wel kan voorstellen is een andere manier om deze problemen op te lossen ik natuurlijk zal nooit echte nederlander kunnen worden. Ik blijf in hart en nieren engels.

U kan mij wel zeggen neem nederlandse nationaliteit dat kan ik wel doen. Dan krijg ik een stuk papier, maar ik blijf engels. Geef mede mogelijkheid om naast mijn engelse nationaliteit ook een nederlandse nationaliteit aan te gaan nemen. Jullie nationaliteit in sommige landen is wel mogelijk. Als dat hier kan dan hebben we deze probleem niet meer. Dank u.

Meijer kamercentrale den Helder.

Mijn werk brengt met zich mee dat ik op gezette tijden en langere tijd in het buitenland vertoef. Ik moet u zeggen ik intergreer in die landen over het algemeen uitstekend zonder daarvoor van paspoort te moeten wisselen.

Goed ik ga even dan naar..

Ik ben nog niet uitgesproken voorzitter als u het niet erg vindt. Een tweede punt is dat een van de grootste taalgebieden in deze wereld namelijk het engels en met name voorzover het amerika betreft daar rustig een hele grote spaans talige groep historisch lang laat bestaan zonder dat het enig probleem is men past in de betrokken staat gewoon 2-talig systeem toe. Ik begrijp absoluut niet waar een liberaal de gedachte van kan halen dat men een iemand nationaliteit kan afdwingen dat is nog altijd een vrije keuze van iemand zelf. 2 als iemand echt de taal niet wil leren kan hij geen pak melk kopen. Nou heb ik niet de indruk dat er buitenlanders in dit land verhongeren omdat ze de taal niet spreken dus kennelijk kunnen ze zich in het dagelijks leven heel behoorlijk redden met kennelijk een acceptabel soort nederlands. Ik begrijp daarom ook niet waarom ze expliciet die taal zouden moeten leren tenzij ze hem nodig hebben. En dan zullen ze dat vanzelf wel gaan doen mag ik aannemen.

Hoving Assen.

De heer Burkens heeft al wat gezegd over wat de commissie heeft bedoeld met dit hoofdstuk en ik ben ook blij met die uitleg want er wordt inderdaad al gezegd van wij zijn niet uit op discriminatie en ik denk dat het heel goed is zou ook niet passen. Echter we kunnen wel constateren dat het stuk een zeer negatieve toonzetting heeft richting minderheden. Wel voortkomend uit bedoelingen die ongetwijfeld zeer goed zijn, maar niettemin toch voor de groep waarover we praten nogal dwingend zijn, verplichtend en weinig liberaal overkomen.

Er worden allerlei verplichtingen eisen gesteld aan mensen die we ook aan onze eigen culturele groepen in Nederland niet eens stellen. En ik denk dan ook dat we weliswaar hier en daar wat punten kunnen wegnemen wat teksten kunnen veranderen en wat uitspraken via moties aan te nemen kunnen wijzigen. Maar dat

we daarmee niet de tendens die het stuk uitspreekt kunnen wijzigen. En ik wou daarom ook voorstellen om in ieder geval motie 1295 blz 987 ook nog in behandeling te nemen die pleit voor het schrappen van dit hoofdstuk en het herschrijven in een andere zin en andere toonzetting.

Waar doelt u op welke nummers want het ging zo snel.

Dan zal ik het nog een keer langzaam doen. De motie nummer 1295 op blz 987.

Goed mijnheer Wegman.

Ja voorzitter ik zou graag nog een zin willen wijden aan de motie die gaat over de verplichting van de nederlandse taal. Ik ben het met de heer Burkens eens als die zegt dat er moet worden gestreefd naar gelijkwaardigheid naar intergratie en dat daarvoor beheersing van de nederlandse taal een belangrijke bijdrage kan leveren. Maar dat staat nou net in de motie van Reeuwijk. Dus ik denk dat de commissie en de zaal zich daarin kunnen vinden. Alleen denk ik dat het nuanceverschil ligt in het woordje verplicht en wie zijn wij als liberale partij om dat verplicht te stellen. Als we uitspreken dat het een wens is dan denk ik dat de commissie zich althans in die motie zou moeten kunnen vinden.

Doet mij genoegen dames en heren om u te kunnen medelen dat de president van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam rechtsprekende in een kort geding in de zaak van Erice Gerogina Terpstra tegen enfin wat dan heet de groene Amsterdammer heeft gezegd dat de gedaagden veroordeeld worden in de eerst mogelijke editie van het weekblad de groene Amsterdammer op een passende plaats en in een passende opmaak de rectificatie op te nemen van de navolgende inhoud en dan begrijpt u wel wat er dan vervolgens komt.

Ik ben de enige die nog het woord wil voeren.

Mijn naam is de Bont van de afdeling Delft. Wij hebben gevraagd om een motie in behandeling te nemen die staat op blz 989 en die motie die houdt in dat het begrip migrant veel ruimer wordt gezien dan de migranten uit de mediterrane landen.

Maar dan komen we daar direkt op. Ik wou de discussie over dit onderwerp nu beeindigen en vragen aan u wie er stemming vraagt over motie 793 op blz 963. Vele vragen stemming daar gaan we.

Voor rood, tegen. We praten nu over de motie daar wordt over gestemd.

Voor de motie rood, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is aangenomen. Dan 1706 uit Schagen. Pagina 964 commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand stemming nee dan is de motie aangenomen.

1393 Zeist commissie zegt aanvaarden wenst iemand discussie nee. Wenst iemand stemming dan is de motie aangenomen. 765 uit Kamerik. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie.

Mijnheer Wilmer.

Voorzitter den Haag kan zich vrij behoorlijk vinden in de motie met uitzondering van punt A. In A daar zit een addertje onder het gras. Het lijkt namelijk verschrikkelijk goed en de gedachte die erachter steekt die spreekt ons best aan. Maar u moet zich goed voor ogen houden wat er gaat gebeuren als deze motie inderdaad zou worden uitgevoerd. Eigen taal en cultuuronderwijs. Nou dat zou dan betekenen dat naar schooltijd de kindertjes in eigen taal en cultuur onderwijs moeten krijgen. We krijgen dan even heel kort en plat te zeggen twee soorten kinderen namelijk met en zonder vrije tijd. Als iets segegerend in plaats van integrerend werkt dan is het dat. U moet zich daarbij bovendien nog in gedachte nemen dat juist als een deel het is een hoogst ongelukkige constructie het is in het verkiezingsprogramma van 86 vastgelegd en eigenlijk bij gebrek aan beter en ik denk dat we dat vooralsnog zo moeten handhaven. Juist doordat een deel van de van het onderwijs in eigen taal en cultuur in de schooltijd plaats vindt is er nog enig toezicht op de leerkrachten. U moet zich indenken dat als dat volstrekt naar de vrije tijd naar de eigen tijd van de betrokken leerlingen wordt geschoven dat dat onderwijs dan en dat toezicht er op volstrekt weg is. Kinderen die tot 8 uur echt bezig worden gehouden met arabisch koran, zang dans god weet ik wat nog allemaal meer en dat zijn dan zaken die dan keurig gescheiden worden als om 2 uur en 4 uur de school uitgaat. Ik wens dus echt apart in stemming te brengen A en B, C, D daarna.

De heer Wegman.

Voorzitter daarnaast naast dat ik het met de heer Wilmer het met punt A eens ben zou ik toch ook iets willen zeggen over punt C van deze motie. Op zich is dat een juiste constatering dat er streng de hand dient te worden gehouden aan de leerplicht. Alleen vind ik het wat verbazend op te merken dat dat in deze context hier staat. Dat zo'n opmerking staat bij een hoofdstuk onderwijs uitstekend, maar dat dat staat bij een hoofdstuk over migrantenbeleid dat wekt

bij mij lathans de indruk dat het letten op de leerplicht bij migranten nog eens even veel meer hard nodig is dan bij de tussen aanhalingstekens gewone nederlander. Dus ik heb toch ook mijn twijfels bij punt C van deze motie.

Wie nog meer.

Assen nog een keer.

Aansluitend bij de woorden van de heer Wigman ik geef ze de kost de mensen die van wintersprot te laat terug komen met hun kinderen en waar iedereen voor pleit dat het vrij gelaten wordt. Er moet wat meer ruimte wat meer speling zijn. Ik vind inderdaad ook met de heer Wigman het is te gek dat het hier juist genoemd wordt in deze motie en dat de commissie dat wil aanvaarden. Dan zeg ik alweer dat is dan wel tendentiekus. Daar wil ik ook nog het volgende bij zetten ten aanzien van A laten we wel wezen er is een heel ander beleid ten aanzien van scholen op dit moment. In veel streken en landsdelen komt wel degelijk onderwijs geven in cultuur en eigentaal. Neem Friesland, neem de vele dialecten die meegenomen worden in het reguliere onderwijs. Wel dat wil zeggen dat er dus nu een ander onderwijsbeleid gaan voeren voor minderheden dan voor nederlanders tussen aanhalingstekens. Dus we gaan dus weer onderscheid maken. Een nederlands kind in Friesland krijgt wel Fries en eigen cultuur, maar als het een buitenlander is dan mag hij niks over zijn eigen land, over zijn eigen taal leren. Nou dat is een tendens die hierin zit en dan zeg ik dat is een kwalijke tendens en daarom denk ik dat we tegen deze motie moeten stemmen.

Ja mijnheer de voorzitter over punt A ik heb met veel buitenlanders gesproken over les in eigen taal en meest van die mensen zeggen graag wel, maar niet geduren de normale schooltijd. Anders krijgen onze kinderen een achterstand tegenover die andere zeg maar nederlanders. Het enige resultaat daarvan is het probleem die buitenlander zal blijven niet twee generaties maar tot 3-4-5 generaties. Ik ben in principe tegen les in eigen taal gedurende schooltijd, maar wel als nodig achter de schooltijd.

Ja voorzitter het is natuurlijk wel zo dat misschien even ter aanvulling van de vorige spreker w-ardoor de kontekst weer iets anders komt te liggen dat overigens ben ik en dat zult u wel begrijpen een groot voorstander van dat bekende OETC onderwijs eigen taal en cultuur wat een zaak is die indertijd heel duidelijk binnen die onderwijsprogramma's is ingevoerd op aanraden van de betreffende minister met buitendien in dat in schooltijd zijnde extra

faciliteiten andere wegingsfactoren op grond waarvan het niet zo is dat als onderwijs in eigen taal en cultuur binnen de normale lestijd wordt gegeven dat andere daardoor zouden worden verwaarloosd, want dat is nou weer het gevolg van die extra wegingsfactoren die daardoor aan die scholen worden toegekend.

Mijnheer de voorzitter Geerling afdeling Wassenaar.

Ook weer over dat punt A les in eigen taal. Als we de kinderen geen les in eigen taal binnen de normale schooluren zouden kunnen krijgen wordt er een belangrijk punt hier in de motie over het hoofd gezien dat jonge kinderen die thuis een andere taal spreken wel degelijk in hun eigen taal opgevangen moeten worden. En die krijgen dan geen les in eigen taal op school met die taal als doel maar met als doen bijvoorbeeld om rekenen te leren in hun eigen taal. Als je geeneens weet wat het woord optellen in het nederlands is kun je ook moeilijk leren optellen. En ik geloof dat we hier een beetje het kind met het badwater weggooien.

De commissie.

Voorzitter ik denk dat iedereen het hier eens is dat het doel van al deze maatregelen voorgesteld worden dat is de ontplooiing van groepen die het hier betreft. Wat ons verdeeld houdt is de vraag wat de juiste middelen zijn. En dan komt het mij voor dat het heel erg moeilijk is om in deze vergadering daarover bindend uitsluitel te geven. Dus ik zou willen voorstellen willen aanbevelen dat deze motie dan ter kennisgeving wordt aangenomen en dan kan de commissie Toxopeus daarmee doen wat deze commissie richtig acht en eventueel nog advies inwinnen.

Ik wou nog wat zeggen erover. Ik denk toch dat het eerste deel dat goed onderwijs de sleutel is om kinderen van culturele minderheden reële mogelijkheid te geven de kansen die zich in onze maatschappij voordoen te kunnen bijdragen en om dat als een element op te voeren bij de uitgangspunten voor het te voeren beleid. gehandhaafd zou moeten blijven. Overigens de punten die daaronder staan daar zou dan nadere studie over kunnen plaats vinden.

Wigman.

Voorzitter nadat wij net hebben uitgesproken dat de nederlandse nationaliteit geen verplichting is nadat we zometeen zullen gaan uitspreken dat het verplicht zijn van de nederlandse taal geen must is snap ik niet waarom deze motie

U mag niet vooruitlopen op een stemming moet u even afwachten.

Laat ik het dan zo nuanceren voorzitter dat ik verwacht dat dat zal gebeuren.

Dat is wat anders.

Dan vraag ik mij af waarom de commissie denkt dat deze motie in deze vergadering dat daar geen uitspraak over gedaan kan worden. Ik vraag u bij deze om dan wel over de gehele motie een uitspraak te doen dan wel afzonderlijk over de punten A, B, C en D waarbij naar mijn idee kennelijk of is aangegeven dat er toch grote onvrede bestaat bij de vergadering van de punten A en C. Zouden die eruit worden geschrapt dan zou ik me kunnen voorstellen dat met de motie en dus met de commissie mee zouden kunnen gaan. Maar ik denk dat de motie gewoon behandeld moet worden.

De laatste en dan doe ik u een voorstel van orde.

Delvaux.

Voorzitter ik vraag uitdrukkelijk stemming over afzonderlijke punten A, B, C, D,

Dat is heel duidelijk anders had ik het zelf voorgesteld. Waarbij ik de vergadering wel wil opmerken dat iedere nederlander gehouden is zich aan de wet te houden dus ook aan de leerplichtwet. Als ouders het niet doen dan zijn ze strafbaar. Ik denk dat als je voor een bepaalde categorie de leerplichtwet kennelijk niet meer wilt handhaven dat het dan voor alle nederlanders zou moeten gelden. Ik wijs u eventjes op de consistentie in de besluitvorming en het handhaven van een rechtstaat.

Concludeert u dan voorzitter met mij dat die zinsnede overbodig is.

Ik ga niet concluderen.

Dat hebt u namelijk bij een eerdere motie namelijk die over milieugroepen wel geconcludeerd.

Ik heb niet geconcludeerd ik wijs de algemene vergadering

Daar hebben wij geconcludeerd dat men zich in zijn algemeenheid aan de wet dient te houden en derhalve kan die zin dus ook uit deze motie nu geschrapt worden.

Dat zullen we dan direkt merken als u erover stemt.

Mijnheer de voorzitter mag ik een vraag stellen over uw woorden. Want er is mij onduidelijkheid ontstaan. Wilt u nu beweren dat als wij tegen het onderdeel stemmen over streng de hand houden aan leerplicht dat we daarmee ook zouden zeggen dat we het niet zouden moeten doen. Dat wens ik toch krachtig te bestrijden want wat wij hier alleen wensen aan te geven is dat het hier niet thuishoort maar in het hoofdstuk onderwijs. We hoeven niet specifiek over een bepaalde categorie zeggen nou moeten we er streng de hand aan houden en bij een andere groep zeggen ja maar het is wet en dat is logisch.

Nee hoor ik zie het morgen al in de krant staan volgens de WVD hoeft er niet meer streng de hand te worden gehouden aan de leerplicht.

Nee mijnheer de voorzitter nu gaat u de vergadering woorden in de mond leggen die bepaald niet bedoeld zijn.

Ik denk dat wij bij het onderdeel onderwijs aannemen dat de hand moet worden gehouden aan de leerplicht dat dat duidelijk genoeg is maar het hier absoluut niet thuishoort.

Het hoort in deze motie niet thuis, dat wil niet zeggen maar nogmaals we hebben net al een dergelijk uitspraak bij een andere motie gedaan. Toen hebben we een motie niet in behandeling genomen omdat wij vonden dat iedere nederlander zich aan de wet moet houden. Als we dat bij een motie doen dan hoort deze zin bij gevolg niet in deze motie.

Dat heeft dus niets te maken met het uitvoeren van de leerplichtwet ja of nee.

Ik zit hier alleen maar als technisch voorzitter en wijs u op de konsekwenties van iets zoals die volgens mij bestaat. Over de inhoud van een en ander spreek ik mij niet uit dat heb ik nog nooit gedaan. Ik stel voor dat we nu over gaan naar dat was een heel duidelijk voorstel van orde van mijnheer Delvaux tot het afzonderlijk in stemming brengen van de punten A, B, C, D. Dan kunnen we daar verder nog uren over praten maar dat zal niks helpen.

Voorzitter mag de afdeling Kamerik nog wat zeggen.

Ja natuurlijk mevrouw.

Ik wou wat ik daarnet al heb proberen te zeggen voorstellen om te stemmen over om dat eerste gedeelte tot aan kinderen zonder meer te aanv-arden en dat andere

gedeelte eruit te halen. Een punt van overweging te laten of ter nadere bestudering.

Mevrouw ik begrijp het wel, maar mijnheer Delvaux heeft een heel duidelijk voorstel van orde over alle punten afzonderlijk stemmen en dat gaat voor.

Als de afdeling punt C terugtrekt.

Als de afdeling die de motie heeft ingediend aanleiding vindt om de motie hier te wijzigen gaat dat voor de wens van de heer Delvaux.

Dus u wenst punt C terug te trekken.

Ik begrijp de afdeling Kamerik zo zullen uitspraak over het algemeen principe zoals neergelegd in de eerste twee alinea's en de rest na kinderenbeschouwen als een kwestie van technische uitwerking die in het verkiezingsprogramma nader moet worden bekeken door de commissie Toxopeus. Zo begrijp ik het voorstel van de afdeling kamerik.

Ik wordt nu van alle kanten belaagd. Punt C eruit halen.

De afdeling Kamerik trekt punt C terug. Vervolgens ligt er dus een voorstel van mijnheer Delvaux over A, B en D te stemmen zo eenvoudig ligt dat. Punt A rood, voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Verworpen.

Punt B zonodig extra nederlandse taallessen. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Punt B is aangenomen.

Laten we eerst even D afhandelen.

Band 6

D stimuleren van verdere studie. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen.

Groen voor, tegen. Aangenomen. Ik vraag even aan het stembureau de stemverhouding bij punt A. In dat geval zal er herstemming dienen plaats te vinden.

Voorzitter het is niet nodig er was een overweldigende meerderheid rood tegen. Tegenover de rode voorstanders. Er was een praktisch evenwicht bij de groene en er was een licht overwicht bij de voorstemmers bij de gele.

Punt A wordt overnieuw gestemd. Punt A rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Dan gaan we door naar motie 794 Reeuwijk daar zal uitvoerig over gesproken. Ik stel u voor om daar verder niet over te discussieren. Wenst iemand stemming. Dan moeten we dat even uitstellen want het stembureau is nu aan het tellen. Dan krijgen we 2008 op pagina 68 den Haag. Commissie zegt als toevoeging aanvaarden. Wenst iemand discussie. Kan dan de commissie eventjes haar argumentatie geven.

Burkens.

Nou voorzitter ik bedoel er staan allemaal dacht ik hele juiste dingen in waar deze vergadering naar mijn gevoel nooit tegen kan zijn.

Mijnheer Wilbers.

Ja voorzitter daarom vind ik het juist zo merkwaardig dat terwijl naar ons gevoel kijk wat dat betreft voelt den Haag zich uiteraard het middelpunt van de wereld, maar we hebben gewoon een aantal essenties van het migrantenbeleid op een rij proberen te zetten en dat de commissie zegt nou als toevoeging aanvaarden. Toevoeging nee het is de essentie naar ons idee. Er zijn gewoon een aantal punten waar we van vinden kijk dat maakt het migrantenbeleid in belangrijke mate uit. Als u hier zegt ja dan verbaast het ons buitengewoon dat u dan tegen Reeuwijk 1 en Reeuwijk 2 dus dat naturalisatie en nederlandse taal ineens nee zegt. Dat kunt u gewoon niet maken.

Alleen de toevoeging zegt de commissie waar het te aanvaarden. Niet wat aan schrappingen voorgesteld wordt.

Mijnheer Wiebenga.

Ja mijnheer de voorzitter ik heb mij ook enigszins verbaasd over het advies van de commissie want het is inderdaad zo dat de motie van de kamercentrale den Haag wat je zou moeten noemen een andere toonzetting heeft dan de schrijvers van deze paragraaf van het liberaal bestek. En ik denk eigenlijk dat het daarom goed zou zijn om die motie te aanvaarden zoals zij daar ligt en dat houdt in inderdaad schrapping van een aantal regels voorzover dat mogelijk is procedureel uit paragraaf 5. Ik zal ze nu niet allemaal gaan aanhalen maar een daarvan denk ik inderdaad dat het misverstanden wekt zoals hij in hoofdstuk 5 geschreven is van het liberaal bestek en dat is namelijk toch wel een vrij principiële dat is namelijk de doelstelling van het migrantenbeleid. Ik spreek zelf overigens liever over minderhedenbeleid.

Maar dat is nederlander zijn als alle nederlanders. En nou denk ik juist dat het een van de kernpunten van onze beweging is dat is de veelvormige samenleving. En ik vraag me eigenlijk ook af of alle nederlanders wel gelijk zijn. Ze zijn voor de wet wel gelijk maar we zijn zelf een volk van minderheden en ik denk nou juist dat het nederlander zijn als alle nederlanders misschien in juridische zin prima is, maar je kan natuurlijk nooit vergen er is daar iemand die geloof ik engels was vroeger je kan nooit vergen dat die precies zo wordt zoals wij allemaal en ik vind eigenlijk de toonzetting met name van de motie den Haag die is zodanig dat die wat mij betreft integraal aanvaard zou moeten worden. Ik zou er in ieder geval een warm pleidooi voor willen houden.

Wenst iemand stemming over de motie ja. Nou gaan we dus aanzienlijk achterlopen. Motie Kamerik over dat puntje A was herstemming voor 277 tegen 420.

U ziet het stembureau heeft een fijn gevoel voor wat eruit gaat komen.

Dan moeten we nou eerst stemmen over 794 op pagina 967. Voor rood , tegen.

Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Deze motie is aanvaard.

Dan komen we nou bij 2008 op pagina 968 de commissie heeft gezegd de toevoeging aanvaarden maar niet het schrappen dat is essentieel. Niet het schrappen maar wel de toevoeging. Wenst iemand stemming over dit advies van de commissie.

Mijnheer Wilbers dan wordt er over het advies van de commissie gestemd.

Alleen dus over het toevoegen wordt gestemd. De hele motie dus schrappen enz. enz. en daarna het toevoegen. Ik hoop dat iedereen weet wat er nu verder besloten gaat worden. Ik weet niet of u allemaal weet wat dat betekent als er allemaal regels geschrapt worden. Goed de motie in stemming Rood voor, tegen.

Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie is aanvaard.

Dan gaan we snel over naar Delft 2067 pagina 969 de commissie zegt aanvaarden.

Wenst iemand discussie, stemming dan is de motie aanvaard. Afdeling Waalre 593 commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie, stemming. Dan is het advies aanvaard. Dan den Bosch 2258 commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming dan is het advies aanvaard. Dan krijgen we vervolgens een aantal nagekomen meldingen. pagina 987 om mee te beginnen.

987 kan vervallen door aanneming van den Haag.

Die vervalt 987. Dan krijgen we 998 van de afdeling Delft. Wenst iemand uit Delft nog een toelichting te geven. Nee.

Burkens.

Is juist dat de tekst van de commissie slaat op alle migranten maar uiteraard

moet ermee rekening worden gehouden dat Nederland gebonden is aan bepaalde verdragsverplichtingen. Uit dien hoofde is de rechtspositie van bepaalde migranten duidelijk anders dan van andere migranten. Er is straks al een onderscheid gemaakt tussen engels sprekende en andere. Dat is niet het onderscheid wat de commissie zou willen maken. Onderscheid wat de commissie zou willen maken is in feite dus personen behorende tot EEGverband en eventueel bijzondere verdragen zoals het Amerikaanse vriendschapsverdrag en alle andere migranten waar zij dan ook vandaan komen.

Dat betekent voorzitter dat wij als commissie deze motie onjuist vinden.

Duidelijk. Wenst iemand hierover te praten.

Ja voorzitter- de Boer uit Delft.

Ik denk dat er nog iets anders is. Met deze motie wordt er ook een onderscheid gemaakt tussen bijvoorbeeld een Oostenrijker en een Marokkaan. Ik denk dat daar de motie over gaat en niet over de andere vriendschapsverbanden die mogelijkwijs een iets andere toonzetting geven ten aanzien van groepen migranten. Maar het gaat juist om die verschillen.

Mag de commissie er geen enkele onduidelijkheid erover laten bestaan.

U noemt een Marokkaan en een Oostenrijker die scheert de commissie geheel over een kam.

Ik denk dan dat op zich wanneer dat zo zou zijn de motie overbodig zou zijn, maar ik heb dat niet in hoofdstuk 5 gelezen op die manier.

Hoofdstuk 5 scheert alle migranten over een kam uiteraard met dien verstande dat daar waar Nederland verbonden is aan verdragsverplichtingen dat daar andere rechtsregels kunnen gelden.

Toch liever wel een motie als deze in ieder geval in strekking willen wij graag hier aangenomen zien of in ieder geval ter stemming.

Duidelijk. Iemand verder nog. Dan in stemming brengen 2064 van de afdeling Delft. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie is verworpen. Dan hebben we op pagina 1005.

Voorzitter als ik het wel heb dan is net de boodschap van motie op pagina 1005 over het doel van de migrant dat is dan gevat in de motie van den Haag die is

aangenomen. Dus ik denk dat deze motie aangezien die andere is aangenomen kan worden ingetrokken.

U trekt de motie in.

Bij deze ja.

Dank u wel. 1038 pagina motie 1105 van Zaanstad. Wenst de afdeling Zaanstad nog een toelichting te geven. Nee. Kan de commissie haar mening geven.

Ja voorzitter we gaan ervan uit dat in beginsel overal gelijke toegang moet zijn. De commissie gaat er ook van uit dat in bepaalde gevallen het gerechtvaardigd is om positieve discriminatie te betrachten. Motie dient derhalve te worden afgewezen.

De motie wordt ontraden. Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Nee dan is het advies van de commissie overgenomen. Dan tenslotte op pagina 1055 de motie 1115 eveneens van de afdeling Zaanstad.

Wordt ingetrokken.

Dan kunnen we zeggen dat we ook dit hoofdstuk hebben afgehandeld. Kunnen wij overgaan naar hoofdstuk 6 wat begint op pagina 1064.

Voorzitter even een puntje van orde met betrekking tot het beleid gericht op buitenlanders. Ik wou u berichten en de mede aanwezigen dat de stand van de voetbalwedstrijd Duitsland enz enz.

Dan hoofdstuk 6 er zijn een vijftal moties te behandelen er is geen motie toegevoegd.

Mag ik even vragen voorzitter er is blijkbaar voor mijn aanwezigheid een aantal moties geclaimd buiten de geselecteerde. Ik laat verder de wijze waarop dat gebeurd is voor wat het is maar ik zou er dan alsnog graag eentje claimen. Mag ik dat doen als het betreffende punt aan de orde is.

Dan begin ik eerst met 2452 Geldermalsen. De commissie zegt aanvaarden.

Met een aarzeling zegt de commissie aanvaarden, want het kan ook zo zijn dat de procedure op een bepaald moment zo snel en vereenvoudigd is dat alle mensen worden afgewezen. Toch en die tendens zit er op het ogenblik al wel in. Toch zegt de commissie dat als algemene lijn er naar gestreefd moet worden om tot vereenvoudiging en versnelling te komen. Aanvaarden.

Aanvaarden. Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Dan is het advies opgevolgd. Den haag 2012 commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Zo niet dan is het advies opgevolgd. Harmelen wenst iemand discussie, stemming. Dan is het advies opgevolgd. Zwolle 213 op pagina 1069 wenst Zwolle nog een toelichting te geven. De commissie zegt ontraden.

Burkens.

Ja voorzitter de commissie zegt uiteraard ontraden omdat het regelrecht in strijd is met het rapport. De commissie meent dat de opvang in de eigen regio dat dat met kracht moet worden nagestreefd. En dat Nederland daar ook behoorlijke dosis geld voor moet overhebben om dat in internationaal verband mogelijk te maken. En dat kan bepaalde ervaringen bijvoorbeeld in Afrika zijn heel gunstig op dit terrein. Die lijn moet met kracht worden doorgezet. En als hier wordt gezegd dat dat doodlopende weg is dan zouden wij liever willen dat die weg met kracht wordt geprobeerd. Dus de motie wordt door de commissie ontraden.

Wenst iemand discussie, stemming. Dan wordt het advies van de commissie opgevolgd. Eindhoven 261 pagina 1070 nog een toelichting van de zijde van Eindhoven.

Burkens.

Het is een beetje moeilijk om dat te zeggen van als er s-aat dwingend opgelegd door Nederland. Er is een afspraak met Aruba op dit punt en wij menen dat Aruba zich aan de gemaakte afspraak moet houden. Dat komt ook tot uitdrukking dacht ik in het rapport van de commissie. En als de strekking van deze motie is dat dat weer een open zaak wordt dan zouden we dat met kracht willen ontraden.

Wenst iemand discussie, stemming. Goed dan vindt daar een stemming over plaats.

Voorzitter wat is de strekking van de motie. Hoe moeten we ons dan ten opzichte van Aruba opstellen. Wat wordt er beoogd hiermee. Is de zaak weer open.

Kan een van de indieners daar een mening over geven. Nee dan blijft de vraag van

de commissie onbeantwoord. U blijft bij uw stemming. U wuift het weg geen stemming. Dan wordt dus het advies van de commissie overgenomen en is deze motie niet verder aan de orde.

Wilbers

Bladzijde 1106 KC den Haag nummer 2010.

Daar moeten we eens even rustig naar kijken en iedereen de gelegenheid geven om dat even in zich op te nemen.

Voorzitter kan ten behoeve van de commissie worden uiteengezet waar precies het verschil zit.

Wilbers.

Dat zit met name in de laatste regel waar wij de toonzetting toch wel graag wat anders zien omdat we per slot van rekening het gevoel hebben dat het geen lolletje is om in die positie waarop deze passage betrekking heeft te verkeren. Vandaar dus ook dat wij bedoelen om de situatie van de illegalen niet alle schijn te vermijden dat het echt gaat om hinderlijke lastpakken vliegen die weg geslagen moeten worden, maar echt dat we ons er om bekommeren van jongens of het is vlees of het is vis, maar het is in ieder geval een heel duidelijke situatie waarin deze mensen verkeren en anders moeten we zeggen jongens sorry afgelopen.

Dat we er op moeten toezien dat vreemdelingen met een geldige verblijfstitel in Nederland verblijven. Moeten we nou gaan toezien op die mensen met die geldige titel of juist op de mensen zonder geldige titel.

De hele voorgaande passage is er op gericht om op een gegeven moment mensen hier met een legale titel hier te laten verblijven. Degene die geen legale titel hebben jammer. Restrictief toelatingsbeleid het is sorry maar dat moeten we toetsen. Er moeten geen onduidelijke situaties toepassen, maar we moeten ook niet een toonzetting plegen waarbij we het idee hebben van nou de rest is dooie vliegen die vegen we van ons af.

Maar ze mogen Nederland toch wel uit hoop ik. U wilt erop toezien dat vreemdelingen met een geldige verblijfstitel in Nederland verblijven.

Dat mensen hier verblijven met een geldige verblijfstitel.

Als u het zo draait dan zegt u het op de juiste wijze. Dan zegt u het ook op een wijze waarvan iedereen zegt o zeg dat dan schrijf dat dan ook op.

Juist schrijf dat dan op dat bedoelde ik ook.

Burkens.

Advies van de commissie is dat zo helder mogelijk moet worden uitgedrukt wat je bedoelt. Commissie zegt slechts vreemdelingen met een verblijfstitel in Nederland verblijvend. Dat lijkt me uitzonderlijk juist uitgedrukt. Ontraden dus.

De commissie ontraadt. Wenst iemand nog verder discussie, stemmen. Dan is het advies van de commissie overgenomen. Dan kunnen we overgaan naar het hoofdstuk over onderwijs en u zult een beetje schrikken denk ik want dat zijn er heel veel. Heel veel en ik zou dus u willen verzoeken om tot de uiterste zelfbeheersing te komen. Sommige mensen zeggen dat het nu echt belangrijk wordt.

Voorzitter van Haaften afdeling Huizen. Ik heb in de vergadering in Veldhoven verzocht om in dit kader motie 1147 behandeld te zien 1147 dat is op pagina 1169.

Dan beginnen we met den Haag 2014.

Voorzitter punt van orde. Ter compensatie trekken wij de motie van de afdeling Leiden op blz 1113 in.

Dat scheelt al weer wat.

Voorzitter nog even wij hebben ook nog als afdeling Delft twee moties die toegevoegd zouden willen worden.

Ik heb net om de uiterste zelfbeheersing gevraagd.

Jawel maar wij vinden dat van belang dat is op blz 1219 en blz sorry blz 1279 en 1314.

We beginnen rustig bij de vier eentjes van de

Mevrouw Scherpenberg.

Ja ik wil heel beheerst en gedisciplineerd zijn maar wij hadden al heel vroeg

ingeleverd dat we graag 1287 behandeld zagen. 1287 dat is blz 1130.

Ja die staat er op.

Wigman.

Voorzitter ik hoorde de heer vd Berg fluisteren dat er nog een lijstje was. Kan het zijn dat daar de moties opstaan die de kc den Helder graag besproken wil hebben.

Ik denk het ja, maar kijk al die nummers zijn hoger dan 1111 dus dat is nogal eenvoudig. 2014 op blz 1111 ontraden zegt de commissie. Mijnheer Burkens. Neem me niet kwalijk hoe kan ik dat nou zeggen. Mijnheer de Hart welkom. U moet daar denk ik ook de moties op blz 1155 en blz 1259 bij betrekken.

Bij de inleiding zal ik voorzitter nog wat andere moties. Voorzitter ik denk dat uitgaande van de eerst voorliggende motie 2014 een aantal opmerkingen gemaakt moeten worden naar aanleiding van de passage in ons stuk over die verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Ik laat de exacte bewoordingen in het liberaal bestek even daar. Uit de ontvangen motie blijkt dat binnen de partij heel verschillend over de passage gedacht wordt. Simpel gezegd er is instemming, lichte instemming, zware instemming en er is afwijzing. Ik denk dat het daarom nodig is toch nog eens een keer toe te lichten wat de achterliggende gedachte van de commissie geweest is om daaruit tot een aanbeveling over het aanvaarden wat ons betreft van een bepaalde motie te komen waarmee als de vergadering dat accepteert andere moties die dit onderwerp raken misschien niet besproken hoeven te worden. Waar gaat het de commissie om. Het centrale punt in onze benadering is toch geweest dat in het liberale denken ook waar het om onderwijs gaat als uitgangspunt gekozen mag worden de overheid zoveel mogelijk op afstand te brengen van dat onderwijs waarmee gezegd wordt dat invloed van ouders op het bestuur van openbaar onderwijs zoveel mogelijk vergroot zou moeten worden. Niet alleen in termen die zoals op het ogenblik geregeld zijn in de wet medezeggenschap onderwijs. En ook niet in termen die in het advies van de commissie, de toetsingscommissie daarover ter uitbreiding van de wet geregeld zijn, maar vooral invloed van de ouders op het bestuur. In de termen van de grondwet geredeneerd de richting van de school, de inrichting van de school zou moeten gaan plaats vinden. Dus wij hebben heel nadrukkelijk gedacht in termen van zonder het neutrale karakter van de school te willen aantasten zonder de toegankelijkheid van de school te willen aftasten, aantasten zouden we moeten streven naar een dusdanige vergroting van de invloed van de ouders op het

bestuur van de school dat er als het ware een analoge positie in termen van het besturen van die school gaat ontstaan met het bijzonder onderwijs. Geenszins dus bedoelt zoals in motie 2014 is opgeschreven en door de indieners kennelijk zo is verstaan het opheffen van het gehele stelsel. Nee de invloed van de ouders vergroten. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor. Ik zal dat niet teveel over uitwijden. Ik wil er wel op wijzen dat die verschillende moties die mogelijkheden geduid zijn. En moet ik even naar mijn spiekbriefje kijken bijvoorbeeld de meest vergaande motie in termen van instemming met wat de commissie heeft voorgesteld treft u aan op blz 1157 dat is motie 1739 van den Bilt. Er is een andere motie die vindt u op blz 1259 daar zegt men ja mits en daar spreekt men als die toegankelijkheid maar gegarandeerd blijft. Weer een andere motie zegt eigenlijk ja die weg die lijkt wel begaanbaar ik gebruik mijn eigen woorden en noem dan als mogelijk instrument artikel 61 commissies uit de gemeentewet, de functionele commissies. Zo zijn er moties die in verschillende bewoordingen meer of minder instemming zelfs afzettend met die vraagstuk omgaan. Dat alles op een rij zettend voorzitter zou ik de aandacht van de vergadering willen vestigen op de motie die op blz 1115 is te vinden dat is motie 1588 van teiden waarin wordt gezegd dat de invloed van ouders op het beleid van openbare scholen dient te worden versterkt, maar dat de wezenlijke kenmerken van openbare scholen zoals die toegankelijkheid en daar ging het natuurlijk ook om niet mogen worden aangetast. Daarmee zou de commissie willen uitspreken voorzitter als die motie dus 1 blz verder wordt aanvaard dan wordt op heel kernachtige wijze nog een keer door de vergadering uitgedrukt wat de commissie beoogd heeft met liberaal bestek, waarbij moet worden toegegeven dat de bewoordingen die in liberaal bestek gebruikt zijn inderdaad tot een misverstand kunnen leiden dat wij zouden hebben beoogd het stelsel op te heffen. Nogmaals dat is geenszins de bedoeling geweest en het voorstel van de commissie is dus motie 2014 waar de indruk gevestigd wordt dat liberaal bestek zou hebben willen liquideren dat stelsel dat was niet de bedoeling niets over nemen, maar motie 1588 op blz 1115 wel over te nemen. Want daar komt die invloed van die ouders in alle eenvoud en daarmee in alle indringendheid aan de orde.

Als ik u dus goed begrijp mijnheer de Haart dan stelt u daar tevens voor dat die motie 1588 op pagina 1115 dat die aangenomen wordt en dat dan vervolgens 2014 en 1739 en 144 geloof ik dat die dan dus van het toneel verdwijnen. Goed wie wil wat zeggen.

Ans Pleunis KC den Haag.

Ik vind inderdaad het voorstel wat zojuist gedaan is om de motie op 1115 ten gunste van de andere moties te laten vind ik een goed voorstel dus hierbij trek ik 2014 in.

Ja voor alle zekerheid even voorzitter ik heb goed geluisterd naar wat de heer de Hart zegt dat betekent dus dat in zijn algemeenheid want daar zijn natuurlijk verschillende moties in zijn totaliteit die daarover gaan wij ons in principe uitspreken voor het feit dat de overheid het parlement de beste garantie gever is met betrekking tot het openbaar onderwijs. Dat een andere vorm of enige andere vorm wat niet anders kan zijn dan het neutrale onderwijs in ons bestel deze garantie nooit kan geven.

Ja voorzitter dat vraagt om nadere toelichting.

Die zal ik u geven dan. Kijk eens het is natuurlijk zo ik ken dit soort situaties en vele met ons dat wanneer je algemeen bijzonder onderwijs hebt een stichting of wat dan ook die scholen onder zijn beheer heeft daar is het natuurlijk zo dat op het moment dat je een statuut hebt aanvaard laten we zeggen waar hetzelfde in staat als qua tekst als de wet in het basisonderwijs dan heeft u in optima forma het hele zaakje op een rijtje staan. Dan kan het gebeuren dat 5 jaar later andere daar zijn die er andere meningen op na houden en die dat gewoon veranderen. Maar dat is natuurlijk via een parlement een veel moeilijker aangelegenheid want dan zult u A de grondwet moeten wijzigen in twee instanties en buitendien dan zult u daarna zult u nog met andere wetswijzigingen moeten komen.

Voorzitter ik denk dat zo'n uitspraak met die nogal indringende strekking die beluisterd is, niet gedaan behoeft te worden laat ik u een voorbeeld geven in discussie is ik wil daar overigens geen discussie over oproepen maar een is niet van een eenduidig antwoord te voorzien. Waar het ons om gaat is dat de ouders zo groot mogelijke invloed binnen het huidige wettelijk systeem zouden moeten krijgen om bijvoorbeeld ook over die invulling van zijn vrije ruimte te kunnen meebeslissen.

Ik denk dat we daarvoor de wet op de medezeggenschap ook hebben aangenomen.

Dat is nog maar de vraag want die wet medezeggenschap gaat in de eerste plaats over de inrichting en veel minder over de richting van de school.

En voorzitter

Ik moet dat bestrijden voorzitter. Echt waar als u kijkt naar de reglementen van de medezeggenschapsraad zoals die op het ogenblik zijn ingevoerd op basis van die punten die artikel 1 van de wet heeft gegeven dan ziet je daar ook heel duidelijk althans wanneer der goed mee wordt omgesprongen dat is natuurlijk wel voorwaarde maar we praten hier over principes. Ook op basis waarvan de wetgever bepaalde dingen heeft gesteld. En dan is het toch heel duidelijk dat ook die ouders, leerkrachten sommige scholen leerlingen hier heel duidelijk invloed in kunnen hebben.

Invloed hebben, maar een uitspraak voorzitter is juist het is niet de bedoeling van de commissie het wettelijk systeem zoals het daar nu ligt te veranderen. Die suggestie mag u in onze tekst niet lezen.

Ik begrijp u helemaal alleen die tendens die erin zit om als het ware zoals de meeste van ons dat gelezen hebben het openbaar onderwijs ten faveuren van het bijzonder onderwijs te verlaten wijs ik categorisch en zeer principieel af.

Akkoord, maar dat is voorzitter nogmaals met het voorstel wat ik u gedaan heb dacht ik nogmaals opgelost. met motie 1588.

Voorzitter mag ik iets tot de orde aan u vragen. Er is net geconstateerd dat motie op blz 1111 van den Haag die is ingetrokken omdat de indiener de gedachte had dat die eensluitend zou zijn zoals die van 1115. Ik constateer dat op 1115 gesproken wordt uitsluitend over het openbaar onderwijs. Ik constateer dat op 1111 gesproken wordt over het in stand houden van openbaar naast cq en het bijzonder onderwijs. Ik zou u dan willen voorstellen willen vragen of het mogelijk is dat indien den Haag blijft bij het intrekken dat ik dan als den Helder de motie alsnog aan de orde wil stellen, wil aanhouden. Mag dat niet dan wil ik vragen aan den Haag om in heroverweging te nemen het intrekken want ik zie wel degelijk een essentieel verschil tussen beide moties.

De heer Mackaay.

Mijnheer de voorzitter ik geloof dat het toch de intrekking is geschied uit in veronderstellende dat de commissie die strekking omschreef maar daar is nou toch twijfel over en ik stel voor om 1111 althans motie op blz 1111 maar gewoon te behandelen dan zijn de misverstanden uit de wereld en dan hebben we een eenvoudiger procedure.

Dat het geenszins de bedoeling is geweest wat bij het laatste gedachtestreepje van 2014 staat het opheffen van het hele stelsel dat heb ik gezegd.

Ja ik denk dames en heren ik denk dat wij hier tot middernacht over dit punt kunnen doordiscussieren. Ik stel u voor om toch maar tot stemming over te gaan en wil dan in de allerleerste plaats

Fransen.

Ik zou de algemene vergadering willen aanbevelen beide moties aan te nemen. Omdat de motie van den Haag met name het verspreidingselement de nadruk legt en dat in een tijd van schaalvergroting met inkrimping een wezenlijke aanvulling is ten opzichte van wat Leiden ons voorstelt. En in ieder geval zou ik hopen dat in het werk van de commissie Toxopeus de pluriformiteit die wezenlijk is naast het toegankelijkheids van het openbaar onderwijs in ons program blijvend tot uitdrukking komt.

Voorzitter mag ik namens de afdeling Leiden ook nog een korte toelichting geven op de motie die vanuit de commissie wordt ondersteund. Ik denk dat de heer Fransen gelijk heeft dat er twee verschillende zaken aan de orde zijn in den Haag en Leiden. Waar Leiden uitsluitend voor pleit is dat in ieder geval het openbaar onderwijs wordt gehandhaafd maar vervolgens gaan we niet met de armen over elkaar zitten want we zijn er nog niet. Maar vervolgens zeggen dat het ieder geval dan verder moeten worden verzelfstandigd omdat wij het belangrijk achten dat ook openbare scholen autonome beslissingen kunnen nemen over de school die aangaat en dat dat ook de invloed van de ouders op het reilen en zeilen van die school wordt vergroot en dat het dus wat minder een zaak wordt van gemeente bijvoorbeeld bij de basisscholen.

Ik breng nou eerst die motie 2014 van de afdeling den Haag op pagina 1111 in stemming. Wie is voor deze motie rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Duidelijk aangenomen.

Dan wil ik nu de motie op pagina 1115 1588 van Leiden gelijk in stemming brengen dat wil zeggen als iemand stemming vraagt. Vraagt niemand stemming. Dan is het advies van de commissie overgenomen en dat betekent dat die aanvaard is.

Dan kunnen we overgaan naar 2045 Wassenaar. De motie wordt ontraden. Wenst de afdeling Wassenaar nog een toelichting te geven. Mijnheer het Hart een toelichting op het advies.

Nou voorzitter wij lezen in de motie misschien lezen wij hem te stijf dat eigenlijk die publicatieplicht zou moeten worden, niet zou moeten worden nagesproken streefd als dat zo is daar ligt de verklaring van het afwijzen.

Oneerlijke concurrentie zijn we uiteraard tegen.

Wenst iemand nog discussie. Wenst iemand stemming. Nee dan is het advies van de commissie overgenomen. 1593 Leiden. Wenst de afdeling Leiden nog een oh die is ingetrokken neem me niet kwalijk. Dan 1592 Leiden. Die is daarvan is het advies aanvaarden. Wenst iemand daar nog een discussie over, wenst iemand stemming nee dan is dat aldus besloten. 1542 uit Brussel. Daarvan zegt de commissie aanvaarden, gebeurt overigens als wenst iemand discussie. Stemming nee, dan is het advies overgenomen. Capelle ad IJssel. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming dan is aldus besloten. Ubbergen 896 de commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie nee. Wenst iemand stemming nee. Dan is dat aldus besloten. Hoogezand Sappemeer. De commissie zegt aanvaarden wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Dan is aldus besloten. Groningen daar staat zie 1B regel 40 regel 1 tm 60 ontraden.

Mijnheer de Hart.

In deze motie wordt opgemerkt dat motie 7 uitgaat van tegenstelling tussen hoger begaafde en kansarme en dat is niet het geval. De commissie heeft het complementair gezien. Beide moeten aandacht krijgen dus dit geeft een laat ik zeggen weergave van een stuk die niet overeenstemt met wat er staat en wat bedoeld is.

Voorzitter ook al zou dat zo zijn in de motie staat de algemene vergadering spreekt zich uit dat. Als u de motie dusdanig leest met alleen wat daarna volgt de uitspraak is van de vergadering conform de tekst van de motie wat is dan het standpunt van de commissie.

Dan is het enige punt waar de commissie geen aandacht aan besteed heeft voorzitter daar gelaten dat de verschillende punten waar wel aandacht aan besteed is best uitgebreid zou kunnen worden is de problematiek van de witte en de zwarte scholen, de etnische minderheden zou ik zeggen. Die problematiek daar zouden wij het mee eens zijn voorzitter die moet aandacht krijgen. Alle andere punten hebben in het stuk wat wij geschreven hebben bepaald wel aandacht gekregen.

Zou het dan niet zo zijn dat de commissie de gedachte onderschrijft en ondersteunt

Dat dit middels een motie wordt vastgelegd. Omdat een motie toch zwaarder en richting gevend is naar de commissie Toxopeus dan de overblijvende tekst van liberaal bestek.

Als u daarmee uitspreekt de problematiek van de witte en zwarte scholen gaarne akkoord voorzitter.

Mijnheer de voorzitter Dominicus vd Bissche afdeling Groningen. Het is niet zozeer dat de punten niet genoemd zijn. Alleen de motie spreekt uit dat ze nader moeten worden uitgewerkt in het liberaal bestek. Inderdaad het punt van de witte en de zwarte scholen is helemaal niet genoemd. Maar de motie spreekt uit dat de punten niet slechts genoemd moeten worden, maar verder dienen te worden uitgewerkt.

Nee dat staat er niet. Er staat dat de VDonderwijsvisie zich in ieder geval dient uit te spreken over.

Ja goed maar kijk als je een punt noemt dan spreek je je niet uit over en de punten worden wel genoemd maar niet op een dusdanige wijze dat we dat als uitwerking hebben ervaren. Vandaar deze motie.

Ik begrijp dat de commissie uiteindelijk zegt nou wij ondervinden dat voor wat betreft de eerste en tweede en het vierde gedachtestreepje als een ondersteuning van wat wij geschreven hebben en als het derde gedachtestreepje een aanvulling op datgene wat wij geschreven hebben. Wenst iemand stemming dan is de motie aanvaard. Dan een motie 2419 uit de Maasstreek. De commissie zegt ontraden.

Mijnheer de Hart.

Te eenzijdige benadering van wat onderwijs is. Onderwijs is meer dan je richten op een baan in de toekomst. Hoewel het een belangrijk gegeven kan zijn. Onderwijs kan en mag ook gevolgd worden vanuit eigen belangstelling en eigen ontplooiingsmogelijkheden en kansen. Met andere woorden het is een te eenzijdige visie op onderwijs.

Wenst iemand verder discussie. Nee. Wenst iemand stemming Nee. Dan is de motie niet aangenomen. De ondercentrale Eindhoven. Daarvan zegt de commissie aanvaarden. Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming. Dan is het advies overgenomen,

Zeist daarvan zegt de commissie ontraden. Mijnheer de Hart.

Wij dachten dat deze uitspraak te zeer vastlegt ontwikkelingen en mogelijke ontwikkelingen binnen het onderwijs. Niet te ontkennen valt dat er een spanning is tussen doelmatigheid, kwaliteit en de financiële randvoorwaarden. Dat betekent dat je in situaties ook tijdgebonden moet bezien welke schoolgrote verantwoord is vanuit verschillende afwegingen en een eenzijdige uitspraak dat niet langer gestrijfd mag worden zou ons op dit moment te ver gaan. Waarbij dus niet gezegd is dat de commissie zegt je moet maar verder gaan met taakverdeling en concentratie enz. Ik denk dat dit vraagstuk voortdurend aandacht en afweging vraagt en niet op voorhand van een vaste uitspraak kan worden voorzien.

Wenst iemand discussie.

Ja voorzitter. De KC den Helder is een groot voorstander van deze motie en wel om die reden dat wij willen dat die kleine woongemeenschappen wel degelijk hun voorzieningen houden en dan vooral waar het de basisschool betreft. Ik zou de motie dan ook graag in stemming willen brengen.

Maar voorzitter een korte reactie er op mag geven. Dat is nu juist voor de kleinere gemeenschappen zoals u dat zelf zegt is dat het punt van afwegen. Wat is verstandig, wat is doelmatig wat kan en wat niet kan.

Wij zijn nu juist van mening dat we het niet moeten afwegen maar dat een kleine woongemeenschap in ieder geval een basisschool moet hebben.

Ja maar u doet een generale uitspraak.

Ja die willen we ook heel bewust doen.

Af en toe krijg ik tijdens een discussie altijd de neiging om goed dat doe ik dan wel meer om mezelf af te vragen en dat heb ik een aantal malen gehad en nou krijg ik een eruptie een hele kleine maar wie zal het allemaal betalen maar goed dat moet u verder allemaal zelf weten. Ik neem aan dat de verkiezings-programmacommissie financiële betaling gaat geven op een gegeven ogenblik. De afdeling Zeist motie 1395 o- pagina 1123. U hebt daar stemming over gevraagd. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is aangenomen.
Dan Zeist 1367 ontraden.

Mijnheer de Hart.

De commissie die meent dat waarneming leert dat deze motie in zijn verwachting onjuist is. Het is juist zo dat naarmate de afhankelijkheid van de overheid centrale overheid groter is ik zeg het vriendelijk de non interventiehouding binnen en tussen universiteiten zeer sterk aanwezig is en dat naarmate de afhankelijkheid van die overheid kleiner wordt en dat proces is gaande er meer verantwoordelijkheid wordt genomen en er meer afwegingen plaats vinden, Nog daargelaten voorzitter dat de gedachte van de universitas neerlandica kunt daar natuurlijk van alles over zeggen in de universitaire wereld in het geheel niet leeft. Sterker nog sterk wordt afgewezen vanuit de gedachte die denkt de commissie wel terecht is. Die gedachte die terecht is dat ook wetenschapbeoefening concurrentiecompetitie nodig heeft. Dat betekent voorzitter dat wij tot de conclusie gekomen zijn dat de verzelfstandiging het vergroten van de zelfstandigheid van universiteiten ten opzichte van de overheid hetgeen niet betekent dat er een scherpe concurrentie mag gaan ontstaan om bijvoorbeeld de slag om de studenten en de middelenstrijd enz, maar dat in ieder geval vergroting van die zelfstandigheid ten opzichte van de overheid dat die bepaald wel moet worden nagestreefd. Zelfstandigheid betekent overigens niet dat de overheid zoals dat heet van tafel verdwijnt.

Band7.

Goed wenst iemand discussie verder.

Mijnheer Delvaux

Mijnheer de voorzitter ik begrijp dat ik nu dingen ga zeggen waar u uzelf heel erg zult moeten verbijten maar dat is niet te vermijden. Ik ben dus zelf ook een deel van de universitaire gemeenschap en ik weet natuurlijk van die weerstanden. Die laatste opmerkingen van de heer de Hart waren ook enigszins relativerend en daar zou ik me ook enigszins in kunnen vinden, maar dat is niet de teneur van liberaal bestek dat er concurrentie bij het onderzoek moet zijn. De zin van wederzijdse wedijver. Dat is duidelijk, maar het gaat juist heel gauw ontaarden in datgene waarvan de heer de Hart in een van zijn laatste zinnen terecht zegt dat niet moest gebeuren. En ik geloof ook dat de moeilijkheid

zit in zij formulering de zelfstandigheid van de universiteiten ten opzichte van de overheid, terwijl en ik denk dat dat temeer is dan alleen een slijperij terwijl toch de openbare universiteit en een deel van die overheid zijn en ik denk dat dat het punt is. Wat dreigt en ik ontken helemaal niet dat het mede is doordat de universiteiten in het verleden weleens hebben zitten zeuren op een manier waar ze nu spijt van zitten te krijgen wat dreigt dus dat de openbare universiteiten voor bijzondere universiteiten gaan spelen terwijl ze het niet zijn. Ik denk dat de standpunten als ik de woorden van de heer de Hart neem van hem en mij om nu maar zo te zeggen helemaal niet zover uit elkaar liggen, maar het ietwat apodictische wat ik heb moeten lezen brengt er mij toch toe om de motie de vergadering in overweging te geven ofschoon ik besef dat die nogal intern overkomt in de zin van een discussie van mensen die in dat veld zitten en de problemen daarvan zien. Ik geloof en dat is een toch meer algemeen dat nadruk verdient de stelling dat de overheid een coördinerende funktie behoort te hebben ten opzichte van de openbare iniversiteiten in hun geheel specifiek anders ten opzichte van de bijzondere universiteiten. Dat zouden wij staande willen houden en dat hebben we niet in het bestek gelezen. Daarom durf ik die motie staande te houden en aan te bevelen.

Dank u wel.

Mijnheer Mackaay.

Ik wil de vergadering er op wijzen dat de motie Zeist in elk geval in strijd is met een motie die we zoeven hebben aangenomen namelijk om juist het openbaar onderwijs bij het basis en voortgezet onderwijs juist de autonomie daar te versterken. Dus het lijkt me wat gek als het juist bij het hoger onderwijs weer gaan verzwakken.

Mijnheer de Hart.

Ja voorzitter die coördinerende funktie van de overheid daar zou een heel lang betoog opgezet kunnen worden, dat zal ik niet doen, maar de ervaring en de waarneming die leert dat de bemoeienis van de overheid bijvoorbeeld gericht op het sturen van wetenschappelijk onderzoek met name bij universiteiten niet het effect heeft opgeroepen, niet het effect heeft gekregen wat de overheid gaarne zag ontstaan. Daarmee is niet gezegd dat er geen wisselwerking moet zijn tussen universiteit en overheid om naast het fundamenteel onderzoek dat op basis van de eigen keuzes binnen de universiteit bepaald wordt en de richting geven van wetenschappelijk onderwijs binnen de universiteit dat de koppeling met wetenschappelijk onderzoek door de universiteit bepaald wordt dat geen relatie mag zijn met nationale prioriteiten waar het gaat om wetenschapsbeoefening waar een

nationaal belang die bijvoorbeeld inrelatie tot mogelijke industriële ontwikkelingen wordt gezien. In die zin blijft het een relatie met die overheid ik heb in mijn slotzin dan ook gezegd dat de overheid verdwijnt niet van tafel maar we moeten wel af van de gedachte dat de overheid op een of andere wijze universitaire bedrijfvanuit Zoetermeer of van waaruit dan ook kan sturen. Dat is een grote misschatting geb-leken .

Delvaux

Dat laatste geef ik toe, maar daarmee blijft de motie overeind.

Wenst iemand stemming ja mijnheer Delvaux.

Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. De motie is verworpen.

Dan de afdeling Delft 2074 op pagina 1125. De commissie zegt aanvaarden.

Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming. Dan is aldus besloten. 2109

Middelburg. De commissie zegt ontraden.

Mijnheer de Hart.

Voorzitter de ervaring die overigens maar heel pril is leert dat sedert de inspectierapporten gepubliceerd worden de invloed van de inspectierapporten alleen maar is toegenomen en al was het maar om dat parlement daarvan kennis neemt en in dialoog met een minister die inspectierapporten een plaats geeft. Op geen enkele wijze is gebleken dat inspecteurs die rapporten gaan schrijven vanuit de gedachte ze worden openbaar. Integendeel de onafhankelijke kritische functie van de inspectie die is alleen maar beter tot uitdrukking gekomen leert de nog jonge ervaring. En dat proces moet vooral niet afgestopt worden.

Dank u wel. Wordt ingetrokken. Mijn dank. "s-Gravendeel 1662 op pagina 1127. Hij wordt ontraden. Mijnheer de Hart.

Voorzitter we hebben dit ontraden niet omdat wij met onderdelen van de motie problemen zouden hebben, maar omdat de basisvorming bewust buiten liberaal bestek hebben gehouden om de eenvoudige reden dat daar het proces van wetgeving en problematieke oordeelsvorming in volle omvang zoals u weet gaande is. Ook al omdat rond of in de periode van tot standkoming van het liberaal bestek de onderwijscommissie van de VVD binnen de partij op verzoek van het hoofdbestuur heeft gepeild hoe we daar tegenaan zouden moeten zien. Daar heeft de commissie zeer onlangs ook een advies over uitgebracht. Aan fractie en hoofdbestuur. Frakties en hoofdbestuur.

En inmiddels is het voorlopig verslag van de fractie verschenen en daarin wordt zeer indringend naar mijn oordeel ingegaan op de problematiek die niet alleen in deze motie overigens van basisvorming tot uitdrukking wordt gebracht met andere woorden het is een vraagstuk wat in een ander traject volle aandacht heeft gekregen en nog krijgt. En ik dacht dus dat het hier niet thuis hoort op dit moment. Dank u wel.

Dank u wel. Wenst iemand verder discussie.

Beetstra Apeldoorn.

Ik kan niet inzien waarom het niet dienstig zou zijn dat wij hier een uitspraak over dit onderwerp dezen. We hebben die mogelijkheid nu.

Wenst iemand verder te discussieren. Wenst iemand stemming. U wenst stemming Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Stembureau zegt dat ik het te snel deed dames en heren. Daar richt ik mij naar. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Er gaat geteld worden. Goed dat was 's-Graven deel. Dan krijgen we 179 op pagina 1128. Ontraden.

Mijnheer de Hart.

Daar moet de commissie toch tot een nader standpunt komen. De benadering ontraden is teveel ingegeven geweest door de toelichting bij deze motie waar staat dat er een stuk teveel werd beheersd door aandacht voor kennisvakken enz. enz. Hetgeen wij van mening zijn dat dat niet zo is. Wij spreken heel nadrukkelijk over een evenwicht tussen exacte vakken en een cultuur georiënteerde vakken spreken er vervolgens over dat juist in die situatie een rol op grond waarin op grond van economische overwegingen onderwijs in de exacte vakken gestimuleerd moet worden. De bescherming van de cultuur georiënteerde vakken dringend vergrijsd is. Je zou bijna kunnen zeggen dat de commissie daar pleit voor een anticyclisch beleid om dat mooie woord maar eens te begrijpen. Zeggen wij ja wij hebben eigenlijk al opgeschreven wat in de motie tot uitdrukking wordt gebracht nogmaals op het verkeerde been gezet door de toelichting. Conclusie dat wij de motie zien als een ondersteuning van datgene wat wij in dit stuk tot uitdrukking hebben gebracht. Aanvaarden.

Wenst iemand stemming.

Daar kan ik tevreden mee zijn voorzitter.

Goed dan is het advies van de commissie overgenomen en dus aanvaard.

Ede 525 op pagina 1129 ontraden.

Mijnheer de Hart.

Ja voorzitter wij zien het punt wat hier aan de orde wordt gesteld heel erg goed maar zijn van mening dat de uitspraak wat is het vierde gedachtestreepje wordt gedaan dat de leerkracht zijn eigen politieke visie niet nog impliciet nog expliciet aan de leerlingen mag opdringen. In de werkelijkheid een onmogelijke opgave is als de leraar aan politieke vorming moet gaan doen. Je zal ongetwijfeld gewild of ongewild zijn eigen politieke overtuiging laten doorklinken. Het is nog niet zo lang geleden dat ook veel ouders bezorgd waren over de invloed vanuit de politieke opstelling van docenten naar leerlingen hun kinderen toe er zijn geweest dat we hebben gezegd er liggen te grote risico's. Ontraden.

Duidelijk wenst iemand verdere discussie. Ja.

Dijkhuis.

Ik wil toch even opmerken dat ik het wel een sympathieke motie vind en dat het zo is dat de commissie wel gelijk heeft dat leraren geen invloed mogen hebben op met hun ideeën over politiek, maar dat de commissie er niet vanuit mag gaan dat leraren dat inderdaad zullen gaan doen. De commissie suggereert dat leraren niet kunnen voorkomen, dat docenten niet kunnen voorkomen dat zij hun visie zullen laten blijken op het geven van les. Nou vraag ik mij in goede wil af wie moet dan jongeren voor gaan lichten over hoe de politieke structuur in Nederland in elkaar zit zonder bepaalde vooringenomenheid te hebben. Ik wil toch oproepen deze motie te steunen.

Voorzitter. Ik moet u zeggen dat ik denk dat we hier een bepaalde nuance moeten aanbrengen. Het is natuurlijk erg belangrijk op welk moment het in dat hele educatieve traject dat doet. Ik moet u zeggen dat ik zelf een erg groot voorstander bent van nou noem het maar even voor het gemak die maatschappijleer. Politieke vorming vind ik een rotwoord. Maatschappijleer in het middelbare onderwijs ben ik een groot voorstander van. Temeer maar dat is dan even een anekdote we hadden op de HBS in Tiel een vent die was zo rood als m'n krotten en die deed dat ook als zodanig, maar het gevolg was toen ik een spreekbeurt daar moest houden en er gepold werd dat 80% liberaal was. Zo gaat dat bij leerlingen.

4/1ste } AV
voorbreiding

Band 7

Blad 104

Ik vind dat wanneer wij duidelijk uitspreken dat binnen het middelbaar onderwijs aandacht moet worden gegeven bewust aandacht moet worden gegeven aan maatschappijvorming, maar niet meer aandacht, want ik denk dat we er ook voor vanuit moeten gaan dat het middelbaar onderwijs als voorbereiding op het bijvoorbeeld beroepsonderwijs of het hoger beroepsonderwijs, het middelbaar het doet er niet toe dat we mensen moeten opleiden voor hun job. Dat die mensen daarnaast natuurlijk heel duidelijk zich bewust moeten zijn van hun status binnen deze maatschappij binnen deze politieke constellatie dat is heel duidelijk, maar om de aandacht te vestigen op meer politieke vorming daar ben ik op tegen voorzitter.

Mijnheer de Hart.

Die gedachtegang kan de commissie meegaan maar dat staat niet in deze motie. Hier moet over politieke vorming gesproken in het midden latend in welke fase het onderwijsproces dus die uitspraak is te vergaand en te algemeen.

Voorzitter dan zou ik willen voorstellen aan de indiener van de motie om het in zoverre te amenderen dat er a gesproken wordt hier over het middelbaar onderwijs en b niet gesproken wordt over meer politieke vorming maar gewoon maatschappelijke vorming. Want dat houdt het in heel duidelijk.

Nog even een reactie, ik ben Henk Spies van het VVDjongerencontact Ede.

U spreekt namens de afdeling dus.

Namens het jongerencontact.

Nee dat kan niet.

Maar hij is via de afdeling ingediend maar ik wil nog even inhaken op de vorige sprekers. We sluiten ons er helemaal bij aan. We zouden deze motie dan ook in stemming willen brengen.

Waar sluit u zich bij aan.

Bij het standpunt van de motie dus als zodanig ingediend hebben dat wij voorstellen dat op scholen een gericht beleid wordt gevoerd met name op politieke scholing of vorming. Dat daar mensen een apart onderricht in kunnen geven.

En niet zoals het op deze huidige structuur wordt geent. Dat zouden we dus graag voor willen stellen.

Juist. Ik moet u eerlijk zeggen dat het mij niet helemaal duidelijk is, maar want.

Want zoudt u dan nog meer willen weten. De motie is als zodanig duidelijk lijkt me.

Wat ik meer zou willen weten is wat u precies bedoelt.

Nou dat zet deze motie dan helemaal uiteen. We hebben dus uit reacties die wij gehad hebben met jongeren binnen de afdeling begrepen dat deze zaak speelde en als zodanig willen we dus voorkomen dat het in de toekomst.

Ja ik begrijp wel wat u allemaal wil maar waar het mij om gaat we hebben ook op 28 mei hebben we weleens een exegese gegeven van een bepaalde motie en dat is dan denk ik allemaal goed gegaan maar in dit geval en ik heb er ook helemaal geen problemen mee, maar ik vind uw exegese niet zo duidelijk.

Bij interruptie graag voorzitter. Ik heb dus begrepen dat de vorige spreker in wezen onderschrijft wat ik straks heb gezegd. Als dat wordt onderschreven dat wordt meegenomen door de commissie en doorgesluisd naar de commissie van het verkiezingsprogramma dan denk ik dat we gewoon verder geen behoefte hebben aan de motie.

Maar dan moet de afdeling Ede alleen maar even zeggen dat ze het met u eens zijn. Is de afdeling Ede het daarmee eens.

Dat is correct ja.

Dat is dan fijn. Dus met de toelichting zoals die net gegeven is en zoals die dus op het bandje staat kunnen wij dus die motie niet meer ontraden maar dan is die aanvaardbaar. Wenst iemand stemming nee. Dan is die aangenomen.

Ik kom even terug op de motie 's-Gravendeel. Ik weet niet of ik mijnheer Fransen nou gelukkig of ongelukkig moet gaan maken. Voor 253 tegen 330.

Dan gaan we over naar de kamercentrale Dordrecht. De motie wordt ontraden.

Mijnheer de Hart.

Ja voorzitter niet omdat wij tegen beter en meer vreemde talenonderwijs zouden zijn, maar omdat die een element is van wat we in de basisvorming gaan noemen de inrichting van de adviestabel en de verschillende uren naar de vakken die daarin genoemd zijn enz. We dachten dat waar dat hele vraagstuk in discussie is je doet op een onderdeel een uitspraak moet doen. Ik kan wel meedelen dat in de opstelling van de VVD en van de fractie zeker in het voorlopig verslag aan dit aspect al aandacht is besteed. Dus materieel zijn we het best eens, maar om hier een enkele uitspraak over te doen dat gaat dachten wij te ver, want daarmee onderbelicht je onbedoeld heel andere zaken die minstens zo belangrijk zijn.

Mevrouw van Scherpenberg.

Ik begrijp dat u dat in dat hele complex wil zien. Maar wij worden vooral heel erg ongerust omdat de laatste tijd ook op midden- en kleinbedrijf ook openbare bijeenkomsten nu zijn steeds met de open markten van Europese open markt steeds gepraat dat ze enorm gebrek aan kennis is. En dat is natuurlijk ook het technologiebeleid, want technologiebeleid wordt ook niet in het Nederlands geschreven en wij hebben dus een hele generatie die die taal niet kent. Wij krijgen de indruk dat er juist teveel nadruk wordt gelegd in die nieuwe nabeschouwing over de technologische kant over de betavakken ook door staatssecretaris Ginjaar en wij vinden dat dit een hiaat is die gewoon genoemd zou moeten worden. En ik vind het dus erg jammer als u dit dus afraadt op goede gronden zoals u dat doet dan zou het lijken alsof wij niet constateren dat er zo'n enorm gebrek is aan onze kennis voor vreemde talen.

Mijnheer Fransen.

Voorzitter het jammer is dat er over het onderwijs in de vreemde talen mede in relatie tot de wetsvoorstel op de basisvorming enorm veel misverstand is ontstaan door de leden van het kabinet elkaar tegen gaan spreken. Mevrouw de Rooy die spreekt voor de radio dat er meer vreemde talen moet worden onderwezen terwijl de staatssecretaris van onderwijs en wetenschappen een brief aan de kamer stuurt met de tabellen van het onderricht in de basisvorming gevolgd door het onderwijs is Havo en VWO waarui een conclusie maar mogelijk is te trekken dat het onderwijs in de vreemde talen op geen enkele wijze tekort komt door de introductie van de basisvorming. En als de partij nog meer onderwijs in de vreemde talen daar bovenop zou willen dan moet ik gewoon heel nuchter de conclusie trekken dat het vanuit de samenleving steeds meer aan het onderwijs wordt opgedragen om aan taken te verrichten terwijl er we niet in staat zijn

om het aantal uren in het onderwijs uit te breiden. En wilt u bijvoorbeeld een aantal uren in het onderwijs dan kost u dat 1 uur zo 2-3honderd miljoen gulden en dat is eenvoudigweg niet aanwezig. En als ik dan kijk naar wat de regering in het wetsvoorstel basisvorming met daar aanvullend de bovenbouw HAVO-VWO tot stand heeft weten te brengen dan denk ik dat het vreemde talenonderwijs zeer goed is bediend. Dat staat los van de vraag hoe het gegeven wordt maar dat kun je in een programma niet uitdrukken.

Voorzitter ik vraag me alleen af of wij hier er vanuit gaan dat we zo ontzettend gelukkig zijn met die wet op de basisvorming, want daar wordt nu alles aan gekoppeld.

Voorzitter bovendien in deze motie wordt vooral en eerst gevraagd om beter vreemde talenonderwijs en pas daarna om meer.

Aangezien er geen referentiepunt in staat,

Mevrouw van Scherpenberg.

Nou ik wil nog een kleinigheid zeggen, want ik vind nou na de uitlegging van mijnheer Fransen die ik nu goed begrijp dat het nu werkelijk afgewezen wordt en nu ga ik me echt heel ongerust maken want de praktijk in de praktijk blijkt dus dat het niet bestaat dat er een generatie is die niet meer bij de EEG wordt aangenomen nederlanders want ze kennen hun talen niet. We zitten straks met die open markt. Het technologiebeleid wordt ook niet in het nederlands geschreven. De engelsen en franse nieuwe generatie spreken goed hun vreemde talen en wij blijven achter. Dus nu maak ik me pas echt ongerust en zou ik er erg voor zijn dat de commissie zegt natuurlijk nemen we dit mee. Anders vraag ik stemming.

Ja voorzitter

Nee deze commissie kan het niet meenemen mevrouw van Scherpenberg.

Maar de commissie kan wel adviseren om deze motie voor kennisgeving aan te nemen en daardoor het mee te laten nemen.

Goed de commissie adviseert voor kennisgeving aannemen zodat de verkiezingsprogramma commissie het kan meenemen in haar of zijn beschouwingen. Wenst iemand stemming over dat gedachte van de commissie. Liberaal bestek nee. Dan is aldus besloten. Loenen daarvan zegt de commissie aanvaarden. Wenst iemand discussie. Nee, wenst iemand stemming nee. Dan is deze motie aanvaard.

Overijssel ontraden.

Mijnheer de Hart.

Ja voorzitter hier wordt iets voorgesteld wat al lang praktijk is in het midden latend hoe men in die praktijk omgaat met een totaal budget, maar de universiteit krijgen welliswaar zoals dat heet genomeerde grondslag een lum sum. Dus wat hier gevraagd wordt dat die geschikte oplossing die is aanwezig. Maar het gaat er alleen niet al te gelukkig mee om, maar dat is een ander verhaal.

De motie is dus in feite overbodig. Niet eens zo zeer om te ontraden, hij is overbodig. Wenst iemand daar nog verder discussie over. Wenst iemand stemming over deze uitspraak. Nee dan is deze uitspraak geconstateer.

Hendrik Ido Ambacht 418 op pagina 1133. Ontraden.

Mijnheer de Hart.

Ik kan daar niets over zeggen voorzitter. Beroepsonderwijs dachten wij dat dat toch wel een van de zeer bijzondere aandachtspunten zou moeten zijn en daar hebben we dus iets over geschreven. En het stuk pretendeert in het geheel niet uitputtend te zijn, geeft een paar bijzondere aandachtspunten waaronder beroepsonderwijs. Dus ik denk dat de indieners van de motie zouden moeten vertellen wat ze dan missen in het stuk. En dat doen ze niet.

Hendrik Ido Ambacht wat mist u. Nee. Verder nog discussie. Niemand. Dan wenst iemand stemming nee. Dan is het standpunt van de commissie overgenomen. Dan kunnen we nu overgaan naar de toegevoegde moties dat zijn er een 8-tal.

Ik wil beginnen ik zal het doen in numerieke volgorde en dan ziet u dat dus allereerst aan de orde is motie op pagina 1163. Van de afdeling Westerschouwen. 1163 pagina 1163 motie 1239 van de afdeling Westerschouwen.

Mijnheer de Hart.

Voorzitter ik denk dat de commissie dit voor kennisgeving kan meenemen. Is dat een goede formule ja.

De commissie stelt voor dat de verkiezingsprogramma commissie dit als kennisgeving meeneemt. Ja. Wenst iemand stemming daarover. Dan is dat aanvaard. 1169 pagina 1169 motie 1147 van de afdeling Huizen met heel veel kleine lettertjes. Even op het gemak bekijken.

Daar heeft de commissie geen problemen mee voorzitter.

De commissie heeft er geen problemen mee. Wenst iemand daar verder over te discussieren. Wenst iemand stemming. Nee dan is deze motie aangenomen. Dan op pagina 1173 een motie uit Hengelo.

Voorzitter hier zou zich de discussie die we zojuist over de vreemde talen hebben gevoerd kunnen gaan herhalen en ik zou die discussie willen voorkomen door dezelfde uitspraak te doen.

voor kennisgeving meenemen naar de verkiezingsprogramma commissie. Kan de vergadering zich daarmee verenigen. Wenst iemand daar stemming over nee. Dan heeft de vergadering zich daarmee verenigd. Pagina 1208 dat is de motie van de afdeling Rotterdam.

Ja voorzitter wij denken dat de indieners van de motie onze ons stuk niet goed gelezen hebben, want wij missen een woordje dat wel belangrijk is. Zij schrijven namelijk dat de formulering onderwijs behoort dienstbaar te zijn aan de behoefte enz. Eigenlijk een beetje een eenzijdige benadering is, maar het cruciale woordje tevens dat zich richt op die twee doelstellingen van onderwijs die ik al eerder genoemd heb vanavond dat is een economisch belang en dat is een persoonsgericht belang die individuele ontplooiing dat wordt door het woordje tevens in de context waarin die volzin in het stuk geschreven is tot uitdrukking gebracht. Met andere woorden wat de indieners van de motie beogen dat kunnen zij denk ik bij ~~onderwijs~~malezing in ons stuk al vinden dus we zien het als een ondersteuning van wat wij geschreven hebben.

Voorzitter ik vind dat een erg knappe uitleg van de heer de Hart. Wij hebben begrepen uit de tekst dat onderwijs een welvaarts en welzijnsvoorziening is. Dat zou volgens ons zijn dat wanneer het welvaartsniveau en het welzijnsniveau af zou nemen ook het onderwijsniveau af zou nemen en dat lijkt ons toch niet echt de bedoeling. Ik denk dat onderwijs een fundament is om tot een goede welvaarts- welzijns situatie te komen.

Dat laatste is precies bedoeld en wij dachten ook tot uitdrukking gebracht door de commissie, dus wij zijn het eens.

Dan zijn we het inderdaad eens.

Dus mijnheer de Hart.

Voor kennisgeving aannemen een ondersteuning van het beleid.

Kennisgeving aannemen. Wenst iemand daar stemming over, nee. Dan is aldus besloten. 1209.

Wordt ingetrokken.

Afdeling Zaanstad trekt in, dank u wel. Ik vond het al zo'n ingewikkelde motie.

Veroorzaakt toch hopelijk geen erupties voorzitter.

Nee helemaal niet. Af en toe dan denk ik hardop. Dat is meer uit opluchting dan uit iets anders. 1279 motie 2070 uit Delft.

De problematiek die hier aan de orde wordt gesteld voorzitter die uitputtend in recente studies is geschreven onder andere door de heer Koelman. Ik denk dat de indieners van deze motie dat wel weten die spreekt ons aan en wij zouden deze motie ook voor kennisgeving willen meenemen.

Wenst iemand stemming over dat standpunt nee. Dan is aldus besloten.

Dan krijgen we pagina 1314 motie 2072 ook eveneens van de afdeling Delft.

Die motie willen wij aanvaarden voorzitter.

De commissie stelt voor te aanvaarden. Verder iemand discussie. Dan is aldus besloten als er geen stemming wordt gevraagd. Prima 1318-1451 van de afdeling Heiloo. Commissie stelt voor te aanvaarden. Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Dan is aldus besloten. Dan resteert nog uit hoofdstuk algemeen op bladzijde 236 weet u het allemaal nog motie 1448.

Mijnheer de Hart stelt voor te aanvaarden. Wenst iemand discussie. Nee dan is aldus besloten. Dan stel ik u nu voor over te gaan naar het volgende hoofdstuk 8 Jeugdbeleid.

Voorzitter houden we nog iets over voor morgen.

Ja er blijft zoveel over, want morgen moet u gaan praten over de economische konsekwenties van alles wat u vandaag hebt aangenomen. 1352. Dan beginnen wij met 2427 een motie van de afdeling Maasstreek.

Mijnheer Nauwen.

Voorzitter de commissie die adviseert deze motie te ontraden. Zij is het helemaal een

eens met het slot van de motie, maar we kunnen de maatschappelijke realiteit niet

Is dat duidelijk verstaanbaar, nee.

De commissie adviseert, de commissie ontraadt deze motie. We zijn het eens met het slot van de motie dat staat bijna letterlijk in liberaal bestek zelf maar wij denken dat je de maatschappelijke realiteit niet kunt ontkennen en die is dat er individualisering is dat vrouwen gaan werken dat er behoefte is aan kinderopvang. Dat moet dus wel, daar moet wel rekening mee gehouden worden. Dus wij ontraden de motie.

Commissie ontraadt. Wenst verder iemand discussie.

Wigman.

Voorzitter ik wens alleen het standpunt van de commissie van harte te ondersteunen door de suggestie in de eerste zin dat emotionele en rationele ontwikkeling van kinderen dat dat nou sorry dat de stimulering van kinderopvang dat in de weg staat ik vind dat nogal een krasse uitspraak.

Goed wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie aanvaard.

's-Gravenhage motie 2016 pagina 1355de commissie ontraadt.

Mijnheer Nauwen.

Ja voorzitter wij denken dat je konsekvent moet zijn. Als kinderen meerderjarig worden betekent dat inbeginsel dat zij ook zelfstandig worden en dat ze ook financieel onafhankelijk moeten zijn. We denken dat je daar konsekvent in moet zijn. Dat is heel evident. Dat dat allemaal niet in een dag kan dat staat ook uitdrukkelijk in het stuk. Het gaat om een geleidelijke zaak. Ik wijs er verder op dat een aantal maatregelen om die zelfstandigheid mogelijk te maken op dit moment alleen voor studiefinanciering bijvoorbeeld. Maar het beginsel van de commissie is je moet konsekvent zijn als mensen meerderjarig zijn moeten ze in beginsel ook zelfstandig zijn. Daarom ontraden wij de motie.

Dank u wel. Wenst iemand discussie. Ja gaat uw gang.

Verkerk afdeling 's-Gravenhage.

Ja konsekvent zijn dat is mooi maar niet met een blanco cheque. En vandaar dat we niet zo konsekvent willen zijn dat we zonder enige voorwaarde alle consequenties daarvan willen trekken. Vandaar ook onze voorzichtige motie waarin we dat voorbehoud willen maken.

Maar de overheid, onze samenleving heeft een besluit genomen en zal de konsekwentie daarvan moeten aanvaarden. Dus moeten -e dat besluit maar terugdraaien anders is er geen beleid mogelijk. Maar bovendien over die geleidelijkheid en die voorzichtigheid daarmee te betrachten zijn we het eens. Het staat ook in ons stuk dat dat geleidelijk moet gaan. Dus ik denk dat we het in de praktijk best eens zullen zijn. Het is ook aan de praktijk van de politiek om daar die geleidelijkheid te betrachten. Op dat punt denken we wel gelijk.

Nou daar gaat het om.

Maar dan blijven wij denken dat de motie volstrekt overbodig is omdat het in ons stuk staat en dus ontraden we hem.

Als u deze uitleg erbij geeft dan trekken we hem in.

Akkoord u trekt hem in en de uitspraak van de commissie is genoteerd. Dan motie 2015 eveneens van den Haag. Pagina 1356. Commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie.

van der Laag afdeling Zwartsluis.

Ik heb toch een aantal bezwaren tegen deze motie dat betreft dan met name de eerst twee gedachtestreepjes. Het verlengen van de maximale duur proeftijd en beperken ontslagbescherming zoals neergelegd in het BWA. Ik vermag in de eerste plaats niet in te zien hoe beperking zoals in deze gedachtestreepjes verwoord het probleem van de jeugdwerkeloosheid kunnen oplossen. In de tweede plaats heb ik bezwaar hiertegen omdat het de positie van een werknemer ongeacht de leeftijd verzwakt ten opzichte van de werkgever die per definitie in dit soort situaties de sterkere partij is. Nogmaals grote bezwaren tegen deze 2 onderdelen en in zie deze motie dan ook graag verworpen.

Ik ben het met de vorige spreker in grote trekken eens. Het ondergraven van een rechtspositie kan nimmer een werkgelegenheidsbevorderende maatregel zijn in mijn ogen en ik zou dan ook de motie ten sterkste willen ontraden.

Wenst de afdeling 's-Gravenhage nog te verdedigen.

Ik denk dat de tekst van de motie voor zich spreekt.

Duidelijk. Wenst iemand stemming. Dan gaan we hierover stemmen.

Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is verworpen.

Dan de 1844 commissie jeugdbeleid wordt ontraden.

Mijnheer Nauwen.

Ja voorzitter wij denken dat het geen onderwerp is om in een algemene wet te regelen en natuurlijk zijn er specifieke gevallen waarin wat in de motie staat gewenst is. Het uitgangspunt moet toch zijn dat in een gezin normaal in een gezin leven en dat daar de problemen normaal worden opgelost. Wij denken niet dat het verstandig is om algemeen nu ineens inbreuk op te gaan maken.

Het spreekt vanzelf dat het in die bijzondere gevallen wel mogelijk moet zijn maar daar pleit liberaal bestek ook voor. Dus wij adviseren de motie niet aan te nemen.

Wenst iemand verder discussie. Wenst iemand stemming. Dan is dit advies opgevolgd. Oosterhout ontraden op de pagina 1358.

Mijnheer Nauwen.

Dat hangt samen met motie 2016. Ik denk dat eigenlijk daar alles al over gezegd is.

Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie opgevolgd. Er zijn 2 toegevoegde moties. Pagina 1375 en pagina 1385. Eerst 1375. Dat is de motie van de afdeling Rotterdam motie 572.

Mijnheer Nauwen.

Ik denk dat daar niet zo vreselijk veel problemen mee zijn voorzitter. Ik denk dat het niet in strijd is met datgene wat betoogd wordt en geoogd wordt met wat in liberaal bestek staat. Ik heb geen moeite met die moties. Laten we hem voor kennisgeving aannemen.

Wenst iemand verder discussie. Wenst iemand stemming over dit voorstel.

Nee dan is dit voorstel aanvaard. Dan 1385 een motie van de afdeling Heiloo.

Motie 1453. Ik denk dat het juist is wat hier staat voorzitter. Ik denk dat we die motie moeten aannemen. Commissie stelt voor te aanvaarden. Wenst iemand discussie.

Voorzitter ik denk dat hier van een misverstand sprake is. Als het goed is heeft ergens in het stuk gestaan ik heb het ergens gelezen ik kan het me niet meer herinneren, maar we hebben aangegeven dat op de 9de regel linker kolom blz 19

op de 9de regel linker kolom blz 19 waar staat het beroep op onderwijs dat daar moet staan het beroep op speciaal onderwijs.

En ik denk als dat er staat dat dan ook de indieners van mening zullen zijn dat de motie overbodig is.

Als de voorzitter van de commissie denkt dat speciaal onderwijs hetzelfde is als jeugdhulpverlening.

Nee dat denk ik niet. Dat was mijn gedachte niet. Maar het woord onderwijs alleen hier zou tot misverstanden aanleiding kunnen geven en de jeugdhulpverlening als zodanig komt verderop in het stuk ook aan de orde.

Zou u dan de tweede variant van de motie wellicht tot een compromis kunnen leiden. Dat zijn twee regels. Misschien is de tweede aantrekkelijk voor u.

Voorzitter daarop nog even aansluiten, ik denk dat u hiermee het speciale onderwijs toch wel in een volkomen verkeerde kontekst plaatst. Het gaat hier puur en dat is de strekking de intensie eigenlijk van de motie eigenlijk om dat onderwijs en hulpjeugdverlening in die zin als complimentair gebeuren te zien. Maar het speciaal onderwijs is hier niet im frage.

Ja maar ik heb er toch moeite mee om uit te spreken dat het beroep op onderwijs verontrustende vormen heeft aangenomen. Daar heb ik erg veel moeite mee om dat te zeggen.

Voorzitter hetzelfde geldt voor speciaal onderwijs.

Nou daar heb ik in ieder geval minder moeite mee dat dat verontrustend kan zijn dat er zo'n groot beroep op speciaal onderwijs gedaan wordt.

Ja maar u moet het even koppelen aan die criminaliteit. En dan denk ik

Nee sorry u mag dat niet koppelen aan de criminaliteit dat staat naast elkaar.

Voorzitter er is hier duidelijk sprake van een misverstand. De voorzitter van de liberaal bestekcommissie heeft er op gewezen. In de tekst is een woord weggelaten. Dat heeft geleid tot discussies en dat leidt dan dus tot de motie, maar ik denk als je dat woord ertussen zet dan is hier sprake van een constatering van een feit en meer niet.

En ik zie niet in wat we daar voor moties over moeten aannemen. Het schijnt dat in toenemende mate beroep wordt gedaan op speciaal onderwijs dat is een feit. Ik denk dat iedereen die hier zit wel weet. Waarom zouden we daar nog moties over aannemen. Het de jeugdhulpverlening komt verderop aan de orde. Daar gaat het hier in wezen niet over. Dus ik stel voor dat we de motie na de aanvulling die gegeven is als overbodig zien.

Ja maar dan worden dus die twee dingen door elkaar gehaald.

Nee er worden geen twee dingen door elkaar gehaald. Er wordt hier uitsluitend geconstateerd dat er in toenemende mate beroep wordt gedaan op speciaal onderwijs meer niet. Dat wordt hier geconstateerd.

Voorzitter na de uitleg van de commissie als dat verwerkt wordt en ik neem aan dat dat gebeurt is de motie inderdaad overbodig. Ik trek hem in.

Goed de motie wordt ingetrokken. Dames en heren in het draaiboek dat mevrouw Tangel voor mij gemaakt had zou het nu kwart voor elf moeten zijn. Het is tien over half elf en dat is niet mijn verdienste dat is uw verdienste om zo gedisciplineerd te discussieren. Ik denk dat we het daarbij dan vandaag maar moeten laten. Ik wens u een goede nachtrust toe en morgen om half tien.

Ik heropen de 41ste jaarlijkse algemene vergadering. Dames en heren goede morgen hartelijk welkom voor de verdere discussie over liberaal bestek. Ik heb gisteren al gezegd dat naar mijn overtuiging de discussie op 28 mei over liberaal bestek voortreffelijk is gegaan en ook de discussie van gisteravond bevestigd mij in de mening dat inderdaad de partij weer volop in discussie is over alle mogelijke belangrijke zaken en dat wij met deze discussie en andere uitgangspunten een goede basis leggen voor de commissie in het verkiezingsprogramma. Leden van de commissie verkiezingsprogramma zijn dan ook weer hartelijk welkom. Ik heb dames en heren een aantal huishoudelijke mededelingen voor u. In de eerste plaats zal vanmiddag de vergadering in een andere zaal plaats vinden namelijk studio 1, dat is in de hal de trap af. Tweede plaats wil ik u voorstellen de leden van het stembureau mevrouw Bos, mevrouw Scholtens en mevrouw Gonda en de leden heer Bouma en de heer Vor en als voorzitter mevrouw Gonda. U gaat daarmee akkoord. Dank u wel. Dan is het zo dat de heer Voorhoeve mij gevraagd heeft of hij u vandaag ook nog mag toespreken. Uiteraard ter zaak zeggen wij daar dan ja tegen en dat zal gebeuren voor de lunchpauze rond half een. Dan dames en heren kunnen wij geloof ik nu overgaan tot de feitelijke discussie.

Wij hebben nog heel wat hoofdstukken te doen. Om juist te zijn staan er nog 10 hoofdstukken op de agenda en wij hebben er totnutoe 8 gedaan. Ik zou u dus willen aanraden ik wil niet zover gaan dat ik zeg nou ik ga tot spreektijdbeperking over maar ik zou u wel willen aanraden om in de discussie zo groot mogelijke zuinigheid met woorden te betrachten. Dan nog een laatste mededeling. Vanmiddag zal ik zelf niet aanwezig zijn. De ondervoorzitter van de partij zal dan met bekwame hand u naar het einde van de discussie leiden. De reden dat ik er vanmiddag niet ben dat heeft ook te maken met het feit ik heb dat ook gisterenavond al gezegd dat op 28 mei ik jarig was en mijn familie had lang tevoren al op deze dag iets voor mij georganiseerd en ik meende er dus goed aan te doen om die vreugde aan mijn familie niet te onthouden. Goed dames en heren hoofdstuk 9 emancipatie. Daar zijn een aantal moties ingediend een aantal moties uitgezocht. U ziet het daar staan en er zijn er bovendien nog een zestal aan toegevoegd. We beginnen met de motie van Utrecht, de afdeling Utrecht 2085 op blz 1402. De heer Nauwen die behandelt dit hoofdstuk. Mag ik de heer Nauwen verzoeken daar een advies over uit te brengen.

Ja voorzitter de commissie stelt voor deze motie te aanvaarden.

De commissie stelt voor te aanvaarden. We hebben nu de procedure dat als de commissie zegt aanvaarden ik vervolgens vraag wenst iemand discussie nee en wenst iemand stemming nee dan is het advies van de commissie aanvaard. Als de commissie iets anders zegt dan doen we het anders maar dan zullen we dat wel merken. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming nee. Dan is het advies van de commissie aanvaard. De vrouwen in de VVD daarvan zegt de commissie aanvaarden. Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming dan is het advies aanvaard. Schagen wenst iemand discussie, wenst iemand stemming. Nee dan is het advies aanvaard. Tilburg daarvan zegt de commissie ontraden.

Mijnheer Nauwen.

Ja voorzitter ik denk dat dat toch een zaak inderdaad van principes is. Ik denk dat wij als commissie van mening zijn dat het juist is om te stellen dat de kosten van kinderopvang in beginsel door de betrokkene behoort te worden betaald. Hier wordt het tegendeel beweerd wij zijn het daar dus niet mee eens. Er is geen enkel bezwaar tegen overigens mede betalen. De overheid kan hier zeker een rol bij spelen, maar wij willen het beginsel dat mensen voor zichzelf zorgen ook in dit geval toch wel graag handhaven. Om die reden ontraden wij de motie.

~~Men~~

Wenst iemand discussie. Ja gaat uw gang.

Voorzitter ik zou dan wel willen dat ondanks de wijzigingen in het belastingstelsel deze kosten aftrekbaar blijven. En dat we dat opnemen bij onze stellingname.

Nauwen.

Ja ze zijn op dit moment niet aftrekbaar dus van

Ja ik verspreek mij aftrekbaar gesteld worden. Dat is een gedacht die al lang leeft bij de vrouwen en die dus op tilt staat bij het hele nieuwe belastingstelsel.

Wij hebben dit niet in detail uitgewerkt omdat we dachten dat dat niet de taak van de commissie was, maar de teneur van het stuk is zoals gezegd in het beginsel behoren mensen daar zelf voor te zorgen er ligt echter zeker een taak van de overheid en een onderdeel daarvan zou kunnen zijn aftrekbaarheid. Daar verzet het stuk zich niet tegen.

Dank u wel. De commissie zegt dus ontraden. Wenst iemand verder discussie nee. Wenst iemand stemming nee. Dan is het advies opgevolg. Eindhoven de commissie zegt ontraden.

Nauwen.

Ik dacht dat wij hadden afgesproken dat de heer Beukens daar even iets over zou zeggen.

Mijnheer Burkens.

Voorzitter dit is in zijn eerste zin helemaal geen politieke uitspraak. Dit is een uitspraak over de interpretatie van de grondwet. En het is bovendien dan nog een onjuiste uitspraak want bij de interpretatie van de grondwet is bij de tot standkoming niks gebleken van wat hier bestaat. En ik denk dat een congres, een algemene vergadering geen juridische uitspraken moet doen hoe een grondwet geïnterpreteerd moet worden. En zeker naar mijn gevoel geen onjuiste uitspraak op dit punt. Een andere vraag is hoe dit beginsel van artikel 1 grondwet uitgevoerd moet worden in de wet gelijke behandeling. Daarover is een bepaald evenwicht gekozen in dat wetsvoorstel. Als u een ander evenwicht hebt dan zult u tot een vrij ingewikkelde discussie komen hoe dat dan wel zou moeten. In ieder geval kunt u niet zondermeer zeggen dat het beginsel van artikel 1 onder alle omstandigheden en in alle gevallen altijd prevaleert, dat verdedigt ook werkelijk niemand. Ik zou dus willen voorstellen nee ik zou het willen ontraden.

Dank u wel. Wenst iemand verder discussie. Nee wenst iemand stemming nee. Dan is het advies van de commissie opgevolgd.

Zwolle ontraden.

Mijnheer Nauwen.

Ja dier wat in de motie staat natuurlijk juist, maar indien er situaties van achterstanden van bepaalde groeperingen zijn dan kan er op bepaalde momenten allerlei redenen zijn om wel positief te discrimineren en daarom ontraden wij deze motie.

Dank u wel.

Voorzitter van Es afdeling Tiel. Is het misschien een goed compromis om het woord in principe hier tussen te voegen en te zeggen positieve discriminatie dient in principe te worden afgewezen. Op zich is dat denk ik toch wel een politieke uitspraak die de VVD best mag doen.

Ja maar het advies van de commissie is ook zo als de tekst zou zijn toch blijven om deze motie te ontraden omdat er op dit moment en daar praten wij nu over ik zei daarnet idealiter daar kun je fraai over filosoferen maar op dit moment zijn er achterstandssituaties van bepaalde groeperingen en in dit geval is het naar ons oordeel op dit moment alle reden om zo nu en dan eens op redelijke wijze positief te discrimineren. Wij denken dat het heel goed zou zijn als de VVD dat uitsprak. Dus wij blijven de motie ook dan ontraden.

Voorzitter zou de commissie mij voor de duidelijkheid nog verschil eens kunnen uitduiden tussen positieve discriminatie en positieve aktie.

Positieve aktie hebben we net een motie over aangenomen en ik zou graag het verschil tussen die twee zaken nog een keer uiteengezet willen krijgen zodat we helderheid in de discussie hebben.

Ja dat is denk ik heel moeilijk. Positieve discriminatie gaat misschien iets verder. Positieve aktie is stellen dat er komt iemand uit de zaal die daar graag op wil reageren; Mevrouw van Leeuwen ik denk dat ik het graag aan haar overlaat.

Mag ik een poging doen. Ik denk dat de term positieve aktie beter gebruikt kan worden dan positieve discriminatie. En het begrip positieve aktie dat heeft dus niet alleen te maken met het uitsluitend bijvoorbeeld aan vrouwen voorrang geven, maar dat heeft ook te maken met hoe je je opstelt in de werving in de selectie, in de loopbaanbegeleiding, in de opleidingen.

Dus het is een begrip waarvan positieve discriminatie een onderdeel is.

Dank u wel.

Ik wil nog even reageren. Het woord positieve discriminatie zoals dat in de motie staat is denk ik op zich een goede zaak omdat toch niet te ondersteunen. En daarmee bedoel ik in den lande denkt men bij positieve discriminatie toch in het algemeen aan de achterstandssituatie die wij bij vrouwen aantreffen. Nou is het toch zo dat vrouwen geen achterstandsgroep is en dat positieve actie wellicht een betere keuze is dan positieve discriminatie en daarom zou ik toch deze motie willen ondersteunen.

Ja het is natuurlijk moeilijk als men in den lande verkeerd begrip aan een woord hecht om daar dan in mee te gaan. Het is als mevrouw van Leeuwen heel duidelijk heeft uitgelegd dat positieve discriminatie en ik weet dat men stijgt bij het woord discriminatie, dus ik zou willen voorstellen om dat voorkeursbehandeling te noemen hetgeen exact op hetzelfde neerkomt. Ik zou met de vorige spreker eens kunnen zijn en ik zou erg blij zijn als hij gelijk had dat vrouwen niet meer in achterstandspostie verkeren. De statistieken wijzen echter heel duidelijk een andere kant op. Dus tot zo lang dat niet voor elkaar is vind ik dat we de voorkeursbehandeling moeten blijven gebruiken als instrument zoals ook uitdrukkelijk in het beleid vermeld staat van het beleidsplan emancipatie 85 door de kamer aangenomen. Zoals het ook vermeld staat in het document forward looking een united nations document wat door de nederlandse regering ondertekend is waarin ook een paragraaf ik meen 196 dat voorkeursbehandeling een tijdelijke behandeling is die nodig is om de achterstandspostie in te halen.

Dank u wel.

Wigman

Voorzitter zou het niet verstandig zijn dat wij als vergadering, ik heb begrepen net dat het woord positieve actie de hele lading dekt. Ik kan me daar volledig in vinden. Zou het in dat verband niet verstandig zijn om een woord als positieve discriminatie waar kennelijk dat kennelijk voor meerdere uitleg vatbaar is niet op te nemen gezien het toch wordt ondervangende hele handelswijze en daar kan ik me in vinden in het woord positieve actie.

Wenst iemand nog verder het woord te voeren.

Ik denk dat we nu deze discussie moeten beëindigen.

Ik wou er alleen aan toevoegen dat positieve discriminatie gewoon in den lande een gebezigd instrument is en dat het denk ik als een VVDvergadering niet belangrijk is dat we ook gewoon de landelijke argumentatie aanhouden.

Ik zou u willen voorstellen om het begrip positieve aktie in te voeren. En ik zeg dan ook daarom ik heb in Veldhoven al een keer gezegd dat ook de VVD intern bezig is met het opstellen van een plan voor positieve aktie. Dus als wij nu het woord positieve aktie invoeren dan zitten we daar ook gelijk op een lijn. Kan de vergadering zich daarmee verenigen. Wenst iemand stemming over deze gedachte van mij. Nee dan is die gedachte aangenomen. Dan krijgen we op pagina 1414 een toegevoegde motie 2198 van de afdeling Arnhem. Wil de commissie daar de mening over geven.

Mijnheer Nauwen.

Ja voorzitter ik denk dat de commissie in de geest is van mening dat in de geest deze motie geheel onderschrijft wat in het stuk staat. Ik vind die zin overbodig. Maar geen enkel bezwaar om deze motie te aanvaarden.

Goed de commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie nee. Wenst iemand stemming nee. Dan is dat aldus gebeurd. 1427 motie van de afdeling Hoorn. 1895. Kan de commissie daar advies over uitbrengen.

Ja voorzitter er is afgesproken dat het liberaal bestek als zodanig niet verder wordt uitgewerkt. Daar wordt hierom gevraagd en ik denk dat we om die reden dus moeten aanbevelen deze motie niet aan te nemen.

Voorzitter mag ik daar een antwoord op geven. Ik denk dat het er niet alleen om gaat dat uitgewerkt wordt wat hier in liberaal bestek staat, maar het gaat erom dat financiële aftrekbaarheid niet voor alle groepen die kinderopvang nodig hebben een oplossing biedt en dat geldt ook voor ouderschapverlof zoals het op dit moment wordt voorgesteld. Dus het is belangrijk dat de commissie weet dat het niet voor iedereen een oplossing is zoals er wordt gesuggereerd.

Ik denk dat dat inderdaad een motie is waarvan ik dan zou willen zeggen die nemen we voor kennisgeving aan dat wil zeggen hij is in de algemene vergadering besproken en wordt dus onder de speciale aandacht van de verkiezingsprogramma-commissie gebracht.

Wenst iemand verder discussie, wenst iemand hier stemming over nee. Dan is hij voor kennisgeving aangenomen. 1444 van de afdeling Heiloo.

Mijnheer Nauwen.

Voorzitter ik denk dat wij als commissie moeten aan deze motie moeten ontraden. De zin zover zijn wij in ons land nog niet is naar mijn mening een feitelijke constatering en die moeten we denk ik wel laten staan.

Commissie ontraadt.

Mijnheer Wigman.

Ja voorzitter ik had de indruk dat wij bezig zijn met het vaststellen van een aantal standpunten van de partij los van het feit of we de feitelijke situatie in Nederland op dit moment weergeven. De zin zover zijn wij nog niet slaat op de zinsnede in liberaal bestek. Voor liberalen staat voorop dat ieder zelf moet kunnen uitmaken welke vorm van leven of samenleven hij of zij verkiest en het de overheid niet past daarover een moreel oordeel te hebben en de overheid geen premie moet zetten op welke vorm van leven of samenleven dan ook. Dat is een constatering zoals wij als liberalen daarover denken. Om daar aan toe te voegen de zin zover zijn wij nog niet houdt in dat wij als liberalen zover nog niet zijn. We zijn hier een liberaal standpunt aan het verwoorden. Dus vanuit die optiek zeg ik die constatering wil ik er niet in hebben ook al is het een feitelijke situatie in Nederland.

Ik denk dat u niet helemaal goed leest inderdaad wij hebben onze opvatting gegeven als liberalen de zin die u voorleest ik denk dat iedereen het daarover eens is. En ik denk dat u toch aan een misverstand leidt als u zegt dat wij dat nu weer terugnemen. Er staat uitdrukkelijk zover zijn wij in ons land nog niet. Misschien moet je lezen en zo is het bedoeld zover is men in ons land nog niet zover is het in ons land nog niet. Dat is de bedoeling.

Met deze uitleg ben ik tevreden.

Goed ik neem aan dat u de motie terugtrekt. Dank u zeer.

1454 dat is motie 1107 van de afdeling Zaanstad.

Mijnheer Nauwen.

Ja voorzitter wij vinden het wat absoluut geformuleerd om hele preciese datum voor te geven. Maar de intensie is geheel de intensie van de commissie. Wij denken dat van belang is dat deze wet zo spoedig mogelijk komt.

Dus wij hebben geen behoefte om deze motie te ontraden.

Commissie wil dus niet ontraden. Dat is voor besluitvorming een beetje negatief.

Commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie nee. Wenst iemand stemming nee. Dan is aldus besloten. Dan nog even terugbladeren naar pagina 1435 waar de motie van de afdeling Rotterdam ligt.

Mijnheer Nauwen.

Voorzitter ook voor deze motie geldt wat voor enkele andere geldt. De gedachtengangen die hier achter deze motie zitten stroken naar onze mening met de gedachtegang zoals die ook in het hoofdstuk in liberaal bestek zijn verwoord. Dus de motie kan wat ons betreft worden aanvaard.

Wenst iemand hier discussie over. Wenst iemand stemming nee. Dan is het advies van de commissie aanvaard. Dan tenslotte pagina 1436 van afdeling Vlijmen.

Mijnheer Nauwen.

Aanvaarden. Het weduwnaarspensioen moet wettelijk worden verplicht.

Ja voorzitter ik denk dat het nogal ver gaat om dat wettelijk te verplichten. De maatschappelijke ontwikkeling gaat die kant uit om het wettelijk te verplichten is wat hard maar het is geen kwestie van principe meer een kwestie van hoe je het uit wil werken. Misschien is het beste om de motie voor kennisgeving aan te nemen.

Commissie zegt voor kennisgeving aannemen. Wenst iemand verder discussie hierover. Stemming.

Kouwenberg afdeling Vlijmen.

Het is ons niet helemaal duidelijk wat mijnheer Nauwen bedoelt met dat het weduwnaarspensioen dat daar geen wettelijke regeling voor gevonden kan worden.

Dat heb ik uiteindelijk niet gezegd. Ik heb gezegd dat je daarover kunt nadenken en dat de voorkeur verdient dat de maatschappelijke ontwikkeling dat zelft waar maakt zoals dat ook aan het gebeuren is. Het is geen principieel verzet van onze kant vandaar het advies laten we voor kennisgeving aannemen.

Hoe zit het met de AWW dan, daar wordt alleen rekening gehouden met de weduwen. En niet met de weduwnaars.

Maar we hebben het nu over weduwnaarspensioen en wij denken dat je dat de maatschappelijke ontwikkeling die kant uit moet gaan dan zal die AWB vanzelf wel volgen dat spreekt vanzelf. Ik verzet mij er dus ook niet tegen.

Ik heb u niet gehoord sorry.

Band 8.

Ik herhaal dat ik denk dat het een maatschappelijke ontwikkeling aan de gang is die toegejuicht moet worden dat als dat gebeurt dat natuurlijk dan ook de betrokken overheidsregelingen daar vanzelfsprekend aan zullen worden aangepast. Vandaar het advies laten we de motie voor kennisgeving aannemen dat is de richting waarin wij denken duidelijk aangegeven en dat is de richting die u voorstelt.

Commissie stelt voor voor kennisgeving aannemen. Wenst iemand daar stemming over. Nee dan is aldus besloten. Dan kunnen wij nu overgaan naar een hoofdstuk groei en werk, hoofdstuk 10. Zoals u direkt zult zien zijn er al weer een groot aantal moties over en ik mag u dus nogmaals verzoeken om zuinigheid met woorden te betrachten. Aan de orde is op pagina 1477 motie 2231. De commissie zegt daarvan in beginsel uitgavenquote handhaven. Mijnheer Kuiper.

Commissie ontraadt de motie.

Twee argumenten in de eerste plaats het werkelijke probleem is de grote omvang van de uitgaven en in de tweede plaats wordt de concurrentiepositie niet alleen bepaald door de hoogte van de belasting en premiedruk maar ook door de hoogte van het tekort omdat juist het tekort invloed heeft op het vertrouwen dat internationale beleggers hebben in de nederlandse economie en daarmee op de hoogte van de rentevoet.

Dank u wel. Ja gaat uw gang.

Bakhoven voorzitter financiële economische zaken. De commissie financieel economische zaken die vindt de formulering in de rechter kolom, er staat ten onrechte de rechter kolom, in de rechter kolom wat te eng. Er zijn drie argumenten om daar een wijziging in aan te brengen. Ten eerste is de collectieve lastendruk veel belangrijker voor de concurrentiepositie dan de uitgavenquote. Ten tweede is het niet alleen het cijfer van de uitgavenquote moet precies zo zijn als in het buitenland. Er is natuurlijk voor ons een marge om daarvan af te wijken. Dus wij vinden dat te streng geformuleerd. Bovendien is het zo dat niet alleen de

druk op zichzelf belangrijk is, maar ook hoe die is samengesteld en dat zit allemaal in de motie van de commissie financieel economische zaken.

Mijnheer Kuiper.

Ja ik heb maar 2 van de drie argumenten gehoord, maar ik denk dat het niet juist is wanneer wordt gesteld dat alleen de collectieve lastendruk van belang is voor onze concurrentiepositie. En dat wij in ons land ons niet kunnen permitteren om een tekort van 9-10 procent te handhaven terwijl tegelijkertijd onze collectieve lastendruk naar beneden brengend om dat dan de geloofwaardigheid van het beleid in dit land in gevaar gaat komen. En om die reden is het allemaal veel verstandiger om te spreken over de uitgavenquote. Tweede reden om het over de uitgavenquote te hebben is dat het er in wezen om gaat dat de uitgaven in dit land te hoog zijn. En dit leidt er of toe dat de belasting en premies te hoog zijn of het leidt er toe dat het tekort te hoog is. Dus je zult toch aan moeten grijpen bij het terugbrengen van de collectieve uitgaven. Tweede argument dat door de afdeling is genoemd betreft het feit of we nu precies moeten streven naar een uitgavenquote zoals die in het buitenland bestaat heeft de commissie in het liberaal bestek niet gezegd, de commissie heeft in liberaal bestek gezegd wij kunnen ons niet permitteren dat onze uitgavenquote wezenlijk afwijkt van de belangrijkste landen om ons heen. En dat we dan natuurlijk gaan kijken in de richting van de westduitse economie die voor onze economie het belangrijkste is ligt voor de hand. Alleen zo stringent hebben we dat niet geformuleerd.

Wenst iemand nog verder discussie.

Mijnheer de voorzitter in zoverre ben ik het met de heer Kuipers eens dat het op zich natuurlijk en de commissie die vertegenwoordigt op zich natuurlijk eens is dat de uitgaven naar beneden moeten om dat te bereiken. Maar als we spreken over de concurrentiepositie dan moet je het hebben over de lastendruk. Wat betreft dat financieringstekort waar de heer Kuipers over spreekt daar zijn we het ook mee eens, maar dat staat elders al in het rapport.

Mijnheer de Grave.

Voorzitter voor mij is eigenlijk het kernpunt wat professor Kuipers zei dat naar de mening van de commissie de collectieve lastendruk in ons land niet precies naar het niveau van de ons omringende landen hoeft te worden teruggebracht en tot mijn spijt staat dat niet in de tekst. In de tekst staat teniende de concurrentiepositie van Nederland veilig te stellen wordt imperatief de collectieve uitgavenquote teruggebracht tot de in ons omringende landen bestaande niveau.

Ja dat is mij wel erg absoluut want als ik dat eventjes poog te vertalen in concreet beleid de komende jaren en ik zet er eventjes de tientallen miljarden naast die dan zo'n ombuiging met zich meebrengt dan vind ik dat een wat al te harde uitspraak. Bovendien denk ik dat de financieel economische commissie gelijk heeft dat een land een marge heeft. Een marge heeft als het gaat om de uitgavenquote bepalen. Het moet meer in overeenstemming worden gebracht met de ons omringende landen. Daarover dacht ik is ook de financieel economische commissie het eens. En vandaar dat ik ook eigenlijk vind dat de tekst van de financieel economische commissie evenwichtiger is dan de tekst van het liberaal bestek. Ik zou dus ook de vergadering willen aanraden die motie van die financieel economische commissie te aanvaarden.

Verder nog discussie.

Ja mijnheer de voorzitter-Swart- de commissie liberaal bestek opent min of meer de jacht op de uitgavenquote alsof dat een op zichzelf staand kwaad is maar in die uitgavenquote zitten wel zaken als zorgen voor een goede politiezorg, zorgen voor de infrastructuur van dit land. Zorgen voor goed onderwijs. Ik denk dat dat voor de concurrentiepositie van ons land zeker zo belangrijk is als dat ene punt wat die speciale positie krijgt van de commissie liberaal bestek. En ik denk in dat opzicht dat die tekst duidelijk beperkt is en de tekst van de commissie voor economisch en financiële zaken aanzienlijk beter is en aanzienlijk meer recht doet aan het toaalkpakket wat wij als liberalen nastreven.

Mijnheer Kuipers nog een keer.

Wat de heer de Grave zegt ongeveer mijn standpunt is begin dan nu maar hier te stellen van het wordt teruggebracht tot het niveau van de zoals dat bestaat in de ons omringende landen, want hij en zijn collega's zijn zeker in staat om dat ongeveer dan ook te realiseren. In de tweede plaats als wij zeggen van die uitgavenquote moet worden teruggebracht dan is dat een macro-doel. Ik vind niet dat het juist is want wanneer wordt gezegd van de commissie schenkt geen aandacht aan het feit dat onderwijsuitgaven uitermate essentieel zijn of dat investeringsuitgaven belangrijk zijn. De commissie heeft heel expliciet gesteld dat de onderwijsuitgaven dat het onderwijs belangrijk is en heeft zelfs met betrekking tot onderwijsinvesteringen het standpunt ingenomen dat een amendement heeft uitgelokt.

Dank u wel. Ik zou nu tot stemming willen overgaan. Wenst iemand stemming, Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Motie is aanvaard. 2233 op pagina 1478 eveneens ontraden.

Mijnheer Kuipers.

Deze motie wordt door de commissie te eng geacht. Hier gaat een suggestie vanuit dat het merendeel van de uitgaven bestaat uit uitgaven aan ambtenaren en uitrusting van ambtenaren. Dan kun je wel iets weghalen maar het overgrote gedeelte van de collectieve uitgaven ongeveer 2/3 daarvan betreft toch de overdrachtsuitgaven en wanneer je de uitgavenquote wilt terugbrengen zul je er toch niet aan ontkomen om in het bijzonder daarop de nadruk te leggen. Anders dan ben je bezig om iets te bereiken met een instrument dat daarvoor bepaald niet toereikend is.

Voorzitter in zoverre maakt de heer Kuipers het mij makkelijk want veel van wat ik nu had willen zeggen dat heeft hij bij die vorige motie al gezegd. Wij zijn van mening dat je die collectieve lastendruk omlaag moet brengen en om dat te kunnen bereiken geven we dan ook aan dat je daarvoor financieringstekort even terzijde latend maar het staat wel in de motie dat je daar de uitgaven naar beneden moet brengen. En hoe moet je dat doen niet domweg te snijden in het apparaat want dat is absoluut niet de strekking van onze motie althans niet onze bedoeling geweest nee dat is zoeken naar taken die je kan afstoten en daarbij behorende apparaat moet je dan ook afstoten want anders gaan ze weer iets nieuws bedenken.

Wie nog meer.

Ja voorzitter ik kan mij in grote trekken wel vinden in het advies van de commissie om het te ontraden omdat inkrimping alleen niet voldoende is en dat is volstrekt juist. Het zou alleen jammer zijn als we de motie ontraden dat we daarmee als het ware doen voorkomen dat we ook het middel verwerpen en dat is wat ik zeker niet zou willen. Ik denk dat je met een heel kleine andere formulering van de motie namelijk door de woorden kan alleen in de tweede regel te veranderen door zou onder andere moeten je precies bereikt wat we met z'n allen willen.

Commissie financieel economische zaken.

Dit amendement nemen we graag over.

U neemt dat amendement over prima.

Mijnheer Kuipers nog een keer.

Akkoord.

Nu akkoord met de motie ja. Motie aanvaarden. Iemand stemming. Dan is aldus besloten. Dan krijgen we 2234 wederom van de financieel economische commissie.

Mijnheer Kuipers.

Ja hier betreft het een motie die dan precies de andere kant op gaat.

De commissie denkt dat wat in de motie is neergelegd onderschat de problematiek zoals die staat met betrekking tot de overheidsinvesteringen. En de rapporten die de laatste jaren zijn uitgebracht geven zo duidelijk aan dat er grote achterstanden bestaan bijvoorbeeld alleen al 8 miljard wat de riolering betreft.

Wanneer we de verhalen horen van de telecomunicatie die in ons land veel minder snel tot ontwikkeling komt dan in de andere landen dan denkt de commissie dat we een wezenlijke inspanning zullen moeten leveren en dat onder die omstandigheden een inspanning als die bestond in de jaren 60 zal moeten worden geleverd met dit verschil dan natuurlijk dat de inspanning nu op een ander terrein zal worden gevraagd dan in de jaren 60 het geval was. Erger je zult die verhoging met zo'n 8 miljard per jaar gedurende de jaren 90 daar geleidelijk aan naartoe groeien wel nodig hebben.

Dank u wel. Wenst iemand hier verder nog op in te gaan.

Mijnheer de voorzitter de strekking van de motie is om je niet nu vast te leggen op een percentage. Het percentage is al zo moeilijk omdat alleen al het begrip overheidsinvesteringen ik merk aan de uitleg van de heer Kuipers die begrijpt daaronder dat onder gewone nationale rekeningen bedrijfsinvesteringen zijn. Dus alleen al als je het begrip overheidsinvesteringen is al zo slecht afgebakend als je daar een percentage nog bij gaat zetten krijg je alleen maar verwarring. De strekking van de motie nogmaals is gewoon om je niet vast te leggen op een percentage.

Maar dat zegt die motie niet. Die motie zegt dat een verhoging met zo'n 8 miljard per jaar dat dat schromelijk overdreven is en dat acht de commissie een veel te vergaande uitspraak.

In de toelichting als je echt het begrip.

Nee het gaat om de motie.

In de toelichting van de motie daar staat in dat naar onze mening 16 miljard maar wij hebben het dan over het begrip investeringen van de overheid in nationale rekeningenzin en niet telecommunicatie want dat zijn bedrijfsinvesteringen in de zin van de nationale rekening.

Maar er moet wel een miljard worden afgedragen aan het ministerie van financiën door de PTT die derhalve niet

Ik denk dat we daar in die details niet moeten discussieren. Ik denk dat ik duidelijk genoeg gemaakt hebt dat wij best van mening zijn dat er wat aan riolering moet gebeuren. Aan de andere kant zijn er wat investeringen die teruggelopen zijn. Maar wij zijn van mening dat je niet nu moet vastleggen op zijn percentage.

Maar dat is wat anders ik moet daar de heer Kuipers gelijk in geven dan wat er in motie staat in die zin dat er staat het is schromelijk overdreven te streven naar. Dat is wat anders dan wat u nu zegt. Wat u zegt is je moet je nu nog niet op een percentage vastleggen.

Delvaux

Mag ik misschien namens de financieel economische commissie daarbij aantekenen dat wanneer men praat over een investeringsniveau na te streven van 16 miljard gulden dat er daar op dit moment absoluut onvoldoende projecten, uitvoeringsklare projecten zijn om dat cijfer te halen. Het gevolgd daarvan zal dus zijn een aanzwepen een opzweepen van de investeringen bij de overheid met alle gevolgen van dien voor het overheidsapparaat enzovoort. Ik denk dat het heel gevaarlijk is zoals het in het liberaal bestek verwoord is vandaar dat de financieel economische commissie ook het woord schromelijk erbij gebruikt heeft. Ik denk dat het niet op de simpele manier kan gaan. Zoals het in liberaal bestek is neergeschreven en dat brengt de motie zeer klaar tot uitdrukking.

De heer Geurtsen wil graag even iets zeggen.

Wat de projecten betreft voorzitter de heer Kuipers heeft er al een paar genoemd ik wil eraan herinneren dat de algemene vergadering gisterenavond voor wat de projecten betreft de kleinigheid van een deltaplan op milieugebied heeft verlangd. Ik denk als we daar aan beginnen dat we aan die 4% nog tekort komen maar dat terzijde.

Verder is het niet de bedoeling voorzitter dat in 1989 of 1990 een onmiddellijk naar 16 miljard gaan. Dat is zo evident als maar zijn kan dat dat niet kan. Waar ons om gevraagd is is een duidelijk visie te geven op de jaren 90 en naar onze mening zul je in de loop van de jaren 90 naar een dergelijk bedrag gaan toegroeien. Geleidelijk aan.

Mijnheer de voorzitter wat de heer Geurtsen zegt dat snijdt geen hout want er is niet uitgesproken dat de overheid die investeringen gepleegd moeten worden voor het milieu. Er is uitgesproken dat er geïnvesteerd moet worden en dat zijn nou juist de bedrijfsinvesteringen.

Wigman.

Voorzitter ik krijg de indruk dat wij nu aan het discussieren zijn over teksten van liberaal bestek maar niet meer en over de toelichtingen maar dat we het niet meer hebben over de inhoud van de motie. En als we ons daartoe beperken dan denk ik dat de commissie gelijk heeft. We moeten ons beperken tot de inhoud van de motie. Dus niet over overige zaken dan hadden ze een andere motie moeten schrijven.

Ja voorzitter ik kan wat dat betreft de laatste spreker zeker onderschrijven want de heren hier achter me die zitten op een gegeven moment alleen maar te zeggen het gaat veel te hoog en weet ik veel allemaal. Maar de eerste constatering hun eigen motie is dat er knelpunten zijn. Nou de commissie geeft daar zelf een duidelijk antwoord op en de heren hiernaast die spreken alleen maar en toch is het schromelijk overschreden daar zitten tegenstellingen in voor mij die volkomen ridicuul is.

De graaf.

Voorzitter misschien mag ik voorstellen dat we proberen de zaak zo op te lossen dat duidelijk vaststaat dat een versterking van de investeringen noodzakelijk zal zijn voor een versterking van de economische concurrentiekracht van Nederland, daar zijn we het denk ik allen over eens. Waar nu het probleem zit is dat inderdaad het percentage wat genoemd is van 4%. Nou zegt professor Kuipers zelf al nou ja dat zou misschien in een groeimodel later kunnen zijn. Maar als je het zo noemt er is natuurlijk ook een bouwsteen voor het verkiezingsprogramma en dan krijg je ogenblikkelijk zo'n financiële vertaling erbij. En dan moet ik zometeen weer gaan uitleggen waar ik 8 miljard vandaan wil halen voor die investeringen. Nou zouden we het nou zo kunnen oplossen dat we uitspreken dat we belangrijk vinden een versterking van investeringen. Dat is duidelijk.

Daar zijn we het over eens en de commissie verkiezingsprogramma overlaat in het financiële model van het verkiezingsprogramma dan maar aan te geven afwegen met andere belangen hoe we dat precies vertalen. Ik denk dat we er dan heel goed en redelijk uit zijn.

Goed mijnheer de Grave stelt dus voor dat de algemene vergadering uitspreekt dat versterkingen van de investeringen nodig zijn en dat het verder aan de verkiezingsprogramma commissie wordt overgelaten om dat in het verkiezingsprogramma uit te werken.

Is dat een juiste constatering, prima.

Dan is deze motie dan ook verder van tafel. Dan krijgen we 2111 van Middelburg. De commissie zegt aanvaarden. Is vanzelfsprekend. Iemand discussie nee. Wenst iemand stemming nee. Dan is aldus besloten. 's-Gravezande 2441 pagina 481. Commissie zegt ontraden. De heer Kuipers.

het is dus al gezegd dat we die tegenstelling niet aanzetten dat is de eerste opmerking. De tweede plaats zou ik willen verwijzen naar een boekwerk dat in 1979 nog eens een keer is verschenen bij de Telderstichting en waarin heel uitdrukkelijk juist niet op basis van de tegenstellingen is aangegeven op welke wijze inkomstverdelingsbeleid gevoerd zou kunnen worden. Juist erop gericht om de positie van de minst draagkrachtige zo sterk mogelijk te maken. En dat is ook de visie van de commissie zoals u die bijvoorbeeld ook terugziet in paragraaf in hoofdstuk 1.

Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Nee dan is deze motie niet aangenomen. Laren-Blaricum ontraden.

Mijnheer Kuipers.

De commissie is niet tegen dat onderscheid wat gemaakt wordt tussen enerzijds een basis een minimumvoorziening zowel in het kader van de sociale verzekering als in het kader van de sociale voorzieningen en daar bovenop een kop waarbij sociale partners zelfregelingen treffen. Het staat ook zo verwoord in het desbetreffende hoofdstuk. Waar de commissie wel een groot tegenstander van is dat is het basisinkomen, verschillende gronden. Of het zou moeten betekenen dat de minimum inkomens aanzienlijk naar beneden gaan wil je dat over de hele lijn invoeren. Doe je dat niet dan zal de collectieve uitgavenquote zal dan aanzienlijk stijgen. Ik heb weleens bedragen gelezen van zo'n 20 miljard wanneer we eigenlijk eenieder een basisinkomen zouden willen geven van 500 gulden. Dat idee wordt door de commissie afgewezen.

Ook vanwege het principiële idee dat daarmee de motivering van mensen om zelf een eigen inkomen te verdienen ongedaan wordt gemaakt. Maar dat onderscheid tussen minimum voorziening en kop voorziening wordt door de commissie onderschreven.

Steins ik kom uit Laren.

Ik wil eigenlijk verwijzen naar dezelfde motie die staat op blz 1521 de motie is ontwikkeld door een politieke commissie van de ondercentrale in het Gooi. En daar is een toelichting opgenomen die iets meer weergeeft want de bedoeling van de motie is nimmer geweest om aan te haken bij rapporten die verschenen zijn van de WRR in het kader van een basisvoorziening voor iedere nederlander. Het gaat juist uitsluitend om de uitkeringssystematiek. En als ik mijnheer Kuipers zo hoor dan denk ik dat hij het met dat aspect eens is zodat ook dat ontraden wellicht zou kunnen worden ingetrokken.

Mijnheer Kuipers.

Antwoord is ja.

Dank u zeer want dan kan ik me voorstellen dat die dus door de commissie wordt overgenomen, want de bedoeling is van de motie is in het geheel niet geweest om in Nederland een basisinkomen voor iedere nederlander te gaan invoeren.

Maar dat is dan de motie van Huizen voorzitter.

Ja dat is dezelfde tekst als Laren alleen is daar nog een toelichting bij.

Goed dat betekent dus dat uw voorstel dat de motie op blz 1482 ingetrokken wordt en die op pagina 1521 nu de motie is waar we het over hebben.

Het is dezelfde tekst. Als het intrekken van de een maar niet inhoudt dat de andere ook ingetrokken wordt.

Nee want dan praten we nu verder over 1521 dat wil zeggen motie 1146.

Wenst iemand daar nog discussie over. Wenst iemand daar stemming over.

Dan is deze motie aanvaard. Kunnen we overgaan naar pagine 1483 de afdeling den Haag commissie zegt ontraden.

Mijnheer Kuipers+

Commissie zegt ontraden niet omdat de commissie het met de afdeling den Haag niet eens is dat wanneer het groei perspectief zo blijft zoals het nu is dat dan de koopkracht zal moeten worden terugebracht van de laagste inkomenstrekkers dat heeft de commissie ook nooit beoogd. Wat de commissie voor ogen staan is koopkracht handhaving en wanneer er wat groei is op deze manier ervoor zorgen dat dat toch nog de grote verschil wat moet gaan optreden tussen minimaal en boven minimaal te realiseren.

Mijnheer de voorzitter - Bakhoven kamercentrale den Haag- in de linker kolom op blz 23 daar is een kontekst gegeven die aanleiding heeft gegeven voor ons om een motie in te dienen. Op blz 23 links boven daar is het liberalisme ingeschrompeld tot een soort materialisme onbedoeld waarschijnlijk maar toch waar je in door die ineenschrompeling het individu vastgeklonken is aan zijn economisch funktioneren. Een dergelijk liberalisme is gevaarlijk zeker in tijden waarin de groei wat terugvalt. Concreet zijn we van mening dat die uitkeringen in het verleden dermate zijn achter gebleven dat een verder relatief achterblijven ongewenst is. Iets dergelijks hebben we 14 dagen geleden ook al vastgesteld in motie 774 op blz 281. Wij pleiten daarom tegen een eenzijdige koppeling van uitkeringen aan publieke financiën en het economisch funktioneren van betrokkene met de klemtoon op eenzijdig.

Dank u wel. De voorzitter van de commissie graag een enkel woord.

Voorzitter de laatste spreker heeft er aan herinnert dat we deze discussie gehad hebben en beeindigd hebben zowel bij de moties op blz 53 als op 281 met een positieve uitspraak. Deze motie voegt daaraan verder niks toe schaadt er ook niet aan. Maar we hebben de discussie gehad we hebben de uitspraak gedaan zolang er niet sprake is van verslechtering van economische situatie. Natuurlijk blijven we van die koopkracht af. Ik denk dat we deze discussie vandaag verder kunnen staken en deze motie voegen bij die op 53 en 82.

Als de heer Kuipers niets gezegd zou hebben zou ik het direkt met u eens zijn. Als u daarmee de heer Kuipers ontkracht want kijk de heer Kuipers die heeft mij bestreden. Als u met uw argumentatie alleen kan ik leven en ben ik best bereid die motie terug te trekken.

Ik ontkracht de heer Kuipers niet. Ik herinner aan wat we 14 dagen geleden gedaan hebben.

U hebt volstrekt gelijk daar heb ik ook aan herinnert.

Ik ben best bereid met uw argumentatie de motie in te trekken.

En ik voel mij buitengewoon gesteund door mijn voorzitter dus trek ik hem in.

Motie is ingetrokken omdat wij niks toevoegen.

Dan krijgen we ondercentrale het groene hart 1167 op blz 1484. Ook daarvan wordt gezegd ontraden.

Mijnheer Kuipers.

Ik denk dat die motie ontraden moet worden omdat er wel degelijk een verband is tussen de prikkel om je te laten omscholen enerzijds en een nieuwe baan te aanvaarden ook een andersoortige baan te aanvaarden en het voordeel in termen van inkomen en loon dat je daarmee kunt verwerven. Hier wordt ontkend dat een dergelijke prikkel bestaat. Ik denk dat we alleen maar naar de groei van het zwarte en het grijze circuit hoeven te kijken om vast te stellen dat er bepaald een verband bestaat tussen de hoogte van het inkomen dat je kunt verwerven en het werk dat je daarvoor wilt doen. En daarom zou ik zeggen handhaaf het standpunt van de commissie. Op grond waarvan het zo is dat wanneer mensen niet bereid zijn om zich te laten omscholen dat dit consequenties heeft voor het niveau van de uitkeringen. Niets anders. Sociaals we willen graag vergeleken worden met Zweden nou in een land als Zweden is dit het geval.

Wenst iemand discussie.

Jawel Maurice Piet van de afdeling Huizen.

Ik ben het geheel eens met de doelstelling van de commissie om werkelozen meer kans te geven op de arbeidsmarkt alleen vraag ik me ten eerste af af je wet daar een soort strafmethode voor moet toepassen. Zo van als je niet doet wat wij willen dan krijg je duchtig klop. Ik denk dat de taak van het liberalisme is om individuele belangen in harmonie te brengen met het algemeen belang. Dat je daarom eerder moet duidelijk maken aan mensen dat omscholing geheel in hun eigen belang is. Ik denk dat straffen achteraf in het geheel niet nodig is.

Mijnheer Linschoten.

Voorzitter het lijkt mij uiterst onverstandig om een dergelijke motie aan te nemen. Indien mensen een beroep doen op de samenleving om een uitkering te ontvangen dan is het mijn opvatting dat die samenleving van de mensen ook

mag vragen om alles in het werk te stellen om wel weer aan een baan te komen. Als omscholing daarbij een noodzakelijk instrument is dan denk ik dat je daar ook enige dwang bij moet toepassen. Ik geloof dat als je naar een aantal onderdelen van onze arbeidsmarkt kijkt dat als je een dergelijke taktiek zou toepassen dat je eigenlijk bezig bent met prikkels die je nodig hebt niet te hanteren. En ik denk dat wat dat betreft dat zachte heelmeeesters stinkende wonden maken.

Mijnheer de voorzitter daar zou ik even op willen reageren. Ik vraag me toch ten zeer-te af of de heer Linschoten een uitkering als een soort gift van de overheid ziet of als een recht.

De Heer Linschoten nog een keer.

Voorzitter een uitkering is een recht zonder enige twijfel, maar bij dat recht mogen een aantal verplichtingen horen. En bij dat recht behoort in Nederland bijvoorbeeld de verplichting dat je zelf meewerkt om alles in het werk te stellen om weer aan een baan te komen. Omscholing of werkervaring kan daarbij een nuttig instrument zijn. En ik denk dat het helemaal past in de lijn zoals we dat in de afgelopen jaren als VVD ook voortdurend naar buiten hebben gebracht.

Swart.

Ik kom uit een gemeente waar we op dit moment rond de 1500 mensen in scholingsprojecten hebben zitten. Werkelozen die bezig zijn om zich te laten omscholen of te laten bijscholen. Ik heb zelf de ervaring pratende met mensen dat het als uitermate denigrerend wordt ervaren dat zij met verlagingen van uitkering moeten worden geprikkeld om dat toch maar te gaan doen. De ervaring leert dat het overgrote deel van die mensen graag bereid is om zich te laten omscholen. Graag bereid is die kansen te grijpen volstrekt in lijn dat wij als liberalen altijd bij mensen veronderstellen. En het wordt dan als uitermate onliberaal ervaren dat opeens bij hun wordt gezegd nee we gaan nu dwingen we gaan ingrijpen in uw uitkering als u zich niet laat omscholen.

En ik zeg er iets bij omscholing heeft alleen maar zin als mensen ook zelf bewust zijn van het feit dat het een kans is die ze moeten grijpen. Ik ben in dat opzicht vrij positief gestemd over de mensen. Ik denk dat de grote problemen in de praktijk is dat als wij mensen omscholen er pas echt een neiging bestaat om dat te doen als er ook een duidelijk perspectief is van en daarna kun je met die omscholing aan de slag. En ik vind in dat opzicht de

teneur zoals die uit het bestek spreekt veel te veel de nadruk leggen op dat kleine groepje mensen wat inderdaad zeggen van nou wij vinden het wel mooi zo wij doen niks meer en we profiteren er fijn van. En voorbijgaand aan die grote groep mensen die eigener beweging al lang op weg is om dat probleem op te lossen. En dat is toch elke keer weer het beeld dat wij als partij dan zelf oproepen en wat ons dan uiteindelijk zoveel schade bezorgt.

De heer Linschoten nog een keer voor het standpunt van het beleid totnutoe.

Voorzitter al die uitkeringsgerechtigden die op dit moment bezig zijn zich te laten omscholen of werkervaringprojecten meelopen komen helemaal niet in aanraking met kortingen. Waar het om gaat is dat indien de mensen blijven weigeren om mee te doen met herorientatie om mee te doen in scholingsprojecten en ervaringsprojecten noemt u maar op. Als die categorisch blijft weigeren dan vind ik dat de samenleving tegen zo iemand kan zeggen en dan vinden wij niet dat je onverkort recht houdt op een uitkering en dat je maar thuis kunt blijven. Dat is waar het om gaat. Ik moet u zeggen dat we vorige week met een bezoek van de vaste kamercommissie in Zweden geconfronteerd werden met een vraag van mevrouw Rempt die in navolging van wat de partij van de arbeid hier in Nederland weleens betoogt rondom deze zaken de vraag stelde van wat doen jullie nou met mensen die in die zweedse situatie in dat zweedse model niet willen meedoen met omscholing. Laat u ze dan korten. Waarop de betrokken staatssecretaris zei nee dat kan helemaal niet want mensen die bij ons niet willen die krijgen geen uitkering dus die kun je ook niet korten. Nederland is als het gaat om dit soort zaken absolute uitzondering en ik moet u zeggen in tegenstelling tot de heer Swart dat ik in tal van grote steden in ons land projecten tegen bent gekomen waar mensen inderdaad niet gedwongen werden om mee te doen aan scholing of aan werkervaring, mensen die uiteindelijk in de goot terecht zijn gekomen. En ik denk dat we ook als liberalen ons dat niet kunnen permitteren.

Dank u wel. Wenst iemand stemming. Nee dan is de motie dan is het advies van de commissie opgevolgd ontraden. Strijen is 1485 pagina 1485 commissie zegt ontraden. Mijnheer Kuipers.

Wel dat is een beetje dezelfde discussie als we eerder hebben gehad voorzitter. Hier wordt wederom erg licht aan gekeken tegen het financieringstekort. En daar heb ik daarnet in de zaal ok geproefd en ik denk dat dat niet goed is. Om verschillende redenen maar een van de belangrijkste is wel dat als de situatie niet verandert dat we een in de loop van een paar jaar toe gaan naar een slotquote die in de buurt ligt van 200% van nationaal inkomen.

Waarbij er de schuld waarschijnlijk niet meer financierbaar zal zijn. Dus een dergelijk gemakkelijke opstelling als hier wordt gekozen van nadruk leggen op lastendruk terugdringen en dat mag dan wel wat gevolgen hebben voor het financieringstekort. Ik denk niet dat we ons dat kunnen permitteren in de toestand waarin het tekort bijna zo groot is als in de hele slechte beginjaren 80.

Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming. Nee dan is het advies van de commissie opgevolgd. Hoogeland Oost zegt de commissie aanvaarden. Wenst iemand discussie nee, wenst iemand stemming nee dan is dat advies overgenomen. Tjietjerkstradeel op pagina 1487. Motie 2592 de commissie zegt ontraden.

Mijnheer Kuipers.

Nou de commissie wil met het subsidiestelsel in zijn geheel naar beneden. En is van mening dat een dergelijk stelsel teveel inbreuk doet op de vrije beschikkingsmacht die mensen over hun eigen inkomen zouden moeten hebben. En derhalve niet positief werkt. Wanneer er nu wordt gezegd van objectsubsidies moet je handhaven want dat betekent dat de mensen een eigen woning kunnen blijven kopen dan is ons standpunt geleidelijk aan afbouwen. Zorgen dat dan ook de belastingdruk naar beneden gaat. Om langs die weg de mensen te prikkelen als ze dat willen. Sommige zullen dat niet willen andere zullen het wel willen. Maar als ze dat willen een eigen huis te verwerven en als u zegt dan wil ik toch nog extra stimulansen geven kunt u beter denken aan het verminderen van de onroerend goedbelasting of het verlagen van huurwaardeforfait. Dan aan het handhaven van de hoogte van de objectsubsidies.

Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming, dan is het advies van de commissie overgenomen. 2593 Tjietjerkstradeel.

Mijnheer Kuipers.

Ook passend in het beeld, consistent in dit opzicht van prikkels via subsidies voor vestiging in andere regio's dan waarin de bedrijven bij afwezigheid van subsidies zich zouden willen gaan vestigen lijkt ons niet goed. Beter middelen te benutten voor een algemene terugdringing van de collectieve lastendruk. En via andere instrumenten. Die in de regio zelf liggen, activiteiten in de regio zelf, aanpassen van voorwaarde, vestigingsvoorwaarde in de regio zelf. Proberen om die regionale ontwikkeling te bereiken die de betrokken regio wil maar dit niet laten bewerkstelligen door de centrale overheid.

Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Advies van de commissie is dus aanvaard. Tjietjerkstradeel 1524-2594 wederom de heer Kuipers.

Dat is een motie voorzitter die weer heel veel lijkt op de motie waarover we daarnet hebben gestoeid namelijk de relatie tussen minimum uitkeringen en wettelijk minimum loon. De commissie stelt zich heel uitdrukkelijk op het standpunt dat dacht ik ook door de tweede kamerfractie wordt ingenomen. Beleidsmatige koppeling in de zin van afhankelijk van situaties op de arbeidsmarkt en de situatie met betrekking tot de overheidsfinancien op de minimum uitkeringen kunnen meegroeien en met het minimum loon.

Wenst iemand discussie.

Voorzitter niet hierover. Ik zou een klein punt van orde willen invoeren. Met alle respect voor de hooggeleerden, maar u heeft zelf straks gezegd de motie wordt ontraden of wat dan ook of aanvaard, wenst iemand het woord wenst iemand stemming, doorgaan, want ik denk dat dit toch wel erg lang gaat duren op deze manier.

Ik moet u zeggen ik heb het klokje naast me liggen en ik kijk dus als ik naar dat lijstje kijk met al die cijfertjes kijk ik altijd op m'n klokje we zitten nog wel op schema, maar ik hou het in de gaten.

Ik loop liever in op het schema.

Jawel maar ik vind wel als de commissie zegt dat de motie

U gaat vanmiddag naar huis ik wil dat ook.

Dat begrijp ik, maar ik vind wel dat als een commissie zegt dat een motie ontraden wordt dat degene die de motie hebben ingediend het recht hebben te horen waarom die ontraden wordt. Dat vind ik wel.

Als ze geen discussie willen is denk ik het woord ontraden voldoende.

Maar misschien dat in de loop van de dag uw suggestie moet worden opgevolgd, maar dat zien we dan wel.

Dan kunnen we overgaan naar Nieuwegein 1529 op pagina 1490.

Mijnheer Kuipers.

Die motie heb ik al beantwoord in het voorgaande en ik heb uitgelegd waarom ik niet voor basisinkomen ben.

Wenst iemand stemming, nee.

Swart

Voorzitter ik begrijp uit de tekst van het liberaal bestek dat het idee van het basisinkomen wordt afgewezen. Dat zou makkelijker zijn als er het idee van het basisinkomen ook zo duidelijk bepaald was. Als ik de tekst verder lees en zeker als ik de heer Kuipers verder hoor dan is datgene wat hij afwijst het arbeidsloos basisinkomen zoals het door de voedingsbond FNV en de PPR wordt aangehangen. Ja de WAR heeft geen volledig basisinkomen bepleit maar alleen maar een soort aanvullende voorziening op het bestaande sociale zekerheidspakket waarvan ik mij op dit moment inderdaad kan voorstellen dat dat teveel van het goede wordt. Er zijn daarnaast ook varianten van het basisinkomen in discussie. Niet zozeer in Nederland maar wel in het buitenland en dan denk ik aan de plannen voor negatieve inkomstenbelasting die toch echt een heel ander karakter hebben en die bijvoorbeeld hebben geleid tot een JOVD standpunt over het basisinkomen. Ik vind het wat jammer dat hier een op basis van een variant wordt gezegd we praten over de hele vorm niet meer en ik vind in dat opzicht het amendement van de afdeling Nieuwegein zo slecht nog niet die ook uitdrukkelijk zegt we moeten niet ineens het basisinkomen omarmen maar het zou wel verstandig zijn om naar een aantal aspecten daarvan een aantal voordelen daarvan te kijken en te zien in hoeverre we daarvan profijt kunnen hebben bij de discussies over de herziening van het belastingstelsel en het sociale zekerheidstelsel. Nou in die zin kan ik mij voorstellen dat de commissie zich er toch in die motie zou moeten kunnen herkennen. In ieder geval lijkt mij dat een verstandige bouwsteen voor toekomstige programma's want mijnheer de voorzitter wij moeten ons niet altijd in het defensief laten dringen in dit soort discussies.

Nee u hebt uw punt duidelijk gemaakt mijnheer Swart.

De commissie is volstrekt duidelijk ontraden. Wenst iemand verder nog discussie. Wenst iemand stemming nee. Dan is het advies van de commissie overgenomen. Ubbergen Millingen 894. Daarvan wordt gezegd ontraden. Mijnheer Kuipers.

Ja de commissie is tegen deze motie omdat de commissie de motie niet liberaal vindt. Colportatiestelsel is niet liberaal waarbij men de zittende mensen laat bepalen wie de opvolgers zullen zijn. Dat is punt een. Punt twee is dat het ook

in strijd is met het eigendomsrecht waaraan de commissie toch wel prioriteiten toekent in die zin dat het uiteindelijk toch de aandeelhouders zullen moeten zijn die al dan niet mede en dat hebben we opengelaten met de werknemers zullen bepalen wie lid zijn van de raad van commissarissen.

Wenst iemand verder discussie. Wenst iemand stemming nee dan is het advies van de commissie opgevolgd. Haarlemmermeer nummer 40. De voorzitter van de commissie wil graag iets zeggen.

Deze motie mijnheer de voorzitter is achterhaald door de verwerping van een soortgelijke motie op pagina 61 14 dagen geleden. Hij is dus niet meer aan de orde.

Dank u wel. iedereen mee eens, aldus besloten. Almelo motie 713 pagina 1493 ontraden zegt de commissie.

Mijnheer Kuipers.

een werkelijk werkeloosheidsbeleid is een beleid dat aangrijpt op de oorzaken daarvan. Sociaal beleid grijpt niet aan op de oorzaken van de werkeloosheid kan hooguit gevolgen mitigeren. Derhalve zegt de commissie deze motie ontraden.

Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming. Advies van de commissie opgevolgd. Zwijndrecht. Daarvan zegt de commissie dat ze al behoorlijk vereenvoudigd zijn. 1430 is dat.

Mijnheer Kuipers.

Hier moet je voorzichtig mee zijn. Het is heel makkelijk om te zeggen dat nou gaan we de ontslagvoorwaarden gaan we maar eens even vergemakkelijken. In het begin van de jaren 80 is wat de uitvoering betreft niet zozeer wat de wettelijke regelingen betreft maar wat de uitvoering betreft is er al iets gedaan om de procedures te vereenvoudigen. De commissie heeft niet de indruk dat we moeten overgaan tot een dergelijk ongenueanceerde uitspraak dat er in de toekomst nog een gekeken zal moeten gaan worden of we inderdaad niet wat knelpunten kunnen wegnemen. Dat is niet iets waar we ons tegen verzetten. Maar niet ongenueanceerd naar buiten brengen van zorgt er nu maar voor dat de ontslagvoorwaarden aanzienlijk worden vergemakkelijkt en dan verdwijnt de werkeloosheid wel.

De heer Geurtsen.

Voorzitter aan de ene kant uit onderschrijving wat de heer Kuiper zegt aan de ene kant stel ik vast dat deze motie niets toevoegt aan het verkiezingsprogramma 1986 zoals dat nog aktueel geldt. Tweede plaats moet ik u attenderen op de verwerping gisterenavond van een motie van de afdeling den Haag die ongeveer hetzelfde uitsprak en ik denk dus hoewel die uitspraak gisteren in strijd was met het fingerend verkiezingsprogramma denk ik dat het niet goed zou zijn als we de verwarring nog groter zouden maken door nu ook weer over deze motie te gaan stemmen met misschien weer een andere uitslag.

Wenst iemand verdere discussie. Wenst iemand stemming nee. Dan is het advies van de commissie opgevolgd. Dan kunnen wij overgaan naar even kijken pagina 786 dat is pagina van Reeuwijk op pagina 1496. 786-1496 de commissie zegt ontraden

Mijnheer Kuipers.

Hier gaat het erom van wat ga je doen. Wanneer klappen over ons heen komen als we hebben gehad in het midden van de jaren 70. En in het begin van de jaren 80 waar het de olieprijsen betreft en wat de laatste jaren betreft de ontwikkelingen van de dollarkoers. Standpunt van de commissie is dat sociale partners er verstandig aan zouden doen om op deze macro economische verstoringen snel te reageren. Dus als onze concurrentiepositie in gevaar komt omdat die dollarkoers door zijn evenwichtspositie heen schiet dan doen sociale partners er verstandig aan om daar op snel te reageren wat de ontwikkeling van de lonen betreft. Hier wordt gezegd en wat dan in een toestand waarin bijvoorbeeld de dollarkoers gaat appreciëren in een vlot tempo. Ik denk niet dat je daar zoveel zorgen over behoeft te hebben want het is in dit land maar al te gemakkelijk om ervoor te zorgen dat inkomens en de lonen daar gaan stijgen. Wat een veel moeilijker probleem is is een stuk armoede die over ons heen komt in een snel tempo te verdelen. Dit weg te schrijven ik denk dat we ons een belangrijk instrument uit handen slaan om toch de ontwikkeling zo goed mogelijk te laten zijn.

Wenst iemand discussie.

Ja voorzitter eventjes Leest afdeling Eeuwijk. De uitleg van de heer Kuipers neemt al veel van onze bezwaren weg. Wij waren namelijk beangst dat de commissie zou bedoelen dat hier overheidsingrijpen in de CAO's bedoeld werd. En waar de heer Kuipers zegt duidelijk dat het een advies is aan de sociale partners om dan zo snel mogelijk met nieuwe CAO's door te gaan en zich zo snel mogelijk via de

CAO's aan te passen aan de nieuwe situatie. Nou daar kunnen wij ons in vinden. Maar ik wil wel even zeggen dat dat niet zo duidelijk op pagina 24 van het liberaal bestek staat.

Het staat er vlak onder. Bij de centrale afspraken tussen werkgevers en werknemersorganisaties opgemerkt door de contractvrijheid tussen de organisatie van werkgevers en werknemers dient te worden gehandhaafd. Tenzij en dan de acute noodsituatie

Precies maar bedoelt u bij dat tenzij dat dan de overheid moet gaan ingrijpen.

Ja daar zijn we het dacht ik in Nederland allemaal over eens. Als de dollar morgen 50 cent is of de olieprijs overmorgen zullen stijgen tot 40 dollar per barrel dan ontkomt u er niet aan om dit te gaan doen.

Ja maar dat is een redenering ad absurdum.

Nee nu definieer ik de acute noodsituatie en dan kunt u zien dat die waarschijnlijk ver van ons aflight en dat u zich verder geen zorgen hoeft te maken over het feit dat wij zouden willen dat de overheid tot ingrijpen zal overgaan.

Maar voorzitter dan vraag ik me af of we een dergelijke acute noodsituatie nou in ons verkiezingsprogramma moeten incorporeren. Ik denk dat we dat niet moeten doen. Want dan heb je kans op een toch wat andere interpretatie van de zijde van andere partijen die duidelijk dan niet hebben gehoord wat de heer Kuipers op het ogenblik zegt. Ik denk dat het toch niet verstandig is om dit zo in het liberaal bestek te laten staan.

Mevrouw Rempt.

Voorzitter in de wet op de loonvorming is een paniek die van buitenaf komt zoals die extreem hoge olieprijs of absurd andere lage dollarprijzen de enige waarbij de overheid mag ingrijpen anders niet meer.

Verder nog discussie nee. Wenst iemand stemming. Dan is het advies van de commissie opgevolgd. Ik kom aan de toegevoegde moties om te beginnen op pagina 1500. Ik heb nog eens even gekeken wat erin staat. En ik denk dat ik dit moet beschouwen als een wens in de richting van de verkiezingsprogramma commissie. Kunt u daarmee instemmen en het is aan de commissie dan verder op welke wijze deze wens prudent zal honoreren.

Dan wil ik overgaan naar pagina 1501.

Mijnheer Kuipers.

Ja de commissie kan wel op het arbeidsmarktbeleid ingaan. Nog wat verder en dat zal dan in het bijzonder de sociale aspecten betreffen en de heroriënteringsgesprekken. Dit is allemaal heel voortreffelijk. De commissie houdt overeind dat ze de hoofdpaaltjes geslagen heeft in de zin dat er grote flexibiliteit op de arbeidsmarkt zou moeten optreden, meer prikkelwerking dat er meer verantwoordelijkheid bij de mensen gelegd zal moeten worden wat betreft scholing en dat er een loonstructuur zal moeten zijn die meer aansluit bij de schaarste situatie op de arbeidsmarkt en vindt deze motie derhalve overbodig.

Goed dank u wel.

Voorzitter sloeg dit nu op 1501

Ja op 1501 en ik ga u zeggen dat de algemene vergadering met deze motie een verzoek aan het hoofdbestuur richt om aan de Telderstichting iets te vragen. Wij geven geen opdracht aan de Telderstichting wij verzoeken iets in deze geest. Kunt u ermee instemmen dat wij hierover overleg plegen met de Telderstichting na de toelichting van de heer Kuipers. Ja. Dan kunnen we dan zullen we dat gaan doen. Dan kom ik aan een stuk op pagina 1527-2075 van de afdeling Delft.

De heer Kuipers

Aanvaarden.

Aanvaarden wenst iemand daar stemming over. Nee dan is deze motie aanvaard. Pagina 1586. Van de afdeling Zaanstad.

Mijnheer Kuipers.

Aanvaarden voorzitter.

Wenst iemand stemming.

Voorzitter zou ik nog mogen vragen 1581.

Nee ik had het nu over 1586 wenst iemand stemming nee dan is die aanvaard.

Wilt u nog over 1581 wat zeggen.

Zou dat ook kunnen worden meegenomen dat een duidelijke waarom gevraagd wordt een duidelijk inzicht te geven hoe enerzijds het financieringstekort kan worden teruggebracht maar anderszijds de wensen geformuleerd en ik denk dat we dan straks praten over een verkiezingsprogram hoe dat zich tot elkaar verhoudt. Want we hebben nogal wat dingen aangenomen in de loop der dag en in de loop van het vorige congres die nogal wat financiële middelen kunnen vragen van de overheid ik denk aan de rechtsorde. Individualisering sociale zekerheid en dergelijke . En als we dan ook ons uitspreken voor krachtig terugdringen van het financieringstekort dan denk ik dat het van zeer groot belang kan zijn dat we inderdaad duidelijk aangeven hoe die twee met elkaar te rijmen zijn.

Dank u wel. Ik denk dames en heren dat de verkiezingsprogrammacommissie zich volledig bewust is van de tegenstrijdige doelstellingen die uit een congres als deze tevoorschijn kunnen komen. En dat ik ben er verder van overtuigd dat uiteraard ter zaak de verkiezingsprogrammacommissie ~~deze~~ bij de formulering van het verkiezingsprogramma tot een evenwichtige afweging van alle aspecten zal komen. Mijnheer Toxopeus die kijkt van meent die dat nou of niet, maar ik meen het echt. Goed dames en heren dan denk ik dat we nu over kunnen gaan naar hoofdstuk 11 wetenschap en technologie. Dat is te beginnen bij 1646.

Dan beginnen wij met blz 1648 de commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand stemming nee, dan is het advies van de commissie opgevolgd. Dan krijgen we 1650 van nee 1649 van Zoetermeer. Dat is een stuk wat geen nummer verder heeft het is een commentaarvoorstel tot inhoudelijk aanpassen van het liberaal bestek afdeling Zoetermeer pagina 1649. Daar wil denk ik de heer de Hart iets over zeggen.

Ja voorzitter wij menen dat deze motie op gespannen voet staat met de benadering die de commissie heeft gekozen die heel goed weergegeven hierop neer komt dat wetenschapsbeoefening ook in de toegepaste sfeer toch plaats vindt binnen de kring van wetenschappers daar de creativiteit aanwezig is en daar ook de nieuwe ontwikkelingen gegenereerd worden dat is gewoon de werkelijkheid van alledag en sinds generaties. Dat de overheid die benadering vanuit dat gegeven minimale funktie heeft in termen van voorwaardenscheppen en aandachtsgebieden formuleren. Dat hebben wij geprobeerd tot uitdrukking te brengen en we hebben bovendien geprobeerd tot uitdrukking te brengen dat die overheid zoals we gisterenavond bij een ander onderwerp namelijk de realtie overheid-universiteit tot uitdrukking hebben gebracht nauwelijks om niet te zeggen helemaal niet qua sturen op wetenschapsbeoefening mij wel kan aangeven waar nationale prioriteit en bijvoorbeeld in relatie tot industriële ontwikkelingen kunnen en zich

zou moeten bedienen in onze visie van een adviesraad van beperkte omvang. We hebben dat opgeschreven voorzitter nadat we dus kennis hadden genomen van ontwikkelingen ook elders in de wereld succesvolle ontwikkelingen. Wat nu in dit stuk tot uitdrukking wordt gebracht is toch een wat andere relatie tussen die overheid en het onderzoekscircuit. Een sterker positie van die overheid. En de commissie meent dat dat een hele onverstandige maar ook niet realistische benadering is. Waar de commissie het wel mee eens is dat is dat tot uitdrukking gebracht wordt in de laatste volzin dat is die coördinatieproblematiek voor een coördinerend minister en de rol die een vakdepartement zou moeten spelen. Dus wij zeggen ja tegen de gedachte die in die laatste volzin tot uitdrukking is gebracht en tegen het overige van deze motie zeggen wij dat staat op te gespannen voet met wat wij geprobeerd hebben formuleren dus we ontraden dat.

Wenst iemand discussie.

De Graaf afdeling Delft.

Ik ben ~~wetenschappelijk~~ weliswaar niet betrokken geweest bij het opstellen van deze motie maar in de motie zit ook nog een element technologiebeleid, koppeling technologiebeleid industriebeleid en dat hoor ik niet in de woorden van de heer de Hart terug. Ik vind dat jammer. Ik denk dat wat dat betreft de motie wat verder gaat dan het wetenschapsbeleid en ik het zou jammer zijn als deze passage in het niet verdwijnt.

In liberaal bestek hoofdstuk 11 is tot uitdrukking gebracht het belang van de goede positie van het bedrijfsleven. Daar hoort de industrie bij voorzitter en het is ook tot uitdrukking gebracht dat het bedrijfsleven en de industriële component daarvan zich slechts kan ontwikkelen als het goed gevoed wordt vanuit de wetenschapsbeoefening dus die relatie is in liberaal bestek heel bepaald wel gelegd en die relatie wordt bovendien versterkt door onze visie op de rol van de overheid die zich zou moeten richten op het formuleren van de aandachtgebieden. In het verleden is dat ook gebeurd overigens ook in het lopende regeringsbeleid is dat gebeurd. Er zijn vier aandachtsgebieden dus dat aspect is door ons onderkend en niet onder tafel geпоetst.

Wenst iemand stemming. Nee dan is het advies door de commissie overgenomen. Rotterdam daarvan zegt de commissie aanvaarden. Wenst iemand stemming nee. Dan is die motie aanvaard. 2237 op pagina 1651.

De heer de Hart.

Ja voorzitter deze motie geeft zeker wat de strekking daarvan betreft aan wat ook de commissie heeft beoogd. Geen blauwdrukbenadering dus we hebben geen enkel probleem met deze motie.

Geen probleem aanvaarden.

Maar voorzitter dit gaat toch wel wat te ver denk ik. Het feit dat hier wordt gesteld dat terwijl in het concept wat we voor ons liggen er een duidelijke bedoeling ligt om een lange termijnvisie ook bij de overheid te gaan maken en dan vervolgens een motie aan te nemen die zegt dat een lange termijnvisie überhaupt niet mogelijk is wat in feite verschrikkelijk veel impliceert. Het impliceert namelijk dat we in feite ook helemaal niet meer mee moeten doen met allerlei EEG-initiatieven. Dat we geen overheidsaankoopbeleid, dat we geen defensieterminologie moeten doen. Want een lange termijnvisie heeft de overheid niet, kan de overheid blijkbaar niet maken. Ik denk dat dat teruggaat naar 100 jaar geleden maar dat we in deze tijd toch wel degelijk van de overheid ook in haar beleid ook in haar technologiebeleid een lange termijnvisie mogen verwachten.

Mijnheer de Hart.

Het gaat om de bewoording implementeren en blauwdrukken in de motie. Daarvan zeggen wij dat kan de overheid inderdaad niet doen. Bij de behandeling van de vorige motie uitgesproken dat de overheid wel degelijk een rol heeft daar waar het gaat om het formuleren van aandachtsgebieden en ik het eraan herinnert dat dat ook gebeurt. Ook in het huidige beleid. Nogmaals het gaat om de implementatiebenadering en een blauwdrukbandering. Dat veronderstelt dat je alles kunt voorzien en dat je alles kun plannen enz. Daar zeggen wij nee tegen.

Akkoord u weet de laatste blauwdruk werd ongeveer een jaar of 50 geleden gemaakt dus wat dat betreft is het probleem van tafel.

Goed dat was de commissie financieel economische zaken motie. De heer de Hart zegt dus ontraden. Nee aanvaarden neem me niet kwalijk. Wenst iemand daar stemming over, nee dan is aldus besloten. Nunspeet 2244.

Mijnheer de Hart.

Ja voorzitter daaruit wat ik bij de vorige moties heb gezegd vloeit voort waarom wij hier ontraden zeggen.

In deze motie wordt namelijk de overheidsbemoeienis teruggebracht tot nihil en dat is nou juist ook niet goed. Daar zit dus de juiste afweging van dat spanningsveld tussen dat onderzoeksveld en die overheid niet in. Vandaar dat wij hier zeggen ontraden.

Wenst iemand discussie, nee wenst iemand stemming nee. Dan is het advies overgenomen. Toegevoegd op pagina 1655 de motie 2076 van de afdeling Delft.

De heer de Hart.

Aanvaarden voorzitter.

De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand stemming. Nee dan is deze motie aanvaard. Dames en heren hier hebben we thans dus ook het hoofdstuk wetenschap en technologie afgerond. Voor ik over ga naar het volgende hoofdstuk zou ik toch nog eventjes op dit moment de heer de Hart even in het zonnetje willen zetten. De heer de Hart zijnde geen lid van de commissie is heeft zich bereid verklaard om op een cruciaal moment bij de hoofdstukken onderwijs en wetenschappen en technologiebeleid in te springen en niet alleen dat. Hij heeft op korte termijn indertijd daar ook daadwerkelijke activiteiten voor ontplooit en zijn bijdrage geleverd en is bovendien bereid gebleken om ook in uw algemene vergadering deze stukken te verdedigen en voor zijn rekening te nemen. Ik heb dat al eerder gezegd wij stellen dat bijzonder groot op prijs. Dan kunnen wij overgaan naar hoofdstuk 12 energiebeleid. Dat begint op pagina 1689. Goed dan beginnen wij met een behandeling van een zestal moties 2482 ontraden zegt de commissie.

Mijnheer Burkens.

Ja voorzitter dit is een heel principiële uitspraak die hier in deze motie wordt gedaan. Dat lijkt niet gewenst dat de partij zich op deze wijze uitspreekt. probleem wordt vermoedelijk namelijk nooit zo volledig opgelost als hier is bedoeld. Wellicht zal het nodig zijn om zelfs wanneer dit probleem niet is opgelost toch over te gaan tot uitbreiding van het aantal kerncentrales. Ik zeg wel het kan zo zijn en de commissie doet helemaal geen uitspraak in deze richting of het moet. Maar een principiële uitspraak zoals hier wordt gedaan dat blijkt onjuist. Ontraden.

Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. U wenst stemming. Dames en heren over motie 2482 op pagina 1691. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. De motie is verworpen.

Motie 76 van de afdeling Hilversum, de commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie. Nee wenst iemand stemming nee. Dan is de motie aanvaard. Oosterhout wenst iemand discussie. Nee wenst iemand stemming nee. Dan is de motie aanvaard. Vlissingen de commissie zegt ontraden. Mijnheer Burkens. Ja voorzitter wat nagestreefd moet worden wat deze vergadering juist heeft aanvaard is het meersporenbeleid. Dat lijkt inderdaad het juiste.

De meeste alternatieven met uitzondering van de kernenergie die hier genoemd staan die beloven een te geringe bijdrage bovendien het zal zeer wel mogelijk zijn dat het streven gericht is om ook de conventionele energiecentrales te ontdoen van de bezwaren die hier staan. Uit dat oogpunt lijkt het onjuist om hier een principiële beslissing te nemen zoals hier staat.

Wenst iemand discussie.

Mijnheer de voorzitter van Dijk namens de afdeling Vlissingen. De afdeling Vlissingen trekt de motie in ten gunste van de motie op blz 1693. Dank u.

Aanvaard de motie van Oosterhout.

Dan krijgen we op pagina 1695 motie 973 van de afdeling Hengelo. De commissie zegt ontraden.

Voorzitter ook op dit punt lijkt het ongewenst dat een principiële uitspraak wordt gedaan. Het is helemaal niet zeker of Nederland inderdaad deze koers moet varen of dat inderdaad een dwingende noodzaak is. Misschien moet veeleer worden gestreefd naar een vermindering van de vervuiling van de conventionele energie. Vandaar dus dat de commercie ontraadt om op dit punt ook principiële uitspraken te doen en veeleer wil naar een beleid zoals dat net aanvaard is op blz 1693 meersporenbeleid met trouwens grote nadruk op onderzoek. Dank u wel.

Dank u wel. Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming. Nee dan is het advies van de commissie opgevolgd. Dan tenslotte op pagina 1696 motie van Capelle Biezelinge. De commissie zegt ontraden.

Mijnheer Burkens.

Voorzitter dit lijkt de commissie gewoon niet efficient. Je kan het dan beter maar gewoon in het buitenland gaan kopen.

Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming. Nee dan is de motie niet aangenomen. Dames en heren ik laat u graag over in de handen van de voorzitter dan kunt u ook vast aan elkaar wennen.

De voorzitter van de commissie heeft ook de heer van Leeuwen nodig.

Op-roep naar de heer van Leeuwen.

Aan de orde is hoofdstuk 13 ruimtelijke ordening en verkeer. Vanaf blz 1733 Allereerst de motie op blz 1735 2409 van Amsterdam waar de commissie voorstelt ontraden.

De heer Geurtsen.

Ontraden voorzitter omdat je je wel kunt voorstellen dat maatregelen genomen moeten worden, maar als je hier niet aangeeft welke maatregelen je daarbij op het oog hebt. Het risico groot is dat je in plaats van met liberalisme met een of ander isme bezig bent en dat moet je denk ik vermijden.

Mag ik vragen wenst iemand daarover discussie. Niet. Wenst iemand stemming niet. U kunt instemmen met het voorstel van de commissie dan is de motie verworpen. Niet aanvaard. Aan de orde 2458 de motie Geldermalsen voorstel commissie ontraden. De heer Geurtsen.

De motievering voorzitter is al aangegeven het staat in de tekst. Je kunt dus op dezelfde basis ontraden als aanvaarden zeggen. Je kunt ook aanzien als een ondersteuning van de tekst van bestek.

Mag ik vragen iemand van u daarover nog. U kunt instemmen met het advies van de commissie. Dan is dat overgenomen en de motie als zodanig niet. 2463 Nijmegen blz 1737 ook ontraden. De heer van Leeuwen licht dat toe namens de commissie.

In de eerste plaats is het derde punt onder de overwegingen onjuist. En ten aanzien van de uitspraak die gevraagd wordt naar de mening van de commissie te beperkt.

Dank u wel. iemand van u.

De heer Klein.

Voorzitter nou inderdaad wellicht zou er discussie kunnen zijn over een derde overweging, maar de overwegingen zijn overwegingen en die blijven voor wat ze zijn. Wat veel belangrijker is inderdaad het spreekt de mening uit.

En wat het grote nadeel is bij de betrekking hoofdstuk en dat zien we ook bij de motie op blz 1738 dat er eigenlijk wordt aangegeven van in het hele paragraaf wordt over het ruimtelijke orderingsverhaal weinig tot niets gezegd. Er wordt enkele een beschrijving gegeven van de huidige situatie. Daarom is het denk ik veel verstandiger om ook als liberalen in dit kader een uitspraak te doen. Een uitspraak die heel duidelijk relateert aan de economische ontwikkelingen zoals die gaande zijn en dat daar het ruimtelijk beleid op ingespeeld dient te worden. En ten tweede dat je dus in het kader van de vierde noot op de ruimtelijke ordening ook inderdaad rekening houdt met laat ik het zo zeggen dan de stedering en de randstad wat dan ook vertaald gaat worden in de drie punten zoals we die zeiden namelijk infrastructuur, industrieterreinen en woningbouw. Die elementen denk ik dat we wel degelijk kunnen uitspreken en niet zoals op het ogenblik het geval is in de tekst enkele een beschrijving wordt gegeven zonder een uitspraak naar de toekomst.

Band 9

Het is natuurlijk altijd aardig wij hebben onze nota of het bestek is afgerond op 10 januari en via de nota is gepubliceerd op 17 maart. Ik heb geen enkel bezwaar tegen de strekking van de vierde nota op hoofdlijnen, maar ik denk dat wij er verstandig aan doen en datzelfde geldt straks voor europa waar begin februari nogal vergaande besluiten gevormd zijn. Dat de verkiezingsprogramcommissie zich uiteraard van de meest aktuele gegevens bedient. Wat dat betreft vind ik toch dat deze motie als zodanig te beperkt is want dan zou je in het bestek hebben moeten behandelen in feite het hele land en het geeft in feite een aantal trends aan omdat we zo diep niet wilden gaan. Dus het zegt niets over het wel over uw toelichting in het begin. Nou verkeerde overwegingen denk ik niet dat tot een goede uitspraak kunnen leiden. Dat is een en het tweede is de uitspraak zelf is te specifiek, maar het staat de commissie van de heer Toxopeus uiteraard helemaal vrij en ik zou ze dat willen aanraden de vierde nota ruimtelijke ordening duidelijk daarbij te betrekken.

Goed de heer Klein nog.

Heel kort. Misschien is het verstandig gelet op het advies van de commissie waar staat ontraden maar daarachter wel aandacht om gelet ook op de discussie deze motie gewoon voor kennisgeving aan te nemen en mee te geven aan de desbetreffende verkiezingsprogramcommissie.

De heer van Leeuwen.

Ik ben daar geen voorstander van.

Goed wenst iemand ja de heer Geurtsen.

Voorzitter doen we er niet verstandiger aan om motie 518 blz 1738 als algemene richtlijn aan te nemen. De discussie over de vierde nota in de partij is nog niet afgerond. Ik denk dat het goed is dat we straks bij formulering van het verkiezingsprogramma rekening mee houden met de discussie over die vierde nota waar aspecten als in de motie van de afdeling Nijmegen mede aan de orde zijn. Laten we niet door die discussie heenfietsen en vandaag een uitspraak doen maar laten we 518 op 1738 aannemen.

Op afstand zag ik de heer Klein al instemmend knikken. De heer Klein kan daarmee instemmen. Dan wenst iemand nog verder discussie hierover. Nog iemand stemming. Dan kan ik concluderen dat u kunt instemmen met het advies van de commissie. Dan gaan we naar 518. Commissie ruimtelijke ordening hebben wij die nu gehad. Ja. iemand daarover nog niet. Dan is die als zodanig behandeld. 1730 Dordrecht. Mag ik vragen de commissie daarover.

Voorzitter wij hebben gezegd geen advies. Ik zie een aanvaarding van deze motie overigens geen probleem. Ik zou alleen heel vriendelijk willen opmerken dat u toch wel wat moet oppassen met dit soort toelichtingen want het zijn echt niet alleen socialistische koks die lange messen gedragen hebben.

Maar u hebt geen bezwaar tegen deze motie.

iemand discussie. Iemand stemming. Dan is het advies overgenomen. De motie ook. 1795 motie co-missie verkeer en waterstaat. Aanvaarden voorstel. Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming niet. Dan is dat ook besloten. 975 blz 1741 aanvaarden. Wenst iemand discussie. Stemming.

Voorzitter ik wilde alleen opmerken dat ik vind dat bij het station Capelle Schollevaer ook een halte van de TVV moet komen.

Heeft de afdeling Capelle daartoe een motie ingediend.

Los van de laatste opmerking van de heer van Leeuwen u kunt instemmen met het voorstel van de commissie aanvaarden. iemand stemming daarover. Niet dan is dat besloten. Dan komen we bij 318 Gie-senlande. Ontraden de heer van Leeuwen.

Voorzitter het belang van de agrarische sektor staat niet ter discussie integendeel. De commissie vindt een bloeiende agrarische sektor uitstekend en de toelichting op de motie is dan ook voortreffelijk. Alleen het gaat ons er hierbij om dat we deze aanzet van deze motie in het bestek of te specifiek vinden om meegenomen te worden in een algemene tekst.

Dank u wel. Wie van u daarover. Nog discussie. Niet. Stemming. Kunt u instemmen met het advies van de commissie. 2318 afdeling Buren blz 1743. Een advies van de commissie de heer van Leeuwen nog.

Voorzitter akkoord met de motie. We zouden alleen het voorbeeld dus bijvoorbeeld door inpoldering van de markerwaard, we zouden nu niet die discussie weer toegewezen voegd willen hebben. Wat er staat is duidelijk genoeg en dan komt dat ook wel aan de orde.

Wenst iemand discussie nog hierover. Stemming. Dan is het advies van de commissie door u oh de heer Swart.

Kunt u dan precies zeggen wat we nu wel en niet hebben aangenomen. Want ik begrijp dat er iets uitgelicht wordt, maar mij is niet duidelijk welk deel.

De heer van Leeuwen.

De woorden bijvoorbeeld door inpolderen van de Markerwaard komen er niet in te staan dus de motie eindigt bij aangegrepen. In plaats van een komma een punt.

Geen discussie verder. U kunt instemmen dan is dat besloten. Komen we bij 282 Eindhoven en omgeving. De commissie mijnheer van Leeuwen.

Motie over overheidsinvesteringen is aangenomen. Heeft derhalve de koers aangegeven hoe wij het moeten behandelen en ik denk dat we om die reden gewoon over moeten gaan tot de orde van de dag althans neem deze motie maar voor kennisgeving aan omdat eigenlijk de koers al uitgezet is.

Discussie kennisgeving aannemen en als zodanig naar de commissie voor het verkiezingsprogramma. Dat heeft uw instemming. Dan is dat besloten. 2142 afdeling Rijswijk. De heer van Leeuwen.

Voorzitter ik moet u zeggen dat ik de aanvaarding van een dergelijke motie ten stelligste ontraadt

Het gaat erom dat roadpricing uiteraard is niet het enige instrument wat je kan gebruiken, maar het is natuurlijk duidelijk dat we daar in feite op delen allang mee bezig zijn. Neem het heffen van geld bij bruggen en tunnels. Neem het hele parkeerbeleid in steden. Dat is natuurlijk allemaal een onderdeel van roadpricing. Andere kant is dat wanneer er een behoorlijke afweging gemaakt moet worden gelet op verder liggende doeleinden als bereikbaarheid van grote steden en dergelijke dat we dat niet meer aan de vrije krachten kunnen overlaten zonder daar een aantal marktvormen, hulpmiddelen bij te gebruiken. En zo dient u het systeem van roadpricing te zien. Technische argumenten op dit punt worden hoe langer hoe meer achterhaald. De techniek maakt ons veel mogelijk. Ik zou er op willen wijzen dat de Teldersstichting in het jaar 1968 en dat rapport is nog steeds aktueel het rapport ruim baan een pleidooi gevoerd heeft voor roadpricing en ik denk dat dat binnen onze kring inderdaad in het algemeen aangehouden wordt dat standpunt.

Dank u wel. iemand daarover discussie. De heer Klein gaat uw gang.

Ja als niemand reageert. Ik vind dat ten principale eigenlijk toch onjuist. Ik denk dat een vergelijking bijvoorbeeld met parkeergelden niet opgaat omdat daar een hele parkeerregulerende achtergrond in zit en terwijl roadpricing is juist gebaseerd op het idee van financiering van de infrastructuur die je nodig hebt voor die wegen en dergelijke. En ik denk dat een van die uitgangspunten is dat een principiële overheidstaak is het aanleggen van wegen en daar dienen we dan ook gemeenschappelijk voor te betalen via enerzijds algemene middelen maar in het bijzonder via de wegenbelasting. Dat is het uitgangspunt en dan moet niet nog via allerlei achterdeurtjes het een en ander gedaan worden via roadpricing. De tolheffing die hier en daar plaats vindt ik denk bijvoorbeeld aan de brug bij Tiel maar er zijn ook een aantal tunnels die zijn immers iedere keer weer een discussie omdat iedereen eigenlijk zegt maar ja een tolheffing dat is ouderwets en niet van deze tijd en daar moeten we niet aan beginnen dus ook een roadpricing denk ik niet.

De heer van Leeuwen.

Waar het om gaat is dat wegenbelasting of motorrijtuigenbelasting en dergelijke natuurlijk niet een echt zuiver middel zijn om de noden op een aantal punten aan te pakken. En het gaat om de flexibiliteit van een beleid en het gaat om de zelfstandige keuze uiteraard zoveel mogelijk door de consument zegt de automobilist.

Nu gaat het in die paragraaf waar wij het over hebben gaat het ook over openbaar vervoer. Niet alleen om daar minder mobiele mensen mee te vervoeren. Nee om als een behoorlijk alternatief te kunnen gelden voor het autogebruik. In dat kader moet u dit zien en ik heb de indruk dat wat dat betreft net als bij het parkeerbeleid natuurlijk ook een distribuerende achtergrond achter het systeem van roadpricing is. Dus ik ontken dus dat het een of het ander is het is en-en. En als zodanig zou ik toch ten stelligste de vergadering willen aanraden om hier niet mee akkoord te gaan.

Dank u wel mijnheer van Leeuwen.

Wenst iemand nog discussie verder niet. Stemming iemand. De heer Klein wenst stemming. Dan is er stemming. Dat is dus voor of tegen de motie. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

Dan is die motie verworpen. 1798 aan de orde. De commissie belastingen ontraden de heer van Leeuwen. Ja voorzitter ik heb daar een aantal overwegingen bij gedeeltelijk wat bij de vorige motie gold. Andere zijn dat wij natuurlijk wel moeten opletten waar als wij pijn doen en ik denk dat wij dat als partij als zodanig nooit schuwen alhoewel ik vanmorgen in de discussie wat op een dwaalspoor gebracht ben. Gaat het om twee dingen. De duidelijke afweging van de konsekwenties van het individuele beslissing met het eigen vervoer naar de werkplek te gaan. De individuele beslissing van de woonplaats waar men gaat zitten ten opzichte van de werkplaats. De aftrekbaarheid van dit soort lasten die in feite op individuele beslissing gebaseerd zijn verduisterd de problematiek van het efficient gebruik van onze infrastructuur. Dat is punt 1. Punt 2 wij zijn denk ik met z'n allen ik wijs even op de vierde nota ruimtelijke ordening wij zijn ervoor om die steden te revitaliseren. Als er steden zijn zoals den Haag of laat ik ze allemaal maar noemen en daar mag Nijmegen wat mij betreft ook bij zitten dan is het feit dat je de mensen eigenlijk gepremieerd buiten laat wonen in strijd of staat op gespannen voet met het beleid om de grote steden weer nieuwe impulsen te geven. Het derde punt en ik verwijs naar het advies wat dezer dagen door de SER unaniem naar voren is gebracht dat er in de sfeer van subsidies en aftrekposten en dergelijke in dit land en ik geloof dat een bedrag van 40 miljard genoemd is een sanering dient plaats te vinden ten behoeve van juist algemene belastingverlaging. En als je dit dus dit soort zaken fiscaal boven de markt laat hangen vind ik dat je daarmee om dus genoemde redenen niet juist bezig bent.

Mag ik vragen wenst iemand nog discussie hierover.

Voorzitter mevrouw Korthuis Rotterdam.

Begrijp deels het betoog van de heer van Leeuwen anderzijds wou ik daar een aantal dingen tegenover stellen. Er wordt van werknemers gevraagd dat zij een grotere mobiliteit aan de dag leggen. Dat zij bereid zijn om meer afstand af te leggen naar hun werk. Van werkelozen wordt gevraagd om niet alleen dichterbij huisbanen te aanvaarden, maar ook verderweg. Dat is een kant van de zaak. Aan de andere kant van de zaak is dat binnen leefeenheden steeds meer twee partners werkzaam zijn. Hoe wilt u het verkopen mijnheer van Leeuwen dat een gezin of een leefeenheid woonachtig bijvoorbeeld in den Haag de een werkzaam in Rotterdam, de ander werkzaam in Amsterdam waar moeten ze dan gaan wonen. Het is het handigste om midden tussen de beide werkplekken te gaan wonen. Het is niet ongebruikelijk dat mensen inderdaad niet in dezelfde plaats wonen terwijl ze wel in hetzelfde leefverband leven. En daarmee zou uw voorstel dan in strijd zijn.

De Grave.

voorzitter ik heb het betoog van de commissie gehoord er zitten een aantal goede argumenten bij, maar misschien mag ik mijnerzijds toch op een aantal probleempjes wijzen. In de eerste plaats is een van de problemen die wij in Nederland hebben het funktionieren van de arbeidsmarkt. Wat vinden wij als liberalen belangrijk dat mensen bereid zijn mobiel te zijn om daar te gaan werken waar werk is. Een van de belangrijkste voorwaarden daarvoor is dat als daar kosten mee gemoeid zijn in de sfeer van mobiliteit werk is iets van je huis vandaan dat je dat natuurlijk ook als kosten van verwerving kunt aftrekken. Als je dat niet doet betekent dat een ernstige belemmering voor arbeidsmobiliteit en dat is slecht voor een goed funktionieren van een arbeidsmarkt. Dat is een element. Een tweede element waar ik op moet wijzen is dit een ander probleem wat we in Nederland hebben is dat de inkomensverhouding tussen mensen die werken en niet werken zeker aan de onderkant van het loonniveau erg klein is. Bekende paar gulden per dag verschil tussen iemand die werkt en iemand die niet werkt aan de onderkant van de loonschaal. Op het moment dat je dit soort kosten niet meer in beschouwing trekt bij de draagkracht betekent dat een aanzienlijke verdere verkleining van de inkomensverschillen tussen werkenden en niet werkenden en dat is niet in overeenstemming met de uitgangspunt die als VVD jaar in jaar uit hebben gehad. Kortom ik denk dat voorstel wat er nu ligt van de commissie dat wat mij betreft veel te vergaand is een aantal konsekwenties heeft voor een goed funktionieren van de arbeidsmarkt die ik niet graag voor mijn rekening zou willen nemen. Overigens met erkennen dat in de sfeer van de mobiliteit een aantal problemen liggen, maar de volledige weg laten vallen van de fiscale aftrekbaarheid van dit soort verwervingskosten

gaan mij veel te ver dus ik zou het congres willen aanraden om de motie o- dit punt te aanvaarden.

De heer van eeuwen.

Ik begrijp dat ik een heel bijzondere taak heb omdat er kennelijk in dit land ook zelfs in het haagse nog weleens wat anders gedacht wordt. In de eerste plaats opmerking richting Rotterdam. De grotere mobiliteit van arbeider werknemers is uitstekend staat ook in dit stuk. Wij bepleiten echter om een aantal maatregelen te nemen waardoor de verhuiscapaciteit groter wordt en waardoor de druk op de infrastructuur wordt beperkt. Het tweede punt is en dat vind ik zo aardige afweging die mevrouw Korthuis geeft, ze zegt men kiest een plek waar het het handigst is. Nou ik heb niks anders betoogd dan dat het een individuele keuze is waar men gaat wonen ten opzichte van het werk. En het is ook een individuele keuze maar dan van echte lieden waar het het meest geschikt zou zijn om dan te werken. Ik vind niet dat die keuze op de maatschappij dient te worden afgewenteld in de zin van congestieverhogend zijn maar zeggen dat dat een soort natuurverschijnsel is en dat daarom de overheid daarop in moet stappen. Wat de heer de Grave zegt vind ik eigenlijk ja ik ben wat ontsteld in de eerste plaats gaat het hier om lange termijngedachte. Daarin is technisch natuurlijk een heleboel mogelijk en daar zijn allerlei schakeringen in. Maar hij brengt ter sprake het inkomenspolitisieke aspect. En dat vind ik nu van iemand die mijnentwege hij is een uitstekend kamerlid en ik kan mij en hij heeft vanmorgen

Dat staat niet in de motie.

Nee maar dat zeg ik ik heb dat voor mijn toelichting nodig. En mijnentwege zit die nog jaren in het parlement en verder. Maar het streven van liberalen is om inkomenspolitiek tot de inkomenspolitieke velden te beperken. En wat wij hier doen is via achterdeuren inkomenspolitieke argumenten binnen te sluizen terwijl op het terrein zelve het tot grote problemen leidt. Mijnheer Boersma indertijd minister van sociale zaken heeft met kousenvoeten zonder enige discussie heeft die deze hele zaak tijdens het kabinet den Uyl heeft hij dat erin gesluisd. En wij zijn er niet alleen uit principiele overwegingen maar gewoon ook in de praktijk zijn we er vrij ongelukkig mee. Dan vind ik dat u inkomenspolitieke argumenten in deze daar toch buiten moet houden.

Ik wou graag vragen om deze discussie rond dit stuk nu af te ronden.

Ik zie de heer de Grave op afstand van de microfoon kijken.

Nee voorzitter misschien mag ik nog een opmerking maken over beginnende dat ook naar mijn mening de heer van teeuwen een uitstekend burgemeester is en wat mij betreft nog lang mag blijven

Daar komt nog een motie over.

Maar een kanttekening nog bij zijn woorden zeker, maar alles poetst niet weg dat we hier praten over inkomensverschillen tussen werkenden en niet werkenden en dat het nu eenmaal een feit is dat dit soort reiskosten die worden gemaakt verwervingskosten zijn om een inkomen te verwerven die mensen die niet werken nu eenmaal niet maken. Een van de basisbeginselen van ons belastingrecht is dat we heffen naar draagkracht. En dat je kosten die je moet maken om inkomen te verwerven dat die dus niet relevant zijn voor de heffing naar draagkracht. Dat is denk ik wel degelijk een liberaal uitgangspunt van huis uit. Dus met andere woorden ik vind het argument niet overtuigend genoeg.

De heer Geurtsen tot slot over dit punt.

Ten eerste zou ik willen opmerken

Nee de heer Geurtsen heeft het woord.

Weet de heer de Grave zeker dat de heer Koning in zijn compenserende maatregelen bij de belastingverlaging niet ook deze kosten op de korrel heeft.

Het is een vraag aan de heer de Grave maar daar kan hij over nadenken begrijp ik. U krijgt als laatste nu het woord en daarna gaan we afronden.

Het valt me een beetje tegen dat de draagkracht de discussie op dit moment ook nog gevoerd wordt. Want als nu een ding duidelijk is dan is dat het hele draagkrachtbeginsel in onze belastingen absoluut geen betekenis meer heeft. Daarwordt zo ontzettend tegen gezondigd dat dat voor ons denk ik geen reëel argument kan zijn. Maar ik wou u vragen om misschien de motie te splitsen. Want aan de ene kant gaat het over de fiscale aftrekbaarheid van verhuiskosten en aan de andere kant over de fiscale aftrekbaarheid van woon-werkverkeer. En ik kan mij voorstellen dat het best lastig is voor velen om die combinatie nou toevallig in hun stem te betrekken.

En ik kan me ook voorstellen dat sommige zeggen dat ik vind wel dat het een moet worden voortgezet en het ander niet. Misschien is het dan wat makkelijker om over die motie te gaan stemmen.

Mag ik daar de heer van Leeuwen tot een slotadvies vragen.

Ja voorzitter ik zou dus het gedeelte tot de komma daar zou ik aanvaarding van willen afrade- en datgene wat erna komt daar zou ik willen aanvaarden of althans advies willen geven om dat over te nemen.

De heer Geurtsen heeft het woord.

Voorzitter ik denk dat we ervan uit mogen gaan dat de commissie niet zomaar voor het vaderland weg een aantal teksten heeft afgeleverd. De commissie heeft een duidelijk verband gezien. Gezien dat heeft oog gehad voor de mobiliteit die bevorderd moet worden en dus als tegenwicht tegen de afschaffing van de aftrekbaarheid van woon- werkverkeer de aftrekbaarheid van de verhuiskosten gesteld. Ik denk dat de commissie geen moment overwogen heeft dat je zowel het woon-werkverkeer aftrekbaarheid moet handhaven en ook de verhuiskosten aftrekbaar moet gaan maken. Lijkt mij d-t beide onderdelen onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn dat over deze motie in een keer moet worden gestemd en niet gesplitst.

Dat gaan we dan ook nu doen. Ik wou de motie nu in stemming brengen dus voor of tegen de motie. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Stemming was over blz 1746 stuk 1798 de motie van de commissie belastingen.

Voorzitter er staat daarboven schrappen van die tekst.

Ja maar het gaat dus om voor de motie of tegen de motie en het is altijd goed om tijdens de stemming dat ook vast te houden.

We stemmen nu dus voor aftrekbaarheid voorzitter.

Voor de motie of tegen de motie. Wie is rood nog een keer voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Dan is de motie aangenomen. Dan is er een motie nog toegevoegd blz 1836 nummer 4 die wordt ingetrokken dan hoef ik hem ook niet verder aan te kondigen.

Ik denk dat ik de leiding van de vergadering weer aan de echte voorzitter mag geven.

Goed dames en heren we beginnen met hoofdstuk 14 over volksgezondheid. Volksgezondheidszorg. Een groot aantal moties ook deze keer weer. We beginnen met 2518 op blz 1852. Commissie zegt aanvaarden en zegt er nog veel meer bij.

Heer Geurtsen.

Ja voorzitter het zal voor de commissie een bijzondere steun zijn geweest als de commissie welzijns- en volksgezondheid in de afgelopen jaren de gelegenheid had gevonden om een visie op de ontwikkeling van de volksgezondheidszorg aan het papier had kunnen toevertrouwen. Dat de commissie nu vraagt om een papier met zo'n visie is denk ik de commissie bestek uit het hart gegrepen.

Ik denk wel dat de commissie welzijn volksgezondheid de eerste aangewezenen is om daarvoor te zorgen en ik hoop vurig dat ze dat zullen doen dan kan de commissie verkiezingsprogramma nadat de partij dat stuk behandeld heeft daar nog rekening mee houden.

Dank u wel. Zoals u weet dames en heren is aan de alle partijcommissies gevraagd om voor een oktober de bouwstenen voor het verkiezingsprogramma aan de verkiezingsprogrammacommissie aan te leveren en ik denk dus dat dat gezien kan worden als de uitvoering van de aanbeveling die de commissie liberaal bestek thans voor legt. In elk geval hoe het ook is de commissie zegt aanvaarden van de motie. Wenst iemand daar verder discussie over. Nee dan wenst iemand stemming nee dan.

Mijnheer de Lange.

Voorzitter ik ben voorzitter van de commissie die net door u ter sprake is gebracht. Het is de commissie altijd een groot probleem geweest om liberale uitgangspunten voor volksgezondheidsbeleid zodanig op papier te zetten dat dat ook doordringt tot het electoraat van de VVD. Via deelcongressen hebben we dat gedaan. Er zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd maar die vinden we niet terug in dit verhaal vandaar dus ons verzoek om de kans en gelukkig uw instemming om daar op zeer korte termijn iets buitengewoon moeilijks voor elkaar te gaan krijgen in de hoop dat dat invloed zal hebben op het verkiezingsprogram. We zullen ons best doen.

Ik wens u veel succes. Wenst iemand stemming.

Mijnheer Geurtsen.

Mag ik aannemen voorzitter dat daarmee ook de moties op blz 885 en 886 die we gisterenavond aangehouden hebben door de commissie mede in de beschouwingen betrokken zullen worden zodat we hier voor kennisgevings kunnen aannemen.

Ik denk dat dat kan.

Het gaat me iets te snel voorzitter. 885 vind ik op zich om dat goed aangenomen te krijgen, hoewel ik me goed realiseer dat daar een open deur staat en de commissie zal dat uiteraard ter zaak meenemen. Maar het is niet eenvoudig om te doen. 886 prikkelt mijn nieuwsgierigheid. Wat beweegt u om dit te ontraden.

Ik ontraad hem niet, ik vraag de commissie om bij het formuleren van de standpunten zoals de commissie op zich neemt mede in de beschouwingen te betrekken de eigen standpunten op de blz 885 en 886 en dan met name aandacht te besteden aan de vraag of het werkelijk mogelijk is om alles wat technisch wordt ontwikkeld ongeacht de daaraan verbonden kosten in de gezondheidszorg mee te nemen. Ik denk dat een algemene vergadering is denk ik niet de plek waar je dit soort uitspraken in 5 minuten even kunt doen. Daar zit veel meer aan vast.

Dat ben ik met u eens en ik ben u dankbaar ervoor dat u mij niet uitlokt tot dit soort uitspraken. Maar 885 is van belang voor 886.

Zeker ik vraag dan ook ze allebei mee te nemen.

Ja maar waar het mij omgaat is in de huidige discussie in de tweede kamer waar het gaat over het invoeren van een ander verzekeringsstelsel. En waarbij zeer duidelijk gesproken wordt over een basisverzekering en het nominale aandeel daarin geldt het juist voor deze bevolking in 886 waar ongerustheid bestaat dat niet alles wat zich totnutoe hebben verzekerd gekregen in hun stelsel dat daar delen van uitvallen. En dat het hen onmogelijk is om die delen via een nominaal aandeel weer verzekerd te krijgen.

Het speelt dus in op een heel aktuele discussie.

Jawel maar u weet met mij dat de fractie in de tweede kamer samen trouwens met het CDA uitdrukkelijk gepleit heeft voor compensaties voor die bevolkingsgroepen die er door de invoering van het nieuwe stelsel op achteruit zouden gaan.

Daarbij zijn met name de bejaarden genoemd. Dus ik denk dat nogmaals u besteed er in uw werkstuk aandacht aan en de fractie zelf is in de dagelijkse praktijk er al mee bezig.

Ik denk dames en heren dat de problematiek die in de moties 2516-2517 en 2518 aan de orde wordt gesteld door de commissie volksgezondheid veel te complex is om die moties echt grondig te bespreken op een vergadering als deze.

Ik zou u feitelijk willen adviseren om het besluit te nemen dat u deze 3 moties 2516-2517-2518 voor kennisgeving worden aangenomen en aangeboden aan de verkiezingsprogrammacommissie om deze moties in hun beschouwingen te betrekken mede tegen de achtergrond want dat is erg belangrijk mede tegen de achtergrond van de lopende parlementaire discussie over de plannen Dekker.

U gaat ermee akkoord. De vergadering daar ook mee akkoord. Dan hebben we aldus besloten. 2360 de afdeling Doetinchem.

Mijnheer Geurtsen.

Mijnheer de voorzitter in het tweede streepje is een aantal zaken aan de orde.

In de eerste plaats de vraag wie nou bij de bepaling van de vraagzijde een belangrijke rol moet spelen daarvan zegt de motie niet de verzekeraars, maar de cliënten consumenten. Ik stel vast dat de verzekeraars de vertegenwoordigers van de cliënten consumenten zijn. Maar daar mag u natuurlijk anders over oordelen. Het tweede punt ~~at~~ hier aan de orde is dat de in principe de beslissing welk deel van het bruto nationaal produkt aan gezondheidszorg wordt besteed moet liggen bij de volksvertegenwoordiging daar zijn we het van harte mee eens. Dat vindt u dan ook op pagina 31 de linker kolom regel 36 waar de overheid wordt ingevoerd als degene staat aangegeven van de omvang de taak van de overheid onder meer het aangeven van de omvang van de collectieve uitgaven van de gezondheidszorg als percentage van het B en P. Wat hier dus gevraagd wordt zijn we van harte mee eens dat staat in het stuk. Waar wij een vraagteken bij zetten is bij het laatste streepje met name de toevoeging van het gebruik van drugs en alcohol op zichzelf natuurlijk geen problemen mee. Maar waarom spreken we er ook niet over de gevaren verbonden aan het gebruik van tabak. Het gebruik van teveel suiker, het gebruiken van teveel vet en gaat u maar door. Ik denk dat het gevaar van het specificeren is dat je een aantal dingen over het hoofd dreigt te zien en het lijkt mij niet verstandig om dat te doen. Ik mag dat zeggen want ik ben zelf roker.

Wie wenst hier nog een discussie over.

Voorzitter i- zou nog in willen haken op de eerste gedachtestreep want daar staat

niets over in het advies van de commissie waar in het eerste gedachtestreepje wordt gepleit voor een in principe althans voor een volksverzekering in een breed pakket. Ik zou de vergadering indringend willen vragen om mij dat in deze discussie die nu in kamer gevoerd niet te willen aandoen.

Mijnheer de voorzitter wij hebben de afdeling Westerschouwen die heeft een motie 1240 ingediend en ik heb het bij de heer Geurtsen overlegd dat nu heb ik een voorstel ten aanzien van een geselecteerde moties dat is Doetinchem 260 eh 2360 tweede streepje blz 1853 en dan de motie op 1864 en dan kom ik aan een hele lijst dat is 1904, 1941, 1941, 1947, 1948 dat is een hele rij en dat gaat eigenlijk allemaal om de inspraak van de toen heb ik als ik die motie dan even voorlees die Westerschouwen heeft voorgesteld dat gaat namelijk allemaal om het begrip verzekeren. Wij zijn van oordeel dat de verzekeraars niet synoniem zijn met de vraagzijde. Overwegende dat planning door een partij geen liberaal uitgangspunt is overwegende dat liberalen voorstanders zijn van lokale democratie door decentraliseren en te dereguleren nodigt de algemene vergadering uit vast te stellen dat planning van voorzieningen dient te geschieden door de provincie met gemeente in overleg met de patientenvertegenwoordigers hulpverleners en verzekeraars en deze hele rij moties die noemt van andere afdelingen die noemen hier en daar de verzekeraar dan weer de patient en ik zelf als lid zijnde van de commissie welzijn volksgezondheid heb ik dat opgeteld en is dat in die laatste motie van Westerschouwen verwoord. Dus als men het daarmee eens is dan zou ik dat graag zien.

Mijnheer de voorzitter het is vanuit de zaal totaal niet meer te volgen waar we over spreken. Zou u niet de behandeling per streepje dat is de motie Doetinchem dat zijn al 5 verschillende moties als u die nou per streepje behandelt dan praten we over iets concreets. Het is absoluut niet meer te volgen.

Heer Bakhoven ik ben d-t volstrekt met u eens. Ik had dat zelf ook kunnen voorstellen. Want wanneer je al die moties uit elkaar zeker bij het onderhavige onderwerp dat begrijpen inderdaad sorry erg moeilijk voor de zaal te volgen. Dat is eerder een specialistencongres die we dan zouden moeten houden dan een politiek congres. Ik stel u voor om de motie 2360 op pagina 1853 de 5 gedachtestreepjes in stemming te nemen. Ten aanzien van het eerste gedachtestreepje heeft de heer Nijhuis een duidelijke mening uitgesproken.

Voorzitter Litjens van de afdeling Doetinchem.

Bij het eerste gedachtestreepje waar staat volksverzekering ik denk toch dat daar een fout in is geslopen. Dat moet zijn basisverzekering.

Ja dan kijk ik even naar de heer Nijhuis want ik weet niet of deze verandering op dit moment de tekst dan toch nog opportuun doet blijven.

Nou voorzitter ik blijf dan mijn bezwaar houden al was het alleen maar omdat er achter staat het is een breed pakket ook dat is volstrekt in strijd met de doelstelling van de commissie Dekker. Ik zou over dit punt gewoon willen vragen om geen uitspraak te doen want het zou niet opportuun zijn op dit moment.

Ik stel de algemene vergadering voor om over dit punt inderdaad geen uitspraak te doen. Zoals de heer Nijhuis voorstelt dat lijkt mij verreweg het beste. Iedereen daarmee akkoord. Dan krijgen we punt nummer 2 tweede gedachtestreepje dat gaat over die zaken van de vraag wenst iemand daar mijnheer Geurtsen zegt dat het twee punten zijn laten we toch maar een punt van houden want anders komen we in een situatie dat we over woordjes gaan stemmen dat zou ik willen vermijden. Laten we maar het tweede gedachtestreepje als geheel bepalen. De commissie zegt gewoon ontraden. Wenst iemand stemming daarover.

Ik had nog iets te vragen mijnheer de voorzitter. Is het mogelijk om bij dat tweede gedachtestreepje ook in ogenschouw te nemen nummer 1973 het gaat namelijk over dat B en G. 1973. De zinsnede als percentage van het B en P op regel 36 van blz 31 moet vervallen maar de toelichting lijkt mij nog wat beter en hier wordt in 2360 wordt ook over het B en P gesproken.

Ja maar in een andere zin.

Maar volgens mij is het rechtstreeks tegenover elkaar staand.

De heer Geurtsen.

Voorzitter ik zou niet weten hoe een overheid een gerechtvaardigd aandeel van de collectieve uitgaven anders zou kunnen uitdrukken dan in een percentage van een bruto nationaal produkt.

Kan ik u geen antwoord op geven. Ik wil u toch nog graag wijzen op de tweede zin van de toelichting.

Ik denk dat die toelichting een verband legt dat niet aanwezig is. Natuurlijk als je het percentage te laag stelt dan krijg je problemen. Als je het percentage hoog genoeg stelt dan heb je geen problemen.

Ik denk dat dit gewoon een punt is wat in het normale beleidvormende proces tot uitsrukking moet komen en waar uiteindelijk regering en parlement een beslissing over moeten nemen. Ik wil teruggaan naar het tweede streepje. De commissie zegt ontraden. Wenst iemand daar stemming over nee. Dan is het vervallen. Het derde streepje daarvan zegt de commissie dat heb ik niet helemaal gevolgd.

Geen probleem.

Geen probleem. De commissie zegt dus in feite aanvaarden. Wenst iemand stemming erover nee dan is het aanvaard. Het vierde gedachtestreepje.

Het beroepstuchtrecht is nog niet zo lang geleden verbeterd en werkt zover wij kunnen waarnemen redelijk. Geeft weinig aanleiding tot klachten is onze indruk.

Mijnheer de voorzitter kamercentrale den Haag is van mening dat het klachtenrecht zodanig is dat voor de patienten het grote problemen geeft en dat blijkt uit vele gevallen die voorgelegd zijn. Vele patienten hebben erover geklaagd en ik zou het een vinden van deze opmerking die gemaakt zijn door nu maar te zeggen dat het goed is. Dus ik stel voor om dat vierde streepje het amendement te aanvaarden.

Dat wil zeggen u steunt het.

Mijnheer de Lange.

Voorzitter er is een verschil tussen beroepstuchtrecht en klachtenrecht. Wat brengt u dan in stemming.

Het vierde gedachtestreepje.

Voorzitter mag ik proberen dat voor kennisgeving aangenomen te laten krijgen. Het is toch onzin om over zoiets te stemmen.

Dan verander ik mijn advies. Ik adviseer te aanvaarden.

Ik stel voor te aanvaarden, wenst iemand daar stemming over. Dan is dat aanvaard. Dan het laatste gedachtestreepje. Wenst iemand daar stemming over nee. Dan is dat aanvaard. Ja dat is aanvaard dat denk ik wel, want de heer Geurtsen heeft gezegd je kunt er nog veel meer dingen bij zeggen maar heeft zich niet tegen deze tekst als zodanig uitgesproken.

Dan denk ik dat we over kunnen gaan naar 2192 op blz 1854. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand daar stemming over. Nee dan is het aanvaard.

Motie 508 op pagina 1855. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand daar stemming over, nee dan is die aanvaard. Rotterdam 581 op blz 1856. Commissie zegt in algemene lijn aanvaarden, maar dat is dus aanvaarden. Wenst iemand daar stemming over nee dan is dat aanvaard. Op 1857 de motie van Wassenaar commissie zegt aanvaarden. Stemming nee aanvaard. Ermelo commissie zegt aanvaarden. Stemming nee aanvaard. Maassluis 153 op pagina 1859. De commissie zegt ontraden.

Nog meer aktiviteit dan vandaag lijkt ons niet nodig voorzitter.

Een aktiever beleid wordt er gevraagd.

Goed wenst iemand hier discussie over.

Van Haaften afdeling Huizen.

Voorzitter wij hebben een motie over datzelfde onderwerp ingediend en wij vinden dat het onderwerp van de alternatieve geneeswijze wel degelijk een punt is wat aandacht verdient. Wat nergens tot uiting komt en de toepassing ervan ondervindt op dit moment wel degelijk enige problemen. Ik verwijs naar onze motie onder 1901 over dit onderwerp en ik zou die eventueel onder ditzelfde punt aan willen kondigen.

Kunnen we elkaar vinden door het woord aktiever te vervangen door aktief.

Als dat betekent dat daar een visie over in het verkiezingsprogramma komt vind ik het prima maar dat ontbreekt nou net in liberaal bestek.

Akkoord een aktief beleid dan aanvaarden voorzitter.

Goed wenst iemand stemming nee, dan is die motie van Maassluis aanvaard. 446 kamercentrale Overijssel.

Heer Geurtsen.

Ontraden voorzitter omdat plan economie nergens werkt.

Koppen afdeling Brunssum.

Ik denk dat hier sprake is van een groot misverstand want 446 is een voorstel van de afdeling Brunssum wat betrekking heeft op onderwijs. Dat hadden we dus gisterenavond moeten behandelen en ik vind het erg jammer dat we het niet behandeld hebben maar er is natuurlijk nu niets mee aan te doen. We trekken dit terug.

Kleine schoonheidsfout, de eerste geloof ik sinds vrijdagavond sinds 28 mei. Jammer voor de KC Overijssel maar misschien krijgt u in een later stadium toch nog wel een kans. Ambt Delden de commissie zegt ontraden.

Ja ontraden onder verwijzing naar de motie van Rotterdam 581 die we zojuist hebben aangenomen waarin juist gezegd wordt dat de mogelijkheid van bereikbaarheid zozeer is toegenomen dat je de voorzieningen best wat kunt spreiden. En hier wordt het tegenovergesteld beweerd. En nu we Rotterdam aangenomen hebben denk ik dat deze motie dus van de tafel is.

Voorzitter-van Heukelen-de heer Geurtsen heeft mij niet overtuigd met zijn argumentatie. Ik zie de strijdigheid nog steeds niet. Er wordt gepleit voor een versterking van de eerste lijnsvoorzieningen en met name de relatie daarmee om op zo kort mogelijke afstand de voorzieningen te creëren dus ik zie de tegenstelling tussen motie 581 niet en ik zou er dan ook voor willen pleiten voor aanvaarden van de motie. Het lijkt me in de lijn van de discussie zoals we die totnutoe gevoerd hebben.

Ik lees in de motie Rotterdam dat de kwaliteit van zeer specialistische behandeling toeneemt wanneer deze geconcentreerd is in een beperkt aantal over Nederland verspreide lokatie van specialisme in overweging nemend dat reeds nu in 1988 binnen Nederland vervoer van patienten over acceptabele afstanden binnen acceptabele termijn te realiseren is. Ik zie een tegenspraak tussen deze constatering en de constatering bij 1478 dat een verdergaande centralisatie een extra belasting in voor de gebruikers doordat de ~~kwaliteit~~ bereikbaarheid minder wordt.

Voorzitter de motie Rotterdam spreekt over hoog specialistische voorzieningen en deze over eerste lijnsvoorzieningen. En ik denk dat daar het misverstand in zit.

Ik denk inderdaad ik geef de heer Meijer gelijk dat er geen tegenspraak is omdat inderdaad de motie van Rotterdam betrekking heeft op zeer specialistische voorzieningen die maar in enkele ziekenhuizen gehandhaafd kunnen blijven ondanks

feit natuurlijk dat alle ziekenhuizen dat graag hebben maar dat kan nou eenmaal financieel niet dus daar moet je inderdaad met patienten over wat grotere afstand rijden. Terwijl de motie van 1478 van Ambt Delden heel duidelijk heeft over een algemene basisvoorzieningen die moeten dan heel duidelijk ook zeker op een aantal andere gebieden zoals hier vermeld staan in samenhang met de eerste lijn worden tot stand gebracht. Dus ik denk dat dat niet hoeft te strijden. Maar ik kijk even naar de voorzitter van de commissie volksgezondheid want die kan dat ongetwijfeld veel beter ze-gen.

het is al jarenlang een onderwerp van beleid van de provinciale besturen om bij de uitvoering van een aantal wetten die van kracht zijn en gedeeltelijk van kracht zijn om hier vorm aan te geven. Ik was dus uitermate tevreden met het voorstel om het te ontraden. Het gebeurt al. De angst dat het niet zo is met de eerste lijnsvoorziening is ongegrond.

Goed mijnheer Geurtsen.

Voorzitter geen tegenspraak aanwezig dan dus aanvaarden.

Goed dat is dan de goede uitkomst van het gemene overleg en dat is op zichzelf denk ik een goede zaak. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand stemming nee. Dan is die aanvaard. De commissie welzijn en volksgezondheid 2519.

Daar staat ten onrechte ontraden. Daar hoort te staan aanvaarden.

Goed de commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie. Nee wenst iemand stemming nee, dan is zij aanvaard. Noordwijkerhout 1976 de commissie zegt ontraden.

Met de motivering erbij. We zien voorlopig nog niets iets beters dan het act prijzensysteem.

Goed wenst iemand discussie. Ja mijnheer Nijhuis.

Ja voorzitter het advies is ontraden want er staat bij dat dat het beste systeem zou zijn dat act prijzensysteem lijkt te zijn. Ik wijs er op dat zowel de verenigde nederlandse ziekenfonds dus de verzekeraars maar ook de industrie grote bezwaren hebben tegen het plan van die ijkprijzen ook het parlement. Het volledige parlement heeft zich verzet tegen de ijkprijzen ook de VVD omdat wij het uiterst bureaucratisch vinden en er ligt een alternatief plan van en

de verzekeraars en de industrie om het met zelfregulering te doen. Dat lijkt ons veel en veel beter. Dus ik zou toch willen adviseren de motie van Noordwijkerhout om die te aanvaarden.

Geurtsen.

Een korte reactie. Van zelfregulering met name van de kant van de industrie op het gebied van de geneesmiddelen heb ik in pakweg de laatste 25 jaar nog nooit enig heil zien komen en de heer Nijhuis met mij.

Kamer heeft kamerbreed het kabinet opgeroepen om toch in te steken op dat plan van de farmaceutische industrie tesamen met de verenigde nederlandse ziekenfondsen dat lijkt ook een heel bijzonder monsterverbond elkaars tegenpool eigenlijk als die daar nou in geloven en het parlement zegt kabinet steekt daar nou op in dan lijkt het ons een heel verstandige zaak. In ieder geval beter dan een geweldige bureaucratie want we pleiten al jaren voor deregulering. En dus moet je dan toch ook dat argument in beschouwing betrekken.

Wenst iemand stemming. Ja duidelijk dan gaan we even stemmen. Rood voor we praten dus over motie 1976 van Noordwijkerhout op 1863. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie is aangenomen.

Nijkerk 1557 commissie zegt ontraden. Pagina 1864.

Daar hebben we de uitspraak over de vertegenwoordiging van de verzekeraars gedaan dacht ik. Niet de verzekeraars dienen de vraag te bepalen doch de klanten consumenten die uitspraak hebben we verworpen en dezelfde gedachte vind ik bij 1864 terug. Dus is deze motie overbodig geworden.

Ik ben dat met de heer Geurtsen eens. Is de algemene vergadering dat ook.

Morsing van de afdeling Nijkerk.

Het ontgaat me een klein beetje waarom die overbodig geworden is. Ik wil alleen zeggen wat onze reden is geweest om hem in te dienen. Wij zijn bang dat er een spanningsveld ontstaan tussen enerzijds in het liberaal bestek blz 31 het feit dat de planning door de verzekeraars moet geschieden maar dat anderzijds de totale grote wordt aangegeven door de overheid via het bruto nationaal produkt. Daar kunnen bepaalde problemen ontstaan dat is enerzijds de overheid de totale hoogte van het bedrag aangeeft en anderzijds de verzekeraars de prioriteiten gaan stellen. Dat is de reden waarom we deze motie hebben ingediend.

Ik begrijp de zorg voorzitter. Aan de andere kant is het niet ongebruikelijk dat een overheid randvoorwaarden aangeeft waarbinnen andere kunnen opereren. Wij hebben dat bijvoorbeeld bij het hoofdstuk milieu ook al vastgesteld gisterenavond. Maar dat alles neemt niet weg dat de uitspraak die u hier vraagt al behandeld is bij 2360 op blz 1853 en die uitspraak daar verworpen is.

Wel de aanhouder wint dus het was nog een keer te proberen. Bovendien wisten wij bij het indienen niet dat iets verworpen zou worden.

Goed de commissie zegt overbodig de vergadering het daarmee eens. Ja. Dan krijgen we Westerschouwen.

Mijnheer Geurtsen.

Een verzekeringsplicht is denk ik zeker een alternatief waar je aan zou moeten kunnen denken en we hebben dus tegen deze motie geen bezwaar.

Wenst iemand discussie. Wenst iemand stemming nee, dan is de motie aanvaard. Motie 526 van Ede. Commissie zegt ontraden.

Ja voorzitter omdat naar onze mening hier ten onrechte de indruk gewekt wordt dat we innerlijk tegenstrijdig bezig zijn door namelijk op voetsporen overigens van door het kabinet genomen principebesluit aanvaard ondermeer door de fractie van de VVD in de 2e kamer zijn voor het invoeren van een basispakket met een gedeeltelijk inkomensafhankelijke premie. Wij hebben in de regels 24-25 gezegd 26 waarom wij dat zijn. In die gedeeltelijk inkomensafhankelijke premie zien wij een stuk risicosolidariteit naar voren komen en dat heeft in onze ogen met inkomensherverdeling niets te maken.

En dus ontraden wij deze motie.

Afdeling Ede nog, nee. Wenst iemand discussie, stemming nee. Dan is deze motie verworpen. Ambt Delden 1479 op pagina 1867 commissie zegt ontraden.

Het lijkt erg sympathiek wat hier staat voorzitter maar aangezien wij dacht ik nog altijd uitgaan niet alleen in het bestek maar ook als partij vanuit de historie en ik hoop ook in de toekomst van de primaire eigen verantwoordelijkheid lijkt het ons wat overdreven om datgene wat iemand zelf kan doen altijd voor rekening van de gemeenschap te nemen. Natuurlijk waar iemand het niet kan heeft de gemeenschap een taak. Maar als jezelf als ik het even op z'n rotterdams mag zeggen je broek op kunt houden moet je de bretels van de samenleving niet lenen.

Wenst iemand discussie nee, wenst iemand stemming nee dan is het advies van de commissie opgevolgd, de motie is dus niet aangenomen. Dan zijn er een viertal toegevoegde moties. 1900 motie van de afdeling Zaanstad. Het advies van de commissie.

Voorzitter wij hebben een geen paragraaf over euthanasie opgenomen omdat wij leven in de hoop en de verwachting dat dat vraagstuk in de jaren 90 niet meer zal spelen. Ik hoop dat we erin zullen slagen om nog in deze decade dit punt tot een oplossing te brengen. Maar dat neemt niet weg dat als deze hoop ijdel blijkt te zijn de commissie verkiezingsprogramma er misschien niet aan zal ontkomen om daar toch enige gedachte over op te nemen.

Wenst iemand discussie.

Voorzitter die opmerkingen van de heer Geurtsen in de gedachte lijkt het mij dat we de motie dus gewoon kunnen aanvaarden en daarmee de commissie opdracht kunnen geven om een standpunt over euthanasie te bepalen.

Indien nodig. Als het opgelost is is het opgelost.

Ik zou dat het is toch een wat heikel onderwerp en mijn overtuiging dat we dat in alle rust aan de commissie moeten overlaten.

Precies wat ik wil.

Rustig overlaten kijken waar de commissie mee komt en de commissie is verstandig genoeg om te weten wat of en zoja wat zij dan over euthanasie moeten schrijven afhankelijk van de stand van zaken van de wet behandeling van het wetsontwerp. Ja. Dan krijgen we nummer 19

Mijnheer de voorzitter u kan uw eigen woorden beter interpreteren van aanvaarden van de motie en wij vragen als u dat niet doet stemming.

U vraagt stemming nee de motie is imperatief. De motie is imperatief en daar heb ik dus wat bezwaar tegen. Ik wou mijn voorstel was en misschien deed ik dat te snel dat aan de verkiezingsprogramma commissie over te laten.

Voorzitter ook wanneer nu de regeling euthanasie voor mekaar zou komen in deze decade blijft het zinvol gezien de aard van het onderwerp dat de VVD er wel

degelijk een standpunt over inneemt. Om te voorkomen dat dat in later stadium gewoon weer afgebroken kan worden. Dus het lijkt mij ongevaarlijke maar wel heel zinvolle motie.

Ja maar je blijft natuurlijk wel heel lang bezig want als we we kunnen natuurlijk wel zeggen wat over alles waar en parlementaire besluitvorming over heeft plaats gevonden om dat alsmaar te blijven herhalen. Maar goed de algemene vergadering is meester van zijn eigen besluiten. U de afdeling den Haag zegt in stemming. Goed dan komt op pagina 1900 die komt in stemming.

Voorzitter mag ik nog een vraag stellen. Verwerping van deze motie betekent dat aanvaarding van hetgeen u daarnet heeft verwoord.

Dat is een heel mooie vraag. Ja natuurlijk betekent het dat de verkiezingsprogramma-commissie zijn toch heel zinnige verstandige mensen. Uiteindelijk kunt u toch ook die commissie nog corrigeren. Dat is nou eenmaal zo maar de motie 1900 komt in stemming. Het zegt dus dat er een VVD-standpunt over euthanasie moet komen. Goed rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie is aangenomen. Dan krijgen we nummer 1955 van de pagina 1955 van de afdeling Westerschouwen. Mijnheer Geurtsen.

Dat vraagstuk mijnheer de voorzitter hebben wij behandeld toen wij op pagina 1853 bezig waren met de motie Doetinchem het tweede streepje. Dus komt weer terug. Ook hier gaat het weer om de vraag verzekeraars ja of nee. Over de passage planning van de voorzieningen van de verzekeraars in plaats van door de overheid en dus het betrekken van de vraagzijde door bepaling van van aanbod van voorzieningen. We hebben die zaak besproken, behandeld en verworpen. En deze motie is dus niet meer aan de orde.

Afdeling Westerschouwen.

Voorzitter ik heb dus in begin daarom was het wat chaotisch er zijn een aantal begrippen heb ik samengevat in deze motie en het is niet alleen verzekeraars dus wat feitelijk de commissie liberaal bestek bedoelt zou ik via die motie bevestigd willen zien. Want hier werkt men allemaal samen. Ik dacht dat dat ook zo hoort. In deze motie.

Het kabinet refereren hieraan het kabinetsstandpunt waar we ons bij aansluiten. Het kabinet heeft heel bewust de planning van de provincie gelegd in de richting van de verzekeraars.

Om meer gewicht toe te kennen aan de vraagzijde bij het vaststellen van die planning. U zegt hier in uw motie dat moet niet gebeuren bij die verzekeraars moeten nog een hele serie andere waaronder provincie gemeente enz mee betrokken worden. Maar dat hebben we al uitgesproken nogmaals toen we 2360 op blz 1853 behandelden.

Ik heb ook willen stellen dat is de aanhef van de motie dat dus een eenzijdige vaststelling van het een en ander geen liberaal standpunt is. Dus dat hebben we dan kennelijk wel aangenomen in het begin en dat had ik willen voorkomen via dit dat je dat in samenspraak doet.

Nijhuis.

Voor de informatie voor de vergadering de commissie Dekker had voorgesteld om de planning en de financiering in een hand te brengen dus bij de verzekeraars. Degene die het betalen. Het kabinet heeft een wat tussenstandpunt ingenomen en heeft gezegd laten we nu die planning voorzover het gaat om de infrastructuur dus de gebouwen aan de provincie over te laten ook omdat daar een provinciale taak ligt. Ook op de grondwet gebaseerd overigens namelijk de spreiding van voorzieningen. Dus de waarheid ligt een beetje in het midden.

Daarom samenwerken met meerdere niet alleen.

Wat doet u met de motie.

Ik zou graag in stemming willen hebben. 1240

Ik vind ook omdat ik ook lid van de partijcommissie welzijn en volksgezondheid ben hebben we daar ook mee te maken en dat is ook een bepaalde vorm van duidelijkheid. Als wij ons verhaal voor 1 september maken.

Voorzitter mag ik dan nog een opmerking maken als het gaat om stemming over de motie dan wil ik er toch wel met nadruk op wijzen dat bij de planning alleen die kleine beperkte taak is gegeven aan de provincies waar het gaat dus om de gebouwen, dus de infrastructuur. Maar niet de gemeente ook niet andere organisaties, want als we dat doen dan gaan we weer terug naar de oude verhaal waarbij de overheid en allerlei andere organisaties zich bemoeien met de planning en dat moeten we vooral niet hebben naar mijn oordeel

Standpunt van de fractie is volstrekt duidelijk. Ik wil het nu in stemming brengen. 1240 pagina 1955 voor rood,

Band 10.

Dit standpunt wat hier staat zojuist verworpen toen wij op blz 1866 motie 526 verwierpen. De materiele inhoud van beide moties is exact dezelfde.

Goed u zegt dus de motie is verder overbodig. Vergadering mee eens.

ja voorzitter ik zou toch nog even een opmerking willen maken volgens Reeuwijk is inderdaad de eerste zin van de motie achterhaald. Dat over die inkomensherverdeling dat daar zijn de kamerdebatten op gevolgd. Tweede deel van de motie daar zouden wij toch dachten wij dat dat nog niet helemaal tot uitdrukking was gekomen. Wij pleiten namelijk voor een geleidelijke invoering in de verschillende verzekeringen van de thuiszorg. En thuiszorg is toch niet direkt tenminste dat heb ik zo begrepen uit de discussie niet direkt eerste lijnszorg. Thuiszorg is veel goedkoper dan wat wij op het ogenblik eerste lijnszorg vinden. Dus wij vragen ons af of het toch niet verstandig is om dit element nog als overwegingselement in de in het bestek of in het verkiezingsprogramma op te nemen. En dan verder je pleiten wij voor kleine eigen risico's die zondermeer ook zeer kostenbeperkend kunnen werken.

Nijhuis.

Ja voorzitter vast staat natuurlijk dat eenieder zal pleiten voor thuiszorg wij dus ook. Alleen de vraag is even in de discussie ook in het parlement of het nou zo gemakkelijk die thuiszorg moet opnemen in het verzekeringsstelsel. Betekent dat nou dat je een recht gaat geven een verzekeringsrecht voor iedere vorm van thuiszorg met risico's als geweldige aanzuigende werking waar bijvoorbeeld de medicalisering van sociale zorg denk bijvoorbeeld aan de hele discussie over gezinsverzorging. Waar ook sociale elementen zitten dus er zitten wel wat nuancering in het hele verhaal. Op zichzelf is het natuurlijk juist dat eenieder terecht pleit voor thuiszorg. Of het overigens altijd goedkoper is dat is een aktioma. Daar kun je best wel wat vraagtekens bij plaatsen overigens

Mevrouw Veder.

Misschien is het goed dat de andere helft van het parlement ook iets zegt.

De positie van de thuiszorg ik kan er alleen maar aanbevelen dat die voorzover het huidige pakket betreft in de verzekering blijft.

Mag ik misschien-Geurtsen-wat de kosten van de thuiszorg betreft opmerken onderstrepen wat de heer Nijhuis zegt. Een recent onderzoek van de ziekenfondsraad met experimententhuiszorg in Amsterdam hebben uitgewezen dat de thuiszorg aanmerkelijk duurder is dan de andere vormen van zorg.

Wen-t iemand stemming over deze motie, nee. over dit gedeelte nee. Dan is deze ~~ook~~ motie dus niet aangenomen en tenslotte hebben we dan nummer 1973 als ik goed verteld heb van de afdeling nee de ondercentrale Eindhoven en omgeving.

Geurtsen.

Als ik mij goed herinner hebben we ongeveer 10-15 minuten geleden deze motie verworpen.

Hebben we daar een uitspraak over gedaan.

Ik dacht dat we daar een uitspraak over gedaan hebben.

Is dat zo want ik ben het even kwijt. Goed dan hoeven we daar verder niet over te praten.

Mijnheer de voorzitter mag ik nog even vragen de motie 1859 die ging over alternatieve geneeswijze die is aanvaard net. Toen is verwezen naar de motie op blz 1902. Ik kreeg de indruk dat daar verder geen problemen waren. Dat is een motie die vraagt of de VVD een standpunt bepaalt inzake alternatieve geneeswijze. Mag ik constateren dat die motie op blz 1902 door de vergadering aanvaard is of niet. De motie als zodanig voorzitter als ik mag is niet aanvaard. De hierin neergelegde gedachte is bij de aanvaarde motie over de alternatieve geneeswijze uitdrukkelijk overgenomen.

Dat betekent dus dat aan de nieuwe commissie gevraagd wordt om een standpunt over alternatieve geneeswijze. Dank u.

Goed dames en heren dan stel ik u voor toch nog even het volgende hoofdstuk ook nog te doen dat is hoofdstuk 15 over genetische technieken en dat begint op pagina 1979. Daar hebben wij motie 1195 van de ondercentrale het groene hart. De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie. Nee wenst iemand stemming dan is de motie aanvaard. Dan 2077 op pagina 1982 van de afdeling Delft. Mijnheer Geurtsen.

Geurtsen,

De motie lijkt me wat al te specifiek om te aanvaarden, maar bevat zoveel waardevolle gedachte dat ik u zou willen voorstellen de motie voor kennisgeving aan te nemen zodat dus met een positieve grondhouding naar de commissie verkiezingsprogramma kan gaan.

Goed wenst iemand discussie, nee. Kunt u zich vinden in de gedachte van de heer Geurtsen. Wenst iemand stemming daarover nee. Dan is aldus besloten. hellevoetsluis 1788 op pagina 1983 de commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie.

Ja mijnheer de voorzitter ik zou voorstellen deze motie te wijzigen en waarom. Omdat als je hem als zodanig accepteert je het huidige justitiele onderzoek wat we net opgestart hebben onmogelijk gaat maken. Want we kunnen nu al huidresten en dergelijke kunnen we nu al gaan gebruiken om dan aan te tonen dat iemand de dader is dat maak je dan onmogelijk. Ik zou graag willen aanvullen in die zin.

De heer Geurtsen.

Ik denk dat dat een terechte opmerking is. Voorzitter zoals op meerdere terreinen bijvoorbeeld op gebied van de privacybescherming waar uitzonderingen gemaakt worden voor justitieel onderzoek en terecht denk ik dat we ook niet de commissie verkiezingsprogramma moeten vragen om rekening te houden met de eisen die het justitieel onderzoek stelt ook al doet de vergadering in principe de uitspraak zoals die hier in deze motie is neergelegd.

Mijnheer de voorzitter dan toch de informatie het is toch dacht ik in Nederland zo dat binnen het kader van de strafwetgeving niemand verplicht is in welke vorm dan ook mee te werken aan zijn eigen opsporing. En dat dit soort onderzoeken in de strafrechterlijke sfeer totnutoe ook alleen heeft plaats gevonden met medewerking van degene die verdacht werd. Dus ik denk dat het probleem dat de vorige spreker schetste zich niet voordoet. Juist in de sfeer van de strafwetgeving is al gewaarborgd dat alleen op vrijwillige basis dit soort onderzoeken kan geschieden. En het zou inderdaad vreemd zijn dat het in het strafrecht wel gewaarborgd is en in de rest van de samenleving niet.

Voorzitter twee heel korte opmerkingen. Op de eerste plaats de opmerking van Malté die was als een voorbeeld bedoeld dat justitieel onderzoek.

Er zijn meer van dat soort terreinen. Dat is de reden waarom je deze motie niet zou moeten aanvaarden. Wat dat justitieel onderzoek betreft is het bepaald niet zo dat iedere genetisch onderzoek met medewerking van de dader zou moeten gebeuren. Wanneer hij namelijk sporen van zijn huid achterlaat gaan we hem niet eerst vragen of hij het ermee eens is of we dat onderzoeken. Dat kunnen we hem nog maar ook niet vragen.

Wenst iemand nog verder het woord. Ik wil wel in de algemene vergadering zeggen dat dit een onderwerp is wat uitermate diep ingrijpt in de hele ontwikkeling van de samenleving. Het doen van een uitspraak zonder dat daar een uitvoerige ook in liberale zin politieke discussie aan ten grondslag ligt is denk ik altijd een zeer zeer heikele zaak. Wanneer je in de maatschappij rondkijkt dan moet je denk ik gewoon constateren dat we de samenleving als geheel nog helemaal geen duidelijke mening heeft over wat we nou met genetische manipulatie en daar hoort dit onder moeten doen. Ik wil daar alleen maar even op wijzen.

Voorzitter die discussie krijgen we toch straks als wij de voorstellen van mijnheer Toxopeus voor het verkiezingsprogramma krijgen waar dit inzit.

Ja dat is juist, maar ik vond dat ik dit toch even tegen de algemene vergadering moet zeggen. We zijn nu langzamerhand aan een besluitvorming toe. De heer Geurtsen zegt nog steeds aanvaarden.

Met de duidelijke toevoeging in principe aanvaarden, maar er rekening mee houden dat er terreinen kunnen zijn waar uitzonderingen noodzakelijk zijn.

Wenst iemand stemming over deze aldus geamendeerde motie, nee. Dan is deze motie in geamendeerde vorm aanvaard. Alphen ad Rijn 2283. 2283 blz 1984. Commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand discussie, wenst iemand stemming nee dan is die aanvaard. 790 Reeuwijk. Commissie zegt ontraden.

Ontraden omdat voor de vrees die duidelijk uit de tweede overweging blijkt geen grond aanwezig is omdat de wet al regelt wat het geval is indien bij het aangaan van de verzekering omstandigheden zijn verzwegen.

Wenst iemand discussie nee. Wenst iemand stemming nee, dan is de motie niet aangenomen. Dan even de toegevoegde motie. Beginnen bij 1989 van de afdeling den Haag mijnheer Geurtsen.

Dat is een heel lange, zo lang dat ik geneigd ben voor kennisgeving aan te nemen.

Ik denk dat ik als uw voorzitter moet voorstellen om deze motie voor kennisgeving aan te nemen dat wil zeggen in bijzondere aandacht van de verkiezingsprogramma-commissie aan te bevelen.

Mevrouw Buseman.

Ja mijnheer de voorzitter als het niet anders kan dan kennisgeving dan geloof ik dat het in ieder geval goed is om dit mee te geven aan de commissie verkiezingsprogramma. De materie staat er helder in en ik geloof dat uit de discussie die we net gehad hebben heel duidelijk blijkt dat we juist behoefte eraan hebben dat het orgaan wat voorgesteld wordt ook die medisch ethische richtlijnen en problematiek bekijken. Dus ik zou daar graag achter willen staan.

U vraagt stemming, nee voor kennisgeving aannemen. Goed wenst iemand stemming over dat voorstel nee. Dan voor kennisgeving dus bijzondere aandacht van de commissie. Dan krijgen we motie op pagina 2013.

Mijnheer Geurtsen.

Aanvaarden voorzitter.

De commissie zegt aanvaarden. Wenst iemand stemming nee. Dan is deze motie aanvaard. 2014 pagina 2014 de afdeling Enschede.

Ik moet u eerlijk zeggen dat dit langzamerhand een motie lijkt voor het congres waar we het specialistencongres waar we het net over hadden. Dat je als algemene vergadering over dit soort specifieke zaken eigenlijk geen uitspraak zou moeten doen. Maar liever overlaten aan de commissie waar we het net bij de motie van den Haag over gehad hebben.

Ik zou u willen voorstellen om dat inderdaad te doen. Om bij die motie van den Haag bewijst ook wat ik zonet zei de ingewikkeldheid en complexiteit van het probleem. Dan nog even gaande naar pagina 2015 van de afdeling Leusden.

Ja voorzitter ik denk dat de toelichting op zichzelf al aangeeft dat we deze motie bij voorkeur niet zouden moeten aannemen. Een absoluut afsluiten van de mogelijkheden voor verder onderzoek lijkt me bepaald niet in het belang noch van onze samenleving noch van Europese noch van de mondiale.

Daarom ik ontraad deze motie.

Commissie ontraadt.

Voorzitter de bedoeling van de afdeling Leusden ligt hierin besloten dat de tekst zoals die is opgenomen in liberaal bestek erg absoluut is. Allerlei zaken worden op een hoop gegooid, de goede met de slechte, er worden echt uitersten genoemd en de bedoeling is nou juist om te voorkomen dat die uitersten die natuurlijk niet toegelaten moeten worden maar de minder slechte zaken die zou je zeker niet moeten uitsluiten.

Ik denk dames en heren dat ik er ook steeds meer van overtuigd raak dat we feitelijk een hoognodig congresje over dit thema nodig hebben. Nou ja congresje ik zeg dat zo want dat is heel wat. Ik zou u willen voorstellen die afdeling van Leusden te behandelen conform die andere moties die we zonet hebben gehad en dit rustig aan de verkiezingsprogramma over te laten. Want ook hier zitten we met een problematiek die we niet even in een paar minuten op een zaterdagochtend kunnen oplossen. Dus ik zou u willen voorstellen voor kennisgeving naar de verkiezingsprogramma commissie en overigens moet ik denk ik dat het dagelijks bestuur nog maar eens moet nadenken over zo'n congresje op relatief korte termijn. Goed dames en heren dan hebben wij die hier ook hoofdstuk 15 afgehandeld. Het woord is thans aan de fractievoorzitter uit de tweede kamer de heer Voorhoeve die daarom gevraagd heeft.

Dank u zeer mijnheer de voorzitter. Dames en heren partijvrienden eergisteren heb ik inderdaad de partijvoorzitter gevraagd of ik vandaag in 5 minuten iets over de politieke situatie zou mogen zeggen. Ik had gehoopt vandaag alleen maar positieve dingen te kunnen melden over hoe het aan dat binnenhof gaat. De mensen buiten het binnenhof begrijpen niet waarom daar plotseling onweer uitbrak. De VVD had niet om die donkere wolk gevraagd. Maar zoals nuchtere Nederlanders meestal doen hebben we ons niet uit ons huis laten lokken. We hebben gewacht tot het over was. Het begon steeds opnieuw gisterenavond weer. Ik hoop dat het nu eindelijk overdrijft. De mensen worden het moe zand erover. We hebben belangrijke taken te doen. Het regeerakkoord uit te voeren. We gaan dus samen met de premier weer aan de slag. Wij dragen dit kabinet een goed hart toe. Ik draag de premier niet na dat hij ongerechtvaardigde woorden tegen de VD spreekt en ze niet wil intrekken. Hij heeft de coalitie sinds 1982 naar mijn mening goed geleid. De gebeurtenissen van de afgelopen dagen veranderen mijn oordeel niet. De VVD is een regeringsgezinde fractie en zal dat blijven zolang

het regeerakkoord wordt uitgevoerd. Gisterenmiddag brak op een heel ander weersfront gelukkig een zonnenstraal door. Erica Terpstra werd in het gelijk gesteld door de rechter toen zij bezwaar maakte tegen een lasterlijke passage in een weekblad. Erica heeft door haar kordate aanpak een voorbeeld gesteld. Door de gebeurtenissen van de afgelopen dagen vind ik het vandaag niet zo gemakkelijk om een erg enthousiast verhaal te houden. Zeker het gaat goed met de VVD. De beleidsdiscussies over liberaal bestek tonen dat er een prima eensgezinde sfeer in onze partij is. De publieke opiniepeilingen gaan de laatste maand omhoog. De commissie Toxopeus is aan de slag. Wij stellen daar veel vertrouwen in. Het gaat goed met de partij-organisatie. Gisteren was de VVD 2e kamerfractie in de kamercentrale Den Belder voor een werkbezoek. Wij zagen weer hoe intensief de partij in alle geledingen met liberaal beleid bezig is. De tweede kamerfractie hoopt het komende jaar een aantal kamercentrales aan te doen om overal te luisteren naar de problemen die de politiek moet oplossen. Mijnheer de voorzitter misschien mag ik ook enkele woorden aan de volksgezondheid wijden. In de partij wil men weten wat er met het Dekkerplan gaat gebeuren. De fractie volgt de uitvoering van dat plan. Kritisch. De voorstellen van het kabinet betekenen een omwenteling van het volksgezondheidstelsel. Dat raakt alle 14 miljoen Nederlanders. Dat kan dus alleen stap voor stap, Er mag met die volksgezondheid niets mis gaan. Er is in het parlement geen overeenstemming over het eindmodel van de veranderingen. De partij van de arbeid wil een volksverzekering met premies die voor 90% afhangen van het inkomen. Dat wordt dan een soort tweede inkomstenbelasting. De volksgezondheid zou daar niet beter van worden. De VVD wil een gemengd stelsel waarin de premie voor niet meer dan zo'n 70% afhangt van het inkomen. Door de resterende nominale premie dus een guldenbedrag dat niet van het inkomen afhangt worden verzekeraars en verzekerden gestimuleerd om de premiekosten zo laag mogelijk te houden en de zorg doelmatiger te maken. De VVD wil die inkomenseffecten opvangen met lastenverlichting en waar nodig met andere middelen. We moeten letten op de positie van allenstaanden, ambtenaren en gezinnen met kinderen. Volgende week vindt in het parlement de derde ronde van dit debat plaats. De VVDfractie moet zich as dinsdag nog op onze lijn beraden. Ik denk dat de coalitiepartners samen tussen nu en 1990 een klein stapje in de richting van stelselverbetering kunnen zetten. Dat stapje bestaat uit een kleine nominale premie en een bescheiden uitbreiding van de werking van de algemene wet bijzondere ziektekosten. De VVD heeft daar een aantal voorwaarden voor geformuleerd in het debat deze week en het kabinet bleek daaraan te willen voldoen. Alle verdere stappen zullen wij steeds onbevange en op hun meritis blijven beoordelen.

Wij zullen ons niet in een richting laten duwen die wij niet verantwoord vinden. Als het te ver in de richting van een volksverzekering gaat en de kosten dreigen te stijgen door afwenteling krijgen de mensen in de jaren 90 een dubbele rekening gepresenteerd door een te duur en niet doelmatig stelsel met te hoge inkomensafhankelijke premies. De uiteindelijke richting van deze hervorming van de volksgezondheid zal verder bij de kabinetsformatie 1990 goed geregeld moeten worden. Alleen een zorgstelsel dat kwaliteit en doelmatigheid stimuleert zal het mogelijk maken de kosten van de vergrijzing op te vangen.

Volgende week praten wij in de tweede kamer ook over de collegegelden.

In plaats van de zeer forse verhoging na het zesde studiejaar die minister Deetman voorstelde zal de VVD samen met de CDAfractie een andere invulling maken. Dat is bereikt door constructief overleg met het CDA en minister Deetman. Zo zullen we doorgaan in deze coalitie. Steeds als wordt geprobeerd om de VVD tot bijwagen te maken zal men merken dat VVDers niet volgzaam maar richtinggevend zijn. Zelfstandige mensen die rustig en zonder andere te kwetsen hun eigen weg gaan, de weg naar een liberale samenleving. Dank u zeer.

Dank u wel mijnheer Voorhoeve. U begrijpt uit het applaus dat de algemene vergadering vol vertrouwen is om datgene wat de fractie de volgende week allemaal gaat doen en naar ik aanneem ook in datgene wat de fractie in de daarop volgende weken zal doen. Laat ik inderdaad nog eens even beklemtonen ik zou dat ook van de zijde van het hoofdbestuur nog eens even heel duidelijk willen zeggen dat de VVD alleen maar een trouwe coalitiepartner wil zijn die echt van mening is dat gezamenlijk die eerstkomende jaren moeten worden doorgebracht dat er veel problemen zijn die nog om een oplossing vragen en dat een gezamenlijk optreden uit een oogpunt vanuit een invalshoek van wederzijds vertrouwen daarbij voor wat betreft de VVD zeker aan de orde zal zijn. Dank u wel voor uw woorden.

Dames en heren wij lopen nu 25 minuten op het tijdschema voor wat mevrouw Tangel voor mij had klaar gemaakt. Dat is geweldig. Wij moeten om een uur uit deze zaal zijn omdat zoals ik gezegd heb in de middag op een andere plaats wordt vergaderd dat is dus in studio 1 het trapje af. U weet ik heb dat al een aantal malen gezegd dat ik daar vanmiddag niet bij zal zijn. Ik ben ervan overtuigd dat de dan fungerend voorzitter de heer Obstelten op gepaste wijze de commissie liberaal bestek namens u zal bedanken. Ook het stembureau zal bedanken en ook u allen zal bedanken maar ik wou daarop vooruitlopend toch een enkel woord zeggen. Ik heb meerdere malen betoogd dat ik grote waardering heb voor datgene wat de commissie liberaal bestek heeft gedaan. Ze hebben zonder een erg duidelijke opdracht in feite alleen maar wat vage opdracht een stuk geproduceerd. Ze hebben daarbij hun nek uitgestoken.

Er zijn velen ook in de media over hen heen gevallen. Ik denk dat ik wil dat toch nogmaals benadrukken het feit dat zij dit hebben willen doen van bijzonder grote betekenis is geweest. Ook wanneer ik door het land trek en ik bezoek zo een enkele afdeling dan kan ik niets anders doe dan constateren dat de VVD volop in discussie is en dat het discussiestuk liberaal bestek daarbij zeer bevruchtend heeft gewerkt. Nogmaals ik wil dat heel uitdrukkelijk zeggen daarvoor dient de commissie liberaal bestek ons aller waardering dat zij dit hebben durven doen.

En dan dames en heren rest mij nog een woord of slechts enkele woorden namelijk dat ik en in Veldhoven gedurende twee dagen en hier in Ede gisterenavond en vandaag het een bijzonder groot genoegen heb gevonden om uw algemene vergadering te mogen voorzitten. Ik vond die discussies bijzonder prettig. Er werd inhoudelijk goed gediscussieerd. U was een duidelijk grote betrokkenheid bij de discussie en bij het onderwerp waar het over ging. Nogmaals ik heb het bijzonder prettig gevonden om deze algemene vergadering trouwens ook de vorige te hebben mogen voorzitten en ik wens u dan daarvoor hartelijk dank te zeggen. Ik wens u verder een goede middag toe en een prettig weekend. Dank u wel.

Kwart voor twee in studio 1.

De vergadering is heropend. Aan de orde is hoofdstuk 16 cultuurbeleid. Ik mag u verwijzen naar blz 2021 en volgende eerste motie die aan de orde is is die van den Bosch 2277 blz 2021. Ontraden stelt de commissie voor. h-t woord is aan de heer Geurtsen.

Voorzitter ik wist eigenlijk niet precies hoe ik met deze motie uit de voeten moest. Je kunt hem op 2 manieren lezen. Je kunt lezen dat het individu per zitplaats gesubsidieerd moet worden en dus zijn subsidie persoonlijk moet gaan halen waar dan ook. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn dat zou een administratieve rompslomp opleveren van heb ik jou daar. Tweede mogelijkheid is het lezen dat in plaats van gezelschappen gebouwen worden gesubsidieerd. Ik vrees dat als we dat doen de mogelijkheid om de verscheidenheid in het culturele aanbod te stimuleren vanuit de overheid te ontbreken. Daarom denk ik dat het niet verstandig zou zijn om deze motie aan te nemen.

Dank u wel mijnheer Geurtsen.

Wie mag ik daarover het woord geven. Niemand van u, niemand discussie, geen stemming. Dan stemt u in met het voorstel deze motie de aanvaarding daarvan te ontraden.

Aan de orde 2402 Amsterdam voorstel aanvaarden. iemand discussie.

Kroezen afdeling 's Gravenland. Mijnheer de voorzitter ik begrijp niet hoe de commissie enerzijds deze motie van Amsterdam kan aanbevelen en dan ook nog de volgende motie van de afdeling Rotterdam, want die gaan tegen elkaar in. Mijn voorkeur gaat heel duidelijk uit naar de motie van Rotterdam. Ik geloof niet dat wij Nederland buitenlandse culturen moeten gaan subsidieren en dan ondersteunen. De nederlandse overheid doet toch al heel weinig aan cultuurondersteuning. Als ik dat vergelijk met wat de alliance francaise voor Frankrijk of het Goethe instituut voor Duitsland doet dan blijven we nergens. En dat beetje wat we er voor over hebben moet in onze eigen cultuur gaan en niet in die van anderen.

Dank u wel. Iemand anders nog.

De heer Geurtsen.

Voorzitter we praten over twee verschillende zaken. Amsterdam en Rotterdam kunnen wel degelijk naast elkaar staan. Amsterdam vraagt dat er in Nederland ook ruimte dient te zijn voor de culturen van de niet autochtone en van de niet nederlandse. Rotterdam zegt dat je op je eigen cultuur zuinig moet zijn en die zo breed mogelijk moet bevorderen ook in het buitenland. Ik zie geen tegenspraak tussen deze beide moties.

Rotterdam wil dat ondersteunen en zeggen dat ze in dit geval geen bezwaar heeft tegen een amsterdams idee.

Maar wij wel.

U komt niet uit Amsterdam en ook niet uit Rotterdam voor u is het makkelijker. Wenst iemand nog discussie hierover over motie 2402 Amsterdam.

Emmens Bloemendaal.

Ik vraag wel stemming voorzitter.

Ja dat kon ook, maar die vraag had ik nog niet gesteld. Het ging nog over de discussie. Wie nog discussie niet. Stemming heb ik begrepen. 2402 dus voor of tegen de motie Amsterdam. Voor rood, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Dan is die motie aangenomen. Aan de orde 582 Rotterdam. Aanvaarden is voorgesteld.

Wenst iemand nog discussie dat is niet het geval. Wenst iemand stemming niet dan is de motie aanvaard. Rotterdam 583 voostel aanvaarden. Wenst iemand discussie niet, Stemming niet aangenomen. 1817 Apeldoorn 2025 de blz aanvaarden. Wenst iemand discussie niet, stemming niet. Aangenomen 279 Eindhoven en omgeving. Ontraden te algemeen.

De voorzitter van de commissie.

Bovendien voorzitter hebben we bij 583 in het eerste streepje al gezegd dat wij steun aan scheppende kunstenaars de kwaliteit bepalend dient te zijn mede gemeten enz. En ik denk dus dat 297 in het licht van 583 nauwelijks meer bespreking behoeft.

Bent u het eens met die stelling en die uitleg dat is het geval. U wenst geen stemming daarover. Dan is het advies van de commissie overgenomen. 1463 Bornsterhiem. De motie aanvaarden wordt voorgesteld. Wenst iemand discussie niet, stemming. Niet dan is die aanvaard. 2180 Harderwijk. De commissie Geurtsen, de voorzitter.

De motie gaat uit van een veronderstelde opvatting bij de commissie bestek dat decentralisatie zal dienen plaats te vinden zonder het beschikbaar stellen van financiële middelen. Het tegendeel is het geval de commissie bestek vindt dat waar gedecentraliseerd moet worden de middelen meegegeven moeten worden. Daarom denk ik dat het uitgangspunt van deze motie een onjuist uitgangspunt is.

Men adviseert ontraden.

Ja ik kan moeilijk ontraden een motie die vraagt een duidelijke argumentatie voor het afwijkend beleid. Het is geen afwijkend beleid. Dus ik acht hem overbodig.

Wie wenst daarover het woord. Niemand. U kunt instemmen met de conclusie van de commissie. Wenst geen stemming daarover. Dan is dat overgenomen. Dan komen we bij 2024 den Haag. Advies is ontraden. De voorzitter van de commissie.

Uiteraard gaan wij ervan uit voorzitter dat ook de ondernemer moet kunnen bestaan van de inkomsten uit zijn onderneming maar we hebben het hier niet over ondernemers we hebben het hier nou eenmaal over cultuurbeleid en kunt en is het wat onlogisch als je andere dan kunstenaars hier gaat bespreken.

Wie wenst daarover het woord.

Mevrouw Buseman.

Ja mijnheer de voorzitter ik wou juist zeggen dat het onlogisch is om dan elders niet andere groepen ook op deze manier toe te spreken in de motie. Waarom moeten juist kunstenaars een uitzondering vormen en het idee dat we dus met een bepaald hoofdstuk bezig zijn dat gaat wat dat betreft wat de logica betreft waarom juist zou ik zeggen niet op.

Ik denk dat het hier op zijn plaats is omdat het uitgangspunt van de commissie is dat je kunstenaars niet in het leven en aan het werk moet houden door ze te subsidiëren. Maar dat je moet stimuleren dan een kunstenaar van zijn werk kan leven. Daarom lag het op zijn plaats om hier op deze plaats er iets over te zeggen.

Maar nogmaals mijnheer de voorzitter dat geldt voor alle groepen die zich eigenlijk zelf niet kunnen onderhouden.

Maar natuurlijk als u een aantal andere passages in het bestek nog eens doorleest bijvoorbeeld in het hoofdstuk groei en werk dan vindt u ook daar dat het beleid erop gericht moet zijn dat de mensen voor zichzelf kunnen zorgen en dat ze niet moeten worden gesubsidieerd om andere wijze ondersteund.

Ja ik meen toch dat het hier heel erg specifiek naar voren gehaald is en wij vinden dus dat dat niet noodzakelijk is.

Voorzitter een kunstenaar kan wel degelijk van zijn werk leven als hij namelijk werk levert wat voldoende aftrek vindt. En dat geldt voor ongeveer iedere beroep in deze samenleving. Bij gevolg zal de kamercentrale den Helder als het tot stemmen aankomt voor deze motie stemmen.

Dat is helder maar zover zijn we nog niet.

Mevrouw Meulemans van de commissie cultuur.

Ik denk dat het juist is om voor kunstenaars hier wel een uitzondering te maken omdat tot voor kort veel kunstenaars afhankelijk waren van de BKRregeling. Die is afgeschaft en er dus nu een heel nieuwe situatie ontstaat. En dat geldt voor meerdere ondernemers. Dus het is gewoon een heel andere situatie. Ik denk dat je daar wat aan doen moet voor de toekomst.

Dank u wel. Mijnheer Geurtsen nog.

Ik heb daar niks aan toe te voegen voorzitter.

Wenst u nog meer discussie over dit punt. Dat is niet het geval dan zou ik willen voorstellen om de motie in stemming te brengen als u dat wenst. Dat is het geval dat had ik al begrepen en verwacht u stelt mij niet teleur. Dan is het dus de motie voor of tegen rood, voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Deze motie is verworpen.
535 Rheden Roosendaal voorstel ontraden.

Geurtsen.

Voorzitter op zichzelf lijkt het erg sympathiek om cultuur te spreiden naar de provincie toe met het oog op de beschikbare middelen denk ik toch dat we het verstand moeten opbrengen om te constateren dat met concentratie het cultuur beleid niet verloren hoeft te gaan maar de efficiency wel woerdt bevorderd.

Dank u wel. Wie wil daarover nog het woord. Niemand van u. Wenst u stemming. Niet u kunt instemmen met het voorstel van de commissie aldus besloten.
728 Almelo blz 2031 voorstel commissie overbodig.

Geurtsen.

Het nederlands is in de EEG een gelijkwaardige taal. Soms ben ik geneigd te zeggen helaas maar dat mag je niet. Het aantal talen zou daar best beperkt mogen worden.

Mag ik vragen discussie. Er wordt in de zaal nee geschud maar men wenst toch niet het woord. Geen discussie. Wenst u stemming. Niet dan is dat aldus besloten.
1462 Bornsterhiem. Voorstel aanvaarden. iemand daarover discussie. Niet. Stemming niet. Besloten. 1799 van de commissie belastingen. +oorstel ontraden.
De voorzitter van de commissie.

Ontraden duidelijk op zakelijke gronden. Dat neemt niet weg voorzitter dat je de wens toch wel mag uitspreken. Ik zie de realisatie ook nog niet 1-2-3 gebeuren. Maar aangezien ik de mogelijkheid toch zou willen openhouden dat iedere realisatie zou kunnen plaats vinden zou ik de uitspraak wel willen doen.

Dus ontraden de motie.

Wie van u daarover nog het woord. Niemand. U kunt instemmen met het advies en de toelichting van de voorzitter van de commissie. Geen stemming, dan is dat aldus besloten. 1692 Schagen ontraden.

Ontraden omdat een cultuurgoed meer dan een louter economische benadering vraagt. Wie van u daarover het woord. Niemand. Stemming niet. U kunt instemmen. 1805 op blz 2035 Loenen-Vreeland ontraden.

Mijnheer Geurtsen.

In de toelichting voorzitter staat dat het gaat om een te verwaarlozen percentage van de fotokopiën die besteed worden aan illegale reproducties. U hebt onlangs in de krant kunnen lezen ik denk een week of 3-4 geleden van een niet onaanzienlijke vordering die juist uit deze hoofde bestaat van de kant van de auteursrecht hebbende uitgevers gaat het hierom op de universiteiten. Die kennis ou willen nemen van de hoeveelheden fotokopiën die daar gemaakt worden die zal denk ik onderschrijven dat we niet over een te verwaarlozen percentage spreken. Wat wel te verwaarlozen is is als de gedachte zou worden gerealiseerd is het bedragje dat nodig zou zijn om de hele administratieve rompslomp die er vandaag bestaat rond de inning van de rechten opzij te zetten dooe een heel simpel heffingssysteem dat je niet eens in centen kunt uitdrukken per papier.

Dank u wel mijnheer Geurtsen. U wenst het woord gaat uw gang.

Ik wou er even op wijzen dat er op onze zaak ook heel wat gefotokopieerd wordt en ik ril bij het idee dat als bij onze zaak en bij al die andere firma's waar fotokopieerapparaten staan dat ze daar op een of ander ingewikkelde manier centjes gaan zitten vangen. Ik vraag me af hoe dat zal moeten.

Helemaal niet ingewikkeld. U betaalt die centjes mee als u de papieren aanschaft. Op mijn zaak wordt ook veel gefotokopieerd en ik moet eerlijk bekennen ook weleens van spul dat auteursrechterlijke ~~bescherming~~ beschermd is.

Nou bij ons niet.

Nou ook bij u vast wel.

Misschien toch goed om dat maandag eens even te vragen.

De heer Swart heeft het woord.

Voorzitter ik vind het prachtig om te zeggen dat wij dat dan gaan betalen via het papier. Maar ik wijs er alleen op dat er steeds meer kopieerapparaten zijn waar je met gewoon papier op kunt kopiëren en dan is een heffing op papier dus volstrekt ondoelmatig en dan zul je misschien als dat zich doorzet moeten switchen naar het apparaat zelf.

Precies maar het probleem is dat de apparaten ook niet stilstaan en dan moet u ook een heffing gaan doen op scanning-apparatuur en ik denk dat we langzaam maar zeker dan bezig zijn achter de technische ontwikkelingen aan te rennen. Er zijn op een goed moment situaties waarin je maar moet berusten in het feit dat de technologische mogelijkheden sneller gaan dan onze mogelijkheden om er belasting op te heffen. Ik ben er als liberaal niet ongelukkig mee.

Geurtsen nog.

Dat kan ik me levendig voorstellen want ik wou dat dat voor alle belastingen gold maar dat is vers 2.

Ik denk dat we toch iets te makkelijk aankijken tegen het systeem zoals het vandaag werkt. De auteurswet geeft recht op vergoeding. Daarvoor hebben we een commissie met een controle-apparaat van heb ik hou daar om te kijken hoeveel er door universiteiten scholen en weet ik wat allemaal moet worden afgedragen. Als we via de prijs van het papier centraal bij de leveranciers van het papier of door de prijs van het apparaat bij de leverancier van het apparaat die bedragen kunnen innen zijn we van een massa administratieve rompslomp af. Dat is de achterliggende gedachte.

Van Poppel Gilze-Rijen.

Ik zou er de vergadering op willen wijzen dat een heleboel informatiedragers zoals papier disquettes en bandjes dat er ook informatie op komt waarop geen auteursrechten berusten. Eigen informatie. Bovendien staat er in Nederland ook een vrijheid van nieuwsgaring. Er is een wet openbaarheid bestuur een heleboel informatie is gewoon voor iedereen toegankelijk en beschikbaar. En nu wordt als men dit zou accepteren dan gaat men ervan uit dat juist alle informatie dat er auteursrechten op zouden rustenen dat is niet best denk ik.

Ik dacht dat de commissie Geurtsen een duidelijk standpunt heeft ingenomen. Wenst de heer Geurtsen dat nog een keer kort en bindig samen te vatten.

Misschien mag ik nog iets toevoegen. Een van de wezenlijke elementen van de auteurswet is dat de auteur zelf bepaalt of zijn werk wordt openbaar gemaakt en verveelvuldigd. En al die maatregelen die in discussie zijn om dan via hardware enzomeer een heffing binnen te halen die leiden ertoe dat je absoluut niet weet aan wie dat geld moet toekomen en dat is in strijd met het wezen van de auteurswet.

De heer Geurtsen.

Wie het toekomt zegt juist de auteurswet en dat is niet alleen de auteur dat is bijvoorbeeld ook de uitgever. Ook die heeft rechten. Dat klopt.

Dat klopt maar dan zit je precies met hetzelfde probleem. De rechthebbende volgens de auteurswet zijn absoluut niet meer op te sporen wanneer je gewoon maar op een fotokopieerapparaat een heffing legt en dan komt dat ergens in een fonds. Ja wat moet je dan doen.

Dat is vandaag het gevolg. Het komt vandaag in een fonds en het wordt vandaag verdeeld overeenkomstig binnen de commissie gemaakte afspraken. Iets anders is er niet. Natuurlijk is het ook de commissie bekend dat er veel niet auteursrechten beschermd wordt gekopieerd. Het enige wat wij zeggen is waarom al die administratieve rompslomp voor een deel als je het eenvoudiger kunt doen door over het geheel met een zeer gering bedrag ik denk dat het over hondersten van centen praten overigens met een zeer gering bedrag kunt volstaan. En dan neem je het feit dat je niet recht in de leer bent op de koop toe. Soms is het nuttiger om efficient te zijn dan principieel.

We sluiten de discussie nu af.

Ik zou graag aan de heer Geurtsen nog vragen hoe hij in dat verband 1992 ziet wanneer het probleemloze mogelijk is om papier over de grenzen vandaan te halen waar geen rechten geheven worden.

Ik constateer dat het vand-ag al probleemloos mogelijk is om allerlei soorten papier te kopiëren. Ik constateer tegelijkertijd dat nergens zo'n grote handel in bestaat als in het zogenaamde fotokopieerpapier.

Discussie is afgesloten. Wenst iemand stemming. Ja. Dan is in stemming nu motie 1805 van Loenen en Vreeland blz 2035 voor of tegen die motie. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De stemcommissie beraadt zich. We gaan door de uitslag zal zo bekend gemaakt worden. Aan de orde toegevoegde motie 2000 of op blz 2052 nummer 180 van de commissie cultuur.

De heer Geurtsen.

Voorzitter ik zou u willen voorstellen deze motie voor kennisgeving mee te nemen opdat de commissie verkiezingsprogramma met de inhoud daarvan rekening kan houden.

Dank u wel. Kan de commissie cultuur daarmee instemmen. Ja dat is het geval. Wil iemand nog het woord. Niemand. Wenst iemand stemming daarover. Dan is dat besloten. Aan de orde blz 2064 Heiloo.

De heer Geurtsen.

Voorzitter we hebben de zin laten staan dat het kunstenaars gemakkelijker gemaakt moet worden te leven van hun artistieke produktie. Daarop volgt de zin hiertoe moeten de burgers worden gestimuleerd zich het eigendom van artistieke produkten te verwerven. Ik zou niet weten hoe je anders een kunstenaar mogelijk moet maken om van hun artistieke produktie te leven en daarom heb ik er bezwaar tegen om deze zin te schrappen en moet ik de motie dus ontraden.

Ja dank u wel. Mag ik vragen

Meijer.

Voorzitter ik zou eventueel die zin best wel willen laten staan maar dan wil ik wel weten wie door wie en met welke middelen gestimuleerd moet worden.

Geurtsen.

Dat zal allereerst liggen op de weg van de kunstenaars zelf. Die zullen door hun produktie en door het bekendheid geven aan hun produkten en door de aard en de kwaliteit van hun produkten de omzet daarvan moeten stimuleren.

Dat is punt een. Ten tweede als er met name in de beginperiode een stimulans vanuit de samenleving nodig zou zijn dan zou maar dan krijg ik de belastingcommissie gelijk tegen me dan zou je misschien aan een fiscale stimulans kunnen denken. Maar gegeven het feit dat we denken aan vereenvoudiging van het belastingstelsel en niet aan het ingewikkelder maken daarvan denk ik dat die laatste gedachte geen kans maakt.

Voorzitter gehoord het eerste deel van de toelichting van mijnheer Geurtsen ben ik het helemaal met hem eens.

Wenst iemand nog verder discussie over deze motie. Niemand dan kunt u instemmen met het advies ontraden van de commissie. Dat is het geval dan is dat besloten. Ik kan u medelen de uitslag van de stemming motie 1805 Loenen Vreeland die is aangenomen met 341 stemmen voor en 316 tegen. En tot die conclusie was u zelf ook al gekomen. Blz 2

Mijnheer de voorzitter zouden de punten 2048 en 2044 ook in behandeling kunnen komen.

Blz 2048 zei u en welke motie welk nummer 294. We gaan nu naar blz 2047 de motie 293 van Geldrop. Voorstel aanvaarden. iemand discussie daarover. Niemand. Stemming niet. Dan is dat aldus besloten. 2048 294 ook van Geldrop heer Geurtsen.

Mag ik van de afdeling Geldrop een verduidelijking hebben van de betekenis van het woord waardoor. Ik lees hem zo dat Geldrop zegt de nederlandse taal is het belangrijkste middel om de nederlandse cultuur in het kader van a.s. europialisering herkenbaar te laten blijven. Ik denk dat het dan wat eenzijdig benaderd is. Er zijn meer middelen dan alleen nederlandse taal en ik zou niet durven uitspreken dat de nederlandse taal van al die middelen uitgerekend het belangrijkste middel is.

Mijnheer de voorzitter-norenvliet-het is niet Geldrop het is de ondercentrale Eindhoven, maar dat maakt weinig verschil en dat geeft ook niet hoor. Wij stellen juist dat het een van de cultuurdragers is terwijl wij uit liberaal bestek gelezen hebben dat het de belangrijkste zou zijn. U vroeg een uitleg voor het woord waardoor. Daar overvalt u me eigenlijk wel mee.

Ik wou hem toch nu behandelen graag.

Uiteraard ter zaak. Kijk taal dat is de manier waarop of de enige manier behalve als je met gebaren iets doet waarop mensen met elkaar communiceren. En vandaar dat wij gezegd hebben dat die nederlandse taal een van de belangrijkste cultuurdragers is en dat de nederlandse cultuur daardoor in de europeanisering herkenbaar moet blijven en nou denk ik dat bij het samenstellen van de zin het woord daardoor wat ik net zei verschenen is als het woord waardoor. Maar ik kan op dit moment nou niet zo'n ontzettend verschil daarin zien.

Met deze uitleg aanvaarden.

Kunt u instemmen dat is het geval. U wenst geen stemming dan is dat besloten. 2044 op verzoek. 2044 nummer 1943. Dat is de afdeling Heemstede.

De heer Geurtsen.

Lijkt mij een goede gedachte, aanvaarden.

Wenst iemand discussie, stemming. Dan is dat besloten. Ik dacht dat hoofdstuk 16 nu is behandeld. Dan komen we bij hoofdstuk 17 de media. Vanaf blz 2089 en volgende. Aan de orde allerleerst bladzijde 2091 nummer 2570 afdeling Neerrijnen. Ontraden.

De heer Geurtsen.

Voorzitter wanneer je in een dual bestel aan de publieke poot concessies wilt verlenen en je wilt dan ook nog nagaan in welke mate je over de verschillende stromingen de beschikbare tijd moet worden verdeeld dan denk ik dat je automatisch in het systeem van omroepverkiezingen terecht komt. Je kunt natuurlijk ook met NIPO-enquêtes werken enzo maar dan lijkt me verkiezingen toch een zorgvuldige graadmeter dan enquêtes.

Dank u wel. Wenst iemand het woord daartoe.

meijer.

Ik ben het met mijnheer Geurtsen eens dat als je inderdaad groeperingen of zendtijd over groeperingen moet gaan verdelen dat je een instrument moet hebben waarbij je dat doet. Totnutoe is het zo dat een omroep zijn aanhang mocht aantonen middels leden. Er zijn ook best andere mogelijkheden waardoor je een aanvragen van een zendmachtiging kunt laten aantonen dat hij een bepaalde groep van de bevolking of een bepaald aantal Nederlanders vertegenwoordigt. Ik denk dat verkiezingen een uitermate omslachtige en bovendien nogal kostbaar systeem is. Dat dan vermoedelijk ten laste van de omroepgelden zal moeten worden gefinancierd en die omroepgelden zie ik veel liever ten goede komen aan programma's in plaats van technische zaken als verkiezingen.

Dank u wel. De heer Torenvliet maar eerst even en dan de commissie.

Mag ik een klein beetje aansluiten op wat daarnet gezegd werd. Ik heb het idee dat omroepverkiezingen alleen maar democratisch lijkt. Op het ogenblik kan men lid zijn van de omroep en men kan ook tientjeslid zijn. En je zou dus in principe van alle omroepen lid kunnen zijn.

Maar je mag maar op een omroep stemmen straks neem ik aan. Daarnaast vraag ik me af hoe mensen er werkelijk zullen stemmen en of het misschien niet mogelijk is dat er een andere omroep uit de bus komt dan wij op het ogenblik hopen dat het zal gebeuren als die verkiezingen eenmaal geweest zijn. Maar als goed liberaal mag dat natuurlijk geen bezwaar zijn. In ieder geval als er gestemd wordt zal ik hiertegen zijn.

Mijnheer Geurtsen.

Voorzitter als je kijkt naar het systeem zoals het vandaag werkt dan kun je ook moeilijk volhouden dat het lidmaatschap van een omroepvereniging een bewuste keus voor zo'n omroepvereniging met zich meebrengt. Het is vaak meer het geabonneerd zijn op het programmablاد dan de bewuste keus voor die vereniging. Als u trouwens de ledenwerfspotjes nog weleens volgt dan weet u dat niet geadverteerd wordt met het lidmaatschap, maar met het dikste het meest volledige het meest overzichtelijke het meest kleurrijke en gaat u maar door programmablad dat bovendien de eerstkomende 13 weken of tot 1 januari of tot 1 augustus voor maar tien of 25 gulden verkrijgbaar is. Zo werkt het vandaag. Dat is denk ik niet het meest democratische systeem dat je kunt bedenken. Ik denk dat omroepverkiezingen dan toch nog iets democratischer werken. Of dat veel geld zal moeten kosten ja of nee hangt ervan af of je separaat houdt of gecombineerd met andere verkiezingen. Misschien dat dan de minister van binnenlandse zaken kans ziet om een stukje omroepgelden naar zijn begroting toe te sluizen. En niet teruggefloten te worden. Dat die verkiezingen niet al teveel belangstelling te zien zullen geven dat daarvan ook ik overtuigd. Ik denk dat dat voor de mate waarin omroepen in dit land zichzelf belangrijk achten een heilzame uitwerking zou kunnen hebben. Daarom voorzitter blijf ik toch maar voor die omroepverkiezingen en ontr-ad ik deze motie.

Mevrouw Korthuis.

Ja voorzitter we hebben als Rotterdam gevraagd toe te voegen motie 2105 dat is een vrij lange motie, maar daarin wordt het middel omroepverkiezingen in het een na laatste gedachtestreepje wat staat onder toelichting maar een onderdeel is van de motie omroepverkiezingen naast nog een aantal andere factoren genoemd om te kijken of een zendgemachtigde een aanvraag toegewezen krijgt. Dus misschien is het mogelijk dat de motie op blz 2091 in behandeling wordt genomen bij de motie van 2105. Want dan is het iets minder strikt wat de omroepverkiezingen betreft. Dan wordt er gesproken over een van de middelen en niet alleen het middel.

U zei 2105. De heer Geurtsen.

Ja het is daar wel een heel pakket van voorstellen. Ik moet u zeggen dat 584 ondanks dat hele pakket bij mij op minder weerstanden stuit dan 2570 op 2091.

Kijk dat is dus de suggestie van mevrouw Korthuis wil de voorzitter overnemen. Voorzitter van de commissie om het daar aan de orde te stellen en het dan in dat breder verband mee te nemen en daar dan een uitspraak te vragen.

Ik vind het jammer want ik vind het idee van omroepverkiezingen juist heel goed. Het zou best wel goedkoop kunnen als je datwant wij weten ons wel te vinden bij toesturen van de acceptgiro voor de omroepbijdrage en dan zou je er meteen ook een stembiljet van kunnen maken. Ik zou graag dit punt toch in stemming gebracht willen hebben.

Wilt u apart dus de motie 2570 in stemming brengen. Dan doen wij dat nu.

De heer Klein.

Nou naar aanleiding van in tweede instantie wel of geen omroepverkiezingen wil ik graag toch naar de heer Geurtsen toe dat ik zeker in het perspectief van een duaal bestel het een zeer slechte zaak zou vinden om over te gaan tot omroepverkiezingen. Ten eerste gaat het daarmee om dat juist alleen de publieksomroepen daar zouden verkiezingen voor moeten gelden. Gaat het daarmee om dat juist die publieksomroepen daar zouden verkiezingen voor moeten gelden en dus de commerciële omroepen dan wel de omroepen die daar voor kiezen op dit moment en dan denk ik bijvoorbeeld aan de ATVoromroepen die vallen daar dus buiten. Ik denk dus dat een heel gekke situatie zou worden wanneer dus het hele nederlandse volk voor een gedeelte van de omroepen namelijk dat ene net van die publieke omroepen een stem moeten gaan uitbrengen. Ik zou niet weten moet ik nou gaan kiezen voor de NCRV of voor de VARA. Mijn keuze is voor geen van beiden. Ik denk dat het veel verstandiger is om het aan het huidige systeem te relateren namelijk het ledenaantal en wanneer u zegt dat het wellicht wat onvolkomenheden heeft in verband met het produkt omroepblad dan is het veel beter om te denken over een splitsing van het omroepblad en het lidmaatschap. Dat is een andere discussie.

Dank u wel. Mijnheer Geurtsen nog behoefte om hierop in te gaan. Niet dan geen discussie meer over 2570 is de wens uitgesproken om deze motie in stemming te brengen. Dat gaat nu gebeuren. Voor of tegen de motie 2570 van de afdeling Neerrijnen.

Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen.

De motie is aangenomen. Dan gaan we over naar 2399 Amsterdam ontraden advies.

De heer Geurtsen.

We hebben de motievering schriftelijk gegeven voorzitter. Ontraden omdat we op het gebied van de FM nog altijd etherschaarste hebben. Ontraden omdat als je op de kabel doet wat de motie vraagt je daardoor toch wel een erg sterke verwatering van de reclame en sponsorgelden zal gaan krijgen.

Dank u wel. iemand het woord erover niet. Stemming niet. U kunt instemmen. Besloten. 1792 bellevoetsluis ontraden de heer Geurtsen.

niet voor wat de inhoud betreft ontraden uiteraard. Natuurlijk moet je taal verruwing in kinderprogramma's het liefst tegen gaan. Maar dat is geen uitspraak die een politieke partij moet doen dat is een uitspraak van leden van omroepverenigingen moeten doen in de richting van hun omroepvereniging. Kan natuurlijk niet de bedoeling zijn dat wij de inhoud van de programma's gaan bepalen. Terecht geeft de wet voor wat de inrichting van de programma's betreft de omroepverenigingen volstrekt de vrijheid. Het ligt aan de leden van de vereniging om ervoor te zorgen dat hun vereniging datgene doet wat ook moreel aanvaardbaar is. Gelet op die uitleg van het advies kunt u daarmee instemmen. iemand het woord nog. Niet. Stemming niet dan is dat besloten. 1214 Leiderdorp blz 2094 ontraden de heer Geurtsen. Omdat het niet gaat om het financieren van de podium- en theaterproducties als zodanig maar om het financieren van de uitzending van die producties. En daarom is het terecht dat daar omroepgelden voor gebruikt worden.

iemand daarover het woord. Niemand. Iemand stemming niet. Besloten. 299 Eindhoven en omgeving ontraden. Mijnheer Geurtsen omdat wij liever niet zien dat de overheid nog meer vingers in de pap heeft dan vandaag het geval is.

Iemand het woord.

Torenvliet.

Ik denk dat het idee leeft wat dus net geopperd wordt en de klemtoon die je in de zin legt. Het gaat niet om een algemene zender maar het gaat om een algemene zender. En ik denk trouwens als we het nou maar dit was geloof ik al opgeschreven voordat het zover was. Als we nu kijken naar Nederland 3 dan gaat dat toch redelijk aardig die richting uit met de NOs.

Die daar alleen op zit en een vrij grote aandeel in die zender heeft. De bedoeling althans van de ondercentrale Eindhoven is om een zender te maken te hebben dan desnoods onder toezicht van de rijksoverheid waar alle mogelijke zendgemachtigden die normaal niet op een zender komen of alleen daarop laten we zeggen gezet kunnen worden dat die daar verzameld kunnen worden en de andere twee, 1,2, tien of weet ik hoeveel die kunnen dan voor de andere zendgemachtigden gebruikt worden. Dus ik heb het idee het ligt aan de klemtoon.

Niet geheel. het ligt ook aan het tussenzinnetje waar de overheid voorwaarden aan kan stellen. Dat is daar stoot ik mij meer aan dan aan de klemtoon op een.

Stelt de overheid dan geen voorwaarden aan de NOS.

Aan schooltelevisie nee, geen enkele.

Nee dan is het goed.

De overheid bepaalt de hoeveelheid.

Ik geloof overigens dat die motie nou niet zo ontzettend veel kwaad kan en desnoods schrapt u dan dat ene kleine stukje, maar ik denk dat de motie min of meer overbodig geworden is door de invoering van nederland 3.

Dus u trekt hem in.

Nee want nederland 3 zou dan wel moeten blijven. En ik heb al gehoord van politieke partijen die weer ontzettend graag naar andere omroepen willen.

U mag hem intrekken.

Dan is dat bij deze gebeurd, geconstateerd. Aan de orde 1201 het groene hart. Aanvaarden in zijn intensie. Dus als zodanig. iemand daarover het woord. Niemand. Stemming niet dan is dat besloten.

1677 .

Mag ik er misschien nog even bij aanhaken mijn naam is Steins van de afdeling Laren, we hebben een motie ingediend onder nummer 307 dat is dus niet bij dit hoofdstuk geplaatst. Die gaat nog iets verder dan deze situatie in de motie die nu aan de orde is.

Het is duidelijk dat de consumenten van de kabel totnutoe geen stem hebben. Ik denk dat het consulteren zoals dat in deze motie van de groene hart is aangegeven te weinig is. Ik denk dat wij ernaar moeten streven dat de kabelconsumenten kunnen participeren in het beheer van de kabel. Dat gebeurt op het ogenblik via de gemeenteraad dat heeft allerlei nevenaspecten. Dat is ook een klusje wat men er zo af en toe eens bij doet. Het is iets wat direkt de consument raakt en wij zijn ervoor dat dus echt die participatie plaats vindt. Dat kan gebeuren door een zetel in de direktie of de raad van commissarissen of wat dan ook van de BV die de kabel beheerd, maar dat moet denk ik nog verder worden doorgetrokken dan de-e motie bepleit.

U spreekt dus over de motie 307.

In de toelichting ziet u staan dat

1156 van de afdeling

Nee dat is blz 307 en daar wordt in het algemeen bepleit om meer participatie te laten toepassen van de nederlandse bevolking in haar direkte rakende belangen en daar is in de toelichting als voorbeeld ondermeer genoemd dat er een vereniging van kabelconsumenten moet komen en dat de VVD die zou moeten stimuleren.

Mag ik vragen de heer Geurtsen wat die

voorzitter het is een algemene motie waarin de participatie van de nederlandse bevolking inzake de besluitvorming van haar direkt rakende belangen wordt bepleit. Ik denk terecht en als voorbeeld wordt daar genoemd het oprichten van verenigingen van kabelconsumenten die een plaats binnen de besluitvorming zouden moeten krijgen naast andere verenigingen. Ik denk op zichzelf voorzitter daar geer enkel bezwaar tegen deze motie te aanvaarden. Wordt daar in een ruimere kontekst gezet.

Voorzitter ik zou wel willen opmerken dat wij in Nederland een aantal algemene consumentenorganisaties hebben. We hebben nog een vereniging van autoconsumenten en nog een vereniging van hamburgerconsumenten dus ik zou niet weten wat we met een vereniging van kabelconsumenten zouden moeten.

Mag ik de besluitvorming zo kortsluiten. Wij hadden al geconstateerd dat de motie

van het groene hart is aanvaard door uw vergadering. Daarna werd er aandacht gevraagd en dat is als zodanig besloten daarna is er aandacht gevraagd voor een bredere context en dat is 307. De voorzitter van de commissie Geurtsen stemt in met deze motie. Kan stelt voor om die te aanvaarden. Ik vraag of iemand daar nog over het woord wil voeren want dan ben ik bereid om dat bij u ter besluitvorming voor te leggen. Dat is het geval. Geen stemming. Dan is dat ook als zodanig besloten. Dan kom ik bij 1677 Woudenberg. Voorstel ontraden.

De heer Geurtsen. Allereerst wordt gevraagd waarom dag- en nieuwsbladen en opinie weekbladen kunstmatig in het leven moeten worden gehouden. Een vraagstelling die eigenlijk niet aan het adres van de commissie gericht zou moeten zijn. De commissie heeft gezegd dat aanvaardbaar is tijdelijke steunverlening die niet bestaat in een volledige verliescompensatie voor overigens levensvatbare bladen. Dat is dus niet het kunstmatig in leven houden het is het overbruggen van een tijdelijk probleem.

Dank u wel. Wie van u daar het woord.

Torenvliet.

Mijnheer de voorzitter ik heb toen gevraagd om toe te voegen 2111 en die gaat over hetzelfde probleem als in de eerste drie regels staat alleen is de zin iets anders gezet. 2111 nummer 300 Eindhoven en omstreken.

Die gaat iets verder. De heer Geurtsen heeft gesproken over tijdelijk en nou is er weinig zo eeuwig als het tijdelijke. Ik zei weinig zo ik zei niet dat alles eeuwig is. Ze hangen dus nauw samen,

We kunnen beide moties met elkaar behandelen dus dat in de verdediging dat beide kan worden beoordeeld.

Geurtsen

Ja ten aanzien van 1677-op 2097 heb ik dus al gezegd hoe de commissie erover denkt. Ten aanzien van 300 op blz 2111 de commissie bepleit de mogelijkheid van een tijdelijke overbruggingssteun te handhaven en is dus tegen de motie nummer 300. Ontraadt de aanvaarding.

Wenst iemand het woord over 1677. De blz 2097. Niemand. Stemming niet.

Ja. U wesnt niet het woord maar wel stemming. 2097 de motie 1677A Woudenberg stemming.

Die hebt u al afgewezen vandaar dat ik op het tweede stuk niet meer ingegaan ben.

Dat heeft geen zin omroepverkiezingen zijn weg.

U hoeft niet bang te zijn, maar je kan het altijd voor de zekerheid vragen. Geen stemming wenst u dan is dat als zodanig besloten.

Dan zou ik gelet op de betrokkenheid qua onderwerp met-een aan de orde willen stellen blz of 2111 nummer 300. Advies van de commissie is duidelijk ontraden. Iemand daar nog over het woord. Niet. Stemming. De heer Daalderop stemming dan wordt er gestemd over motie 300 blz 2111. Rood voor de motie, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Dank u wel de stemcommissie beraadt zich de uitslag wordt u zo meegedeeld. We gaan naar 210. Capelle Biezelinge. 230 excuus blz 2098 Capelle Biezelinge ontraden de heer Geurtsen.

Ontraden mijnheer de voorzitter omdat nog altijd sprake is van een etherschaarste en je de verdeling van de schaarse ether moeilijk anders dan via een overheid kunt doen.

Dank u wel iemand daarover het woord niet. Stemming niet. Dan is dat besloten. Dan komen we bij blz 2099 afdeling Strijen advies ontraden. De heer Geurtsen.

Ik denk voorzitter dat we hier hetzelfde aan het behandelen zijn als dat we op blz 2095 gedaan hebben met 299. Ook daar streefden we naar een algemene zender en alle overige moeten zich maar bedruipen.

Dank u wel afdeling Strijen kan zich daarin vinden. U ook dan is dat als zodanig besloten. Ik kan u zeggen dat de motie even kijken dat was de motie Woudenberg 1677 nee wacht even 300 op 2111 afdeling Eindhoven en omstreken die is verworpen met 292 stemmen voor en 296 tegen. Dan komen we bij 1461 blz 2100. Bornsterhiem. Voorstel overbodig de heer Geurtsen. De mediawet voorziet erin dat wie voldoende aanhang verkrijgt voor een landelijke omroep vanuit de omroepmiddelen wordt gefinancierd. En voorzover het gaat om regionaal omroep vice regionale omroep voorziet de mediawet in de provinciale financiering door middel van de opslag op de omroepbijdrage. Dus wat hier gevraagd wordt staat dacht ik al in de wet.

Dank u wel. iemand het woord hierover niet. Stemming niet. Besloten. Blz 2101 nummer 2400 dacht ik Amsterdam. Voorstel aanvaarden. iemand daar het woord over. Niet. Stemming.

Nu de verkiezingen weg zijn is deze motie overbodig geworden.

Akkoord. U kunt instemmen met die conclusie. Dan is dat besloten. Dan komen we bij een aantal toegevoegde. Blz 2105 afdeling Rotterdam is als zodanig al genoemd. De heer Geurtsen.

Aanvaarden voorzitter.

iemand daarover het woord. Niemand. Stemming niet dan is die motie aangenomen. 2108 vervolgens Eindhoven en omstreken. De heer Geurtsen.

Aanvaarden.

iemand van u daarover het woord. Niet dan is dat stemming niet. Dan is dat besloten. Er is nog over 307 hebben wij al besloten. Die is al besloten hebben we al keurig behandeld. Dan is het hoofdstuk 17 behandeld. Gaan we naar hoofdstuk 18 vanaf we gaan eens een eindje reizen een goed aantal moties.

Hoofdstuk 18 buitenlands beleid.

Wij gaan beginnen met blz 2128 motie 2522 de commissie buitenlandse zaken. De heer van Leeuwen.

Voorzitter een opmerking vooraf die ik vanmorgen ook gemaakt hebt besluitvorming over Europa 92 heeft plaats gevonden 3 weken nadat wij ons rapport gepubliceerd hebben. Ten aanzien van deze motie is duidelijk dat er afgesproken is dat getracht zal worden dit niet als een eindpunt te beschouwen maar tegelijkertijd op te laten gaan met die ontwikkeling. Dus ik denk dat er geen bezwaar is tegen aanvaarden van deze motie.

Dank u wel. Iemand daarover het woord. Niet constatering. Stemming. Ook niet. Dan is dat besloten. Aan de orde 2129-2524 motie commissie buitenlandse zaken. Voorstel aanvaarden. iemand het woord niet. Stemming niet. Besloten.

2526 commissie buitenlandse zaken. 2130 blz. Aanvaarden. iemand het woord. Niet. Stemming niet. Besloten. Blz 2131 - 2527 nee 87 blz 2131 motie 2527 staat er bij mij ook commissie buitenlandse zaken. Aanvaarden. Wie van u daarover het woord. Niet dan is dat besloten. 2000 blz 2132 afdeling Utrecht 2087 voorstel ontraden. De heer van Leeuwen.

Ja de motie past niet in de lijn die door het bestek is opgezet. En ik denk dat ik vanwege de tijd het daarbij kan laten.

Dat is helder en vooral duidelijk.

Iemand het woord. Gaat uw gang.

Mijn naam is van Brederode afdeling Utrecht. Ter toelichting op pagina 37 van het liberaal bestek wordt ook erkend de noodzaak tot een heldere voorlichting. Haaks daarop staat de conclusie de functie van het NCO thans voorbij zou zijn. Kennelijk wil ook het liberaal bestek wel geld voor voorlichting uittrekken tenminste dat zegt ze enerzijds. Anderzijds wil ze er kennelijk niet aan besteden. De bedoeling van die motie is aan te geven dat het NCO toch in een behoefte voorziet maar met een toevoeging mits zakelijke en objectieve voorlichting wordt gegeven.

De strekking van datgene wat de commissie liberaal bestek daar gezet heeft is dezelfde. Wij zien NCO niet als een noodzakelijk middel om het voorlichtingsbeleid op dit terrein gestalte te geven.

Iemand nog het woord hierover.

Mevrouw Terkurs afdeling Eindhoven lid van de plenaire commissie van de NCO dames en heren. Het NCO bestaat niet dat is punt 1. In de tweede plaats zou ik willen opmerken dat het beeld wat de VVD heeft van de NCO een zeer verouderd beeld is. De NCO heeft in de laatste 8-6-8- jaren een zeer aanzienlijke hervorming doorgemaakt en is wel degelijk in staat om een pluriforme er wordt door de VVD altijd gesproken over een evenwichtige voorlichting. Moet ik altijd wat om lachen want objectieve en evenwichtige voorlichting nou die kan je haast niet vinden. De NCO geeft de kans tot een pluriforme voorlichting. En is een bijzonder waardevolle instelling waarvan nu gebleken is in de afgelopen campagne noord-zuid campagne dat andere landen ons daarom hebben benijd. Dank u wel.

Iemand nog het woord over deze motie. Niet. Wenst u stemming.

Ja.

Dat had ik verwacht. Dan gaan we stemmen motie op de blz 2132 is aan de orde. Afdeling Utrecht. Voor of tegen die motie. Rood voor, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Dat is duidelijk motie is verworpen. Aan de orde blz 2133 nummer 301 motie Eindhoven en omstreken. Voorstel is aanvaarden. Iemand het woord. Niemand. Besloten. 2134 motie 2088 afdeling Utrecht is voorstel ontraden in verband met nummer 301. Korte toelichting van de heer van Leeuwen.

Ja voorzitter ik heb een beetje moeite met ons eigen advies, want ik denk dat er een misverstand is tussen het voeren van buitenlands beleid en het betrekken van het buitenland in de normale gang van zaken. Ik wijs bijvoorbeeld op het feit dat er jumilages tweelingsteden tot stand komen tussen allerlei landen in de westelijke wereld en soms ook naar elders toe. Daar bestaat op rijksniveau geen enkele bezwaar tegen en ik zou het nog het kamerlid in het hoofd willen zien halen om daar bezwaar tegen te maken. Het buitenland is niet begrensd tot het binnenhof en waar het in wezen om gaat is de bewustwording van problemen van alledag en ik kan u zeggen dat er is een commissie noord zuid waar mevrouw het daarnet over had die heeft de gemeente in dit land opgeroepen om op 6 mei of daaromtrent een bijeenkomst te houden waarin de ontwikkelingslanden in beeld gebracht werden en ik zou niet weten wat daar slecht aan is. Dus ik heb de neiging om bij dit punt te zeggen dat ik er geen bezwaar tegen heb. Dus het is niet ontraden maar aanvaarden.

Dat is de conclusie die ik stel bij de materiele inhoud van uw advies.

Dat wordt dus dat kan ook. Het voorstel is om 2134 om die om dat aan te nemen dat is het voorstel wat de heer van Leeuwen namens de commissie aan u voorlegt. Wil iemand daarover het woord voeren. Niet. Stemming niet. Dan is dat besloten. Blz 2135 afdeling Utrecht nummer 2089 voorstel aanvaarden. Iemand daarover het woord. Niet. Stemming niet. Besloten. Blz 2136 commissie defensie. 2487 voorstel is aanvaarden. Iemand daarover het woord. Stemming niet. Besloten. blz 2137 afdeling den Haag aanvaarden. Woord niemand, discussie niet. Besloten. Stemming niet, besloten. 2138 afdeling of kamercentrale den Haag. Voorstel aanvaarden. Iemand het woord. Discussie niet, stemming niet. Besloten. Blz 2139 afdeling Rotterdam. Voorstel is ontraden de heer van Leeuwen.

Voorzitter deze motie nee ik moet het anders zeggen, de problematiek is dat de er een vrij forse oneverwichtigheid op het gebied van de conventionele bewapening is. En om die reden dient er in de fase dat op dat terrein nog geen vorderingen gemaakt zijn dient de lijn van de commissie liberaal bestek gehandhaafd te worden. Daarnaast en dat is een kwestie van tijd als blijkt dat er op conventioneel gebied zodanige vorderingen worden gemaakt dat de dreigingen over en weer het mogelijk maken om op het nucleaire gedeelte verder terug te gaan dan lost de zaak zich op, maar ik weet niet waarom wij als VVD het voortouw op het andere terrein zouden moeten nemen zeker niet omdat gebleken is dat ons standpunt in de nucleaire sfeer ons krachtige standpunt juist tot resultaat heeft geleid. Dus ik zou de parallel willen doortrekken. Zolang niet tastbare resultaten op het conventionele terrein worden geboekt dien je een afschrikking te handhaven.

Voorzitter ik denk dat de heer van Leeuwen en de afdeling Rotterdam het eigenlijk helemaal eens zijn want als de heer van Leeuwen het laatste gedachte-streepje erbij pakt wat onder de toelichting gevallen maar wat een onderdeel is van de motie dan blijkt daaruit dat een evenwicht ook op conventioneel gebied een vereiste daarvoor is. Dus ik denk wat de heer van Leeuwen net gezegd heeft overeenkomt met wat er in de motie staat.

Nou mevrouw ik heb helemaal geen kritiek op uw typewerk maar ik heb me daardoor inderdaad laten verwarren.

Ik denk dat het een kwestie van kopiëren was in dit geval.

Dat kan me niet schelen maar dan is er geen bezwaar tegen aanvaarding.

Goed iemand daarover discussie. Dat is niet het geval. Stemming niet. Dan is dat als zodanig besloten. Aan de orde blz 2139 die hebben we net gehad. 2140 Noordwijkerhout. Voorstel aanvaarden. iemand daarover het woord.

Torenvliet.

Mijnheer de voorzitter wilt u ook kijken naar 2146. Dat gaat over dezelfde regels.

Die komt ook aan de orde.

Ja dat weet ik, maar ik denk dat er ongeveer dat het met elkaar samenhangt.

Dat allebei wordt voorgesteld om ze te aanvaarden.

Maar kan dat dan.

Dat is een vraag die aan u wordt voorgelegd, maar die wordt voorgesteld door de commissie. Dus ik wou nu aan de orde stellen 1977 Noordwijkerhout. Mag ik vragen wie van u daarover het woord. Niemand. Stemming niemand. Besloten. 1215 nummer en blz 2141 voorstel ontraden. De heer van Leeuwen.

Voorzitter ik denk dat wij ons bij onze leest moeten houden. En daar zijn best aangelegenheden waar wij bij betrokken worden. Ik denk aan de Golfoorlog en dergelijke, maar ten principale pas op het moment dat er wezenlijk belangen aan de orde zijn. En dit gaat ons veel te ver.

Iemand daarover het woord, niet. Wenst u stemming niet. U kunt instemmen met het ontraden en dus het verwerpen van deze motie. Aan de orde blz 2142 afdeling Maassluis. Voorstel aanvaarden. Iemand daarover het woord. Niemand. Stemming niet. Besloten. Aan de orde blz 2143 afdeling Luxemburg. Voorstel ontraden.

Heer -an Leeuwen.

Het zal waarschijnlijk in de afstand liggen die deze motie heeft moeten afleggen om bij ons te komen. De inhoud van het woord harmonisatie is niet het gelijk-schakelen van waarbij harmonisatie om gaat is dat met rekening houdend met de bestaande systemen in de verschillende landen te zorgen dat de effecten zo goed mogelijk op elkaar aansluiten. En wat dus de suggestie bij de toelichting dat dit tot gelijke uitkeringen of gelijke fiscale systemen of wat dan ook zou leiden die is niet juist. Dus dat is de reden van het en ik denk dat met het woord harmonisatie in ieder geval de bedoeling zoals ik dat zie van de afdeling Luxemburg ook gedekt wordt.

Goed dank u wel. Iemand daarover het woord nog. Niemand. Stemming niet. Dan hebt ingestemd met het voorstel van de commissie dus is die motie niet overgenomen. Aan de orde de volgende motie blz 2144 commissie belastingen. Voorstel aanvaarden. Iemand het woord. Niemand. Iemand stemming, niemand. Aldus besloten. Aan de orde blz 2145 Eindhoven en Omstreken. Voorstel aanvaarden. Iemand daarover het woord. Niemand. Stemming niet. Besloten. Blz 2146 net al genoemd. Eindhoven en omstreken voorstel aanvaarden. Iemand het woord. Niemand stemming niemand. Besloten. Dan komen we bij 2147 het groene hart. Voorstel aanvaarden. Iemand daarover het woord. Dat is niet het geval. Stemming niet. Dus besloten. 2148 Hengelo. Voorstel ontraden. De heer van Leeuwen.

Ja voorzitter dit is typisch een zin van begin januari en het vorig jaar wat is blijven staan en wat hopelijk nu na de besluitvorming van de Europese ministers dat die dat tot het verleden behoort, maar ik zou willen zeggen dat we deze voor kennisgeving aannemen.

Goed wie van u daarover het woord. Niet u kunt instemmen daarmee. Wenst iemand stemming niet. Dan is als zodanig besloten. Dan komen we bij blz 2149 afdeling Dordrecht. Voorstel ontraden. De heer van Leeuwen.

Ja voorzitter na hetgeen wat ik daarnet abusievelijk aan het adres van Rotterdam gezegd heb bij die motie denk ik dat het duidelijk is dat het zowel kwantitatief als kwalitatief moet zijn op dit moment.

iemand het woord daarover niet. Stemming niet. Dan is die motie ook verworpen. Dan komen we bij blz 2150 Harmelen voorstel aanvaarden. iemand daarover het woord. Niet. Stemming niet. Besloten. 2151 Reeuwijk voorstel ontraden.

De heer van Leeuwen.

Voorzitter ik wil toch de vergadering verzoeken rekening te houden met de teneur van het bestek wat wij in de teneur waarin we het geschreven hebben. Dat is gericht op een positieve benadering en is gericht ook op een stuk solidariteit met diegene die dat nodig hebben. En in dat kader zien wij dat de noden die in deze wereld bestaan bepaald van een heel forse orde zijn. En ik ga niet zeggen het verhaal van dat wij het zo goed hebben en andere zo slecht, maar ik vind dat het wel een taak van ons is om zwakke mensen leren zich te ontplooien en sterk te maken. En om die reden hoef je niet met een maatlat te zeggen het zal 1,3 of 1,7 moeten zijn, maar ik denk zoals het nu doen met 1½ dat dat in de loop der tijd verder evalueert. En dat betekent dat het best kan zijn dat we omhoog moeten om die doeleinden te bereiken. En om die reden heeft de commissie zich vastgehouden aan datgene wat er nu gebeurt en zouden het zeer betreuren als de vergadering daaronder ging zitten.

Dank u wel mijnheer van Leeuwen. Iemand van u het woord daarover.

Niet het geval constateer ik. Stemming naar aanleiding. Stemming ja dat kan.

Ik dacht al. We gaan dus 2151 de motie van de afdeling Reeuwijk advies is helder komt in stemming voor of tegen de motie. Mag ik uw aandacht daarvoor.

Voor rood, tegen. Geel voor, tegen. Groen voor, tegen. Motie is verworpen.

Aan de orde blz 2152 de afdeling Putten. Voorstel ontraden.

Heer van Leeuwen.

Ja voorzitter ik denk dat wij liberalen in ons erfgoed hebben de internationale arbeidsdeling en dat houdt in dat de consument ook die in de ontwikkelingslanden daar koopt waar hij het best terecht kan. Ik begrijp wel dat de strekking op wat anders doelt, maar dat moet toch het uitgangspunt zijn. Tweede punt waar ik een beetje kriegel van wordt, maar dat mag ik niet is dat hier die 600duizend werkelozen erbij gehaald worden. In andere verhalen zeggen we dat die 600duizend dat getal vervuild is, maar als u weet dat er in Europa 31 miljoen werkelozen zijn denk ik dat wij ik zeg niet dat het hier goed is, maar dat wij dat soort argumenten niet moeten bezigen.

Dank u wel mijnheer van Leeuwen. iemand daarover inhoudelijk commentaar, discussie Niemand. U wenst stemming niemand. Dan is het voorstel van de commissie overgenomen.

en is de motie verworpen. Aan de orde Luxemburg blz 2153 voorstel aanvaarden. Iemand daarover het woord. Niemand. Stemming ook niet. Dan is die motie aangenomen. Zijn een drietal toevoegingen. Ik wou ze maar even in de volgorde van de blz afdoen of moet dat niet. 2107 -2177 dan komt die toch het verbaast ons al maar dan komt die toch als eerste aan bod. Even kijken van wie die komt. Eindhoven en omgeving. De heer van Leeuwen.

Aanvaarden.

Iemand het woord daarover.

Ik wou alleen vragen of u 2182 ook kunt toevoegen.

U bent net op tijd. Gaat echt dicht anders hoor. 2177 dat wou ik nu eerst afronden. Iemand het woord. Niemand. Stemming niet. Aanvaard. Dan komenwe 2182. Dit is Laren.

De heer van Leeuwen.

Voorzitter ik zou willen voorstellen gelezen hebbende ook het ELDR verkiezingsprogramma althans het concept voor de verkiezingen van volgend jaar dat de vergadering die voor kennisgeving aanneemt en dat in welk gremium in de partij ook een studie gemaakt wordt over de overlappingsen en het is een ik vind het een goede motie alleen ik denk dat u precies dezelfde problemen hebt bij het formuleren van de motie als wij van wat moet je er nou concreet mee en het is echt een heel groot probleem.

U kunt daarmee instemmen.

Nou ik heb met ook afgevraagd waarom die bij buitenlands beleid hier in dit hoofdstuk gevoegd is, maar ik wou er een verzoek aan het bestuur aan toevoegen. In feite gaat die motie er over dat het zo belangrijk is om steeds wanneer we onszelf wat afvragen in de fractie ook in de tweede kamer hoe het dan toch op -at punt in het buitenland zit. Dat wordt ook een steeds nadrukkelijker item en ik zou het bestuur de vraag willen voorleggen of zij wellicht aan de telderstichting het verzoek wil richten en aan de redactie van vrijheid en democratie om eens te inventariseren en een artekelenreeks te maken hoe het op bepaalde punten waar wij nu voorstaan in het buitenland is geregeld. Want het lijkt me zeer interessant voor de leden om daar kennis voor te nemen.

Dat staat niet allemaal in de motie, maar als zodanig

In de toelichting ziet u dat staan.

kan ik u toezeggen dat dit onderwerp zeer bezig houdt en dat we inderdaad bezig zijn om te bekijken hoe we de problematiek rond 92 moeten gaan bekijken analyseren en van goede rapporten moeten voorzien om uiteindelijk een goed standpunt te kunnen innemen. Voorstel van de commissie is om deze motie voor kennisgeving aan te nemen en als zodanig te deponeren bij de commissie van de heer Tozopeus.

De heer Meijer.

Ja voorzitter om onszelf niet al teveel op voorhand in de underdog positie te creëren zou ik bij die motie in ieder geval een regel willen toepassen toevoegen namelijk daar wa-r wij vinden dat het nederlandse beleid beter is dan het buitenlandse wij ook best zouden kunnen proberen om het buitenlands beleid afgestemd te krijgen op het nederlandse.

Ik denk dat de impliciet is in een beleid wat je voert, dus ik zou die toevoeging als zodanig als overbodig willen kwalificeren omdat we dat natuurlijk altijd met elkaar afwegen. Als verstandige liberalen en die zijn uitsluitend hier aanwezig. Kunt u instemmen om deze motie nu voor kennisgeving aan te nemen. Iemand daarover nog het woord. Niemand. Stemming ook niet. Dan is dat besloten. Dan kwamen we bij 2219 dat is denk ik van Eindhoven en omgeving nummer 304. Het is blz 2219 .

De heer van Leeuwen.

Voorzitter er staat in die regel in het bestek de besluitvorming binnen de europe-se instellingen dient doelmatiger te worden en bij besluitvorming reken ik ook de voorbereiding van het besluit en de uitvoering uiteraard. Dus wat hier in deze motie staat daarvan zeg ik dat het wat overbodig is ten opzichte van de bedoeling wat het bestek gehad heeft met deze regel 25.

Mag ik vragen iemand van u daarover.

Mijnheer van Leeuwen bedoelt dus dat het ingesloten zit.

Dan is het overbodig inderdaad.

Goed dank u wel. U kunt met deze conclusie instemmen. Dat is het geval. Dan

gaan we naar de laatste van dit hoofdstuk en dat is de allerlaatste neem ik aan de aller-aller-allerlaatste. Tenzij blz 2247 nummer 310 afdeling Eindhoven en omgeving. De heer van Leeuwen.

Voorzitter wij ontraden deze motie omdat we het verschijnsel als zodanig ernstig genoeg vinden om onder woorden te brengen.

Goed dank u wel. iemand het woord daarover. Niemand. Stemming niemand. Dan is dat aldus besloten.

Voorzitter mag ik nog even een vraagje stellen. Is het ook de bedoeling ik weet niet of u daar een mededeling over zou doen dat er een besluitenlijstje gepubliceerd wordt voor wat wij in Veldhoven en in Ede besloten hebben ten aanzien van alle moties van liberaal bestek.

Mevrouw wij komen nog met de afronding van de besluitvorming. Dit was slechts 2247. Ik weet dat dat een risico is aan u vragen is er nog iemand die wat betreft dit hoofdstuk vergeten is en vindt dat nog een motie behandeld moet worden of anderszins. Dat is niet het geval. Ik constateer daarmee dat het rapport van de commissie Geurtsen liberaal bestek is behandeld. Ik sluit mij uiteraard bij de woorden van de voorzitter de partijvoorzitter aan dat dat op een uiterst zorgvuldige wijze is gebeurd. Ik denk dat ik in de eerste plaats u daarvoor mag aanspreken en u ook daarvoor mag dankzeggen namens het hoofdbestuur. Ik denk dat ik ook bijzonder de commissie Geurtsen, zijn voorzitter en alle leden wil dank met de opdracht die ze hebben aanvaard. Het rapport wat ze hebben geproduceerd en wat ze ter discussie hebben willen stellen in de partij met de algemene vergadering en ook de wijze waarop ze hebben meegewerkt met de procedure. Ik denk dat het op een dat het hoofdbestuur van mening is dat juist op een heel seillant punt binnen onze partij die discussie is aangegaan door en aangezet door de commissie en is overgenomen door alle geledingen in de partij. U hebt daar bijzonder hard aan gewerkt en ik denk dat we uiterst serieus en consentieus een vooral ook rustig met elkaar hebben gewogen en hebben gekozen voor een aantal zaken. En ik denk dat dat toch een gelukwens waard is aan iedereen in deze zaal en de algemene vergadering in het bijzonder. Ik denk ook dat ik de commissie Toxopeus als zodanig sterkte mag wensen met de documentatie die zij wellicht later krijgen aangereikt. Geen zorgen daarover voor het weekend heer Toxopeus. En er komt een besluitenlijst dat hebt u verdiend en zowel van richtinggevende bouwstenen andere bouwstenen en moties voor kennisgeving aangenomen en als zodanig het materiaal

de documentatie wat aan de orde is binnen de 2½ dag dat wij vergaderd hebben over het liberaal bestek. Ik weet dat de heer Geurtsen nog graag het woord wil voeren en ik geef hem graag daartoe de gelegenheid.

Een enkele zin graag voorzitter. Allerleerst namens de commissie dank voor de vriendelijke woorden en de reactie vanuit de zaal. In onze inleiding hebben we gezegd dat wij ons rijkelijk beloond achten als het werkstuk aanleiding geeft tot een levendige en diepgaande discussie. U kunt daarom verzekerd van zijn dat de leden van de commissie als tevreden mensen naar huis gaan. Hier en daar hebben wij niet volledig onze zin gekregen. Dat lag ook voor de hand denk ik. Het zou wat wonderlijk zijn als 8 leden van de partij onder alle omstandigheden uitsluitend de woordvoerder van de juiste gedachte van de partij zouden zijn. Terecht hebt u ons hier en daar gecorrigeerd. Wij voelen ons niet in het minst daardoor aangetast. Integendeel gesterkt in de overtuiging dat waar wij mee gestart zijn dat die start de moeite meer dan waard is geweest en dat uw reactie op die start nogmaals ons voor de inspanningen van de leden uiteraard voorzitters leveren geen inspanning, de inspanningen van de leden van de commissie rijkelijk beloond is. Ik dank u zeer.

Dames en heren ja mevrouw.

Mag ik heel even het woord. Mijnheer Geurtsen had het daarnet over 8 leden van de partij. Ik wilde graag als een lid van de partij en misschien wel namens allemaal bestuur en de commissie Geurtsen bedanken voor de goede leiding van deze 2 vergaderingen vorig weekend en dit weekend.

Ongevraagd, ongeensceneerd is dat op ons afgekomen. Wij danken u daarvoor. Ik denk dat we toch wel uitzien naar het moment dat nu echt gaat aanbreken maar voor ik de vergadering zal sluiten wil ik iedereen bedanken die heeft geholpen aan het ook aan de techniek van het goed verloop van deze vergadering. Ook de stemcommissie die met veel geduld rood, groen en geel van elkaar heeft weten te onderscheiden en ook wie voor en tegen was. Ik heb daar geen kritiek op gehoord. Hartelijk dank daarvoor. Ook uiteraard het algemeen secretariaat ook hartelijk dank. Ik wens u een goede reis naar huis toe. Ik dank u nogmaals bijzonder voor de wijze waarop u hebt vergaderd gisteren en eergisteren nee 14 dagen gelden en ook vandaag de vergadering is gesloten.
